

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2025. május 29., csütörtök

Tartalomjegyzék

116/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	Egyes haditechnikai tevékenységekhez és védelmi beszerzésekhez kapcsolódó kormányrendeletek jogharmonizációs módosításáról	3335
117/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	A határon túli költségvetési támogatások sajátos szabályairól szóló 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításáról	3411
118/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról	3411
119/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	A látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról	3415
120/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	A felszámolási eljárás során való beszámítás egyes veszélyhelyzeti szabályairól	3419
121/2025. (V. 29.) Korm. rendelet	Az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet módosításáról	3420
16/2025. (V. 29.) BM rendelet	Belügyminiszteri hatáskörbe tartozó miniszteri rendeletek módosításáról	3421
4/2025. (V. 29.) HM rendelet	A sportcélú fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának rendjéről szóló 49/2023. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról	3433
16/2025. (V. 29.) NGM rendelet	Az automata bankjegykiadó gépek 2025-ben kezdődő, gyorsított telepítésével kapcsolatos egyes kérdésekről	3445
3/2025. (V. 29.) AB határozat	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 188/F. § (2) bekezdés c) pontja „a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapításáról, megsemmisítéséről, valamint alkalmazásának kizárásáról	3446
Knk.III.39.037/2025/3. számú végzés	A Kúria népszavazási ügyben hozott végzése	3470
Knk.IV.39.039/2025/3. számú végzés	A Kúria népszavazási ügyben hozott végzése	3475
1173/2025. (V. 29.) Korm. határozat	A megelőző távoltartás bíróság által megállapított magatartási szabályai végrehajtásának technikai eszközzel történő ellenőrzése biztosításához szükséges forrásokról	3480
1174/2025. (V. 29.) Korm. határozat	A Magyarország Kormánya és a Magyarhoni Zsidó Imaegylet Egyesület közötti megállapodás előkészítéséről	3480
1175/2025. (V. 29.) Korm. határozat	A Homokhátság vízpótlása érdekében szükséges vízügyi fejlesztésekről	3481

1176/2025. (V. 29.) Korm. határozat	Százhalombatta város külterületén egyes földrészeket beruházási célterületté nyilvánításáról és állami tulajdonú ingatlan versenyeztetés mellőzésével történő értékesítéséről	3481
1177/2025. (V. 29.) Korm. határozat	Az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott meddőségkezelési eljárások körének bővítéséről	3482
1178/2025. (V. 29.) Korm. határozat	Az aszály elleni küzdelem érdekében azonnal végrehajtandó vízvisszatartási intézkedésekről	3484
1179/2025. (V. 29.) Korm. határozat	A kábítószer-ellenes intézkedések végrehajtásához szükséges források biztosításáról	3486
42/2025. (V. 29.) ME határozat	A Magyarország Kormánya és Izrael Állam Kormánya közötti, a világűr békés célú kutatása és felhasználása terén történő együttműködésről szóló keretmegállapodás létrehozására adott felhatalmazásról	3488

III. Kormányrendeletek

A Kormány 116/2025. (V. 29.) Korm. rendelete egyes haditechnikai tevékenységekhez és védelmi beszerzésekhez kapcsolódó kormányrendeletek jogharmonizációs módosításáról

- [1] A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó haditechnikai eszközök és szolgáltatások részletes paramétereinek meghatározásáról szóló 226/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletének, valamint a haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 1. mellékletének tartalmát a 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a védelmi vonatkozású termékeket tartalmazó jegyzék határozza meg, amelyet az Európai Unió 2024. február 19-i (EU) 2025/290 Bizottság felhatalmazásán alapuló irányelve módosít, és ez egyúttal a tagállamok számára jogharmonizációs kötelezettséget teremt. A módosítás célja ezen jogharmonizációs kötelezettség teljesítése.
- [2] A Kormány
a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény 172. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 2. alcím és a 2. melléklet tekintetében a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó haditechnikai eszközök és szolgáltatások részletes paramétereinek meghatározásáról szóló 226/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó haditechnikai eszközök és szolgáltatások részletes paramétereinek meghatározásáról szóló 226/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

2. A haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet módosítása

- 2. §** A haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet [továbbiakban: 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet] 36. § (2) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:
(Ez a rendelet)
„m) a 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a védelmi vonatkozású termékeket tartalmazó jegyzéknek az Európai Unió 2024. február 19-i naprakésszé tett közös katonai listájával összhangban való naprakésszé tétele tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. október 4-ei (EU) 2025/290 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek”
(való megfelelést szolgálja.)

- 3. §** A 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 1. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

3. Záró rendelkezések

- 4. §** Ez a rendelet 2025. május 31-én lép hatályba.

- 5. §** Ez a rendelet a 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a védelmi vonatkozású termékeket tartalmazó jegyzéknek az Európai Unió 2024. február 19-i naprakésszé tett közös katonai listájával összhangban való naprakésszé tétele tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. október 4-i (EU) 2025/290 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 116/2025. (V. 29.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 226/2016. (VII. 29.) Korm. rendelethez

I. fejezet

(ML 1)

Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb kaliberrel, más kézfegyverek és automata fegyverek 12,7 mm (0,50 hüvelyk/inch) vagy kisebb kaliberrel és tartozékok a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek:

a) puszkák és vegyescsövű fegyverek, maroklőfegyverek, géppuszkák, géppisztolyok és szórólövegek;

Megjegyzés: Az a) pont nem vonatkozik a következőkre:

a) az 1938 előtt gyártott puszkák (muskéták), karabélyok;

b) az eredetileg 1890 előtt gyártott puszkák (muskéták), karabélyok másolatai;

c) az 1890 előtt gyártott maroklőfegyverek, szórólövegek és géppuszkák és azok másolatai

b) sima csövű fegyverek, a következők szerint:

1. kizárólag katonai használatra tervezett sima csövű fegyverek;

2. más sima csövű fegyverek, a következők szerint:

a) teljesen automata típusúhoz tartozó fegyverek;

b) félautomata és pumpás működtetésű típusúhoz tartozó fegyverek;

c) hüvely nélküli lőszerrel működő fegyverek;

d) a fenti a), b) és c) pontban meghatározott fegyverekhez tartozó hangtompítók, tárak, rakaszok, különleges fegyverállványok, csatlakozó kapcsolódó elemek, fegyver célzókészülékek és lángrejtők.

1. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik a sport és vadászati célra használt sima csövű fegyverekre, amennyiben azokat nem katonai célra tervezték vagy automata tüzelési módúak.

2. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik a kizárólag vaktöltényhez tervezett tűzfegyverekre és azokra, amelyek nem képesek kilőni semmilyen, a III. fejezetben meghatározott lőszert.

3. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik azokra a fegyverekre, amelyek nem központi gyújtású lőszert használnak és nem teljesen automatikus tüzelési rendszerűek.

4. Megjegyzés: A d) pont nem vonatkozik az elektronikus képfeldolgozás nélküli legfeljebb négyszeres nagyítású, optikai fegyver célzókészülékekre, amennyiben azokat nem kimondottan katonai felhasználás céljából tervezték vagy alakítottak át.

II. fejezet

(ML 2)

20 mm és ennél nagyobb kaliberű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél (0,5 hüvelyk/inch) nagyobb kaliberrel, tűzvetők és tartozékok, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint:

a) Ágyúk, tarackok, gépágyúk, aknavetők, páncéltörő (tankelhárító) fegyverek, sorozatvetők, katonai lángszórók, puszkák, hátrasiklás nélküli lőfegyverek, sima csövű fegyverek és az ezekhez tartozó lángrejtő eszközök.

1. Megjegyzés: Az a) pont magában foglalja a porlasztókat, adagolókat, tárolótartályokat, és más különlegesen tervezett részegységeket is, amelyek az a) pontban meghatározott berendezések folyékony hajtóanyag tölteteihez használatosak.

2. Megjegyzés: Az a) pont nem vonatkozik a következőkre:

1. az 1938 előtt gyártott puskák (muskéták), karabélyok;
2. az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák (muskéták), karabélyok másolatai.
3. megjegyzés: Az a) pont nem vonatkozik a legfeljebb 500 m hatótávolságú, kikötött végű, robbanó anyagot vagy kommunikációs csatornát nem tartalmazó, kézi indítású, irányított lövedékekre.

b) Füst, gáz és pirotechnikai vetők vagy generátorok, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át.

Megjegyzés: A b) pont nem vonatkozik a jelzőpisztolyra.

c) Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező fegyverirányzékok és fegyverirányzék-rögzítő szerelések:

1. kifejezetten katonai használatra tervezték; és
2. kifejezetten az a) pontban meghatározott fegyverekhez tervezték.

d) A kifejezetten az a) pontban felsorolt fegyverekhez tervezett fegyverállványok.

III. fejezet

(ML 3)

Lőszerek és gyújtószerkezetek, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint:

a) az I., II. vagy XII. fejezetben meghatározott fegyverek és fegyverzetek lőszerei; ideértve a kifejezetten katonai célra kifejlesztett, katonai szabványok (STANAG, TU) alapján gyártott vak és gyakorló lőszereket;

b) az a) pontban meghatározott, kifejezetten lőszerekhez tervezett gyújtószerkezetek.

1. Megjegyzés: A kifejezetten e célra tervezett, az e fejezetben meghatározott alkatrészek felölelik a következőket:

- a) fém- vagy műanyag termékek, mint például gyújtószerkezetek, lövedékcsészék, lőszerhevederek, forgó hevederek és lőszerek fém alkatrészei;
- b) biztosító és élesítő eszközök, gyújtószerkezetek, szenzorok és robbantást kiváltó eszközök;
- c) egyszeri működésű, nagy teljesítményű tápegységek;
- d) éghető töltényhüvelyek;
- e) lőszerek, többek között kazettás aknák, bombák és végfázis-vezérlésű lövedékek.

2. Megjegyzés: A kifejezetten katonai célra kifejlesztett, katonai szabványok (STANAG, TU) alapján gyártott vak és gyakorló lőszereket kivéve, az a) pont nem vonatkozik azon lőszerre, amely

- a) lövedék nélkül kerül leperemezésre (vaktöltény),
- b) átluggatott lőporkamrás gyakorló lőszer,
- c) egyéb vak és gyakorló lőszer amely nem tartalmaz éles lőszerekhez tervezett alkatrészeket,
- d) speciálisan a 2. megjegyzés a), b), vagy c) pontjában meghatározott vak és gyakorló lőszerekhez tervezett alkatrészek.

3. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik azon lőszerre, amelyet kifejezetten az alábbi célra terveztek:

- a) jelzés;
- b) madárriasztás vagy
- c) olajkút gázfáklya begyújtása.

IV. fejezet

(ML 4)

Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanóeszközök és -töltetek, valamint a hozzájuk tartozó eszközök és részegységek a következő felsorolás szerint, továbbá a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:

NB 1: Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

NB 2: A légi járművek rakétavédelmi rendszerei vonatkozásában (AMPS) lásd az ML4. fejezet c) pontját.

a) Kifejezetten katonai célra kifejlesztett bombák, torpedók, gránátok, füst-/ködgránátok, nem irányított rakéták (reaktív töltetek), aknák, irányított rakéták, mélységi robbanótöltetek, rombolóeszközök, rombolókészletek, pirotechnikai eszközök, töltetek és szimulátorok (berendezések, amelyek a felsorolt eszközök jellemzőit szimulálják).

Megjegyzés: Az a) pont magában foglal:

- a) füst-/ködgránátokat, gyújtóbombákat, és robbanóeszközöket;
- b) rakétahajtómű fúvókákat és visszatérő szerkezetek orrkúpjait.

NB: Az ML1. vagy ML2. fejezetben meghatározott fegyverekhez vagy vetőkhöz lőszerként használt gránátokat, illetve kartácsokat, valamint a kifejezetten lőszerre tervezett altölteteket illetően lásd az ML3. fejezetet.

b) Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező berendezések:

- 1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték és
- 2. kifejezetten az alábbiak bármelyikével összefüggő „tevékenység” céljára tervezték:
 - a) az a) pontban meghatározott eszközök valamelyike vagy
 - b) rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k).

Műszaki megjegyzés:

A b) pont 2. alpont b) alpontjának alkalmazásában a „tevékenység” a következőkre vonatkozik: kezelés, indítás, telepítés, irányítás, leszerelés, robbantás, működtetés, egyszeri üzemeltetésre való energiaellátás, csapdává alakítás, zavarás, keresés, felfedés, leállítás vagy megsemmisítés.

1. Megjegyzés: A b) pont magában foglalja a következőket:

- a) a mobil gázceppfolyósító
- b) az úszóképes vezeték, amely mágneses akna felszedésére alkalmas.

2. Megjegyzés: A b) pont nem vonatkozik azokra a kézi készülékekre, amelyeket kizárólag fém tárgyak kimutatására terveztek és nem képesek megkülönböztetni az aknákat más fém tárgyaktól.

c) Légijárművek rakétavédelmi rendszerei (AMPS).

Megjegyzés: A c) pont nem vonatkozik az alábbiak mindegyikével rendelkező AMPS-ekre:

- a) az alábbi rakétajelző érzékelők bármelyike:
 - 1. 100 és 400 nm közötti érzékelési csúcsteljesítménnyel rendelkező passzív érzékelők vagy
 - 2. aktív pulzált doppler rakétajelző érzékelők;

b) ellentévékenységet generáló kiszóró rendszerek;

c) látható és infravörös jelet egyaránt kibocsátó világítótöltetek a földlevegő rakéták eltérítésére és

d) „polgári légi járműre” felszerelt AMPS, amely az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkezik:

1. Az AMPS csak olyan konkrét „polgári légi járművön” működtethető, amelybe az adott konkrét AMPS-t beszerelték, és amely rendelkezik az alábbiak valamelyikével:
 - a) polgári típusú minősítéssel vagy
 - b) azzal egyenrangú, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által elismert okmánnyal;
2. az AMPS a „szoftverhez” való jogosulatlan hozzáférés megakadályozására szolgáló védelmet alkalmaz és
3. az AMPS rendelkezik olyan aktív mechanizmussal, amely megakadályozza a rendszer működését, ha azt eltávolították abból a „polgári légi járműből”, amelyikbe eredetileg beszerelték.

V. fejezet

(ML 5)

Kifejezetten katonai célra tervezett tűzvezető és kapcsolódó készültségi és riasztóeszközök, továbbá a kapcsolódó rendszerek, teszt-, illesztő- és ellentevékenységi berendezései és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és szerelvények a következők szerint:

- a) fegyverirányzók, bombavető számítógépek, lövegbe mérő irányzó berendezések és fegyverzetirányító rendszerek;
- b) célfelderítő, -megjelölő, távolságmérő, megfigyelő vagy rávezető rendszerek, felderítés, adatfúzió, felismerés vagy azonosítás berendezései és szenzor integrációs berendezések;
- c) az a) és b) pontban meghatározott eszközök elleni ellentevékenység eszközei;

Megjegyzés: A c) pont alkalmazásában az ellentevékenység eszközei közé tartoznak a felderítő berendezések is.

d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott eszközök kipróbálásához vagy illesztéséhez használatos berendezések, amelyeket kifejezetten e célra terveztek.

VI. fejezet

(ML 6)

Szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint:

NB: Az irányítás és navigáció eszközei, lásd a XI. fejezetet.

a) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy arra átalakított szárazföldi járművek és részegységeik.

Műszaki megjegyzés:

Az a) pont alkalmazásában a szárazföldi járművek kifejezés magában foglalja a pótkocsikat is.

b) Egyéb szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint:

1. Összkerék-meghajtású, terepjáró képességgel rendelkező járművek, amelyeket a III. szint (lásd NIJ 0108.01, 1985. szeptember, vagy a megfelelő nemzeti szabványt) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosító anyagokkal vagy részegységekkel gyártottak vagy láttak el.
2. Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező részegységek:
 - a) kifejezetten a b) pont 1. alpontjában meghatározott járművekhez tervezték és
 - b) a III. szint (lásd NIJ 0108.01, 1985. szeptember, vagy a megfelelő nemzeti szabványt) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosít.

NB: Lásd még a XIII. fejezet a) pontját.

1. **Megjegyzés:** Az a) pont magában foglalja az alábbiakat:

- a) harckocsik és más katonai fegyverzetrel ellátott járművek, valamint fegyverek rögzítésre szolgáló előkészítéssel, vagy aknatelepítő, vagy az IV. fejezetben meghatározott lőszer indítására szolgáló eszközökkel ellátott katonai járművek;
- b) páncélozott járművek;
- c) kételtű és mély gázlóképességgel rendelkező járművek;
- d) műszaki mentő járművek, lőszer vagy fegyverrendszerek, vontatásra vagy szállításra használt járművek, valamint a rakomány kezelésére szolgáló berendezések, eszközök.
- e) ultrakönnyű taktikai járművek
- f) motorkerékpárok
- g) áramfejlesztők (áramforrás aggregátorok)

2. **Megjegyzés:** Az a) pontban meghatározott szárazföldi jármű kifejezetten katonai használatra történő átalakítása együtt jár olyan szerkezeti, elektromos vagy mechanikai változtatással, amely magában foglal egy vagy több kifejezetten katonai felhasználásra tervezett részegységet. Ilyen részegységek az alábbiak:

- a) pneumatikus kerékköpeny, amelyet kifejezetten lövedékálló tulajdonsággal terveztek, illetve lövedék találat vagy egyéb mechanikai sérülés esetén képes a jármű tovább haladását korlátozottan biztosítani (runflat);
- b) az alapvető fontosságú részek, így különösen üzemanyagtartály vagy járműkabin páncélozott védelme illetve tűzvédelme;
- c) különleges megerősítések fegyverzet felszereléséhez vagy rögzítéséhez;
- d) világítás, elsötétítés esetére.

3. **Megjegyzés:** E fejezet nem vonatkozik az olyan polgári gépkocsikra vagy teherautókra, amelyeket pénz- vagy értékszállításra terveztek vagy alakítottak át, és páncélzattal vagy ballisztikai védelemmel láttak el.

VII. fejezet

(ML 7)

Vegyí vagy biológiai mérgező harcanyagok, „tömegoszlató harcanyagok”, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, összetevők és anyagok a következők szerint:

- a) „Háborús felhasználáshoz igazított” biológiai vagy radioaktív harcanyagok, amelyek képesek emberekben vagy állatokban sérülést okozni, berendezésekben, növényi kultúrákban vagy a környezetben kárt tenni.
- b) Vegyi harcanyagok (CW), ideértve:
 - 1. idegrendszerre ható vegyi harcanyagok:
 - a) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, ideértve a cikloalkilt) alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) - fluorfoszfonátok, így különösen:
 - aa) Szarin (GB): O-izopropil-metil-fluorfoszfonát (CAS 107-44-8) és
 - ab) Szomán (GD): O-pinakolil-metil-fluorfoszfonát (CAS 96-64-0);
 - b) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) amino-cianfoszfátok, így különösen:
 - Tabun (GA): O-etil N,N-dimetilamino-cianfoszfát (CAS 77-81-6);
 - c) O-alkil (H vagy legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt), S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonotiolátok és megfelelő alkilált és protonált sók, így különösen:
 - VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metiltiolfoszfonát (CAS 50782-69-9);

2. hólyaghúzó vegyi harcanyagok:

a) kénmustárok, így különösen:

1. 2-klóretil-klórmetilszulfid (CAS 2625-76-5);
2. bisz (2-klóretil)szulfid (CAS 505-60-2);
3. bisz (2-klóretiltio)metán (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bisz (2-klóretiltio)etán (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bisz (2-klóretiltio)-n-propán (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bisz (2-klóretiltio)-n-bután (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bisz (2-klóretiltio)-n-pentán (CAS 142868-94-8);
8. bisz (2-klóretil-tiometil)éter (CAS 63918-90-1);
9. bisz (2-klóretil-tioetil)éter (CAS 63918-89-8);

b) hólyaghúzó harci gázok (luizitok), így különösen:

1. 2-klórvinil-arzindiklorid (CAS 541-25-3);
2. trisz (2-klórvinil)arzin (CAS 40334-70-1);
3. bisz (2-klórvinil)arzinklorid (CAS 40334-69-8);

c) nitrogénmustárok, így különösen:

1. HN1: bisz (2-klóretil)etilamin (CAS 538-07-8);
2. HN2: bisz (2-klóretil)metilamin (CAS 51-75-2);
3. HN3: trisz (2-klóretil)amin (CAS 555-77-1);

3. cselekvőképességet akadályozó vegyi harcanyagok, így különösen:

- 3-kvinuklidinil-benzilát (BZ) (CAS 6581 -06-2);

4. lombtalanító (defoliáns) vegyi harcanyagok, úgymint:

a) butil 2-klóro-4-fluorofenoxiacetát (LNF);

b) 2,4,5-triklórfenoxi ecetsav (CAS 93-76-5) keverve 2,4-diklórfenoxi ecetsavval (CAS 94-75-7) [Agent Orange (CAS 39277-47-9)];

c) CW bináris prekursorok és kulcs prekursorok a következők szerint:

1. alkil [metil, etil, n-propil vagy izopropil foszfonil-difluorid, így különösen

DF: metil-foszfonil-difluorid (CAS 676-99-3)];

2. o.-alkil (amelyben a H egyenlő vagy kevesebb mint C10, ideértve a cikloalkilt)

O-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonitok és megfelelő alkilált és protonált sók, így különösen:

QL: O-etil O-2-diizopropilamino-etil-metilfoszfonit (CAS 57856-11-8);

3. klórszarin: O-izopropil-metilklórfoszfonát (CAS 1445-76-7);

4. klórszomán: O-pinakolil-etilklórfoszfonát (CAS 7040-57-5).

d) „Tömegoszlató anyagok”, aktív összetevőkből álló vegyi anyagok és azok kombinációi, ideértve:

1. a-bromofenilacetónitril, (a-bromobenzil-cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-klórfenil) metilén] propándinitril, (o-klórbenzilidénmalononitril) (CS) (CAS 2698-41 -1);
3. 2-klór-1-feniletanon, fenacil-klorid (ω klóracetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepin (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-klór-5,10-dihidrofénarzin, (fenarzin klorid), (Adamzit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-Nonanoylmorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9).

1. Megjegyzés: A d) pont nem vonatkozik azokra a tömegoszlató harcanyagokra, amelyek kiszérése egyedi és személyes önvédelemre szolgál.

2. Megjegyzés: A d) pont nem vonatkozik az élelmiszertermelési és gyógyászati célokra azonosított és csomagolt aktív összetevőkből álló vegyi anyagokra és azok kombinációira.

e) A következőkben felsoroltak bármelyikének és kimondottan azokhoz tervezett részegységek szétterítésére tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések:

1. az a), b) vagy d) pontban meghatározott anyagok vagy
2. a c) pontban felsorolt prekursorokból készült vegyi harcanyagok.

f) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított védelmi és mentesítőberendezések, részegységek és vegyi keverékek a következők szerint:

1. az a), b) vagy d) pontban felsorolt anyagok elleni védelem céljára tervezett vagy átalakított berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
2. az a) vagy b) pontban felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények vegyi mentesítésére tervezett vagy átalakított berendezések és azok részegységei;
3. kifejezetten az a) vagy b) pontban felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítésére kifejlesztett vagy előállított vegyi keverékek.

Megjegyzés: Az f) pont 1. alpontja magában foglalja a következőket:

- a) a kifejezetten nukleáris, biológiai és vegyi szűrésre tervezett, vagy átalakított légkondicionáló berendezések;
- b) védőruházat.

NB: A polgári gázálcokról, védő- és fertőtlenítő felszerelésekről további részletek a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1A004. pontjában is találhatóak.

g) Az a), b) vagy d) pontban meghatározott harcanyagok felderítésére vagy azonosítására tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések továbbá kifejezetten az azokhoz tervezett részegységek.

Megjegyzés: A g) pont nem vonatkozik a személyi sugázmérő doziméterekre.

NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1A004. pontját.

h) A kifejezetten a b) pontban meghatározott vegyi harcanyagok érzékelésére vagy azonosítására tervezett vagy feldolgozott „biopolimerek” és az ezek előállításához használt specifikus sejt kultúrák.

i) Vegyi harcanyagok semlegesítésére vagy lebontására szolgáló „biokatalizátorok” és azok biológiai rendszerei a következők szerint:

1. kifejezetten az b) pontban meghatározott vegyi harcanyagok semlegesítésére és lebontására tervezett „biokatalizátorok”, amelyek a biológiai rendszerek irányított laboratóriumi szelekciója, vagy genetikai manipulációja eredményeként jönnek létre;
2. biológiai rendszerek, amelyek tartalmazzák az i) pont 1. alpontjában meghatározott „biokatalizátorok” előállításához szükséges specifikus genetikai információt az alábbiak szerint:
 - a) „expressziós vektorok”;
 - b) vírusok;
 - c) sejt kultúrák.

1. Megjegyzés: Az ML7. fejezet b) és d) pontjai nem vonatkoznak a következőkre:

- a) cianogén-klorid (CAS 506-77-4);
- b) hidrogén-cianid (CAS 74-90-8);
- c) klór (CAS 7782-50-5);
- d) karbonil-klorid (foszgén) (CAS 75-44-5);
- e) difoszgén (triklórmetil-klórformiát) (CAS 503-38-8);
- f) 2004 óta nem használatos;
- g) xilil bromod, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81 -4);
- h) benzil-bromid (CAS 100-39-0);
- i) benzil-jodid (CAS 620-05-3);

- j) brómaceton (CAS 598-31-2);
- k) cianogén-bromid (CAS 506-68-3);
- l) bróm metil-etil-keton (CAS 816-40-0);
- m) klóraceton (CAS 78-95-5);
- n) eti1-jódacetát (CAS 623-48-3);
- o) jódaceton (CAS 3019-04-3);
- p) klórpikrin (CAS 76-06-2).

1. Megjegyzés: A h) pontban és az i) pont 2. alpontjában meghatározott sejt kultúrák és biológiai rendszerek kizárólagosak és ezek az alpontok nem vonatkoznak a polgári célt szolgáló sejtekre vagy biológiai rendszerekre, amelyeket különösen a mezőgazdaságban, gyógyszeriparban, egészségügyben, állatgyógyászatban, környezetvédelemben, hulladékfeldolgozásban vagy élelmiszeriparban alkalmaznak.

VIII. fejezet

(ML 8)

„Energiahordozó anyagok” és kapcsolódó összetevők, a következők szerint:

1. NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1C011. pontját.

2. NB: Töltetekért és eszközökért lásd az IV. fejezetet, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1A008. pontját. Technikai megjegyzés:

Megjegyzés: Ez a lista az ML8. fejezetben szereplő minden anyagra vonatkozik, még akkor is, ha az nem a feltüntetett alkalmazásra szolgál (pl. a TAGN főképpen robbanóanyagként használatos, de üzemanyagként vagy oxidálószerként is ismert).

1. A fejezet alkalmazásában a keverék két vagy több anyag összetételét jelenti, amelyek közül legalább az egyik e fejezet valamely pontjában szerepel.

2. Ez a lista a fejezetben szereplő minden anyagra vonatkozik, még akkor is, ha nem a feltüntetett alkalmazásra szolgál (pl. a TAGN főképpen robbanóanyagként használatos, de üzemanyagként vagy oxidálószerként is ismert).

a) „Robbanóanyagok” és azok keverékei:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan vagy 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP [cisz-bisz (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino-dinitrobenzofuroxan vagy 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW vagy hexanitrohexaazaisowurtzitane) (CAS 135285-90-4); CL-20 klatrátjai (lásd még VIII. fejezet g) „Prekurzorok” 3. és 4. alpontjait);
5. CP [2-(5-cianotetrazolát) penta amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilén, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzol) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (S,S'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenil vagy dipicramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU vagy dinitroglükoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazánok a következők szerint:
 - a) DAAOF (diaminoazoxifurazán);
 - b) DAAZF (diaminoazofurazán) (CAS 78644-90-3);

13. HMX és változatai az alábbiak szerint:

a) HMX (ciklotetrametilén-tetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazokin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cikloktán, oktogén) (CAS 2691-41-0);

b) HMX difluoroaminált analógjai;

c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon-3, tetranitroszemiglikouril vagy keto-biciklikus HMX) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (hexanitrosztilbén) (CAS 20062-22-0);

16. Imidazolok, a következők szerint:

a) BNNII [oktahidro-2,5-bisz(nitroimino)imidazo (4,5-d)imidazol];

b) DNI (2,4-dinitroimidazole) (CAS 5213-49-0);

c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);

d) NTDNIA [N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol];

e) PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);

17. NTNMMH [1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilén hidrazin];

18. NTO (ONTA vagy 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);

19. Polinitrokubánok több mint négy nitrocsoporttal;

20. PYX [2,6-Bisz (pikrilamino)-3,5-dinitropiridin] (CAS 38082-89-2);

21. RDX és változatai:

a) RDX (ciklotrimetilén-trinitramin, ciklonit, T4, hexahidro-1,3,5- trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-ciklohexén, hexogén) (CAS 121-82-4);

b) Keto-RDX (K-6 vagy 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciklohexanon) (CAS 115029-35-1);

22. TAGN (triamino-guanidin-nitrát) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triamino-trinitrobenzol) (CAS 3058-38-6) [lásd még a VIII. fejezet g) pont 7. alpontját];

24. TEDDZ [3,3,7,7-tetrabisz(difluoroamin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin];

25. Tetrazolok a következők szerint:

a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);

b) NTNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol];

26. Tetril (trinitrofenil-metilnitramin) (CAS 479-45-8);

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (lásd még a VIII. fejezet g) pont 6. alpontját);

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidín) (CAS 97645-24-4) [lásd még a VIII. fejezet g) pont 2. alpontját];

29. TNGU (SORGUYL vagy tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d] piridazin) (CAS 229176-04-9);

31. Triazinok a következők szerint:

a) DNAM (2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);

b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);

32. Triazolok a következők szerint:

a) 5-azido-2-nitrotriazol;

b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);

c) ADNT (1 -amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);

d) BDNTA [(bisz-dinitrotriazol)amin];

e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);

f) DNBT (dinitrobisztriazol) (CAS 70890-46-9);

g) 2010 óta nem használatos;

h) NTDNT [1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol];

i) PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);

j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);

33. az a) pontban fel nem sorolt robbanóanyagok, amelyek a következő jellemzők bármelyikével rendelkeznek:

a) maximális sűrűségnél a 8700 m/s értéket meghaladó detonációs sebesség, vagy

b) a 34 Gpa (340 kbar) értéket meghaladó detonációs nyomás;

34. az a) pontban alatt fel nem sorolt szerves robbanóanyagok, amelyek a következő jellemzők mindegyikével rendelkeznek:

a) a detonációs nyomás eléri vagy meghaladja a 25 Gpa (250 kbar) értéket, valamint

b) 523 °K (250 °C) vagy magasabb hőmérsékletnél 5 percnyi vagy hosszabb időtartamig stabilak maradnak;

b) „Hajtóanyagok”:

1. az ENSZ „UN 1.” osztályába tartozó bármely szilárd hajtóanyag”, amelynek elméleti specifikus impulzusa – szabványos feltételek között – több mint 250 másodperc a nem fémezett vagy több mint 270 másodperc az alumíniumozott kompozíciók esetében;

2. az ENSZ „UN 1.3.” osztályába tartozó bármely szilárd „hajtóanyag”, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között) több mint 230 másodperc a nem halogénezett, 250 másodperc a nem fémes, és 266 másodperc a fémes kompozíciók esetében;

3. „hajtóanyagok”, amelyek erőállandója nagyobb, mint 1200 kJ/kg;

4. „hajtóanyagok”, amelyek 38 mm/s stabil egyenes vonalú égési sebességet képesek fenntartani szabványos feltételek között – késleltetett egyes szál formájában mérve – 68,9 bar (6,89 MPa) nyomáson és 294 K (21 °C) hőmérsékleten;

5. elasztomerrel módosított, öntött, kétbázisú „hajtóanyag” (EMCDB), amelynek nyújthatósága maximális nyomáson, 233 K (-40 °C) hőmérsékleten az 5%-ot meghaladja;

6. bármely egyéb „hajtóanyag”, amely a VIII. fejezet a) pontjában meghatározott összetevőt tartalmaz;

7. e mellékletben máshol nem említett, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett „hajtóanyagok”;

c) „Pirotechnikai eszközök”, üzemanyagok és kapcsolódó összetevőik a következők szerint és azok keverékei:

1. kifejezetten katonai célra kifejlesztett repülőgép-üzemanyagok;

2. Alane (alumínium hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. karboránok; dekarboránok (CAS 17702-41-9); pentaboránok (CAS 19624-22-7 és 18433-84-6) és azok származékai;

4. hidrazin és származékai, [lásd még az ML8. fejezet d) pont – oxidáló hidrazin származékok – 8. és 9. alpontját]:

a) hidrazin (CAS 302-01-2) 70% és magasabb koncentrációban;

b) monometil hidrazin (CAS 60-34-4);

c) szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);

d) nem-szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

5. fémes üzemanyagok részecske formában, amelyek lehetnek gömbszerűek, atomizáltak, szferoidok, pikkelyesek vagy őröltek, melyek legalább 99%-ot tartalmaznak az alábbi anyagok bármelyikéből:

a) a következő fémek és azok keverékei:

1. berillium (CAS 7440-41-7) 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

2. vaspor (CAS 7439-89-6) 3 µm vagy kisebb részecskemérettel vasoxidból hidrogénnel végzett redukációs gyártással előállítva;

b) az alábbi összetevőket tartalmazó keverékek:

1. cirkónium (CAS 7440-67-7), magnézium (CAS 7439-95-4) vagy ezek ötvözei 60 µm-nél kisebb részecskemérettel vagy

2. bór (CAS 7440-42-8) vagy bór-karbid (CAS 12069-32-8) üzemanyagok 85%-os vagy magasabb tisztasággal és 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

6. kifejezetten lángszórókban vagy gyújtóbombákban történő felhasználáshoz összeállított, szénhidrogén üzemanyagoknál alkalmazott „sűrítőket”, így különösen fém sztearátokat vagy palmátokat [pl. oktál (CAS 637-12-7)], valamint M1, M2, és M3 sűrítőket tartalmazó katonai anyagok;
7. perklorátok, klorátok és kromátok, fémporral vagy más nagy hatóerejű üzemanyag adalékokkal;
8. gömbösített alumíniumpor (CAS 7429-90-5) 60 µm vagy kisebb részecskemérettel, legalább 99%-os alumíniumtartalmú anyagból;
9. titánium szubhidrid (TiH_n), amelynek sztöchiometriai egyenértéke $n = 0,65-1,68$.

1. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pont 1. alpontjában felsorolt repülőgép-üzemanyagok végtermékek, nem összetevők.

2. Megjegyzés: A c) pont 4. alpont a) alpontja a kifejezetten korrózió csökkentésére szolgáló hidrazinkeverékekre nem vonatkozik.

3. Megjegyzés: A c) pont 5. alpontját a robbanóanyagokra és üzemanyagokra alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy a fémeket vagy ötvözeteket alumíniumba, magnéziumba, cirkóniumba vagy berilliumba kapszulázták-e.

4. Megjegyzés: A c) pont 5. alpont b) pont 2. alpontja a bór-10-zel dúsított bórra és bórkarbidra (20%-nál magasabb bór-10 tartalommal) nem vonatkozik.

5. Megjegyzés: A c) pont 5. alpont b) pontja csak a részecske formában lévő fémes üzemanyagokra vonatkozik abban az esetben, ha azokat más anyagokkal összekeverik olyan katonai célú keverékek előállítása érdekében, mint például a folyékony, sűrű szuszpenziójú hajtóanyagok, a szilárd hajtóanyagok és a pirotechnikai keverékek.

d) A következő oxidánsok és azok keverékei:

1. ADN (ammóniumdinitramid vagy SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (ammónium perklorát) (CAS 7790-98-9);
3. fluorgáznak a következőkben felsoroltak valamelyikével alkotott elegyei:
 - a) egyéb halogének;
 - b) oxigén vagy
 - c) nitrogén;

1. Megjegyzés: A d) pont 3. alpontja nem vonatkozik a klór-trifluoridra (CAS 7790-91-2).

2. Megjegyzés: A d) pont 3. alpontja nem vonatkozik a gázállapotú nitrogén- trifluoridra (CAS 7783-54-2).

3. Megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pontjának 3. alpontja nem vonatkozik a jód-pentafluoridra (CAS 7783-66-6).

4. DNAD (1,3-dinitro-i ,3-diazetidin) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroxil-ammónium-nitrát) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroxil-ammónium-perklorát) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinium nitroformát) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazin nitrát (CAS 37836-27-4);
9. hidrazin perklorát (CAS 27978-54-7);
10. folyékony oxidálószer, gátolt vörösfüstös salétromsavból (IRFNA) (CAS 8007-58-7) összeállítva, vagy azt tartalmazva.

Megjegyzés: A d) pont 10. alpontja a nem gátolt vörösfüstös salétromsavra nem vonatkozik.

e) Kötőanyagok, lágyítók, monomerek és polimerek a következők szerint:

1. AMMO (azidometilmetiloxetán és annak polimerjei) (CAS 90683-29-7) [lásd még a VIII. fejezet g) pont 1. alpontját];
2. BAMO (bisazidometiloxetán és annak polimerjei) (CAS 17607-20-4) [lásd még a VIII. fejezet g) pont 1. alpontját];
3. BDNPA [bis(2,2-dinitropropil)acetál] (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF [bis(2,2-dinitropropil)formál] (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butanetrioltrinitrát) (CAS 6659-60-5) [lásd még a g) pont 8. alpontját];

6. kifejezetten katonai felhasználásra kifejlesztett és a következők közül bármelyiket tartalmazó energetikai monomerek, lágyítók vagy polimerek:

- a) nitrocsoportok;
- b) azidocsoportok;
- c) nitrát-csoportok;
- d) nitraza-csoportok vagy
- e) difluoroamino-csoportok;
7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetán) és annak polimerjei;
8. FEFO [bisz-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formál] (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentán-1,5-diol formál) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptán 1,7-diol formál);
11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) és annak származékai;
12. HTPB (hidroxil végződésű polibutadién) egy hidroxil viszonysszámmal, amely egyenlő vagy nagyobb, mint 2,2 és egyenlő vagy kisebb, mint 2,4, 0,77 meq/g-nál kisebb hidroxil értékkel, amelynek viszkozitása kevesebb, mint 47 poise 30 C hőmérsékleten (CAS 69102-90-5);
13. kevesebb mint 10 000 molekula súlyú, alkohol-funkciós csoportot tartalmazó poli (epiklórhidrin) a következők szerint:
 - a) poli (epiklórhidrin-diol);
 - b) poli (epiklórhidrin-triol);
14. NENA-k (nitratoetilnitramin elegyek) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 és 85954-06-9);
15. PGN [poli-GLYN, poliglicidilnitrát vagy poli(nitratometil oxirán)] (CAS 27814-48-8);
16. Poli-NIMMO (poli nitratometilmetiloxetán) vagy poli-NMMO [poli(3- Nitratometil-3-metiloxetán)] (CAS 84051-81-0);
17. Polinitro-orto-karbonátok;
18. TVOPA [1,2,3-trisz(1,2-bis((difluoroamino))etoxi) propán vagy trisz vinoxi propán melléktermék] (CAS 53159-39-0).

f) „Adalékanyagok” a következők szerint:

1. lúgos réz-szalicilát (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA [bis-(2-hidroxietil) glikolamid] (CAS 17409-41 -5);
3. BNO (butadién-nitril-oxid) (CAS 9003-18-3);
4. ferrocén származékok a következők szerint:
 - a) butacén (CAS 125856-62-4);
 - b) katocén (2,2-bis-etilferrocenil propán) (CAS 37206-42-1);
 - c) ferrocén-karboxilsavak, ideleértve az alábbiakat:
ferrocén-karboxilsav (CAS 1271-42-7)
1,1'-ferrocén-dikarboxilsav (CAS 1293-87-4);
 - d) n-butyl-ferrocén (CAS 31904-29-7);
 - e) más polimer ferrocén származékok mellékterméke;

5. ólom-béta-reszorcilát (CAS 20936-32-7);
6. ólom-citrát (CAS 14450-60-3);
7. béta-reszorcilátok vagy szalicilátok ólom-réz kelátjai (CAS 68411-07-4);
8. ólom-malát (CAS 19136-34-6);
9. ólom-szalicilát (CAS 15748-73-9);
10. ólom-sztanát (CAS 12036-31-6);
11. MAPO [tris-1 -(2-methyl) aziridinil foszfin oxid] (CAS 57-39-6) BOBBA8 [bisz(2-methyl aziridinil) 2-(2-hidroxipropanoxi) propilamino foszfin oxid]; és más MAPO származékok;
12. metil BAPO [bisz (2-metil aziridinil) metilamino foszfin-oxid] (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitraza-1,5-pentán diizocianát (CAS 7406-61-9);

15. fémorganikus csatlakozó anyagok a következők szerint:

- a) neopentil[diallil]oxi, tri[dioktil]foszfát-titanát (CAS 103850-22-2) szintén ismert mint titánium IV, 2,2 [bisz 2-propenolát-metil, butanolát, trisz (dioktil) foszfát] (CAS 110438-25-0); vagy LICA 12 (CAS 103850-22-2);
- b) Titánium IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz[dioktil] pirofoszfát vagy KR3538;
- c) Titánium IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz(dioktil)foszfát;
16. policián-difluor-aminoetilénoxid;
17. polifunkcionális aziridin-amidok: izoftalikus, trimezikus (BITA vagy butilén imin-trimezamid), izocianursavas vagy trimetiládos gerincstruktúrával és 2-metil vagy 2-etil helyettesítővel az aziridin gyűrűben;
18. propilén-imin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
19. nagyfinomságú vasoxid (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) 250 m²/g-ot meghaladó fajlagos felülettel és 3,0 nm vagy annál kisebb átlagos részecskemérettel;
20. TEPAN (tetraetilén-pentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
21. TEPANOL (tetraetilén-pentaaminakrilonitril-glicidol) (CAS 68412-46-4); glicidollal cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8).

g) „Prekursorok” a következők szerint:

NB: A g) pontban a hivatkozások az ezen anyagokból készült, meghatározott „Energiahordozó anyagok”-ra vonatkoznak:

1. BCMO (diklórmetiloxetanon) (CAS 142173-26-0) [lásd még az e) pont 1. és 2. alpontját];
2. dinitroazetidin-t-butil só (CAS 125735-38-8) [lásd még az a) pont 28. alpontját];
3. HBIW (hexabenzil-hexa-aza-izowurtzitane) (CAS 124782-15-6) [lásd még az a) pont 4. alpontját];
4. TAIW (tetraacetil-dibenzil-hexa-aza-izowurtzitane) [lásd még az a) pont 4. alpontját] (CAS 182763-60-6);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklo-oktán) (CAS 41378-98-7) [lásd még az a) pont 13. alpontját];
6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) [lásd még az a) pont 27. alpontját];
7. 1,3,5-triklórbenzol (CAS 108-70-3) [lásd még az a) pont 23. alpontját];
8. 1,2,4-trihidroxibután (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) [lásd még az e) pont 5. alpontját].

5. Megjegyzés: 2009 óta nem használják.

6. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik az alábbi anyagokra, kivéve, ha elegyet alkotnak, vagy keverve vannak a fejezet a) pontjában meghatározott energiahordozó anyagokkal, vagy c) pontjában meghatározott fémporokkal:

- a) ammónium-pikrát (CAS 131-74-8);
- b) fekete lőpor;
- c) hexanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d) difluor-amin (CAS 10405-27-3);
- e) nitrokeményítő (CAS 9056-38-6);
- f) káliumnitrát (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalin;
- h) trinitroanizol;
- i) trinitronaftalin;
- j) trinitroxilén;
- k) N-pirrolidinon; 1 -metil-2-pirrolidinon (CAS 872-50-4);
- l) dioktil-malát (CAS 142-16-5);
- m) etil-hexil-akrilát (CAS 103-11 -7);
- n) tri-etil-alumínium (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumínium (TMA) (CAS 75-24-1), és a lítium, nátrium, magnézium, cink vagy bór egyéb öngyulladó-fém alkiljai vagy ariljai;
- o) nitrocellulóz (CAS 9004-70-0);

p) nitroglicerín (vagy glicerol-trinitrát, trinitroglicerín) (NG) (CAS 55-63-0);
q) 2,4,6-trinitrotoluol (TNT) (CAS 118-96-7);
r) etilén-diamin-dinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);
s) penta-eritritol-tetranitrát (PETN) (CAS 78-11 -5);
t) ólomazid (CAS 13424-46-9), normál ólomstifnát (CAS 15245-44-0) és lúgos ólomstifnát (CAS 12403-82-6), valamint primer robbanóanyagok és élesítő elegyek, amelyek azidokat vagy azid komplex vegyületeket tartalmaznak;
u) trietilén-glikol-dinitrát (TEGDN) (CAS 111 -22-8);
v) 2,4,6-trinitro-reszorcinol (stifnát sav) (CAS 82-71-3);
w) dietil-difenil karbamid (CAS 85-98-3); dimetil-difenil karbamid (CAS 611 -92-7); metil-etil-difenil karbamid (centralitok);
x) N,N-difenil karbamid (nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 603-54-3);
y) etil- N,N-difenil karbamid (metil nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 13114-72-2);
z) etil-N,N-difenil karbamid (etil nem szimmetrikus difenilkarbamid) (CAS 64544-71-4);
aa) 2-nitro-difenil-amin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
bb) 4-nitro-difenil-amin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
cc) 2,2-dinitro-propanol (CAS 918-52-5);
dd) nitroguanidin (CAS 556-88-7) [lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének C011. d) alpontját].

IX. fejezet

(ML 9)

ML9 Felszíni vagy víz alatti hadihajók, különleges tengerészeti berendezések, tartozékok, alkatrészek és egyéb vízfelszíni járművek a következők szerint:

NB: Irányítási és navigációs berendezések tekintetében lásd a XI. fejezetet.

a) vízi járművek és alkatrészek a következők szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított, felszíni vagy víz alatti vízi járművek, függetlenül a jelenlegi műszaki állapottól vagy működési feltételektől, és attól, hogy rendelkeznek-e fegyverzethordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint az ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei, és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

2. az a) pont 1. alpontjában meghatározottaktól eltérő felszíni vízi járművek, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek, a járműre rögzítve vagy abba beépítve:

a) az I. fejezetben meghatározott, 12,7 mm vagy annál nagyobb kaliberű automata fegyverek, vagy az I., IV., XII. vagy XIX. fejezetben meghatározott fegyverek, vagy ezeknek a fegyvereknek a „rögzítési” vagy felfüggesztési pontjai;

Műszaki megjegyzés:

Az ML9. fejezet a) 2.a) pontjának alkalmazásában a „rögzítés(i) pontok)” a fegyverek rögzítésére szolgáló eszközökre vagy a tartók rögzítéséhez szükséges szerkezeti megerősítésekre vonatkoznak.

b) az V. fejezetben meghatározott tűzvezető rendszerek;

c) rendelkeznek a következők mindegyikével:

1. „vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem”; és

2. semlegesítési célokra tervezett „előmosó vagy leöblítő rendszer”; vagy Technikai

Az ML9. fejezet a) 2.a) pontjának alkalmazásában az „előmosó vagy leöblítő rendszer” tengervizet permetező rendszer, amely képes a hajó külső felületének és fedélzetének egyidejű lemosására.

d) a IV. fejezet b) pontjában, az V. fejezet c) pontjában vagy a XI. fejezet a) pontjában meghatározott, aktív, fegyver elleni eszközök, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek:

1. „CRBN-védelem”;
2. kifejezetten radar keresztmetszet csökkentésére tervezett hajótest és parancshídház;
3. hőkibocsátást csökkentő eszközök, így különösen a kipufogó- és füstgázok hűtőrendszere, kivéve a kifejezetten a hajtómű hatékonyságának általános növelésére vagy a környezeti hatások csökkentésére tervezett eszközöket; vagy
4. a vízi jármű egésze mágnesességének csökkentésére tervezett demagnetizáló rendszer;

Műszaki megjegyzés:

Az ML9. fejezet a) 2. pontjának alkalmazásában a „vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem” egy zárt rendszerű helyiség, amelyet túlnyomás, szigetelt szellőztetőrendszer, korlátozott számú, CBRN-szűrőkkel ellátott szellőzőnyílás és légzárókkal felszerelt, korlátozott személyzeti hozzáférési pont jellemez.

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett motorok és hajtóműrendszerek, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei, a következők szerint:

1. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező dízelmotorok:

a) legalább 1,12 MW (1500 LE) teljesítmény és

b) legalább 700/perc fordulatszám;

2. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező elektromos motorok:

a) több mint 0,75 MW (1000 LE) teljesítmény;

b) gyors forgásirány-váltási képesség;

c) folyadékhűtés és

d) teljesen zárt kivitel;

3. a következő jellemzők mindegyikével rendelkező antimágneses dízelmotorok:

a) 37,3 kW (50 LE) vagy nagyobb teljesítmény és

b) a teljes tömeg 75%-át meghaladó nem mágneses összetevők;

4. *levegőfüggetlen* (AIP), kifejezetten tengeralattjárókra kifejlesztett hajtóműrendszerek;

Műszaki megjegyzés:

Az ML9. fejezet b) pontja 4. alpontjának alkalmazásában „Levegőfüggetlen hajtóműrendszer” (Air Independent Propulsion, AIP) révén a lemerült tengeralattjáró atmoszferikus oxigén nélkül hosszabb ideig képes hajtóműrendszerének működtetésére, mint amire akkumulátorral lenne képes. A IX. fejezet b) pont 4. alpontja alkalmazásában az AIP nem foglalja magában a nukleáris energiát.

NB. A nukleáris meghajtóberendezések vonatkozásában lásd az ML9. fejezet h) pontját.

c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett víz alatti érzékelő eszközök, azok vezérlőberendezései és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett tengeralattjáró elleni és torpedó elfogó hálók;

e) 2003 óta nem használatos;

f) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek képesek a hajótesten kívüli berendezésekkel a kölcsönös együttműködésre, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

Megjegyzés: A IX. fejezet f) pontja a hajók azon egy eres, több eres, koaxiális, vagy rádiófrekvenciás típusú csatlakozóit és hajótest áthatolóit foglalja magában, amelyek képesek megakadályozni a vízzzivárgást és fenntartani 100 méternél nagyobb merülési mélységben a szükséges jellemzőket; továbbá a mélységtől függetlenül kifejezetten „lézernyaláb” átvitelére tervezett száloptikai csatlakozókat és optikai áthatolókat

g) alacsony zajszintű csapágyak a következő alkatrészek bármelyikével felszerelve, és azok a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett berendezések, amelyek ilyen csapágyakat foglalnak magukba:

1. gáz-, vagy mágneses felfüggesztés;
2. aktív jelelnyomás-vezérlés, vagy
3. vibráció elnyomás-vezérlés.

h) kifejezetten az ML9. fejezet a) pontjában meghatározott hajókhoz tervezett, nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy nukleáris meghajtóberendezések, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított” alkatrészek

X. fejezet

(ML 10)

„Repülőgép”, „levegőnél könnyebb légi jármű”, személyzet nélküli légi jármű, repülőgéphajtómű – motor – és „repülőgép”-részegység, hozzátartozó berendezések és részegységek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át, a következők szerint:

NB: Az irányítás és navigáció eszközei, lásd az XI. fejezetet.

- a) „harci repülőgép” és a kifejezetten hozzá tervezett részegységek;
- b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított egyéb „repülőgép”, „levegőnél könnyebb légi jármű”, többek között a katonai felderítő, támadó, katonai kiképző, szállító és személyi állományt vagy katonai eszközt adott körzetbe kijuttató, logisztikai támogató repülőgép, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek;
- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy módosított személyzet nélküli légi járművek és kapcsolódó berendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:

1. személyzet nélküli légi járművek (UAV), többek között távirányítással vezetett légi járművek (RPV), autonóm programozható légi járművek, és a „levegőnél könnyebb légi járművek”;
2. a kapcsolódó indító szerkezetek és földi kiszolgáló eszközök;
3. a vezérléshez és irányításhoz szükséges kapcsolódó berendezések;

d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgép-hajtóművek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

e) fedélzeti berendezések, beleértve a légi üzemanyag utántöltés eszközeit, amelyeket kifejezetten az a) vagy b) pontban meghatározott „repülőgéphez” való használatra, vagy a d) pontban meghatározott légi-hajtóművekhez terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

f) nyomás alatt működő üzemanyag-feltöltők, nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezések, kifejezetten szűk területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezések és földi kiszolgáló eszközök, amelyeket kifejezetten az a) vagy b) pontban meghatározott „repülőgéphez” való használatra, vagy a d) pontban meghatározott repülőgép-hajtóművekhez terveztek;

g) túlnyomásos légzőkészülék és részlegesen túlnyomás alatt álló ruhák „repülőgépen” való használatra, antigravitációs ruhák, katonai védő sisakok és védő álarcok, „repülőgépen”, vagy rakétáknál használatos folyékony oxigén-átalakítók, katapultok és töltet által működésbe hozható eszközök vészhelyzetben a személyzet „repülőgépből” történő kimentésére;

h) ejtőernyők, siklóernyők és kapcsolódó berendezések, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:

1. e mellékletben máshol nem említett ejtőernyők;

2. siklóernyők;

3. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokhoz tervezett felszerelés, így különösen ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs berendezések;

i) az ejtőernyővel ledobott terhek automatikus irányítórendszerei, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések késleltetett nyitású ugrásokhoz bármilyen magasságban, ideértve az oxigént biztosító berendezést is.

1. Megjegyzés: A b) pont nem vonatkozik a kimondottan katonai célra tervezett „repülőgépekre” vagy a „repülőgépek” azon változataira, amelyek:

a) nem katonai kialakításúak és nincsenek felszerelve kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezéssel vagy tartozékkal; és

b) valamely tagállam vagy a wassenaari megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága által polgári használatra lajstromozásra kerültek.

2. Megjegyzés: A d) pont nem vonatkozik az alábbiakra:

a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgéphajtóművek, amelyek valamely tagállam vagy a wassenaari megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága „polgári repülőgépen való használatra” lajstromozott, vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

b) dugattyús repülőgépmotorok vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, kivéve azokat, amelyeket pilóta nélküli légi járművekhez terveztek.

3. Megjegyzés: A b) és d) pont csak azokra a kifejezetten nem katonai „repülőgépekre”, vagy repülőgéphajtóművekhez tervezett azon katonai jellegű részegységekre és katonai jellegű kapcsolódó berendezésekre vonatkozik, amelyek a katonai felhasználásra történő átalakításhoz szükségesek.

XI. fejezet

(ML 11)

E mellékletben másutt meg nem határozott elektronikai berendezések, vezetés-irányítási rendszerek és kapcsolódó szolgáltatások, valamint kifejezetten ezekhez tervezett részegységek a következők szerint

a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett elektronikai berendezések;

Megjegyzés: Az a) pont magában foglalja a következőket:

a) elektronikai ellentevékenységi és elektronikai ellentevékenységi elleni berendezéseket –így különösen oda nem tartozó, vagy hibás jeleknek a radar, vagy rádió kommunikációs vevőkbe történő bejuttatására tervezett berendezéseket, vagy amelyek képesek másképpen megakadályozni az ellenséges elektronikus vevőket a hatásos vételben, működésben, ideértve azok ellentevékenységi berendezéseit is –, ideértve a zavarást szolgáló és zavarás elleni berendezéseket is;

b) széles frekvenciasávban hangolható elektroncsövek;

c) elektronikai rendszerek vagy berendezések, amelyeket elektromágneses spektrum ellenőrzésére és megfigyelésére, katonai hírszerzési vagy biztonsági célokra, vagy az ilyen hírszerzési és megfigyelési ellentevékenységi elhárítására terveztek;

d) víz alatti ellentevékenységi eszközei, többek között akusztikai és mágneses zavaróeszközök és csapdák, a szonár vevőkbe zavaró, vagy hamis jeleket továbbító berendezések;

e) kriptográfiai funkcióval ellátott biztonsági berendezések; az adatfeldolgozáshoz, az adattitkosításhoz, valamint az átviteli és a jelzővonalakhoz;

f) azonosító, engedélyező és kulcsbetöltő berendezés, valamint a kulcs kezelésére, készítésére és elosztására szolgáló berendezés;

g) irányítási és navigációs berendezések;

h) digitális troposcatter-rádió kommunikációs adatátviteli berendezések;

- i) kifejezetten az elektronikus jel-hírszerzés céljából kifejlesztett digitális demodulátorok;
- j) „automatizált vezetési és irányítási rendszerek”;

NB: a katonai alkalmazású „szoftverrádióval” (SDR) kapcsolatos „szoftver” tekintetében lásd az ML21. pontot.

- b) a „műholdas navigációs rendszerek” működésének, az általuk kibocsátott jelek vételének, illetve az e rendszerek által biztosított helymeghatározási, navigációs vagy időmeghatározási szolgáltatások hatékonyságának akadályozására tervezett vagy átalakított zavaró berendezései és berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek;
- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított „űrhajók” és az „űrhajók” kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei.

XII. fejezet

(ML 12)

ML12 Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint:

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett kinetikai energiájú fegyverrendszerek; kifejezetten e célból tervezett vizsgáló és értékelő berendezések és vizsgálati modellek, ideértve a diagnosztikai műszereket és célokat, a kinetikai energiájú lövedékek és rendszerek dinamikus vizsgálatára.

NB: Űrméret alatti lőszer és kizárólag vegyi hajtóanyagot alkalmazó fegyverrendszerek és azok lőszerei tekintetében lásd az I-IV. fejezetet.

1. **Megjegyzés:** A XII. fejezet az alábbiakat foglalja magában, amennyiben kifejezetten kinetikai energiájú fegyverrendszer céljára tervezték:

- a) indító-meghajtó rendszerek, amelyek alkalmasak egyszeri, vagy gyorstüzelésű üzemmódban 0,1 grammot meghaladó tömeg 1,6 km/s-ot meghaladó sebességre történő felgyorsítására;
- b) primer áramforrások, villamos páncélzat, energiatároló, hő-gazdálkodási, kondicionáló, kapcsoló vagy üzemanyag-kezelő berendezések; valamint elektromos csatlakozók az energiaellátás és a löveg, valamint a lövegtorony és egyéb meghajtások számára;
- c) a cél felderítését, nyomon követését, a tűzvezetést és az eredmény felmérését szolgáló rendszerek;
- d) irányított lövedék önvezérlési, irányítási, vagy eltérítő hajtási – oldalirányú gyorsulást biztosító – rendszerei.

2. **Megjegyzés:** A XII. fejezet vonatkozik mindazon fegyverrendszerekre, amelyek az alábbi hajtásmódok bármelyikével működnek:

- a) elektromágneses;
- b) elektrotermikus;
- c) plazma;
- d) könnyűgáz könnyű gáz löveghez; vagy
- e) vegyi hajtóanyag ha azt a fentiek bármelyikével kombinálják.

XIII. fejezet

(ML 13)

Páncélozott vagy védőberendezések, szerkezetek és részegységek a következők szerint:

a) az alábbi jellemzők bármelyikével rendelkező páncéllemezek:

1. katonai szabvány vagy előírás szerint gyártva vagy
2. katonai felhasználásra alkalmas;

b) kifejezetten katonai rendszerek ballisztikai védelmére tervezett fémes vagy nemfémes szerkezetek, vagy azok kombinációi, és kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

c) katonai követelmények és szabványok, vagy hasonló nemzeti szabványok alapján gyártott sisakok és különleges kialakítású alkatrészeik, így különösen sisakborítás, bélés és komfort-töltés);

d) testvédő páncélzat és védőruházat katonai szabvány, előírás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártva, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek.

1. Megjegyzés: A b) pont magában foglalja a kifejezetten reaktív páncélzathoz vagy katonai óvóhelyek létrehozására tervezett anyagokat.

2. Megjegyzés: A c) pont nem vonatkozik a hagyományos acélsisakra, kivéve, ha az módosításra került vagy úgy tervezték, hogy ellátható legyen, vagy ellátták bármilyen típusú kiegészítő tartozékkal.

3. Megjegyzés: A c) és d) pont nem vonatkozik azon sisakokra, testvédő páncélzatokra és az azokhoz tartozó szerelvényekre, amelyeket azok viselője személyes védelmére tart magánál.

4. Megjegyzés: Az e fejezetben meghatározottak körébe kizárólag a kifejezetten bombák hatástalanítását végzők számára tervezett, kifejezetten katonai használatú védősisakok tartoznak.

1. NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1A005. pontját.

2. NB: A testvédő páncélzatok és sisakok gyártásához használt szálas és rostos anyagok tekintetében lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 1C010. pontját.

XIV. fejezet

(ML 14)

„Kifejezetten katonai gyakorló eszközök” vagy hadgyakorlat forgatókönyvének szimulációjára szolgáló berendezések, szimulátor berendezések az I. vagy a II. fejezetben meghatározott bármilyen tűzfegyver és fegyverzet használatának begyakorlására, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és kiegészítő eszközök:

Műszaki megjegyzés:

Kifejezetten katonai gyakorló eszközök: a katonai célú támadásgyakorló eszközök, a repülésoktató eszközök, a lokátor cél gyakorlóeszközök, a lokátor célpont generátorok, a fegyver irányzó oktató berendezések, a tengeralattjáró elhárító harci eszközök gyakorló eszközei, a repülés szimulátorok, ideértve a pilóták, űrhajósok kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat, a lokátor oktató berendezések, a műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktató berendezés, a navigációs oktató berendezések, a rakétaindítást gyakoroltató berendezések, a célberendezések, a pilóta nélküli (cél) „repülőgépek”, a fegyverzetgyakorló berendezések, a pilóta nélküli „repülőgép” gyakorló berendezés, a mobil gyakorló egységek és a szárazföldi katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezések.

1. Megjegyzés: E fejezet magában foglalja a gyakorló eszközök képalkotó és interaktív környezeti rendszereit, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra tervezték vagy alakították át.

2. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik a kifejezetten vadász és sportfegyverek használatának gyakorlására szolgáló berendezésekre.

3. Megjegyzés: „Kifejezetten katonai gyakorló eszközök” egyebek mellett a következők katonai célú típusai: támadásgyakorló eszközök, repülésoktató eszközök, lokátorcél-gyakorlóeszközök, lokátorcélpont-generátorok, fegyverirányzó oktatóberendezések, tengeralattjáró-elhárító harci eszközök gyakorlóeszközei, repülésszimulátorok (beleértve a pilóták/úrhajósok kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat), lokátor-oktatóberendezések, műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktatóberendezés, navigációs oktatóberendezések, rakétaindítást gyakoroltató berendezések, célberendezések, pilóta nélküli (cél) „légi járművek”, fegyverzetgyakorló berendezések, pilóta nélküli „légi jármű” gyakorlóberendezés, mobil gyakorlóegységek és a szárazföldi katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezések.

XV. fejezet

(ML 15)

Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett képalkotó vagy ezeket zavaró berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek és kiegészítő eszközök a következők szerint:

- a) rögzítő és képfeldolgozó berendezések;
- b) kamerák, fényképezési és filmfeldolgozó berendezések;
- c) képerősítő berendezések;
- d) infravörös vagy termikus képalkotó berendezések;
- e) képalkotó lokátorszenzor berendezések;
- f) az a)-e) pontban meghatározott berendezésekhez tartozó zavaró és zavaráselhárító berendezések.

Megjegyzés: Az f) pont magában foglalja azon berendezéseket, amelyeket a katonai képalkotó rendszerek működésének vagy hatékonyságának a csökkentésére, vagy az ilyen csökkentő hatásoknak a minimalizálására terveztek.

1. Megjegyzés: E fejezetben a „kifejezetten ezekhez tervezett részegységek” kifejezés kifejezetten katonai felhasználásra való tervezés esetében az alábbiakat foglalja magában:

- a) infravörös képátalakító csövek távcsövekhez, célzókészülékekhez;
- b) képerősítő csövek távcsövekhez, célzókészülékekhez (nem elsőgenerációsak);
- c) mikrocsatorna panelek;
- d) alacsony fényszinten is működő tv képfelvevő csövek;
- e) felderítő rendszerek, ideértve az elektronikus összeköttetés és kiolvasás rendszereit;
- f) piroelektromos tv kamera csövek;
- g) képalkotó berendezések hűtőrendszerei;
- h) fotokróm vagy elektro-optikai rendszerű, villamos kioldású redőnyzárak legfeljebb 100 mikrosek redőnyzárási sebességgel, kivéve azon redőnyzárakat, amelyek nagysebességű kamerák fontos alkatrészei;
- i) száloptikai képátalakítók;
- j) kompond félvezető fotókatódok.

2. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik az „első generációs képerősítő csövekre”, vagy a kifejezetten az „első generációs képerősítő csövek” alkalmazásával tervezett berendezésekre.

NB: Az „első generációs képerősítő csöveket” alkalmazó fegyver célzókészülékek besorolása tekintetében lásd az I. és II. fejezetet, valamint az V. fejezet a) pontját.

NB: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák európai uniós jegyzékének 6A002.a.2. és 6A002.b. pontját.

XVI. fejezet

(ML 16)

Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyeket kifejezetten az I-IV., VI., IX., X., XII. vagy XIX. fejezetben meghatározott eszközökhöz terveztek:

Megjegyzés: e fejezet az anyagösszetétel, geometriai méret vagy alkalmazás alapján azonosítható félkész gyártmányokra vonatkozik.

XVII. fejezet

(ML 17)

Különbéle berendezések, anyagok és *könyvtárak*, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek a következők szerint:

a) önálló alámerülő és víz alatti úszókészülék a következők szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett zárt vagy félig zárt rendszerű, ismételt belégzésű készülék, azaz kifejezetten nem mágneses kivitelben megtervezve;
2. a nyitott rendszerű készülék kifejezetten katonai felhasználásra történő átalakításához tervezett részegységek;
3. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett termékek az önálló alámerülő és víz alatti úszókészülékekhez;

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerkezeti felszerelés;

c) jelelfojtáshoz, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerelvények, bevonatok és eljárások;

d) kifejezetten a harci zónában történő használatra tervezett tábori műszaki eszközök;

e) „robotok”, „robot”-vezérlések és „végeffektorok”, amelyek a következő jellemzők valamelyikével bírnak:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték;
2. magában foglal hidraulikavezetékek védelmére szolgáló eszközöket a ballisztikai repeszek által kívülről okozott szakadás ellen, így különösen öntömítő vezetékek beépítése révén, és 839 K (566 °C) hőmérsékletnél magasabb lobbanáspontú hidraulikafolyadék használatára tervezték; vagy
3. kifejezetten elektromágneses impulzus (EMP) környezetben való működésre tervezték vagy minősítették;

Műszaki megjegyzés:

Az ML17. fejezet e) pontja 3. alpontjának alkalmazásában az „EMP” nem vonatkozik a közelben található berendezés (pl. gépek, készülékek vagy elektronikai berendezés) elektromágneses sugárzása vagy villámlás okozta szándékolatlan interferenciára.

f) az e mellékletben meghatározott berendezésekkel, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett *könyvtárak* (parametrikus műszaki adatbázisok);

g) nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy meghajtó berendezések, amelyek magukban foglalják a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett „atomreaktorokat”, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy *átalakított* részegységeket;

h) jel elfojtása érdekében, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, bevonattal ellátott vagy kezelt berendezés és anyag, amelyet e melléklet máshol nem szerepel az EU közös katonai listájában

i) kifejezetten katonai „atomreaktorok” részére tervezett szimulátorok;

j) kifejezetten katonai berendezések kiszolgálására tervezett vagy *átalakított* mobil javító műhelyek;

k) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy *átalakított* harctéri generátorok;

l) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy *átalakított* konténerek;

m) komphajók, amelyeket e melléklet máshol nem sorol fel, valamint kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hidak és pontonok;

- n) kifejezetten az I., VI., IX. vagy X. fejezetben meghatározott termékek fejlesztéséhez tervezett kísérleti modellek;
- o) kimondottan katonai felhasználásra tervezett lézer védelmi berendezés, így különösen szem- és érzékelővédelem;
- p) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy *átalakított*, az e mellékletben máshol említettektől eltérő „üzemanyagcellák”.

Technikai megjegyzés:

1. E fejezet alkalmazásában műszaki *könyvtár* (parametrikus adatbázis): a katonai természetű műszaki információk gyűjteménye, amely növelheti a katonai berendezések vagy rendszerek teljesítményét.
2. E fejezet alkalmazásában *átalakított*: bármely strukturális, elektromos, mechanikai vagy egyéb változás, amely valamely nem katonai eszközt kifejezetten katonai felhasználásra tervezett eszköz képességeivel lát el.

XVIII. fejezet

(ML 18)

Az alábbi gyártóberendezések és azok tartozékai:

- a) kifejezetten e mellékletben meghatározott termékek *gyártásához* tervezett vagy átalakított gyártóberendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) kifejezetten az EU közös katonai listájában meghatározott termékek tanúsításához, minősítéséhez és vizsgálatához tervezett környezetállósági vizsgáló létesítmények és az azokhoz tervezett berendezések.

Műszaki megjegyzés:

E fejezet alkalmazásában *gyártás*: a tervezés, vizsgálat, előállítás, tesztelés és ellenőrzés.

Megjegyzés: Az a) és b) pont a következő berendezéseket foglalja magában:

- a) folyamatos nitrálók;
- b) centrifugális vizsgálókészülék vagy berendezés, amely az alábbi paraméterek bármelyikével rendelkezik:
 1. egy vagy több hajtómotorjának együttes névleges teljesítménye legalább 298 kW (400 LE);
 2. hasznos terhelhetősége legalább 113 kg vagy
 3. legalább 91 kg hasznos terhelésre ható 8 g vagy nagyobb centrifugális gyorsulást állít elő;
- c) dehidratáló prések;
- d) kifejezetten katonai robbanó- vagy hajtóanyagok sajtolására tervezett vagy átalakított csavaros extruderek;
- e) vágógépek az extrudált rakéta-hajtóanyag méretre vágásához;
- f) legalább 1,85 m átmérőjű, nagy nyomást kibíró (sweetie) tartályok (tumblerek), amelyek tárolókapacitása nagyobb, mint 227 kg;
- g) szilárd hajtóanyagok folyamatos keverésének eszközei;
- h) fluidhajtóanyag-örlöc katonai robbanóanyagok összetevőinek zúzására vagy örlésére;
- i) a VIII. fejezet c) pont 8. alpontja alapján engedélyezés alá vont fémpor gömbösítésének és egységes szemcseméretének egyidejű elérését biztosító berendezések;
- j) a VIII. fejezet c) pont 3. alpontjában felsorolt anyagok átalakítására szolgáló konvekciós áramú konverterek.

XIX. fejezet

(ML 19)

Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések, vagy ellentevékenység eszközei, és kísérleti modellek a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek részegységek:

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett „lézer”-rendszerek;
- b) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas részecskesugárzó rendszerek;
- c) a célpont megsemmisítésére vagy célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas nagy teljesítményű rádiófrekvenciás (RF) rendszerek;
- d) kifejezetten az a)-c) pontban meghatározott rendszerek felderítésére vagy azonosítására, vagy az ellenük való védelemre tervezett berendezések;
- e) az e fejezetben meghatározott rendszerek, berendezések és részegységek fizikai kísérleti modelljei;
- f) „lézer”-rendszerek, amelyeket kifejezetten a védőeszközök nélküli látószerv - azaz a szabad szem vagy a látást javító eszközzel ellátott szem - maradandó vakságának előidézésére terveztek.

1. Megjegyzés: Az e fejezetben meghatározott, irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek közé tartoznak azok a rendszerek, amelyek képessége az alábbi engedélyköteles eszközök alkalmazásától függ:

- a) elégséges teljesítményű „lézerek” olyan megsemmisítő hatás létrehozására, amely hasonló a hagyományos lőszer pusztítási hatásához;
- b) részecskegyorsítók, amelyek pusztító hatású energiával feltöltött vagy semleges részecskesugarat lőnek ki;
- c) nagy löktető teljesítményű vagy nagy átlagos teljesítményű rádiófrekvenciás sugáradók, amelyek kellően intenzív mezőt hoznak létre ahhoz, hogy a távoli célpontban lévő elektronikus áramkört üzemképtelenné tegyék.

2. Megjegyzés: Az e fejezet szerint engedélykötelesek az alábbi, kifejezetten irányított energiát kibocsátó rendszerek:

- a) primer energiaforrások, energiatároló, kapcsoló, teljesítmény szabályozó vagy üzemanyag-kezelő berendezések;
- b) célkereső vagy követő rendszerek;
- c) a célpont károsodását, megsemmisítését vagy a célpont támadási célja elérése megakadályozásának megtörténtét felmérő rendszerek;
- d) sugárnyaláb-kezelő, továbbító vagy célmegjelölő berendezés;
- e) gyors sugárnyaláb mozgatására képes berendezés, több célpont elleni gyors műveletekre;
- f) adaptív optikák és fáziskonjugátorok;
- g) áram injektorok negatív hidrogén-ion sugár előállítására;
- h) „ürminősítésű” gyorsító alkatrészek;
- i) negatívionsugár-összpontosító berendezés;
- j) nagy energiájú ionsugár ellenőrzésére és mozgatására szolgáló berendezés;
- k) „ürminősítésű” fémfóliák a negatív hidrogén izotóp sugarak semlegesítésére.

XX. fejezet

(ML 20)

Kriogén és „szupravezető” berendezések a következők szerint, valamint kifejezetten azokhoz tervezett részek és kiegészítő eszközök:

a) kifejezetten katonai földi, vízi, repülőgép fedélzeti vagy űrjárművekbe való beépítésre tervezett berendezések, amelyek képesek a jármű mozgása közben 103 K (-170 °C) alatti hőmérsékletet előállítani vagy fenntartani;

Megjegyzés: Az a) pont magában foglalja azon mobil rendszereket, amelyek nemfémek vagy nem villamos vezető anyagokból - például a műanyagok, vagy az epoxigyantával impregnált anyagok - előállított kiegészítő eszközökből vagy részekből épülnek fel.

b) olyan szupravezető villamos berendezés – forgógépek és átalakítók –, amelyeket kifejezetten katonai földi, vízi, repülőgép fedélzeti, vagy űrjárművekbe való beépítésre terveztek, és amelyek a jármű mozgása közben is működtethetők.

Megjegyzés: A b) pont nem vonatkozik az olyan egyenáramú hibrid homopoláris generátorokra, amelyek egypólusú normál fémarmatúrával rendelkeznek, és olyan mágneses mezőben forognak, amelyet szupravezető tekercsek hoznak létre, amennyiben a generátorban ezen tekercsek az egyedüli szupravezető elemek.

XXI. fejezet

(ML 21)

„Szoftver”, a következők szerint:

a) kifejezetten az e mellékletben meghatározott berendezések, anyagok vagy „szoftver” „kifejlesztésére”, „gyártására” vagy „felhasználására” tervezett vagy átalakított „szoftver”;

b) az a) pontban meghatározottaktól eltérő egyéb speciális „szoftver” az alábbiak szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése céljára tervezett vagy ilyen célra átalakított „szoftver”;
2. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai műveletek modellezése vagy szimulálása céljára tervezett vagy ilyen célra átalakított „szoftver”;
3. hagyományos, nukleáris, vegyi vagy biológiai fegyverek hatásának meghatározására szolgáló „szoftver”;
4. Vezetési, Irányítási (Command and Control - C2), Vezetési, Irányítási, Hírközlési (Command, Control and Communications - C3), Vezetési, Irányítási, Hírközlési és Hírszerzési (Command, Control, Communications and Intelligence - C3I), Vezetési, Irányítási, Hírközlési, Számítástechnikai és Hírszerzési (Command, Control, Communications, Computer and Intelligence - C4I) rendszer alkalmazások, vagy azok részelemei;
5. kifejezetten katonai kibertámadások végrehajtásához tervezett vagy átalakított „szoftver”;

c) az a) vagy b) pontban nem meghatározott szoftver, amelyet kifejezetten arra terveztek vagy alakítottak át, hogy az e mellékletben nem szereplő berendezések számára lehetővé tegye az e mellékletben meghatározott berendezések katonai rendeltetésének betöltését.

XXII. fejezet

(ML 22)

„Technológia” a következők szerint:

a) „technológia”, amely a b) pontban meghatározottaktól eltér és az e mellékletben szereplő termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához” vagy „használatához” „szükséges”;

b) „Technológia” a következők szerint:

1. „technológia”, amely az e mellékletben meghatározott termékek teljes gyártási eljárásának tervezéséhez, a részegységek összeszereléséhez és azok működtetéséhez, üzemeltetéséhez és javításához „szükséges” még akkor is, ha a gyártási eljárás részegységei nincsenek meghatározva;
2. „technológia”, amely kézifegyverek „fejlesztéséhez” és „gyártásához” „szükséges” még akkor is, ha azt antik kézifegyverek másolatainak gyártására használják;
3. „technológia”, amely a VII. fejezet a)-g) pontjaiban meghatározott mérgező anyagok, kapcsolódó berendezések vagy elemek „fejlesztéséhez”, „gyártásához” vagy „használatához” „szükséges”;
4. „technológia”, amely a VII. fejezet h) pontjában meghatározott biopolimerek vagy specifikus sejt kultúrák „fejlesztéséhez”, „előállításához” vagy „használatához” szükséges;
5. „technológia”, amely kizárólag a VII. fejezet i) pont 1. alpontjában meghatározott „biokatalizátoroknak” a katonai hordozóanyagokkal vagy katonai anyagokkal történő elegyítéséhez „szükséges”.

1. Megjegyzés: Az e mellékletben szereplő termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához” vagy „használatához” „szükséges” „technológia” akkor is engedélyköteles marad, ha azt az e mellékletben nem szereplő termékekre kell alkalmazni.

2. Megjegyzés: E fejezet nem vonatkozik a következőkre:

- a) azon „technológiák”, amelyek a szükséges minimumot képezik a nem engedélyköteles tételek vagy az engedélyezett kivitelű tételek üzembe helyezéséhez, működtetéséhez, működtetés folyamatos fenntartásához, ellenőrzéséhez és javításához;
- b) azon „technológiák”, amelyek „közhasznú”, „tudományos alap kutatás” vagy a szabadalmi engedélyekhez szükséges minimum információk;
- c) a polgári közlekedési eszközök folyamatos meghajtásához szükséges mágneses indukcióhoz kapcsolódó „technológiák”.

XXIII. fejezet

(HUML 23)

Kifejezetten katonai célú felszerelések

Kizárólag katonai előírások szerint kialakított alapanyagból, katonai szabvány, felsorolás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártott termékek:

- a) jelen mellékletben másutt engedélyezés alá nem vont, katonai alkalmazásra kifejlesztett hadi-, egyenruházati alapanyagok, hadi, egyenruházati termékek, cikkek, az ezekhez tartozó ékítmények, felszerelések, lábbelik, málhazsákok és hordeszközök;
- b) katonai és a személyi álcázó felszerelések, takaróeszközök;
- c) katonai alkalmazásra kifejlesztett túlélést biztosító eszközök, egyéni védőeszközök, védőfunkciójú eszközök és felszerelések.

XXIV. fejezet

(HUML 24)

Kifejezetten katonai célú szolgáltatások, valamint tábori ellátást biztosító, kifejezetten katonai célokra használt eszközök:

- a) a katonai szervezetek, kontingensek és felszereléseik hazai és nemzetközi katonai feladat végrehajtására történő mozgatása, kitelepítése, váltása, át-, illetve hazatelepítése, utánpótlás és ellátás biztosítása érdekében katonai vagy polgári eszközökkel végzett szállítás-szolgáltatások;
- b) kifejezetten katonai célokra tervezett és alkalmazott, az e melléklet I-VII., a IX-XXIII., valamint a XXV. fejezetében felsorolt termékek rendszeresítésével, rendszerben tartásával, üzemeltetésével, üzemben tartásával, illetve rendszerből történő kivonásával és kezelésével közvetlenül összefüggő szolgáltatások;
- c) kifejezetten veszélyes vagy speciális jellege miatt oda sorolandó eszközök és anyagok
 - ca) ideértve az I-IV., VI-VIII., X-XIII., XV. és XIX. fejezetekben szereplő termékeket,
 - cb) megsemmisítésére, hatástalanítására, illetve az ezzel összefüggő tevékenységre irányuló szolgáltatás;
- d) műveleti, hadműveleti területen vásárolt, tábori ellátást biztosító szolgáltatások;
- e) elasztikus üzemanyagtartály és a tábori üzemanyag ellátáshoz szükséges egyéb eszközök, anyagok (üzemanyag szaktechnikai eszköz);
- f) tábori mozgókonyha (élelmezési szaktechnikai eszköz);
- g) tábori hűtő- és vízszállító utánfutó (élelmezési szaktechnikai eszköz);
- h) komplettírozott élelmiszer-csomag (élelmezési szakanyag);
- i) élelmezési ellátást biztosító, kifejezetten katonai célra kifejlesztett terepjáró gépjárművek és szakfelépítmények (élelmezési szaktechnikai eszköz).
- j) kifejezetten katonai célra tervezett és készített kiképzés-technikai szakanyagok, létesítmények, bázisok, szimulátorok rendszeresítésével, rendszerben tartásával, üzemeltetésével, üzemben tartásával, illetve rendszerből történő kivonásával és kezelésével közvetlenül összefüggő szolgáltatások,
- k) a katonai feladatok végrehajtását közvetlenül biztosító anyagmozgatási képesség fenntartása érdekében a rakodógépek üzemeltetésével, üzemben tartásával közvetlenül összefüggő szolgáltatások.

XXV. fejezet

(HUML 25)

Rendvédelmi, rendészeti kényszerítő eszközök, bünfelderítő eszközök, illetve azok alkalmazásához szükséges anyagok:

- 1. Különféle rendőrbotok, ütőeszközök
 - a) gumibotok
 - b) bevetési botok,
 - c) összetolható rendőrbotok,
 - d) többcélú rendőrbotok (tonfák),
 - e) kardok.
- 2. Mozgásszabadságot korlátozó eszközök
 - a) műanyag bilincsek,
 - b) patentbilincsek,
 - c) zsanéros bilincsek,
 - d) testbilincsek,
 - e) vezetőszáras bilincsek,
 - f) elfogó villák,
 - g) elfogó hálók,
 - h) útzárak,
 - i) kordonok,
 - j) gabalyító eszközök.
- 3. Elektromos sokkolók

4. Pirotechnikai eszközök és anyagok

- a) hanggránátok,
- b) fénygránátok,
- c) hang- és fénygránátok.

5. Tömegoszlításra szolgáló speciális gépjárművek

- a) vízágyúk,
- b) tömegoszlító ráccsal vagy barikád romboló toló lappal felszerelt gépjárművek.

6. Védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotot előidéző, természetes vagy mesterséges hatóanyagú, könnyfakasztó, szemet, nyálkahártyát irritáló eszközök és anyagok.

7. A vízágyúk alkalmazásához szükséges kémiai anyagok.

8. Speciális rendeltetésű biológiai, neurofizikai reakcióvizsgáló berendezések, tartozékaik.

9. Nyomrögzítő berendezések és anyagok.”

2. melléklet a 116/2025. (V. 29.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelethez

Engedélyköteles haditechnikai termékek és szolgáltatások jegyzéke

Általános megjegyzések:

1. A jelen jegyzékben szereplő „kifejezetten katonai” kifejezés a katonai, nemzetbiztonsági, rendvédelmi és rendészeti fogalomkört is tartalmazza.
2. Az „idézőjelben” szereplő kifejezések rögzített fogalmak; lásd az e listához csatolt „Az e listában használt kifejezések fogalmának meghatározása” című részt.
3. A vegyi anyagok helyenként névvel, illetőleg CAS (Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat)-számmal vannak felsorolva. A lista az azonos szerkezeti képletű vegyi anyagokra vonatkozik (beleértve a hidrátokat is), függetlenül elnevezésüktől és CAS-számuktól. A CAS-számok feltüntetésének célja, hogy segítsenek az adott vegyi anyag vagy keverék azonosításában, tekintet nélkül a nómenklatúrára. A CAS-szám nem használható egyedi azonosítóként, mivel a felsorolt vegyi anyagok egyes formáinak különböző CAS-számuk van, és a felsorolt vegyi anyagot tartalmazó keverékeknek is különböző CAS-számuk lehet.
4. Ahol jelen jegyzékben az angol vagy más idegen nyelven megfogalmazott termék megnevezés (vagy márkanév) szerepel, ott értelemszerűen a magyar nyelvű termék-meghatározás alá eső termék is engedélyköteles.
5. Ahol jelen jegyzékben „ML” szerepel, azon „katonai listát” kell érteni.

I. Fejezet

(ML1)

Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb űrméretű más fegyverek és automata fegyverek 12,7 mm űrméretű (0,50 hüvelyk/inch kaliberrel) vagy kisebb űrmérettel és tartozékok a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:

Megjegyzés: Az ML1. fejezet nem vonatkozik:

- a) a kifejezetten oktatólőszerekhez tervezett tűzfegyverekre és azokra, amelyek alkalmatlanok lövedék kilövésére;
- b) azokra a tűzfegyverekre, amelyeket kifejezetten a legfeljebb 500 m hatótávolságú, kikötött végű, robbanótöltetet vagy kommunikációs csatornát nem tartalmazó lövedékek indítására terveztek;
- c) azokra a fegyverekre, amelyek nem központi gyújtású lőszert használnak és nem automata tüzelési rendszerűek;
- d) a „hatástalanított tűzfegyverekre”.

Műszaki megjegyzés:

A „hatástalanított tűzfegyver” olyan tűzfegyver, amelyet a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam nemzeti hatósága által meghatározott eljárásokkal lövedék kilövésére alkalmatlanná tettek. Az említett eljárások visszafordíthatatlanul megváltoztatják a tűzfegyver alapvető elemeit.

A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseivel összhangban a tűzfegyver hatástalanítása az illetékes hatóság által kibocsátott tanúsítvánnyal igazolható és a tűzfegyver valamely lényeges elemén beütött próbajellel jelölhető.

a) puskák és vegyescsővű fegyverek, maroklőfegyverek, géppuskák, géppisztolyok és szórólövegek;

Megjegyzés: Az ML1. fejezet a) pontja nem vonatkozik a következőkre:

a) az 1938 előtt gyártott puskák és vegyescsővű fegyverek;

b) az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák és vegyescsővű fegyverek másolatai;

c) az 1890 előtt gyártott maroklőfegyverek, szórólövegek és géppuskák és azok másolatai;

d) olyan puskák vagy maroklőfegyverek, amelyeket kifejezetten inert lövedékek sűrített levegő vagy szén-dioxid segítségével történő kilövésére terveztek;

e) a kifejezetten az alábbi célok valamelyikére tervezett maroklőfegyverek: 1. háziállatok leölése; vagy 2. állatok elkábítása.

b) sima csővű fegyverek, a következők szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett sima csővű fegyverek;

2. más sima csővű fegyverek, a következők szerint:

a) automata rendszerű fegyverek;

b) félautomata és előágyszános rendszerű fegyverek;

Megjegyzés: Az ML1. fejezet b) 2. pontja nem vonatkozik az olyan fegyverekre, amelyeket kifejezetten inert lövedékek sűrített levegő vagy szén-dioxid segítségével történő kilövésére terveztek.

Megjegyzés: Az ML1. fejezet b) pontja nem vonatkozik a következőkre:

a) az 1938 előtt gyártott sima csővű fegyverek;

b) az eredetileg 1890 előtt gyártott sima csővű fegyverek másolatai;

c) a vadászati és sport célra használt sima csővű fegyverek. Ezek a fegyverek nem lehetnek kifejezetten katonai célra tervezve vagy automata tüzelési rendszerűek;

d) a kifejezetten az alábbi célok bármelyikére tervezett sima csővű fegyverek:

1. háziállatok leölése;

2. állatok elkábítása;

3. szeizmikus vizsgálatok;

4. ipari lövedékek kilövése; vagy

5. rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k) hatástalanítása.

NB. A hatástalanító eszközök tekintetében lásd az ML4. fejezetet és a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A226. pontját.

c) hüvely nélküli lőszerrel működő fegyverek;

d) az ML1. fejezet a), b) vagy c) pontjában meghatározott fegyverekhez tervezett tartozékok, az alábbiak szerint:

1. kivehető tölténytáruk;

2. hangtompítók;

3. „fegyverállványok, így azok a fegyverállványok is, amelyek nem rögzítésre szolgálnak, hanem a stabil lövést segítik”,

Műszaki megjegyzés:

Az ML1. fejezet d) 3. pontjának alkalmazásában a „fegyverállvány” a fegyverek szárazföldi járműre, „légi járműre”, hajóra vagy építményre történő rögzítésére tervezett tartozékot jelent.

1. lángrejtők, kompenzátorok és csőszájfékek;
2. elektronikus képfeldolgozási funkcióval rendelkező optikai célzókészülékek;
3. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett optikai célzókészülékek.

II. Fejezet

(ML2)

20 mm és ennél nagyobb űrméretű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél nagyobb űrmérettel (0,5 hüvelyk/inch nagyobb kaliberrel), kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított vetők és tartozékok, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek, a következők szerint:

a) lőfegyverek, tarackok, ágyúk, aknavetők, páncéltörő (tankelhárító) fegyverek, lövedékvetők, katonai lángszórók, puskák, hátrasiklás nélküli lövegek és sima csövű fegyverek;

1. Megjegyzés: Az ML2. fejezet a) pontja magában foglalja a porlasztókat, adagolókat, tároló tartályokat, és más, kifejezetten az ML2. fejezet a) pontjában meghatározott berendezések folyékony hajtóanyag tölteteihez való felhasználásra tervezett alkatrészeket.

2. Megjegyzés: Az ML2. fejezet a) pontja nem vonatkozik a következőkre:

- a) az 1938 előtt gyártott puskák, sima csövű fegyverek és vegyescsövű fegyverek;
- b) az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák, sima csövű fegyverek és vegyescsövű fegyverek másolatai;
- c) az 1890 előtt gyártott lőfegyverek, tarackok, ágyúk és aknavetők;
- d) a vadászati és sport célra használt sima csövű fegyverek. Ezek a fegyverek nem lehetnek kifejezetten katonai célra tervezve, vagy automata tüzelési rendszerűek;
- e) a kifejezetten az alábbi célok bármelyikére tervezett sima csövű fegyverek:
 1. háziállatok leölése;
 2. állatok elkábítása;
 3. szeizmikus vizsgálatok;
 4. ipari lövedékek kilövése; vagy
 5. rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k) hatástalanítása;

NB. A hatástalanító eszközök tekintetében lásd az ML4. fejezetet és a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A226. pontját.

f) a legfeljebb 500 m hatótávolságú, kikötött végű, robbanó töltetet vagy kommunikációs csatornát nem tartalmazó lövedékek kézi vetői.

g) a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított vetők, a következők szerint:

1. füstvetők;
2. gázvetők;
3. pirotechnikai vetők;

Megjegyzés: Az ML2. fejezet b) pontja nem vonatkozik a jelzőpisztolyra.

h) a kifejezetten az ML2. fejezet a) pontjában meghatározott fegyverekhez tervezett tartozékok, a következők szerint:

1. a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett fegyverirányzékok és fegyverirányzék-rögzítő szerelések;
 2. lángrejtő eszközök;
 3. fegyverállványok;
 4. kivehető tölténytárak;
- i) 2019 óta nem használatos.

III. Fejezet

(ML3)

Lőszerek és gyújtóállító eszközök, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek a következők szerint:

- a) az ML1., ML2. vagy ML12. fejezetben meghatározott fegyverek és fegyverzetek lőszerei;
- b) kifejezetten az ML3. fejezet a) pontjában meghatározott, lőszerekhez tervezett gyújtóállító eszközök.

1. Megjegyzés: A kifejezetten e célra tervezett, az ML3. fejezetben meghatározott alkatrészek felölelik az alábbiakat:

- a) fém- vagy polimer termékek, mint például csappantyú üllők, lövedékcésészék, lőszerhevedertagok, vezetőabroncsok és lőszerek fém és polimer alkatrészei;
- b) biztosító és élesítő eszközök, gyújtószerkezetek, szenzorok és robbantást kiváltó eszközök;
- c) egyszeri működésű, nagy teljesítményű tápegységek;
- d) éghető töltényhüvelyek;
- e) lőszerek, többek között kazettás aknák, bombák és végfázis-vezérlésű lövedékek.

1. Megjegyzés: Az ML3. fejezet a) pontja nem vonatkozik a következőkre:

- a) lövedék nélkül leperemezésre kerülő lőszerek (vaktöltény);
- b) átllyukasztott lőporkamrás oktatólőszerek;
- c) olyan egyéb vaklőszerek és oktatólőszerek, amelyek nem tartalmazzak az éles lőszerekhez tervezett alkatrészeket, a csappantyú kivételével; vagy
- d) olyan alkatrészek, amelyeket kifejezetten az ezen 2. megjegyzés a), b) vagy c) pontjában meghatározott vaklőszerekhez vagy oktatólőszerekhez terveztek.

1. Megjegyzés: Az ML3. fejezet a) pontja nem vonatkozik azon lőszerekre, amelyeket kifejezetten az alábbi célra terveztek:

- a) jelzés;
- b) madárriasztás; vagy
- c) olajkút gázfáklya begyűjtása.

IV. Fejezet

(ML4)

Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanó eszközök és töltetek, valamint a hozzájuk tartozó berendezések és tartozékok a következő felsorolás szerint, továbbá a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:

NB.1: Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

NB.2: A légi járművek rakétavédelmi rendszerei (AMPS) vonatkozásában lásd az ML4. fejezet c) pontját.

a) Kifejezetten katonai célra kifejlesztett bombák, torpedók, gránátok, füst- és ködgránátok, nem irányított rakéták (reaktív töltetek), aknák, irányított rakéták, mélységi robbanó töltetek, romboló eszközök, romboló készletek, „pirotechnikai eszközök”, töltetek, azok altöltetei, valamint szimulátorok (vagyis olyan berendezések, amelyek a felsorolt eszközök jellemzőit szimulálják).

Megjegyzés: Az ML4. fejezet a) pontja magában foglal:

a) füst- és ködgránátokat, gyújtóbombákat és robbanó eszközöket;

b) rakétahajtómű fúvókákat és visszatérő szerkezetek orrkúpjait.

NB: az ML1 vagy ML2 fejezetben meghatározott fegyverekhez vagy vetőkhöz löszerként használt gránátokat, illetve kartácsokat, illetve a kifejezetten löszerekhez tervezett résztölteteket illetően lásd az ML3. fejezetet.

b) Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező berendezések:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték; és

2. kifejezetten az alábbiak bármelyikével összefüggő „tevékenység” céljára tervezték:

a) az ML4. fejezet a) pontjában meghatározott eszközök valamelyike; vagy

b) rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k).

Műszaki megjegyzés:

Az ML4. fejezet b) 2. pontjának alkalmazásában a „tevékenység” a következőkre vonatkozik: kezelés, indítás, telepítés, irányítás, leszerelés, robbantás, működtetés, egyszeri üzemeltetésre való energiaellátás, csapdává alakítás, zavarás, keresés, felfedés, leállítás vagy megsemmisítés.

1. Megjegyzés: Az ML4. fejezet b) pontja magába foglalja a következőket:

a) mobil gázcseppfolyósító berendezés;

b) úszóképes villamos vezeték, amely mágneses aknák felszedésére alkalmas.

2. Megjegyzés: Az ML4. fejezet b) pontja nem vonatkozik azokra a kézi készülékekre, amelyeket kizárólag fém tárgyak kimutatására terveztek és nem képesek megkülönböztetni az aknákat más fém tárgyaktól.

c) Légi járművek rakétavédelmi rendszerei (AMPS).

Megjegyzés: Az ML4. fejezet c) pontja nem vonatkozik az alábbiak mindegyikével rendelkező AMPS-ekre:

a) Az alábbi rakétajelző érzékelők bármelyike:

1. 100 és 400 nm közötti érzékelési csúcsteljesítménnyel rendelkező passzív érzékelők; vagy

2. aktív pulzált doppler rakétajelző érzékelők;

b) Ellentévékenységet generáló kiszóró rendszerek;

c) Látható és infravörös jelet egyaránt kibocsátó világítótöltetek a föld-levegő rakéták eltérítésére; és

- d) „Polgári légi járműre” felszerelt AMPS, amely az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkezik:
1. Az AMPS csak olyan konkrét „polgári légi járművön” működtethető, amelybe az adott konkrét AMPS-t beszerelték, és amely rendelkezik az alábbiak valamelyikével:
- a) polgári típusú minősítés, amelyet egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága bocsátott ki; vagy
- b) azzal egyenrangú, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által elismert okmány;
2. Az AMPS a „szoftverhez” való jogosulatlan hozzáférés megakadályozására szolgáló védelmet alkalmaz; és
 3. Az AMPS rendelkezik olyan aktív mechanizmussal, amely megakadályozza a rendszer működését, ha azt eltávolították abból a „polgári légi járműből”, amelyikbe eredetileg beszerelték.

V. Fejezet

(ML5)

Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett tűzvezető, megfigyelő és riasztó eszközök, továbbá a kapcsolódó rendszerek, teszt és illesztő és ellentevékenységi berendezései és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek és tartozékok a következők szerint:

- a) fegyverirányítók, bombavető számítógépek, lövegbeállító irányzó berendezések és fegyverzetirányító rendszerek;
- b) egyéb tűzvezető, megfigyelő és riasztó eszközök, továbbá a kapcsolódó rendszerek, a következők szerint:
1. célfelderítő, célmegjelölő, távolságmérő, megfigyelő vagy rávezető rendszerek;
 2. felderítésre, felismerésre vagy azonosításra szolgáló berendezések;
 3. adatfúzióra szolgáló vagy szenzorintegrációs berendezések;
- c) az ML5. fejezet a) és b) pontjában meghatározott eszközök elleni ellentevékenységi eszközei;
- Megjegyzés: Az ML5. fejezet c) pontjának alkalmazásában az ellentevékenységi eszközei közé tartoznak a felderítő berendezések is.
- d) az ML5. fejezet a), b) vagy c) pontjában meghatározott eszközök kipróbálásához vagy illesztéséhez használatos berendezések, amelyeket kifejezetten e célra terveztek.

VI. Fejezet

(ML6)

Szárazföldi járművek és alkatrészeik, a következők szerint:

NB. Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

- a) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy arra átalakított szárazföldi járművek és alkatrészeik.

1. Megjegyzés: Az ML6. fejezet a) pontja magában foglalja az alábbiakat:

- a) harckocsik és más katonai fegyverzettel ellátott járművek, valamint fegyverek rögzítésre szolgáló előkészítéssel, vagy aknatelepítő, vagy az ML4. fejezetben meghatározott lőszer indítására szolgáló eszközökkel ellátott katonai járművek;
- b) páncélozott járművek;

- c) kételtű és mély gázló képességgel rendelkező járművek;
- d) mentő járművek, lőszer vagy fegyverrendszerek, valamint a rakomány kezelésére szolgáló berendezések vontatására vagy szállítására használt járművek;
- e) pótkocsik.

2. Megjegyzés: Az ML6. fejezet a) pontjában meghatározott szárazföldi jármű kifejezetten katonai felhasználásra történő átalakítása együtt jár olyan szerkezeti, elektromos vagy mechanikai változtatással, amely magában foglal egy vagy több, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészt. Ilyen alkatrészek az alábbiak:

- a) pneumatikus kerékköpeny, amelyet kifejezetten golyóálló tulajdonsággal terveztek;
- b) az alapvető fontosságú részek páncélozott védelme (pl. üzemanyagtartály vagy járműkabin);
- c) különleges megerősítések fegyverzet felszereléséhez vagy rögzítéséhez;
- d) világítás elsötétítés esetére.

b) Egyéb szárazföldi járművek és alkatrészeik, a következők szerint:

1. Az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező járművek:

- a) járművek, amelyeket a III. szint (lásd: NIJ¹ 0108.01, 1985. szeptember), vagy azzal „egyenértékű szabványok” szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosító anyagokkal vagy alkatrészekkel gyártottak vagy láttak el;
- b) olyan hajtómű, amely egyszerre hajtja meg mindkét elülső és hátulsó kereket, az olyan járművek hajtóműveit is beleértve, amelyek teherszállítás céljára további kerekekkel rendelkeznek, függetlenül attól, hogy azokat meghajtják-e vagy sem;
- c) a jármű teljes (bruttó) súlya meghaladja a 4 500 kg-ot; és
- d) terepen való használatra tervezték vagy alakították át.

2. Az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkező alkatrészek:

- a) kifejezetten az ML6. fejezet b) pontjának 1. alpontjában meghatározott járművekhez tervezték; és
- b) a III. szint (lásd: NIJ 0108.01, 1985. szeptember), vagy azzal „egyenértékű szabványok” szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosít.

NB. Lásd még az ML13. fejezet a) pontját.

1. Megjegyzés: Az ML6. fejezet nem vonatkozik az olyan polgári járművekre, amelyeket pénz- vagy értékszállításra terveztek vagy alakítottak át.

2. Megjegyzés: Az ML6. fejezet nem vonatkozik az olyan járművekre, amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

- a) 1946 előtt gyártották;
- b) nem rendelkeznek az e mellékletben meghatározott és 1945 után gyártott eszközökkel, kivéve a jármű eredeti alkatrészeinek vagy tartozékainak másolatait; és
- c) nincsenek felszerelve az ML1., ML2. vagy ML4. fejezetben meghatározott fegyverrel, kivéve, ha az működésképtelen és alkalmatlan lövedék kilövésére.

¹ A standard kategorizálásért felelős nemzeti igazságügyi intézet (USA)

VII. Fejezet

(ML7)

Vegyí anyagok, „biológiai anyagok”, „tömegoszlató harcanyagok”, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, alkatrészek és anyagok a következők szerint:

a) „biológiai anyagok” vagy radioaktív anyagok, amelyeket úgy szelektáltak vagy úgy módosítottak, hogy azok minél hatékonyabban legyenek képesek emberek vagy állatok halálát, illetve testi sérülését okozni, vagy berendezésekben, a természetben vagy a környezetben kárt tenni;

b) vegyi harcanyagok (CW), beleértve:

1. idegrendszerre ható vegyi harcanyagok:

a) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-fluorfoszfonátok, úgymint:

szarin (GB): O-izopropil-metil-fluorfoszfonát (CAS 107-44-8); és szomán (GD): O-pinakolil-metil-fluorfoszfonát (CAS 96-64-0);

b) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) amino-ciánfoszfátok, úgymint: tabun (GA): O-etil N,N-dimetilamino-cianfoszfát (CAS 77-81-6);

c) O-alkil (H vagy legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt), S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonotiolátok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgymint:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metiltiofoszfonát (CAS 50782-69-9);

2. hólyaghúzó vegyi harcanyagok:

a) kénmustárok, úgymint:

1. 2-klóretil-klórmethylsulfid (CAS 2625-76-5);

2. bisz(2-klóretil)sulfid (CAS 505-60-2);

3. bisz(2-klóretiltio)metán (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-bisz(2-klóretiltio)etán (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-bisz(2-klóretiltio)-n-propán (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-bisz(2-klóretiltio)-n-bután (CAS 142868-93-7);

7. 1,5-bisz(2-klóretiltio)-n-pentán (CAS 142868-94-8);

8. bisz(2-klóretil-tiometil)éter (CAS 63918-90-1);

9. bisz(2-klóretil-tioetil)éter (CAS 63918-89-8);

b) hólyaghúzó harci gázok (luizitok), úgymint:

1. 2-klórvinil-arzindiklorid (CAS 541-25-3);

2. trisz(2-klórvinil)arzin (CAS 40334-70-1);

3. bisz(2-klórvinil)arzinklorid (CAS 40334-69-8);

c) nitrogénmustárok, úgymint:

1. HN1: bisz(2-klóretil)etilamin (CAS 538-07-8);

2. HN2: bisz(2-klóretil)metilamin (CAS 51-75-2);

3. HN3: trisz(2-klóretil)amin (CAS 555-77-1);
 4. cselekvőképességet akadályozó vegyi harcanyagok, úgymint:
 - a) 3-kvinuklidinil-benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2);
 4. lombtalanító (defoliáns) vegyi harcanyagok, úgymint:
 - a) butil 2-klóro-4-fluorofenoxiacetát (LNF);
 - b) (2,4,5-triklórfenoxi) ecetsav (CAS 93-76-5) keverve (2,4-diklórfenoxi)ecetsavval (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9));
 - c) CW bináris prekursorok és kulcs prekursorok a következők szerint:
 1. alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonil-difluorid, mint DF: metil-foszfonil-difluorid (CAS 676-99-3);
 2. O-alkil (H vagy legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt), S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-foszfonitok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgymint:
QL: O-etil O-2-diizopropilamino-etil-metilfoszfonit (CAS 57856-11-8);
 3. klórszarin: O-izopropil-metilklórfoszfonát (CAS 1445-76-7);
 4. klórszomán: O-pinakolil-metilklórfoszfonát (CAS 7040-57-5);
 - d) „tömegoszlató anyagok”, aktív összetevőkből álló vegyi anyagok és azok kombinációi, beleértve:
 1. α-bromofenilacetónitril, (α-bromobenzil-cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-klórfenil) metilén] propándinitril, (o-klórbenzilidénmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-klór-1-feniletanon, fenacil-klorid (ω-klóracetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
 4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepin (CR) (CAS 257-07-8);
 5. 10-klór-5,10-dihidrofénarzin, (fenarzin klorid), (Adamzit), (DM) (CAS 578-94-9);
 6. N-Nonanoilmorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9);
1. Megjegyzés: Az ML7. fejezet d) pontja nem vonatkozik azokra a „tömegoszlató harcanyagokra”, amelyek kiszerezése egyedi és személyes önvédelemre szolgál.
2. Megjegyzés: Az ML7. fejezet d) pontja nem vonatkozik az élelmiszertermelési és gyógyászati célokra azonosított és csomagolt aktív összetevőkből álló vegyi anyagokra és azok kombinációira.
- e) a következőkben felsoroltak bármelyikének szétterítésére tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:
1. az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjaiban meghatározott anyagok; vagy
 2. az ML7. fejezet c) pontja alatt felsorolt prekursorokból készült vegyi harcanyagok.
- f) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított védelmi és mentesítő felszerelések, alkatrészek és vegyi keverékek a következők szerint:
3. az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjában felsorolt anyagok elleni védelem céljára tervezett vagy átalakított berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

4. az ML7. fejezet a) vagy b) pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények vegyi mentesítésére tervezett vagy átalakított felszerelések és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

5. kifejezetten az ML7. fejezet a) vagy b) pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítésére kifejlesztett vagy előállított vegyi keverékek;

Megjegyzés: Az ML7. fejezet f) 1. alpontja magában foglalja a következőket:

a) a kifejezetten nukleáris, biológiai és vegyi szűrésre tervezett, vagy átalakított légkondicionáló berendezések;

b) védőruházat.

NB. A polgári gázálcok, védő- és fertőtlenítő felszerelésekről további részletek a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontjában is található.

e) az ML7. fejezet a), b) vagy d) pontjában meghatározott harcanyagok felderítésére vagy azonosítására tervezett vagy átalakított, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések, továbbá a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

Megjegyzés: Az ML7. fejezet g) pontja nem vonatkozik a személyi sugárásmérő doziméterekre.

NB. Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontját.

e) a kifejezetten az ML7. fejezet b) pontjában meghatározott vegyi harcanyagok érzékelésére vagy azonosítására tervezett vagy feldolgozott „biopolimerek” és az ezek előállításához használt specifikus sejt kultúrák;

f) vegyi harcanyagok semlegesítésére vagy lebontására szolgáló „biokatalizátorok” és azok biológiai rendszerei a következők szerint:

1. a kifejezetten az ML7. fejezet b) pontjában meghatározott vegyi harcanyagok semlegesítésére és lebontására tervezett, és a biológiai rendszerek irányított laboratóriumi szelekciója vagy genetikai manipulációja eredményeként létrejövő „biokatalizátorok”;

2. biológiai rendszerek, amelyek tartalmazzák az ML7. fejezet i) pontjának 1. alpontjában meghatározott „biokatalizátorok” előállításához szükséges specifikus genetikai információt az alábbiak szerint:

a) „expressziós vektorok”;

b) vírusok;

c) sejt kultúrák;

1. Megjegyzés: Az ML7. fejezet b) és d) pontjai nem vonatkoznak a következőkre:

a) cianogén-klorid (CAS 506-77-4). Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450 pont a.5. alpontját;

b) hidrogén-cianid (CAS 74-90-8);

c) klór (CAS 7782-50-5);

d) karbonil klorid (foszgén) (CAS 75-44-5). Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450 pont a.4. alpontját;

e) difoszgén (triklórmetil-klórformiát) (CAS 503-38-8);

f) 2004 óta nem használatos;

g) xylil-bromid, ortho: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);

- h) benzil-bromid (CAS 100-39-0);
- i) benzil-jodid (CAS 620-05-3);
- j) brómaceton (CAS 598-31-2);
- k) cianogén-bromid (CAS 506-68-3);
- l) bróm metil-etil-keton (CAS 816-40-0);
- n) klóraceton (CAS 78-95-5);
- m) etil-jódacetát (CAS 623-48-3);
- o) jódaceton (CAS 3019-04-3);
- p) klórpikrin (CAS 76-06-2). Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C450 pont a.7. alpontját.

2. Megjegyzés: Az ML7. fejezet h) pontjában és i) pontjának 2. alpontjában meghatározott sejt kultúrák és biológiai rendszerek kizárólagosak, és ezek az alpontok nem vonatkoznak a polgári célt szolgáló sejtekre vagy biológiai rendszerekre, amelyeket például a mezőgazdaságban, gyógyszeriparban, egészségügyben, állatgyógyászatban, környezetvédelemben, hulladék feldolgozásban vagy élelmiszeriparban alkalmaznak.

VIII. Fejezet

(ML8)

„Energiahordozó anyagok” és kapcsolódó összetevők, a következők szerint:

NB.1. Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C011. pontját.

NB.2. Töltetekért és eszközökért lásd az ML4. fejezetet, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C008. pontját.

Műszaki megjegyzések:

1. Az ML8. fejezet c) pontja 11. és 12. alpontjának kivételével, az ML8. fejezet alkalmazásában a „keverék” két vagy több anyag összetételét jelenti, amelyek közül legalább az egyik az ML8. fejezetben szerepel.

2. Ez a lista az ML8. fejezetben szereplő minden anyagra vonatkozik, még akkor is, ha nem a feltüntetett alkalmazásra szolgál. (pl. a TAGN főképpen robbanóanyagként használatos, de üzemanyagként vagy oxidálószerként is ismert).

3. Az ML8. fejezet alkalmazásában a részecskeméret a tömeg vagy térfogat szerinti átlagos részecskeátmérőt jelenti. A részecskemérettel kapcsolatos mintavételezés és a részecskeméret meghatározása nemzetközi szabványok vagy azokkal egyenértékű tagállami szabványok alapján fog történni.

a) „robbanóanyagok” és azok „keverékei”:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan vagy 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxide) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP [cisz-bisz (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxan vagy 5,7-diamino-4,6-initrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW vagy hexanitrohexaazaisowurtzitán) (CAS 135285-90-4); CL-20 klatrátjai (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 3. és 4. alpontjait);
5. CP [2-(5-cianotetrazoláto) penta amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilén, FOX-7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzol) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobiphenyl vagy dipicramide) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU vagy dinitroglükoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazanok a következők szerint:
 - a) DAAOF (DAAF, DAAFox vagy diaminoazoxifurazan);
 - b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX és változatai az alábbiak szerint (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 5. alpontját):
 - a) HMX (ciklotetrametilén-tetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazokin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cikloktán, oktogén) (CAS 2691-41-0);
 - b) HMX difluoroaminált analógjai;
 - c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon-3, tetranitroszemiglikouril vagy keto-biciklikus HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrosztilbén) (CAS 20062-22-0);
16. imidazolok, a következők szerint:
 - a) BNNII [oktahidro-2,5-bisz(nitroimino)imidazo (4,5-d)imidazol];
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazole) (CAS 5213-49-0);
 - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d) NTDNIA [N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol];
 - e) PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH [1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilén hidrazin];
18. NTO (ONTA vagy 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubánok több mint négy nitrocsoporttal;
20. PYX [2,6-Bisz(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin] (CAS 38082-89-2);

21. RDX és változatai:

a) RDX (ciklotrimetilén-trinitramin, ciklonit, T4, hexahidro-1,3,5- trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5- trinitro-1,3,5-triaza-ciklohexén, hexogén) (CAS 121-82-4);

b) keto-RDX (K-6 vagy 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciklohexanon) (CAS 115029-35-1);

22. TAGN (triamino-guanidin-nitráta) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triamino-trinitrobenzol) (CAS 3058-38-6) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 7. alpontját);

24. TEDDZ [3,3,7,7-tetrabisz(difluoroamine) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin];

25. tetrazolok a következők szerint:

a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);

b) NTNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol];

26. tetril (trinitrofenil-metlnitramin) (CAS 479-45-8);

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 6. alpontját);

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645-24-4) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 2. alpontját);

29. TNGU (SORGUYL vagy tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7); 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d] piridazin) (CAS 229176-04-9);

30. triazinok a következők szerint:

a) DNAM (2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);

b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);

31. triazolok a következők szerint:

a) 5-azido-2-nitrotriazol;

b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);

c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);

d) BDNTA (bisz-dinitrotriazol-amin);

e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);

f) DNBT (dinitrobisztriazol) (CAS 70890-46-9);

g) 2010 óta nem használatos;

h) NTDNT [1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol];

i) PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);

j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);

32. az ML8. fejezet a) pontja alatt fel nem sorolt „robbanóanyagok”, amelyek a következő jellemzők bármelyikével rendelkeznek:

a) maximális sűrűsénél a 8 700 m/s értéket meghaladó detonációs sebesség, vagy

b) a 34 Gpa (340 kbar) értéket meghaladó detonációs nyomás;

33. 2013 óta nem használatos;

34. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);

35. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaizowurtzitán);

36. GUDN (karbamoilguanidinium-dinitroamid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);

37. tetrazinek a következők szerint:

a) BTAT (bisz(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);

b) LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioxid);

38. 343 K (70 °C) és 373 K (100 °C) közötti olvadáspontú, energiahordozó ionos anyagok 6 800 m/s értéket meghaladó detonációs sebességgel vagy 18 GPa (180 kbar) értéket meghaladó detonációs nyomással;

39. BTNEN (bisz(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);

40. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)-1,2,3,4-tetrazin-1,3-dioxid);

41. EDNA (etilén-dinitramin) (CAS 505-71-5);

42. TKX-50 (dihidroxilammónium-5,5'-bisztetrazol-1,1'-diolát);

Megjegyzés: Az ML8. fejezet a) pontja magában foglalja a „robbanó kokristályokat”.

Műszaki megjegyzés:

A „robbanó kokristály” olyan szilárd anyag, amely rendezett háromdimenziós szerkezetet alkotó két vagy három olyan robbanó molekulából áll, amelyek közül az ML8. fejezet a) pontja legalább egyet megjelöl.

b) „hajtóanyagok”:

1. bármely olyan szilárd „hajtóanyag”, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között):

a) több mint 240 másodperc a nem fémezett, nem halogénezett „hajtóanyagok” esetében;

b) több mint 250 másodperc a nem fémezett, halogénezett „hajtóanyagok” esetében; vagy

c) több mint 260 másodperc a fémezett „hajtóanyagok” esetében;

2. 2013 óta nem használatos;

3. „hajtóanyagok”, amelyek erőállandója nagyobb, mint 1 200 kJ/kg;

4. „hajtóanyagok”, amelyek 38 mm/s stabil egyenes vonalú égési sebességet képesek fenntartani szabványos feltételek között (késleltetett egyes szál formájában mérve) 68,9 bar (6,89 MPa) nyomáson és 294 K (21 °C) hőmérsékleten;

5. Elasztomerrel módosított, öntött, kétbázisú „hajtóanyag” (EMCDB), amelynek nyújthatósága maximális nyomáson, 233 K (– 40 °C) hőmérsékleten az 5 %-ot meghaladja;

6. bármely egyéb „hajtóanyag”, amely az ML8. fejezet a) pontja alatt meghatározott összetevőt tartalmaz;

7. az e mellékletben máshol nem említett, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett „hajtóanyagok”;

c) „pirotechnikai eszközök”, üzemanyagok és kapcsolódó összetevőik a következők szerint és azok „keverékei”:

1. kifejezetten katonai célra kifejlesztett „légijármű”-üzemanyagok;

1. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 1. alpontja nem vonatkozik a következő „légijármű”-üzemanyagokra: JP-4, JP-5 és JP-8.

2. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 1. alpontjában felsorolt „légijármű”-üzemanyagok végtermékek, nem összetevők.

2. alane (alumínium hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. boránok a következők szerint és azok származékai:

a) karboránok;

b) borán-homológok a következők szerint:

1. dekaborán (14) (CAS 17702-41-9);

2. pentaborán (9) (CAS 19624-22-7);

3. pentaborán (11) (CAS 18433-84-6);

4. hidrazin és származékai, (lásd még az ML8. fejezet d) pontjának (oxidáló hidrazin származékok) 8. és 9. alpontját):

a) hidrazin (CAS 302-01-2) 70 % és magasabb koncentrációban;

b) monometil hidrazin (CAS 60-34-4);

c) szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);

d) nem-szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 4. a) alpontja nem vonatkozik a kifejezetten korrózió csökkentésére szolgáló hidrazin „keverékekre”.

5. Fémes üzemanyagok, üzemanyag-„keverékek” vagy „pirotechnikai” „keverékek”, részecske formában, amelyek lehetnek gömbszerűek, atomizáltak, szferoidok, pikkelyesek vagy őröltek, melyek legalább 99 %-ot tartalmaznak az alábbi anyagok bármelyikéből:

a) a következő fémek és azok „keverékei”:

1. berillium (CAS 7440-41-7) 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

2. vaspor (CAS 7439-89-6) 3 µm vagy kisebb részecskemérettel vasoxidból hidrogénnel végzett redukációs gyártással előállítva;

b) az alábbi összetevőket tartalmazó „keverékek”:

1. cirkónium (CAS 7440-67-7), magnézium (CAS 7439-95-4) vagy ezek ötvözetei 60 µm-nél kisebb részecskemérettel; vagy

2. bór (CAS 7440-42-8) vagy bór-karbid (CAS 12069-32-8) üzemanyagok 85 %-os vagy magasabb tisztasággal és 60 µm-nél kisebb részecskemérettel;

1. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. alpontja vonatkozik a „robbanóanyagokra ” és üzemanyagokra, függetlenül attól, hogy a fémeket vagy ötvözeteket alumíniumba, magnéziumba, cirkóniumba vagy berilliumba kapszulázták-e.

2. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. b) alpontja csak a részecske formában lévő fémes üzemanyagokra vonatkozik abban az esetben, ha azokat más anyagokkal összekeverik olyan katonai célú „keverékek” előállítása érdekében, mint például a folyékony, sűrű szuszpenziójú „hajtóanyagok”, a szilárd „hajtóanyagok” és a „pirotechnikai” „keverékek”.

3. Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) pontjának 5. b) 2. alpontja nem vonatkozik a bór-10-zel dúsított bóra és bórkarbidra (20 %-nál magasabb bór-10 tartalommal).

6. kifejezetten lángszórókban vagy gyújtóbombákban történő felhasználáshoz összeállított, szénhidrogén üzemanyagoknál alkalmazott „sűrítőket”, mint például fém sztearátokat (pl. oktál (CAS 637-12-7)) vagy palmitátokat tartalmazó katonai anyagok;

7. perklorátok, klorátok és kromátok, fémporral, vagy más nagy hatóerejű üzemanyag-adalékokkal;

8. gömbösített vagy gömbszerű alumíniumpor (CAS 7429-90-5) 60 µm vagy kisebb részecskemérettel, és legalább 99 %-os alumínium tartalmú anyagból;

9. titán szubhidrid (TiHn), amelynek sztöchiometriai egyenértéke $n = 0,65-1,68$;

10. az ML8. fejezet c) 1. pontjában nem meghatározott, nagy energiasűrűségű cseppfolyós üzemanyagok, az alábbiak szerint:

a) szilárd és cseppfolyós üzemanyagot egyaránt tartalmazó olyan üzemanyag-keverékek (mint például a börtartalmú üzemanyag-keverékek), amelyek tömegalapú energiasűrűsége legalább 40 MJ/kg;

b) más nagy energiasűrűségű üzemanyagok és üzemanyag-adalékok (pl. kubán, ionos oldatok, JP-7, JP-10), amelyek térfogatalapú energiasűrűsége 293 K (20 °C) hőmérsékleten egy atmoszféra (101,325 kPa) nyomás mellett mérve legalább 37,5 GJ/m³;

Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) 10. b) pontja nem vonatkozik a finomított fosszilis üzemanyagokra, a bioüzemanyagokra és a polgári légi közlekedésben való használatra hitelesített hajtóművekben használt üzemanyagokra.

11. „pirotechnikai” vagy pirofóros anyagok az alábbiak szerint:

a) olyan „pirotechnikai” vagy pirofóros anyagok, amelyeket kifejezetten arra a célra alakítottak ki, hogy az IR-spektrum bármely részén növeljék vagy szabályozzák a kisugárzott energia termelődését;

b) magnézium, politetrafluoretilén (PTFE) és egy vinilidén difluorid-hexafluorpropilén kopolimer (mint például az MTV) keverékei;

12. az ML8. fejezetben máshol nem meghatározott olyan üzemanyag-keverékek, „pirotechnikai” keverékek vagy „energiahordozó anyagok”, amelyek az alábbi tulajdonságok mindegyikével rendelkeznek:

a) a következő anyagok bármelyikének részecskéit 0,5 %-nál nagyobb mennyiségben tartalmazzák:

1. alumínium;
2. berillium;
3. bór;
4. cirkónium;
5. magnézium; vagy
6. titán;

b) az ML8. fejezet c) 12. a) pontjában meghatározott olyan részecskéket tartalmaznak, amelyek mérete egyik irányban sem éri el a 200 nm-t; és

c) az ML8. fejezet c) 12. a) pontjában meghatározott olyan részecskéket tartalmaznak, amelyek fémtartalma legalább 60 %;

Megjegyzés: Az ML8. fejezet c) 12. pontja magában foglalja a termiteket.

d) A következő oxidánsok és azok „keverékei”:

1. ADN (ammónium dinitramid vagy SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (ammónium perklorát) (CAS 7790-98-9);

3. fluorgáznak a következőkben felsoroltak valamelyikével alkotott elegyei:

a) egyéb halogének;

b) oxigén; vagy

c) nitrogén;

1. Megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pont 3. alpontja nem vonatkozik a klór-trifluoridra (CAS 7790-91-2).

2. Megjegyzés: Az ML8. fejezet d) pont 3. alpontja nem vonatkozik a gázállapotú nitrogén-trifluoridra (CAS 7783-54-2).

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);

5. HAN (hidroxil-ammónium-nitrát) (CAS 13465-08-2);

6. HAP (hidroxil-ammónium-perklorát) (CAS 15588-62-2);

7. HNF (hidrazínium nitroformát) (CAS 20773-28-8);

8. hidrazin-nitrát (CAS 37836-27-4);

9. hidrazin perklorát (CAS 27978-54-7);

10. folyékony oxidáló szerek, gátolt vörösfüstös salétromsavból (IRFNA) (CAS 8007-58-7) összeállítva, vagy azt tartalmazva.

Megjegyzés: az ML8. fejezet d) pont 10. alpontja nem vonatkozik a nem gátolt vörösfüstös salétromsavra.

d) Kötőanyagok, lágyítók, monomerek és polimerek a következők szerint:

1. AMMO (azidometilmetiloxetán és annak polimerjei) (CAS 90683-29-7) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 1. alpontját);

2. BAMO (3,3-bisz(azidometil)oxetán és annak polimerjei) (CAS 17607-20-4) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 1. alpontját);

4. BDNPA [bis (2,2-dinitropropil)acetal] (CAS 5108-69-0);

5. BDNPF [bis (2,2-dinitropropil)formal] (CAS 5917-61-3);

6. BTTN (butanetrioltrinitrate) (CAS 6659-60-5) (lásd még az ML8. fejezet g) pontjának („Prekurzorok”) 8. alpontját);

7. kifejezetten katonai felhasználásra kifejlesztett és a következők közül bármelyiket tartalmazó energetikai monomerek, lágyítók vagy polimerek:

a) nitrocsoporthok;

b) azidocsoportok;

c) nitrátcsoporthok;

d) nitrazacsoportok; vagy

e) difluoroamino-csoportok;

7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetane) és annak polimerjei;

8. FEFO [bisz-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal] (CAS 17003-79-1);

9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentane-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);

10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptane 1,7-diol formal);

11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) és annak származékai;

12. HTPB (hidroxil végződésű polibutadién) egy hidroxil viszonysszámmal, amely egyenlő vagy nagyobb, mint 2,2 és egyenlő vagy kisebb, mint 2,4, 0,77 meq/g-nál kisebb hidroxil értékkel, amelynek viszkozitása kevesebb, mint 47 poise 30 °C hőmérsékleten (CAS 69102-90-5);

13. kevesebb mint 10 000 molekula súlyú, alkohol-funkciós csoportot tartalmazó poli(epiklórhidrin) a következők szerint:

a) poli(epiklórhidrindiol);

b) poli(epiklórhidrintriol);

14. NENA-k (nitratoetilnitramin elegyek) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 és 85954-06-9);

15. PGN [poli-GLYN, poliglicidilnitrát vagy poli(nitratometil oxirane)] (CAS 27814-48-8);

16. poli-NIMMO (poli nitratometilmetiloxetán), poli-NMMO vagy poli(3-nitratometil-3-metiloxetán) (CAS 84051-81-0);

17. polinitro-orto-karbonátok;

18. TVOPA [1,2,3-trisz (1,2-bis((difluoroamino))etoxi) propán vagy trisz vinoxi propán melléktermék] (CAS 53159-39-0);

19. 4,5-diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (izo-DAMTR);

20. PNO (poli(3-nitrato-oxetán));

21. TMETN (trimetilol-etán-trinitrát) (CAS 3032-55-1);

f) „adalékanyagok” a következők szerint:

1. lúgos réz-szalicilát (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA [bis-(2-hidroxietil) glikolamid] (CAS 17409-41-5);

3. BNO (butadién-nitril-oxid);

4. ferrocén származékok a következők szerint:

a) butacén (CAS 125856-62-4);

b) katocén (2,2-bis-etilferrocenil propán) (CAS 37206-42-1);

c) ferrocén-karboxilsavak és a ferrocén-karboxilsav észterei;

d) n-butil-ferrocén (CAS 31904-29-7);

e) más polimer ferrocén származékok melléktermékei, amelyek az ML8. fejezet f) pontjának 4. alpontjában máshol nem szerepelnek;

f) etil-ferrocén (CAS 1273-89-8);

g) propil-ferrocén;

h) pentil-ferrocén (CAS 1274-00-6);

i) diciklopentil-ferrocén;

j) diciklohexil-ferrocén;

k) dietil-ferrocén (CAS 1273-97-8);

l) dipropil-ferrocén;

m) dibutil-ferrocén (CAS 1274-08-4);

- n) dihexil-ferrocén (CAS 93894-59-8);
- o) acetil-ferrocén (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil-ferrocén (CAS 1273-94-5);
5. ólom-béta-reszorcilát (CAS 20936-32-7) vagy réz-béta-reszorcilát (CAS 70983-44-7);
6. ólom-citrát (CAS 14450-60-3);
7. béta-reszorcilátok vagy szalicilátok ólom-réz kelátjai (CAS 68411-07-4);
8. ólom-malát (CAS 19136-34-6);
9. ólom-szalicilát (CAS 15748-73-9);
10. ólom-sztanát (CAS 12036-31-6);
11. MAPO [trisz-1-(2-metil) aziridinilfoszfin-oxid] (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bisz(2-metil-aziridinil) 2-(2-hidroxiopropanoxi) propilamino foszfin-oxid); és más MAPO származékok;
12. metil BAPO [bisz(2-metil aziridinil) metilamino foszfin-oxid] (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitraza-1,5-pentán diizocianát (CAS 7406-61-9);
15. fémorganikus csatlakozó anyagok a következők szerint:
- a) neopentil[diallil]oxi, tri[dioktil]foszfát-titanát (CAS 103850-22-2) szintén ismert mint titán IV, 2,2 [bisz 2-propenolát-metil, butanolát, trisz (dioktil) foszfát] (CAS 110438-25-0); vagy LICA 12 (CAS 103850-22-2);
- b) titán IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz[dioktil] pirofoszfát vagy KR3538;
- c) titán IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz (dioktil)foszfát;
16. policián-difluor-aminoetilénoxid;
17. kötőanyagok az alábbiak szerint:
- a) 1,1R,1S-trimezinil-trisz(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
- b) polifunkcionális aziridin-amidok izoftalikus, trimezikus, izocianursavas vagy trimetiládos gerincstruktúrával, és 2-metil vagy 2-etil aziridincsoporttal;
- Megjegyzés: Az ML8 fejezet f) 17. b) pontja magában foglalja az alábbiakat:
- a) 1,1H-izoftálil-bisz(2-metilaziridin)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
- b) 2,4,6-trisz (2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);
- c) 1,1'-trimetiladipil-bisz(2-etilaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2).
18. propilén-imin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
19. nagyfinomságú vasoxid (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) 250 m²/g-ot meghaladó fajlagos felülettel és 3,0 nm vagy annál kisebb átlagos részecskemérettel;
20. TEPAN (tetraetilén-pentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
21. TEPANOL (tetraetilén-pentaaminakrilonitril-glicidol) (CAS 68412-46-4); glicidollal cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
23. TEPB (trisz(etoxifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);

g) „prekurzorok” a következők szerint:

NB. Az ML8. fejezet g) pontjában a hivatkozások az ezen anyagokból készült, meghatározott „Energiahordozó anyagok”-ra vonatkoznak:

1. BCMO (3,3-bisz(klórmetil)oxitáne) (CAS 78-71-7)

(lásd még az ML8. fejezet e) 1. és e) 2. pontját);

2. dinitroazetidín-t-butil só (CAS 125735-38-8) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 28. alpontját);

3. hexa-aza-izowurtzitán-származékok, többek között a HBIW (hexabenzil-hexa-aza-izowurtzitán) (CAS 124782-15-6) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 4. alpontját) és a TAIW (tetraacetil-dibenzil-hexa-aza-izowurtzitán) (CAS 182763-60-6) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 4. alpontját);

4. 2013 óta nem használatos;

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraaza ciklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 13. alpontját);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 27. alpontját);

7. 1,3,5-triklórbenzol (CAS 108-70-3) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 23. alpontját);

8. 1,2,4-trihidroxibután (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (lásd még az ML8. fejezet e) pontjának 5. alpontját);

9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktán) (lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 13. alpontját).

h) „reaktív anyagból” készült porok vagy tárgyak a következők szerint:

1. Az alábbi anyagok bármelyikéből készült olyan, az ML8. fejezetben másutt meg nem határozott porok, amelyek szemcsemérete egyik irányban sem éri el a 250 µm-t:

a) alumínium;

b) nióbium;

c) bór;

d) cirkónium;

e) magnézium;

f) titán;

g) tantál;

h) volfrám;

i) molibdén; vagy

j) hafnium;

2. Az ML3., az ML4., az ML12. és az ML16. fejezetben meg nem határozott olyan tárgyak, amelyek az ML8. fejezet h) 1. pontjában meghatározott porokból készülnek.

Műszaki megjegyzések:

1. A „reaktív anyagok” olyan kialakításúak, hogy azok csak nagy nyírósebességen adjanak exoterm reakciót, és azokat alátétként vagy hüvelyként való felhasználásra tervezték gyújtófejekhez.

2. A „reaktív anyagból” készült porok például nagy energiaigényű golyósmalmokban végzett őrlési folyamat útján készülnek.

3. A „reaktív anyagból” készült tárgyak például szelektív lézeres szinterezés útján készülnek.

Megjegyzés: Az ML8. fejezet nem vonatkozik az alábbi anyagokra, kivéve, ha elegyet alkotnak, vagy keverve vannak az ML8. fejezet a) pontjában meghatározott „energiahordozó anyagokkal”, vagy az ML8. fejezet c) pontjában meghatározott fémporokkal:

- a) ammónium-pikrát (CAS 131-74-8);
- b) fekete lőpor;
- c) hexanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d) difluór-amin (CAS 10405-27-3);
- e) nitrokeményítő (CAS 9056-38-6);
- f) káliumnitrát (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalin;
- h) trinitroanisol;
- i) trinitronaftalin;
- j) trinitroxilén;
- k) N-pirrolidinon; 1-metil-2-pirrolidinon (CAS 872-50-4);
- l) dioktil-malát (CAS 142-16-5);
- m) etil-hexil-akrilát (CAS 103-11-7);
- n) tri-etil-alumínium (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumínium (TMA) (CAS 75-24-1), és a lítium, nátrium, magnézium, cink vagy bór egyéb öngyulladó-fém alkiljai vagy ariljai;
- o) nitrocellulóz (CAS 9004-70-0);
- p) nitroglicerín (vagy glicerol-trinitrát, trinitroglicerín) (NG) (CAS 55-63-0);
- q) 2,4,6-trinitrotoluol (TNT) (CAS 118-96-7);
- r) etilén-diamin-dinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s) penta-eritritol-tetranitrát (PETN) (CAS 78-11-5);
- t) ólomazid (CAS 13424-46-9), normál ólomstifnát (CAS 15245-44-0) és lúgos ólomstifnát (CAS 12403-82-6), valamint primer robbanóanyagok és élesítő elegyek, amelyek azidokat vagy azid komplex vegyületeket tartalmaznak;
- u) trietilén-glikol-dinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v) 2,4,6-trinitro-reszorcinol (stifnát sav) (CAS 82-71-3);
- w) dietil-difenil karbamid (CAS 85-98-3); dimetil-difenil karbamid (CAS 611-92-7); metil-etil- difenil karbamid (centralitok);
- x) N,N-difenil karbamid (nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 603-54-3);
- y) metil-N,N-difenil karbamid (metil nem szimmetrikus difenil karbamid) (CAS 13114-72-2);
- z) etil-N,N-difenil karbamid (etil nem szimmetrikus difenilkarbamid) (CAS 64544-71-4); aa) 2-nitro-difenil-amin (2-NDPA) (CAS 119-75-5); bb) 4-nitro-difenil-amin (4-NDPA) (CAS 836-30-6); cc) 2,2-dinitro-propanol (CAS 918-52-5);
- dd) nitroguanidin (CAS 556-88-7) (lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C011 pont d) alpontját).

2. Megjegyzés: Az ML8. fejezet nem vonatkozik az ammónium-perklorátra (az ML8. fejezet d) pontjának 2. alpontja), az NTO-ra (az ML8. fejezet a) pontjának 18. alpontja) és a katocénra (az ML8. fejezet f) pontja 4. alpontjának b) pontja), amennyiben azok az alábbi kritériumok mindegyikét teljesítik:

- a) kifejezetten polgári felhasználású gázfejlesztő készülékekhez van kialakítva vagy előállítva;
- b) elegyet alkot vagy keverve van nem aktív, hőre keményedő kötőanyaggal vagy lágyítószerrel, és tömege kisebb, mint 250 g;
- c) az ammónium-perklorát (az ML8. fejezet d) pontjának 2. alpontja) aránya legfeljebb 80 % az aktív anyag tömegéhez képest;
- d) az NTO (az ML8. fejezet a) pontjának 18. alpontja) tömege 4 g vagy annál kisebb; és
- e) a katocén (az ML8. fejezet f) pontja 4. alpontjának b) pontja) tömege 1 g vagy annál kisebb.

IX. Fejezet

(ML9)

Hadihajók (felszíni vagy víz alatti), különleges tengerészeti berendezések, tartozékok, alkatrészek és egyéb vízfelszíni járművek a következők szerint:

NB. Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet. a) vízi járművek és alkatrészek a következők szerint:

- c. Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított (felszíni vagy víz alatti) vízi járművek, függetlenül a jelenlegi műszaki állapottól vagy működési feltételektől, és attól, hogy rendelkeznek-e fegyverzethordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint az ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei, és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

Megjegyzés: Az ML9. fejezet a) pontjának 1. alpontja magában foglalja a kifejezetten a búvárok szállítására tervezett vagy átalakított járműveket.

2. Az ML9. fejezet a) pontjának 1. alpontjában nem meghatározott olyan felszíni vízi járművek, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek, a járműre rögzítve vagy abba beépítve:

- a) az ML1. fejezetben meghatározott automata fegyverek, vagy az ML2., az ML4., az ML12. vagy az ML19. fejezetben meghatározott fegyverek, vagy 12,7 mm vagy annál nagyobb űrméretű fegyverek „rögzítési” vagy felfüggesztési pontjai;

Műszaki megjegyzés:

A „rögzítés(i) pont(ok)” a fegyverek rögzítésére szolgáló eszközökre, vagy a tartók rögzítéséhez szükséges szerkezeti megerősítésekre vonatkoznak.

- b) az ML5. fejezetben meghatározott tűzvezető rendszerek;

- c) Rendelkeznek a következők mindegyikével:

- 1. „vegyszeri, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem”; és 2. semlegesítési célokra tervezett „előmosó vagy leöblítő rendszer”; vagy Műszaki megjegyzések:

1. A „vegyszeri, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem” egy zárt rendszerű helyiség, amelyet túlnyomás, szigetelt szellőztetőrendszer, korlátozott számú, CBRN-szűrőkkel ellátott szellőzőnyílás és légzárókkal felszerelt, korlátozott személyzeti hozzáférési pont jellemez.

2. Az „előmosó vagy leöblítő rendszer” tengervízrel permetező rendszer, amely képes a hajó külső felületének és fedélzetének egyidejű lemosására.

d) az ML4. fejezet b) pontjában, az ML5. fejezet c) pontjában vagy az ML11. fejezet a) pontjában meghatározott, aktív, fegyver elleni eszközök, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek:

1. „CRBN-védelem”;

2. kifejezetten radar keresztmetszet csökkentésére tervezett hajótest és parancshídház;

3. hőkibocsátást csökkentő eszközök (pl. a kipufogó/füstgázok hűtőrendszere), kivéve a kifejezetten a hajtómű hatékonyságának általános növelésére vagy a környezeti hatások csökkentésére tervezett eszközöket; vagy

4. a vízi jármű egésze mágnesességének csökkentésére tervezett demagnetizáló rendszer;

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett motorok és hajtóműrendszerek, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei, a következők szerint:

1. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett dízelmotorok;

2. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező elektromos motorok:

a) több mint 0,75 MW (1 000 LE) teljesítmény;

b) gyors tolatási képesség;

c) folyadékhűtés; és

d) teljesen zárt kivitel;

3. a következő jellemzők mindegyikével rendelkező dízelmotorok:

a) 37,3 kW (50 LE) vagy nagyobb teljesítmény; és

b) a teljes tömeg 75 %-át meghaladó „nem mágneses” összetevők;

Műszaki megjegyzés:

Az ML9. fejezet b) pontja 3. alpontjának alkalmazásában a „nem mágneses” kifejezés azt jelenti, hogy a relatív permeabilitás értéke 2 alatt van.

4. „levegőfüggetlen (AIP)”, kifejezetten tengeralattjárókra kifejlesztett hajtóműrendszerek;

Műszaki megjegyzés:

„Levegőfüggetlen hajtóműrendszer” (Air Independent Propulsion, AIP) révén a lemerült tengeralattjáró atmoszferikus oxigén nélkül hosszabb ideig képes hajtóműrendszerének működtetésére, mint amire akkumulátorral lenne képes. Az ML9. fejezet b) pontjának 4. alpontja alkalmazásában az AIP nem foglalja magában a nukleáris energiát.

c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett víz alatti érzékelő eszközök, azok vezérlőberendezései és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett tengeralattjáró elleni és torpedó elfogó hálók;

e) 2003 óta nem használatos;

f) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek képesek a hajótesten kívüli berendezésekkel a kölcsönös együttműködésre, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

Megjegyzés: Az ML9. fejezet f) pontja magában foglalja a hajók azon egy eres, több eres, koaxiális vagy rádiófrekvenciás típusú csatlakozóit és hajótest áthatolóit, amelyek képesek megakadályozni a vízszivárgást és fenntartani 100 méternél nagyobb merülési mélységben a szükséges jellemzőket; továbbá a mélységtől függetlenül kifejezetten „lézernyaláb” átvitelére tervezett száloptikai csatlakozókat és optikai áthatolókat. Az ML9. fejezet f) pontja nem vonatkozik a normál hajtótengely és a hidrodinamikai irányító rudazat hajótest áthatolóira.

g) alacsony zajszintű csapágys a következı alkatrészek bármelyikével felszerelve, és azok a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett berendezések, amelyek ilyen csapágyskat foglalnak magukba:

1. gáz-, vagy mágneses felfüggesztés;
2. aktív jelelNyomás-vezérlés; vagy
3. vibráció elNyomás-vezérlés.

h) kifejezetten az ML9. fejezet a) pontjában meghatározott hajókhoz tervezett, nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy nukleáris meghajtóberendezések, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított” alkatrészek.

Műszaki megjegyzés:

Az ML9. fejezet h) pontjának alkalmazásában az „átalakított” kifejezés alatt olyan strukturális, elektromos, mechanikai vagy egyéb változtatás értendő, amely egy adott nem katonai eszközt kifejezetten katonai felhasználásra tervezett eszköz katonai képességeivel ruház fel.

Megjegyzés: Az ML9. fejezet h) pontja magában foglalja az „atomreaktorokat”.

X. Fejezet

(ML10)

„Légi járművek”, „levegőnél könnyebb légi járművek”, „személyzet nélküli légi járművek”, légijármű-hajtóművek (motor) és „légijármű”alkatrészek, illetve az azokhoz tartozó berendezések és alkatrészek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át, a következők szerint):

NB. Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. fejezetet.

a) személyzet által vezetett „légi járművek” és „levegőnél könnyebb légi járművek” és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

b) 2011 óta nem használatos;

c) személyzet nélküli „légi járművek” és „levegőnél könnyebb légi járművek”, valamint kapcsolódó berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek, a következők szerint:

1. „személyzet nélküli légi járművek” („UAV”), távirányítással vezetett légi járművek (RPV), autonóm programozható légi járművek és személyzet nélküli, „levegőnél könnyebb légi járművek”;

2. indító szerkezetek, mentő eszközök és földi kiszolgáló eszközök;

3. vezérlésre vagy irányításra tervezett berendezések;

d) légijármű-hajtóművek és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

e) a kifejezetten a következők bármelyikéhez való használatra tervezett vagy módosított légi üzemanyag- utántöltési eszközök és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:

1. az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „légi jármű”; vagy

2. az ML10. fejezet c) pontjában meghatározott, személyzet nélküli „légi jármű”;

f) „földi kiszolgáló eszközök”, amelyeket kifejezetten az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „légi járműhöz” való használatra, vagy az ML10. fejezet d) pontjában meghatározott légijármű-hajtóművekhez terveztek;

1. megjegyzés: Az ML10. fejezet f) pontja magában foglalja a nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezéseket és a szűk területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezéseket, beleértve a hajó fedélzetén található berendezéseket is.

2. megjegyzés: Az ML10. fejezet f) pontja nem vonatkozik az alábbiakra:

1. vontatórudak;
2. védőszőnyegek és -borítások;
3. létrák, lépcsők és állványok;
4. ékek, féktuskók, valamint nyűgöző eszközök.

g) az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „légi járművön” való használatra tervezett, a személyzet rendelkezésére álló védőfelszerelések, a személyzet biztonságát szolgáló berendezések, valamint más olyan, a személyzet vészhelyzetben való kimenekítését szolgáló eszközök, amelyek nem szerepelnek az ML10. fejezet a) pontjában;

Megjegyzés: Az ML10. fejezet g) pontja nem vonatkozik a személyzet általi használatra szolgáló olyan sisakokra, amelyek nem tartalmazzak az e mellékletben meghatározott berendezéseket, és amelyek nem alkalmasak ilyenek felszerelésére vagy elhelyezésére.

NB. A sisakokhoz kapcsolódóan lásd még az ML13. fejezet c) pontját.

h) ejtőernyők, siklóernyők és kapcsolódó berendezések, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek, a következők szerint:

1. az e mellékletben máshol nem említett ejtőernyők;
2. siklóernyők;
3. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokhoz tervezett felszerelés (pl. ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs berendezések);

i) ejtőernyővel ledobott terhekre tervezett késleltetett nyitású berendezések vagy automatikus irányítórendszerek.

1. Megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik a kifejezetten katonai célra tervezett „légi járművekre” és „levegőnél könnyebb légi járművekre” vagy az említett „légi járművek” változataira, amennyiben megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

a) nem harci „légi járművek”;

b) nem katonai kialakításúak és nincsenek felszerelve kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezéssel vagy tartozékkal; és

c) egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága által polgári használatra lajstromozásra kerültek.

2. Megjegyzés: Az ML10. fejezet d) pontja nem vonatkozik az alábbiakra:

a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított légijármű-hajtóművek, amelyek egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága által „polgári légi járműben” való használatra lajstromozásra kerültek, vagy a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

b) dugattyús légijármű-motorok vagy a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek, kivéve azokat, amelyeket „személyzet nélküli légi járművekhez” terveztek.

3. Megjegyzés: Az ML10. fejezet a) és d) pontja alkalmazásában a kifejezetten nem katonai „légi járművekhez” vagy légijármű-hajtóművekhez tervezett katonai jellegű alkatrészek és katonai jellegű kapcsolódó berendezések csak azokat a katonai jellegű alkatrészeket és katonai jellegű kapcsolódó berendezéseket jelentik, amelyek a katonai felhasználásra történő átalakításhoz szükségesek.

4. Megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja alkalmazásában a katonai felhasználás a következőket jelenti: ütközet, katonai felderítés, roham, katonai kiképzés, logisztikai támogatás, valamint személyi állomány vagy katonai berendezés szállítása és légi deszantolása.

5. Megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik azokra a „légi járművekre” vagy „levegőnél könnyebb légi járművekre”, amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

a) először 1946 előtt gyártották;

b) nem rendelkeznek az e mellékletben meghatározott eszközökkel, kivéve, ha ezek ahhoz szükségesek, hogy a „légi járművek” megfeleljenek egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága biztonsági vagy légialkalmassági előírásainak; és

c) nincsenek felszerelve az e mellékletben meghatározott fegyverrel, kivéve, ha az működésképtelen és alkalmatlan arra, hogy újra üzembe helyezték.

6. Megjegyzés: Az ML10. fejezet d) pontja nem vonatkozik azokra a légijármű-hajtóművekre, amelyeket 1946 előtt gyártottak először.

XI. Fejezet

(ML11)

Az e mellékletben másutt meg nem határozott elektronikai berendezések, „űrhajók” és alkatrészeik, a következők szerint:

a) kifejezetten katonai célra tervezett elektronikai berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek;

Megjegyzés: Az ML11. fejezet a) pontja magában foglalja a következőket:

a) elektronikai ellentévékenységre szolgáló és elektronikai ellentévékenység elleni berendezéseket (úgy mint oda nem tartozó, vagy hibás jeleknek a radar, vagy rádió kommunikációs vevőkbe történő bejuttatására tervezett berendezéseket, vagy amelyek képesek másképpen megakadályozni az ellenséges elektronikus vevőket a hatásos vételben, működésben, beleértve azok ellentévékenységi berendezéseit is), beleértve a zavarásra szolgáló és zavarás elleni berendezéseket is;

b) széles frekvenciasávban hangolható elektroncsövek;

c) elektronikai rendszerek vagy berendezések, amelyeket elektromágneses spektrum ellenőrzésére és megfigyelésre, katonai hírszerzési vagy biztonsági célokra, vagy az ilyen hírszerzési és megfigyelési ellentévékenység elhárítására terveztek;

d) víz alatti ellentévékenység eszközei, többek között akusztikai és mágneses zavaróeszközök és csapdák, a szonár vevőkbe zavaró, vagy hamis jeleket továbbító berendezések;

e) kriptográfiai funkcióval ellátott biztonsági berendezések az adatfeldolgozáshoz, az adattitkosításhoz, valamint az átviteli és a jelzővonalakhoz;

f) azonosító, engedélyező és kulcsbetöltő berendezés, valamint a kulcs kezelésére, készítésére és elosztására szolgáló berendezés;

- g) irányítási és navigációs berendezések;
- h) digitális troposcatter-rádió kommunikációs adatátviteli berendezések;
- i) kifejezetten az elektronikus jel-hírszerzés céljára kifejlesztett digitális demodulátorok;
- j) „automatizált vezetési és irányítási rendszerek”.

NB. a katonai alkalmazású „szoftverrádióval” (SDR) kapcsolatos „szoftver” tekintetében lásd az ML21. fejezetet.

a) a „műholdas navigációs rendszerek” működésének, az általuk kibocsátott jelek vételének, illetve az e rendszerek által biztosított helymeghatározási, navigációs vagy időmeghatározási szolgáltatások hatékonyságának akadályozására tervezett vagy átalakított zavaró berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek;

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított „űrhajók” és az „űrhajók” kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei.

XII. Fejezet

(ML12)

Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek a következők szerint:

a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett kinetikai energiájú fegyverrendszerek;

b) kifejezetten e célból tervezett vizsgáló és értékelő berendezések és vizsgálati modellek, beleértve a diagnosztikai műszereket és célokat, a kinetikai energiájú lövedékek és rendszerek dinamikus vizsgálatára.

NB. Űrméret alatti lőszer és kizárólag vegyi hajtóanyagot alkalmazó fegyverrendszerek és azok lőszerei tekintetében lásd az ML1–ML4. fejezetet.

1. Megjegyzés: Az ML12. fejezet magában foglalja az alábbiakat, amennyiben azokat kifejezetten kinetikai energiájú fegyverrendszer céljára tervezték:

a) indító-meghajtó rendszerek, amelyek alkalmasak egyszeri, vagy gyorstűzelésű üzemmódban 0,1 grammot meghaladó tömeg 1,6 km/s-ot meghaladó sebességre történő felgyorsítására;

b) primer áramforrások, villamos páncélzat, energiatároló berendezések (pl. nagy kapacitású energiatároló kondenzátorok), hő-gazdálkodási, kondicionáló, kapcsoló vagy üzemanyag-kezelő berendezések; valamint elektromos csatlakozók az energiaellátás és a löveg, valamint a lövegtorony és egyéb meghajtások számára;

NB. A nagy kapacitású energiatároló kondenzátorok tekintetében lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 3A001 pont e.2. alpontját.

a) a cél felderítését, nyomon követését, a tűzvezetést és az eredmény felmérését szolgáló rendszerek;

b) irányított lövedék önvezérlési, irányítási, vagy eltérítő hajtási (oldalirányú gyorsulást biztosító) rendszerei.

1. Megjegyzés: Az ML12. fejezet vonatkozik mindazon fegyverrendszerekre, amelyek az alábbi hajtásmódok bármelyikével működnek:

- a) elektromágneses;
- b) elektrotermikus;
- c) plazma;
- d) könnyűgáz; vagy
- e) vegyi hajtóanyag (ha azt a fentiek bármelyikével kombinálják).

XIII. Fejezet (ML13)

Páncélozott vagy védőberendezések, szerkezetek, alkatrészek és tartozékok az alábbiak szerint:

a) az alábbi jellemzők bármelyikével rendelkező fém vagy nem fém páncéllemezek:

- 1. katonai szabvány vagy előírás szerint gyártva; vagy
- 2. katonai felhasználásra alkalmas;

NB. A testvédő páncéllemezek vonatkozásában lásd az ML13. fejezet d) pontjának 2. alpontját.

b) kifejezetten katonai rendszerek ballisztikai védelmére tervezett fémes vagy nemfémes szerkezetek, vagy azok kombinációi, és kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

c) sisakok és a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek és tartozékok, az alábbiak szerint:

- 3. katonai szabványok vagy előírások, vagy hasonló nemzeti szabványok szerint gyártott sisakok;
- 4. kifejezetten az ML13. fejezet c) pontjának 1. alpontjában meghatározott sisakokhoz tervezett sisakborítások, bélések vagy komfort-töltések;
- 5. kifejezetten az ML13. fejezet c) pontjának 1. alpontjában meghatározott sisakokhoz tervezett kiegészítő ballisztikai védőelemek.

NB. A katonai sisakok egyéb alkatrészeivel, illetve tartozékaival kapcsolatban lásd az e melléklet vonatkozó bejegyzését.

d) testvédő páncélzat vagy védőruházat és annak alkatrészei az alábbiak szerint:

- 6. lágy testvédő páncélzat vagy védőruházat katonai szabvány, előírás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártva, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

Megjegyzés: Az ML13. fejezet d) pontjának 1. alpontja értelmében a katonai szabványok vagy előírások tartalmazzanak legalább a repeszek elleni védelemre vonatkozó előírásokat, ahol a legalább .22-es kaliberű löszerek elleni védőképesség magasabb védelemnek számít, mint a repeszek elleni védelem.

- 7. kemény testvédő páncéllemezek, melyek legalább egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam által elismert nemzeti vagy nemzetközi katonai szabvány szerint tesztelt legalább 7,62x51 mm NATO FMJ, vagy 7,62x54 mm R FMJ kaliberű löszerek ellen nyújtanak védelmet.

1. Megjegyzés: Az ML13. fejezet b) pontja magában foglalja a kifejezetten reaktív páncélzathoz vagy katonai óvóhelyek létrehozására tervezett anyagokat.

2. Megjegyzés: Az ML13. fejezet c) pontja nem vonatkozik az olyan sisakokra, amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

a) először 1970 előtt gyártották; és

b) nem úgy tervezték vagy nem alakították át úgy, hogy elláthatók legyenek az EU közös katonai listáján meghatározott eszközökkel, továbbá nem szerelték fel ilyen eszközökkel.

3. Megjegyzés: Az ML13. fejezet c) és d) pontja nem vonatkozik azon sisakokra, testvédő páncélzatokra és az azokhoz tartozó szerelvényekre, amelyeket azok viselője személyes védelmére tart magánál.

4. Megjegyzés: Az ML13. fejezet c) pontjába az ott meghatározott, kifejezetten tűzszerész állomány részére tervezett védősisakok közül csak a kifejezetten katonai felhasználásra tervezettek tartoznak.

5. Megjegyzés: Az ML13. fejezet d) pontjának 1. alpontja nem vonatkozik a védőszemüvegekre.

NB.1 Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A005. pontját.

NB.2 A testvédő páncélzatok és sisakok gyártásához használt „szálas és rostos anyagok” tekintetében lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C10. pontját.

NB.3 A lézersugárzás elleni védőszemüvegek tekintetében lásd az ML17. fejezet o) pontját.

XIV. Fejezet

(ML14)

„Kifejezetten katonai gyakorló” eszközök vagy hadgyakorlat forgatókönyvének szimulációjára szolgáló berendezések, szimulátor berendezések az ML1. fejezetben vagy az ML2. fejezetben meghatározott bármilyen tűzfegyver vagy fegyver használatának begyakorlására, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek és tartozékok.

Műszaki megjegyzés:

„Kifejezetten katonai gyakorló eszközök”: a katonai célú támadásgyakorló eszközök, a repülésoktató eszközök, a lokátor cél gyakorlóeszközök, a lokátor célpont generátorok, a fegyver irányzó oktató berendezések, a tengeralattjáró elhárító harci eszközök gyakorló eszközei, a repülés szimulátorok (beleértve a pilóták/úrhajósok kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat), a lokátor oktató berendezések, a műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktató berendezés, a navigációs oktató berendezések, a rakétaindítást gyakoroltató berendezések, a célberendezések, a pilóta nélküli (cél) „légi járművek”, a fegyverzetgyakorló berendezések, a pilóta nélküli „légi jármű” gyakorló berendezés, a mobil gyakorló egységek és a szárazföldi katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezések.

1. Megjegyzés: Az ML14. fejezet magában foglalja a gyakorló eszközök képalkotó és interaktív környezeti rendszereit, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakították át.

2. Megjegyzés: Az ML14. fejezet nem vonatkozik a kifejezetten vadász és sportfegyverek használatának gyakorlására szolgáló berendezésekre.

XV. Fejezet

(ML15)

Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett képalkotó vagy ezeket zavaró berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek és tartozékok az alábbiak szerint:

- a) rögzítő és képfeldolgozó berendezések;
- b) kamerák, fényképezési és filmfeldolgozó berendezések;
- c) képerősítő berendezések;
- d) infravörös vagy termikus képalkotó berendezések;
- e) képalkotó lokátorszenzor berendezések;
- f) az ML15. fejezet a)–e) pontokban meghatározott berendezésekhez tartozó zavaró és zavarás-elhárító berendezések.

Megjegyzés: Az ML15. fejezet f) pontja magában foglalja azon berendezéseket, amelyeket a katonai képalkotó rendszerek működésének vagy hatékonyságának a csökkentésére, vagy az ilyen csökkentő hatásoknak a minimalizálására terveztek.

Megjegyzés: Az ML15. fejezet nem vonatkozik az „első generációs képerősítő csövekre”, vagy a kifejezetten az „első generációs képerősítő csövek” alkalmazásával tervezett berendezésekre.

NB. Az „első generációs képerősítő csöveket” alkalmazó fegyverirányzók tekintetében lásd az ML1. és ML2. fejezetet, valamint az ML5. fejezet a) pontját.

NB. Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 6A002 pont a.2. alpontját, és 6A002 pont b. alpontját.

XVI. Fejezet

(ML16)

Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyeket kifejezetten az ML1–ML4., ML6., ML9., ML10., ML12. vagy ML19. fejezetben meghatározott eszközökhöz terveztek.

Megjegyzés: Az ML16. fejezet az anyagösszetétel, geometriai méret vagy alkalmazás alapján azonosítható félkész gyártmányokra vonatkozik.

XVII. Fejezet

(ML17)

Különféle berendezések, anyagok és „könyvtárak”, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek a következők szerint:

- a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított alámerülő és víz alatti úszó készülék, a következők szerint:

1. önálló, alámerülő, ismételt belégzésű készülék, zárt vagy félig zárt rendszerű;

2. kifejezetten az ML17. fejezet a) 1. pontjában meghatározott alámerülő készülékkel együtt történő használatra tervezett víz alatti úszó készülék;

NB. Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 8A002 pont q. alpontját.

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett építőipari felszerelés;

c) jel elfojtáshoz, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerelvények, bevonatok és eljárások;

d) kifejezetten a harci zónában történő használatra tervezett tábori műszaki eszközök;

e) „robotok”, „robot”-vezérlések és „robot”-„végeffektorok”, amelyek a következő jellemzők valamelyikével bírnak:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték;

2. magában foglal hidraulikavezetékek védelmére szolgáló eszközöket a ballisztikai repeszek által kívülről okozott szakadás ellen (pl. öntömítő vezetékek beépítése révén), és 839 K (566 °C) hőmérsékletnél magasabb lobbaspontú hidraulikafolyadék használatára tervezték; vagy

3. kifejezetten elektromágneses impulzus (EMP) környezetben való működésre tervezték vagy minősítették;

Műszaki megjegyzés:

Az elektromágneses impulzus nem vonatkozik a közelben található berendezés (pl. gépek, készülékek vagy elektronikai berendezés) elektromágneses sugárzása vagy villámlás okozta szándékolatlan interferenciára.

f) kifejezetten az e mellékletben meghatározott rendszerekkel, berendezésekkel vagy alkatrészekkel együtt történő, katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított „könyvtárak”;

g) a közös katonai listában máshol nem említett, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy nukleáris meghajtóberendezések, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított” alkatrészek;

Megjegyzés: Az ML17. fejezet g) pontja magában foglalja az „atomreaktorokat”.

h) jel elfojtása érdekében, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, bevonattal ellátott vagy kezelt olyan berendezés és anyag, amely e mellékletben máshol nem szerepel;

i) kifejezetten katonai „atomreaktorok” részére tervezett szimulátorok;

j) kifejezetten katonai berendezések kiszolgálására tervezett vagy „átalakított” mobil javító műhelyek;

k) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított” harctéri generátorok;

l) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított”, intermodális ISO-konténerek vagy leszerelhető járműfelépítmények (cserefelépítmények);

m) az e mellékletben másutt nem szereplő komphajók, valamint kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hidak és pontonok;

n) kifejezetten az ML4., ML6., ML9. vagy ML10. fejezetben meghatározott termékek „fejlesztéséhez” tervezett kísérleti modellek;

o) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett „lézer” védelmi berendezés (például szem- vagy érzékelővédelem);

p) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy „átalakított”, e mellékletben másutt nem szereplő „üzemanyagcellák”.

Műszaki megjegyzések:

1. 2014 óta nem használatos.

2. Az ML17. fejezet alkalmazásában „átalakított”: bármely strukturális, elektromos, mechanikai vagy egyéb változás, amely valamely nem katonai eszközt kifejezetten katonai felhasználásra tervezett eszköz képességeivel lát el.

XVIII. Fejezet**(ML18)****Az alábbi „gyártó” berendezések, környezetállósági vizsgáló létesítmények és alkatrészek:**

a) kifejezetten az e mellékletben meghatározott termékek „gyártásához” tervezett vagy átalakított „gyártó” berendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek;

b) kifejezetten az e mellékletben meghatározott termékek tanúsításához, minősítéséhez és vizsgálatához tervezett környezetállósági vizsgáló létesítmények és a kifejezetten azokhoz tervezett berendezések, amelyek másutt nem szerepelnek.

Műszaki megjegyzés:

Az ML18. fejezet alkalmazásában „gyártás”: a tervezés, vizsgálat, előállítás, tesztelés és ellenőrzés.

Megjegyzés: Az ML18. fejezet a) és b) pontja magában foglalja következő berendezéseket:

a) folyamatos nitrálók;

b) centrifugális vizsgálókészülék vagy berendezés, amely az alábbi paraméterek bármelyikével rendelkezik:

1. egy vagy több hajtómotorjának együttes névleges teljesítménye több mint 298 kW (400 LE);

2. hasznos terhelhetősége legalább 113 kg; vagy

3. legalább 91 kg hasznos terhelésre ható 8 g vagy nagyobb centrifugális gyorsulást állít elő;

a) dehidratáló prések;

b) kifejezetten katonai „robbanóanyagok” sajtolására tervezett vagy átalakított csavaros extruderek;

c) vágógépek az extrudált „hajtóanyagok” méretre vágásához;

d) legalább 1,85 m átmérőjű, nagy nyomást kibíró (sweetie) tartályok (tumblerek), amelyek tárolókapacitása nagyobb, mint 227 kg;

e) szilárd „hajtóanyagok” folyamatos keverésének eszközei;

f) fluidhajtóanyag-örölők katonai „robbanóanyagok” összetevőinek zúzására vagy őrlésére;

g) az ML8. fejezet c) pontjának 8. alpontja alapján engedélyezés alá vont fémpor gömbösítésének és egységes szemcseméretének egyidejű elérését biztosító berendezések;

h) az ML8. fejezet c) pontjának 3. alpontjában felsorolt anyagok átalakítására szolgáló konvekciós áramú konverterek.

XIX. Fejezet

(ML19)

Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések, vagy ellentevékenység eszközei, és kísérleti modellek a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek:

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására tervezett „lézer”-rendszerek;
- b) a célpont megsemmisítésére vagy a célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas részecskesugárzó rendszerek;
- c) a célpont megsemmisítésére vagy célpont támadási célja elérésének megakadályozására alkalmas nagy teljesítményű rádiófrekvenciás (RF) rendszerek;
- d) kifejezetten az ML19. fejezet a)–c) pontjaiban meghatározott rendszerek felderítésére vagy azonosítására, vagy az ellenük való védelemre tervezett berendezések;
- e) az ML19. fejezetben meghatározott rendszerek, berendezések és alkatrészek fizikai kísérleti modelljei;
- f) „lézer”-rendszerek, amelyeket kifejezetten a védőeszközök nélküli látószerv – azaz a szabad szem vagy a látást javító eszközzel ellátott szem – maradandó vakságának előidézésére terveztek.

1. Megjegyzés: Az ML19. fejezetben meghatározott, irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek közé tartoznak azok a rendszerek, amelyek képessége az alábbi engedélyköteles eszközök alkalmazásától függ:

- a) elégséges teljesítményű „lézerek” olyan megsemmisítő hatás létrehozására, amely hasonló a hagyományos lőszer pusztítási hatásához;
- b) részecskegyorsítók, amelyek pusztító hatású energiával feltöltött vagy semleges részecskesugarat lőnek ki;
- c) nagy löktető teljesítményű vagy nagy átlagos teljesítményű rádiófrekvenciás sugáradók, amelyek kellően intenzív mezőt hoznak létre ahhoz, hogy a távoli célpontban lévő elektronikus áramkört üzemképtelenné tegyék.

1. Megjegyzés: Az ML19. fejezet az alábbi, kifejezetten irányított energiát kibocsátó rendszerekhez tervezett eszközöket tartalmazza:

- a) primer energiaforrások, energiatároló, kapcsoló, teljesítmény szabályozó vagy üzemanyag-kezelő berendezések;
- b) célkereső vagy követő rendszerek;
- c) a célpont károsodását, megsemmisítését vagy a célpont támadási célja elérése megakadályozásának megtörténtét felmérő rendszerek;
- d) sugárnyaláb-kezelő, továbbító vagy célmegjelölő berendezés;
- e) gyors sugárnyaláb mozgatására képes berendezés, több célpont elleni gyors műveletekre;
- f) adaptív optikák és fáziskonjugátorok;
- g) áram injektorok negatív hidrogén-ion sugár előállítására;
- h) „úrminősítésű” gyorsító alkatrészek;

- i) negatívionsugár-összpontosító berendezés;
- j) nagy energiájú ionsugár ellenőrzésére és mozgatására szolgáló berendezés;
- k) „űrminősítésű” fémfóliák a negatív hidrogén izotóp sugarak semlegesítésére.

XX. Fejezet

(ML20)

Kriogén és „szupravezető” berendezések az alábbiak szerint, valamint kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek és tartozékok az alábbiak szerint:

a) kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre tervezett berendezések, amelyek képesek a jármű mozgása közben 103 K (– 170 °C) alatti hőmérsékletet előállítani vagy fenntartani;

Megjegyzés: Az ML20. fejezet a) pontja magában foglalja azon mobil rendszereket, amelyek nemfémek vagy nem villamos vezető anyagokból – például a műanyagok, vagy az epoxigyantával impregnált anyagok – előállított tartozékokból vagy alkatrészekből épülnek fel.

b) olyan „szupravezető” villamos berendezés (forgógépek vagy átalakítók), amelyeket kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre terveztek, és amelyek a jármű mozgása közben is működtethetők.

Megjegyzés: Az ML20. fejezet b) pontja nem vonatkozik az olyan egyenáramú hibrid homopoláris generátorokra, amelyek egypólusú normál fémarmatúrával rendelkeznek, és olyan mágneses mezőben forognak, amelyet szupravezető tekercsek hoznak létre, amennyiben a generátorban ezen tekercsek az egyedüli szupravezető elemek.

XXI. Fejezet

(ML21)

„Szoftver”, a következők szerint:

a) „szoftver”, amelyet kifejezetten az alábbiakban felsorolt valamely célra terveztek vagy alakítottak át:

1. az e mellékletben meghatározott berendezés „fejlesztése”, „gyártása”, üzemeltetése vagy karbantartása;

2. az e mellékletben meghatározott anyagok „fejlesztése” vagy „gyártása”; vagy

3. az e mellékletben meghatározott „szoftver” „fejlesztése”, „gyártása”, üzemeltetése vagy karbantartása;

b) az ML21. fejezet a) pontjában meghatározottaktól eltérő egyéb speciális „szoftver” az alábbiak szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése céljára tervezett „szoftver”;

2. kifejezetten katonai felhasználásra, katonai műveletek modellezése vagy szimulálása céljára tervezett „szoftver”;

3. hagyományos, nukleáris, vegyi vagy biológiai fegyverek hatásának meghatározására szolgáló „szoftver”;

4. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett és kifejezetten vezetési, hírközlési, irányítási és hírszerzési (Command, Communications, Control and Intelligence – C³I) vagy vezetési, hírközlési, irányítási, számítástechnikai és hírszerzési (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C⁴I) rendszeralkalmazások céljára kifejlesztett „szoftver”;

5. kifejezetten katonai kibertámadások végrehajtásához tervezett vagy átalakított „szoftver”;

1. Megjegyzés: Az ML21. fejezet b) pontjának 5. alpontja magában foglalja a rendszerek, berendezések vagy „szoftver” megsemmisítésére, megkárosítására, hatékonyságának csökkentésére vagy megzavarására tervezett, e mellékletben meghatározott „szoftvert”, valamint az ahhoz tartozó kiberfelderítő, továbbá a kibertéren belüli vezetés és irányítás (C2) céljára szolgáló „szoftvert”.

2. Megjegyzés: Az ML21. fejezet b) pontjának 5. alpontja nem vonatkozik a „sebezhetőségfeltárássra”, illetve a „kiberbiztonsági esemény operatív kezelésére”, mely a nem katonai jellegű defenzív kiberbiztonsági felkészültségre vagy reagálásra korlátozódik.

c) az ML21. fejezet a) vagy b) pontjában nem meghatározott „szoftver”, amelyet kifejezetten arra terveztek vagy alakítottak át, hogy az e mellékletben nem szereplő berendezések számára lehetővé tegye az e mellékletben meghatározott berendezések katonai rendeltetésének betöltését.

NB. Lásd az e mellékletben az ML21. fejezet c) pontjában meghatározott, telepített „szoftverrel” rendelkező, általános rendeltetésű „digitális számítógépekre” vonatkozóan meghatározott rendszereket, berendezéseket és alkatrészeket.

XXII. Fejezet

(ML22)

„Technológia” a következők szerint:

a) „technológia”, amely az ML22. fejezet b) pontjában meghatározottaktól eltér és az e mellékletben szereplő termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához”, üzemeltetéséhez, üzembe helyezéséhez (a helyszíni üzembe helyezést is beleértve), folyamatos üzemben tartásához (ellenőrzéséhez), javításához, nagyjavításához vagy felújításához „szükséges”;

b) „Technológia” a következők szerint:

1. „technológia”, amely az e mellékletben meghatározott termékek teljes gyártási eljárásának tervezéséhez, az alkatrészek összeszereléséhez és azok működtetéséhez, üzemeltetéséhez és javításához „szükséges” még akkor is, ha a gyártási eljárás alkatrészei nincsenek meghatározva;

2. „technológia”, amely kézfegyverek „fejlesztéséhez” és „gyártásához” „szükséges” még akkor is, ha azt antik kézfegyverek másolatainak gyártására használják;

3. 2013 óta nem használatos;

NB. A „technológiának” korábban az ML22. fejezet b) pontjának 3. alpontjában foglalt meghatározása tekintetében lásd az ML22. fejezet a) pontját.

4. 2013 óta nem használatos;

NB. A „technológiának” korábban az ML22. fejezet b) pontjának 4. alpontjában foglalt meghatározása tekintetében lásd az ML22. fejezet a) pontját.

5. „technológia”, amely kizárólag az ML7. fejezet i) pontjának 1. alpontjában meghatározott „biokatalizátoroknak” a katonai hordozóanyagokkal vagy katonai anyagokkal történő elegyítéséhez „szükséges”.

1. Megjegyzés: Az e mellékletben szereplő termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához”, üzemeltetéséhez, üzembe helyezéséhez (a helyszíni üzembe helyezést is beleértve), folyamatos üzemben tartásához (ellenőrzéséhez), javításához, nagyjavításához vagy felújításához „szükséges” „technológia” akkor is engedélyköteles marad, ha azt az e mellékletben nem szereplő termékekre kell alkalmazni.

2. Megjegyzés: Az ML22. fejezet nem vonatkozik a következőkre:

a) azon „technológiák”, amelyek a szükséges minimumot képezik a nem engedélyköteles tételek, illetőleg az engedélyezett kivitelű tételek üzembe helyezéséhez, működtetéséhez, működtetés folyamatos fenntartásához (ellenőrzéséhez) vagy javításához;

b) azon „technológiák”, amelyek „közhasznú”, „tudományos alap kutatás” vagy a szabadalmi engedélyekhez szükséges minimum információk;

c) a polgári közlekedési eszközök folyamatos meghajtásához szükséges mágneses indukcióhoz kapcsolódó „technológiák”.

XXIII. Fejezet

(HUML23)

Kifejezetten katonai célú felszerelések:

Kizárólag katonai előírások szerint kialakított alapanyagból, katonai szabvány, felsorolás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártott termékek:

a) jelen Jegyzékben másutt engedélyezés alá nem vont, katonai alkalmazásra kifejlesztett hadiruházati felszerelések, lábbelik, málhazsákok és hordeszközök;

Megjegyzés: a XXIII. Fejezet a) pontja nem vonatkozik a rendszerből kivont, jelzésektől megfosztott hadiruházati felszerelésekre, lábbelikre, málhazsákokra és hordeszközökre

b) katonai és a személyi álcázó felszerelések, takaróeszközök;

c) katonai alkalmazásra kifejlesztett túlélést biztosító eszközök, egyéni védőeszközök, védőfunkciójú eszközök és felszerelések.

XXIV. Fejezet

(HUML24)

Kifejezetten katonai célú szolgáltatások:

a) a katonai kontingensek és felszereléseik katonai feladat végrehajtására történő kitelepítése, váltása, át-, illetve hazatelepítése, utánpótlás és ellátás biztosítása érdekében katonai vagy polgári eszközökkel végzett szállításszolgáltatások;

b) kifejezetten katonai célokra tervezett és alkalmazott, a jelen jegyzék I-VII., IX-XXIII., valamint XXV-XXVI. Fejezetében felsorolt termékek rendszerezésével, rendszerben tartásával (üzemeltetésével, üzemben tartásával), illetve rendszerből történő kivonásával és kezelésével közvetlenül összefüggő szolgáltatások;

c) kifejezetten veszélyes vagy speciális jellege miatt oda sorolandó eszközök és anyagok - beleértve az I-IV., VI-VIII., X-XIII., XV. és XIX. Fejezetekben szereplő termékeket - megsemmisítésére, hatástalanítására, illetve az ezzel összefüggő tevékenységre irányuló szolgáltatás.

XXV. Fejezet

(HUML25)

Kényszerítő és bűnfelderítő eszközök:

1. Kényszerítő eszközök:

a) rendőrbotok:

1. bevetési botok;
2. gumibotok;
3. teleszkópos ütőbotok;
4. tonfák;

b) elektromos sokkoló eszközök:

c) mozgásszabadságot korlátozó eszközök:

1. műanyagbilincsek;
2. patentbilincsek;
3. szorítóbilincsek;
4. testbilincsek;
5. menekülő jármű elfogó készlet;
6. személy ellen alkalmazható elfogó háló;

d) tömegosztatásra alkalmas egyéb hordozható eszközök:

e) cselekvésképtelenséget előidéző, tömegosztatásra alkalmas vegyi anyagok:

1. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepint(CR),
2. klóracetofenont (CN),
3. ortoklor-benzalmalon-nitrilt (CS) tartalmazó könnygázfajták;
- f) természetes és egyéb szintetikus, tömegosztatásra alkalmas hatóanyagok.

Megjegyzés:

A XXV. Fejezet 1. pont f) alpontja szerinti termékkörbe tartozik a bors és paprika hatóanyagú spray.

Megjegyzés:

1. Tömegosztató anyagokkal kapcsolatban lásd még a VII. Fejezet d) pontját.

2. Nem tartoznak engedélyezés alá a XXV. Fejezet 1. pont e) és f) alpontja szerinti 20 gramm vagy ennél kisebb egyedi kiszerelésű könnygázkészítmények abban az esetben, ha azok hatóanyagtartalma legfeljebb 1%.

2. Bűnfelderítő eszközök:

a) lézeres ujjlenyomat-azonosító berendezés;

b) számítógépes ujjlenyomat-azonosító berendezés;

c) hangelemző és -azonosító berendezések és alkatrészek;

d) mobil bűnügyi vizsgálati laboratóriumok, ezek berendezései és tartozékai;

e) speciális rendeltetésű biológiai, neurofizikai reakcióvizsgáló berendezések; illetve ezek alkatrészei és tartozékai:

1. 4 vagy több csatornaszámú poligráfok,
2. automata ujj- és tenyérnyomat azonosító rendszer (AFIS),
3. digitális ujjnyomat mintavételi eszközök,
4. pszichológiai stresszelemző berendezések,

5. különleges rendeltetésű alkatrészek és tartozékok a 4. pontban szereplő berendezésekhez és rendszerekhez.

Megjegyzés: Nem tartoznak a XXV. Fejezet 2. pont e) alpontja alapján engedélyezés alá azon biomedikai készülékek, amelyeket kórházakban biológiai és neurofizikai reakciók vizsgálatára alkalmaznak.

XXVI. Fejezet

(HUML26)

Titkosszolgálati eszközök:

1. Akusztikus lehallgató eszközök:

Akusztikus lehallgató eszköznek minősül minden olyan akusztikus információ megismerésére, rögzítésére, továbbítására alkalmas elektronikus, szoftveres, mechanikus vagy más eszköz, módszer, technológia, amely a kommunikációban résztvevők bármelyikének tudta és beleegyezése nélkül, titkosan, illetve rejtetten alkalmazható, így különösen:

- a) lehallgatási célra tervezett, előállított vagy forgalmazott mikrofon, illesztő, rögzítő, illetve továbbító eszköz;
- b) lézer- vagy infravörös sugárzást felhasználó, illetve mikrohullámú vagy ultrahangos működési elvet alkalmazó technikai lehallgató rendszer;
- c) rejtett, álcázott, illetve megtévesztésre alkalmas hangrögzítő, vagy továbbító eszköz, azok tartozékai.

Megjegyzés: A XXVI. Fejezet 1. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. polgári felhasználásra tervezett irodai vagy szórakoztató elektronikai eszközök és azok tartozékai;
2. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett jelzőrendszerek elemei;
3. diszpécserközpontok információrögzítő eszközei;
4. kulturális, sport- vagy egyéb tömegrendezvények hangosító eszközei;
5. polgári vagy rádióamatőr felhasználásra tervezett rádiófrekvenciás adó-vevő készülékek;
6. ipari, oktatási, tudományos, vagy hírközlés-technikai felhasználásra tervezett berendezések, mérőműszerek, azok tartozékai.

2. Titkos vizuális megfigyelő eszközök:

Titkos vizuális megfigyelő eszköznek minősül bármely olyan vizuális információ megismerésére, rögzítésére, továbbítására alkalmas optikai, elektronikus, szoftveres, mechanikus vagy más eszköz, módszer, technológia, amellyel az érintett személy tudta és beleegyezése nélkül annak tevékenységének titkos megfigyelése, rögzítése, vagy az így nyert információ továbbítása, feldolgozása megvalósítható, így különösen:

- a) megtévesztésre alkalmas rejtő eszközbe szerelt videokamera és fényképezőgép, valamint a rejtésre szolgáló tartozékai;
- b) rejtésre szolgáló optika előtétekkel (például csavarfej, szegecsfej, gomb stb.) telepíthető kamera és tartozékai;
- c) fedett videó jelátvitelt alkalmazó, azt lehetővé tevő eszközök;
- d) videoszkópok, fiberszkópok, illetve egyéb, üvegszál optikát felhasználó, rejtett megfigyelést lehetővé tevő rendszerek és ezek fényképezőgéphez, vagy videokamerához való csatlakozását biztosító adapterek és tartozékok.

Megjegyzés: A XXVI. Fejezet 2. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. ipari, vagy polgári felhasználásra tervezett fotós, vagy videós szórakoztató, oktatási, tudományos, hírközlés-technikai eszközök és azok alkatrészei, tartozékai;
2. ipari, vagy polgári felhasználásra tervezett, rejtetten nem telepíthető vagyonvédelmi, betörésjelző, vagy egyéb riasztórendszerek elemei;
3. ipari forgalom-megfigyelő, -számláló, sebességmérő, dokumentáló rendszerek elemei;

4. orvosi vagy ipari felhasználásra tervezett és gyártott endoszkópok, videoszkópok, fiberszkópok, boroszkópok, azok alkatrészei, tartozékai;
5. tömegrendezvényeken használt videó-dokumentáló rendszerek és azok elemei;
6. éjjellátó készülékek tekintetében lásd a XV. Fejezetet.

3. Számítástechnikai eszközök ellenőrzésének, illetve elektronikus hírközlő, és azt helyettesítő hálózaton folytatott kommunikáció ellenőrzésének eszközei:

Jelen pont engedélyezés alá vonja azokat az eszközöket vagy szoftvereket, amelyek alkalmasak az adatokat tároló és/vagy feldolgozó számítógépekből, számítástechnikai, vagy egyéb eszközökből, a hozzájuk használható adathordozókból a tárolt információ bármilyen módon történő titkos megszerzésére, továbbítására, rögzítésére, valamint a számítástechnikai eszközökön folytatott tevékenység valós idejű titkos megfigyelésére, rögzítésére, illetve az elektronikus hírközlő hálózaton folytatott kommunikáció megszerzésére, így különösen:

- a) belépési és hozzáférési kódok megszerzését lehetővé tevő, támogató eszközök, szoftverek;
- b) hálózati védelmi rendszerek, illetve titkosításra épülő védelmek megkerülésére, feltörésére szolgáló eszközök, szoftverek;
- c) a használt vizuális kijelző tartalmát rögzítő és/vagy továbbító eszközök, szoftverek;
- d) olyan eszközök, szoftverek, amelyeket az adattovábbításra alkalmas hálózaton folytatott kommunikáció megszerzésére terveztek, állítottak elő, vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható.

Megjegyzés: A XXVI. Fejezet 3. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett - a hírközlési szolgáltatás nyújtásával összefüggésben használatos - mérőberendezések, hírközlés-technikai eszközök és azok alkatrészei, tartozékai;
2. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett, és a felhasználó tudta és beleegyezése nélkül nem alkalmazható rendszerek és szoftverek eszközei, tartozékai.

4. Zavaró eszközök:

Jelen pont engedélyezés alá vonja mindazokat a termékeket, eszközöket, technológiákat, szoftvereket, ezek alkatrészeit, és tartozékait, amelyek a XXVI. Fejezet 1., 2. és 3. pontjában felsorolt eszközök zavarására, működésük felfüggesztésére, illetve lehetetlenné tételére terveztek, állítottak elő, így különösen:

- a) rádiófrekvenciás zavaró adók;
- b) vezetékes zavaró adók;
- c) akusztikus zaj generátorok;
- d) lézer- vagy infravörös sugárzással működő zavaró adók;
- e) elektronikai eszközök tönkretételére tervezett, előállított berendezések;
- f) informatikai eszközök zavarására tervezett, előállított eszközök, szoftverek;
- g) biztonsági rendszerek zavarására tervezett, előállított eszközök.

5. Felderítő eszközök:

Jelen pont engedélyezés alá vonja az alábbiakat:

- a) vezetéken megvalósított lehallgatást detektáló berendezések;
- b) optikakereső berendezések;
- c) rejtett rádiófrekvenciás adóberendezések felderítésére és helyének meghatározására szolgáló detektorok;
- d) nem lineáris átmenet gerjesztésén alapuló detektáló eszközök passzív lehallgató és megfigyelő berendezések felfedezésére.

6. Titkos behatolás eszközei:

Titkos behatoló eszköznek minősülnek azon mechanikai, elektronikai, optikai, vegyi vagy egyéb elven működő eszközök, vagy szoftverek, amelyek segítségével zárt objektumba (zárt földterület, épület, gépkocsi stb.) hajtható végre behatolás vagy tárgyakon található mechanikai, elektronikus védelmi

rendszerek leküzdhetők oly módon, hogy a védelmi rendszerek a későbbiek folyamán is rendeltetésszerűen használhatók maradnak, így különösen:

- a) mechanikus, elektromos, elektronikus vagy egyéb elven működő záruk, zárszerkezetek, lakatok, reteszek stb. rendeltetésszerű nyitóeszközeit helyettesítő roncsolásos vagy roncsolásmentes nyitására tervezett és előállított eszközök, technológiák és tartozékaik;
- b) elektronikus biztonsági rendszerek rendeltetésszerű működését befolyásoló vagy működésképtelenségét kiváltó, speciálisan e célra készült eszközök, szoftverek és tartozékaik.

7. Rejtjelező és titkosító berendezések:

- a) elektronikus hírközlő hálózaton, illetve informatikai rendszerekben használatos rejtjelező és titkosító eszközök, gépek, berendezések és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek, valamint azok funkcionális részegységei, alkatrészei, továbbá kiegészítő egységei és tartozékai;
- b) speciális rejtjelkulcsok előállítására, elosztására, szállítására tervezett, vagy használt eszközök, berendezések és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek;
- c) rejtjelkulcsok.

Megjegyzés: A XXVI. Fejezet 7. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

- 1. szerzői jogvédelem biztosítását célzó kódoló-dekódoló eszközök;
- 2. ipari, vagy polgári felhasználásra tervezett biztonsági (vagy védelmi, személyazonosító, jogosultság-ellenőrzési célú) rendszerek kódoló-dekódoló eszközei.

8. Követő eszközök:

Követő eszköznek minősül bármely olyan eszköz vagy szoftver, illetve tartozékai, amelyet személy vagy tárgy – az adott személy, illetve a tárgy tulajdonosának tudta nélkül történő – irány- és helymeghatározására terveztek, állítottak elő.

Megjegyzés: A XXVI. Fejezet 8. pontja nem vonja engedélyezés alá a nagyközönség számára árusított irány- és helymeghatározásra alkalmas vevőberendezéseket.

A LISTÁBAN HASZNÁLT KIFEJEZÉSEK FOGALOMMEGHATÁROZÁSAI

Az alábbiakban találhatóak – betűrendi sorrendben – az e listában használt kifejezések fogalmának meghatározása.

1. Megjegyzés:

A fogalommeghatározások a lista egészére vonatkoznak. A hivatkozások kizárólag tájékoztató jellegűek, és nem érintik a definícióknak a lista egészében való általános alkalmazását.

2. Megjegyzés:

Az ebben „A listában használt kifejezések fogalommeghatározásai ” című részben szereplő szavak és kifejezések kizárólag akkor értelmezendők a definíciónak megfelelően, ha idézőjelben („”) állnak. Az egyéb, idézőjellel jelölt („”) fogalmak definícióját a megfelelő részhez fűzött műszaki megjegyzés tartalmazza. Egyéb esetekben a szavak és kifejezések általánosan elfogadott (szótári) jelentésükben értelmezendők.

ML8. „Adalékanyagok”:

robbanóanyagokban, azok tulajdonságainak javítása céljából használt anyagok.

ML8., 10., 14. „Légi jármű”:

merevszárnyas, csuklósszárnyas, forgószárnyas (helikopter), döntött rotoros vagy döntött szárnyas légi jármű.

ML11. „Automatikus parancsnoki és vezetési rendszerek”:

olyan elektronikus rendszerek, amelyekeken keresztül a vezetés alatt álló hadműveleti, harcászati kötelék, egység, hajó, alegység vagy fegyverek hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információt betáplálják, feldolgozzák és továbbítják. Ezt a katonai vezető szerv feladatainak támogatására tervezett számítógépes és egyéb speciális hardver felhasználásával végzik. Az automatikus parancsnoki és vezetési rendszerek fő funkciói a következők: az információk hatékony automatikus gyűjtése, tárolása és feldolgozása; mindazon körülmények és helyzet bemutatása, amelyek hatással lehetnek a harc előkészítésére és megvívására; a művelet céljának és pillanatnyi állásának megfelelően a harcászati és hadműveleti számvetések elvégzése az erőforrásoknak a harccsoportok vagy hadrendi elemek vagy a harctéren telepített erők közötti megosztása céljából; a művelet vagy harc időtartama alatt bármikor helyzetértékeléshez és döntéshozatalhoz szükséges adatok előkészítése; a műveletek számítógépes szimulációja.

ML22. „Tudományos alap kutatás”:

kísérleti vagy elméleti munka, melynek alapvető célja új ismeretek megszerzése jelenségek vagy megfigyelhető tények alapelveiről, és elsődlegesen nem meghatározott gyakorlati cél vagy szándék elérésére irányul.

ML7., 22. „Biokatalizátorok”:

egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz, vagy egyéb biológiai vegyületekben használt „enzimek”, amelyek a vegyi harcanyagokhoz (CW) kötődnek és lebontásukat gyorsítják.

Műszaki megjegyzés: „Enzim”: egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt „biokatalizátor”.

ML7. „Biológiai anyagok”:

olyan patogének vagy toxinok, amelyeket úgy szelektáltak vagy úgy módosítottak (például a tisztaság, az eltarthatósági idő, a fertőzőképesség, a terjedési jellemzők vagy az UV-sugárzással szembeni ellenálló képesség megváltoztatásával), hogy azok emberek vagy állatok halálát, illetve testi sérülését okozzák, vagy kárt tegyenek a berendezésekben, a természetben vagy a környezetben.

ML7. „Biopolimerek”:

az alábbiak szerinti biológiai makromolekulák:

- a) egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt enzimek;
- b) „nem idiotipikus”, „monoklonális” vagy „poliklonális ellenanyagok”;
- c) különleges módon tervezett vagy feldolgozott „receptorok”;

Műszaki megjegyzések:

1. „Nem idiotipikus ellenanyagok”: olyan ellenanyagok, amelyek más ellenanyagok konkrét ellenanyag-megkötő helyeihez kötődnek;
2. „Monoklonális ellenanyagok”: olyan proteinek, amelyek egy ellenanyag-megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egy sejtklón állít elő;
3. „Poliklonális ellenanyagok”: olyan proteinek keveréke, amelyek egy ellenanyag-megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egynél több sejtklón állít elő;

4. „Receptorok”: olyan biológiai makromolekuláris szerkezetek, amelyek képesek ligandok megkötésére, amelyek megkötése hatással van fiziológiai funkcióikra.

ML4., 10. „Polgári légi jármű”:

egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári repülésügyi hatóságai által közzétett, a repülésre való alkalmasságot minősítő listákban felsorolt „légi járművek”, amelyek kereskedelmi, polgári, belső és külső útvonalakon repülhetnek, vagy polgári, magán- vagy üzleti célokra használhatók.

ML21. „Kiberbiztonsági esemény operatív kezelése”:

az a folyamat, amelynek során a kiberbiztonsági eseménnyel kapcsolatban lefolytatják a szükséges információcserét a kiberbiztonsági esemény kezeléséért vagy annak koordinálásáért felelős magánszemélyekkel vagy szervezetekkel.

ML17., 21., 22. „Fejlesztés”:

kapcsolódik a sorozatgyártást megelőző valamennyi szakaszhoz, mint például: tervezés, tervezéskutatás, tervezéselemzések, tervezési koncepciók, a prototípusok összeszerelése és vizsgálata, kísérleti gyártási tervek, tervezési adatok, a tervezési adatok terméké történő átalakításának folyamata, konfigurációs tervezés, integrációtervezés, tervrajzok.

ML21. „Digitális számítógép”:

olyan berendezés, amely egy vagy több diszkrét változó formájában az alábbi műveletek mindegyikét képes elvégezni:

- a) adatok fogadása;
- b) adatok vagy utasítások tárolása állandó vagy változtatható (írható) tárolóeszközökön;
- c) adatok feldolgozása tárolt és módosítható utasítássorozattal; valamint
- d) kimeneti adatok szolgáltatása.

Műszaki megjegyzés:

A tárolt utasítássorozat módosítása magában foglalja az állandó tárolóeszközök cseréjét, de nem foglalja magában a kábelezés vagy a csatlakozások fizikai megváltoztatását.

ML17. „Végeffektorok”:

fogószerszámok, „aktív szerszámgységek” és minden egyéb olyan szerszám, amelyet a „robot” manipulátorkar végén lévő alaplapra erősítenek.

Műszaki megjegyzés:

Az „aktív szerszámgységek” valamely munkadarab hajtóerejét vagy munkaenergiáját biztosító, vagy azt érzékelő eszközök.

ML8. „Energiahordozó anyagok”:

olyan anyagok vagy keverékek, amelyek a tervezett felhasználásukhoz szükséges energia kibocsátása céljából kémiai reakcióba lépnek. A „robbanóanyagok”, „pirotechnikai eszközök” és „hajtóanyagok” az energiahordozó anyagok alosztályait képezik.

ML6., 13. „Egyenértékű szabványok”:

egy vagy több uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam által elismert és az adott bejegyzésre alkalmazandó ekvivalens nemzeti vagy nemzetközi szabványok.

ML8., 18. „Robbanóanyagok”:

olyan szilárd, folyékony vagy gáz-halmazállapotú anyagok vagy anyagok keverékei, amelyek robbanófejekben elsődleges, indító- vagy főtöltetként, valamint rombolások és egyéb alkalmazások során történő felhasználásukkor robbanást okoznak.

ML7. „Expressziós vektorok”:

genetikai anyagnak a fogadósejtbe történő bejuttatására használt hordozók (például plazmid vagy vírus).

ML13. „Szálas vagy rostos anyagok”: többek között:

- a) folytonos monofil szálak;
- b) folytonos cérnák és előfonatok;
- c) szalagok, szövetek, kusza fonatok és paszományok;
- d) vágott szálak, szálkötegek és koherens szálú végek;
- e) bármilyen hosszú, egykristályos vagy polikristályos tűkristályok (whiskers);
- f) aromás poliamid pép.

ML15. „Első generációs képerősítő csövek”:

elektrosztatikus fókuszú csövek, amelyekben a ki- és bemenetnél multialkáli fotókatódból (S-20 vagy S-25) készült optikai vagy üveglemez került felhasználásra, azonban mikrocsatornás lemezeket nem tartalmaznak.

ML17. „Üzemanyagcellák”:

olyan elektrokémiai eszköz, amely képes egy külső forrásból kapott üzemanyag kémiai energiáját közvetlenül egyenárammá átalakítani.

ML22. „Közhasznú”:

olyan „technológia” vagy „szoftver”, amelyet a továbbterjesztésére vonatkozó korlátozás nélkül tettek közzé.

Megjegyzés: szerzői jogi korlátozások nem gátolják, hogy a „technológia” vagy „szoftver” a „közhasznú” tárgykörébe tartozzon.

ML9., 19. „Lézer”:

fényforrás, amely sugárzás stimulált emissziója általi fényerősítés révén térben és időben koherens fényt hoz létre.

ML17. „Könyvtár” (parametrikus műszaki adatbázis):

olyan műszaki információk gyűjteménye, amelyeknek a felhasználása növelheti a releváns rendszerek, berendezések vagy alkatrészek teljesítményét.

ML10. „Levegőnél könnyebb légi járművek”:

hőléggallonok és „léghajók”, amelyek emelkedésükhöz forró levegőt vagy a levegőnél könnyebb gázokat – például héliumot vagy hidrogént – használnak.

Műszaki megjegyzés:

„Léghajó”: olyan, motorral hajtott légi jármű, amelyet a levegőnél könnyebb gáztest (általában hélium, korábban hidrogén) tart fenn.

ML17. „Atomreaktor”:

a reaktortartályon belül lévő vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó egységek, az a berendezés, amely a magban a teljesítményszintet szabályozza és azok az alkatrészek, amelyek általában a reaktormag primer hűtőközegét foglalják magukban, azzal közvetlenül érintkeznek vagy azt szabályozzák.

ML8. „Prekurzorok”:

robbanóanyagok gyártásához használt különleges vegyi anyagok.

ML21., 22. „Gyártás”:

valamennyi gyártási fázis vagyis: tervezés, gyártás, integrálás, összeszerelés, ellenőrzés, tesztelés, minőségbiztosítás.

ML8. „Hajtóanyag”:

olyan anyagok vagy keverékek, amelyek kémiai reakcióba lépve – ellenőrzött ütemben – nagy mennyiségű forró gázt állítanak elő mechanikai munka végzése céljából.

ML4., 8. „Pirotechnikai eszközök”:

szilárd vagy folyékony üzemanyagok és oxidáló szerek keveréke, amely begyújtáskor egy energiát termelő kémiai folyamaton megy keresztül szabályozott arányok mellett azért, hogy megfelelő időkésedelmet hozzon létre, vagy hőmennyiséget, zajt, füstöt, látható fényt vagy infravörös kisugárzást gerjesszen. A piroforok a pirotechnikai eszközök egyik olyan alosztályát képezik, amelyek nem tartalmaznak oxidálószeret, levegővel érintkezve azonban spontán gyulladnak.

ML22. „Szükséges”:

a „technológia” tekintetében a „technológiának” az ellenőrzés alá eső működési szint, jellemzők vagy funkciók eléréséért vagy meghaladásáért felelős része. Az ilyen „szükséges” „technológia” több termék részét is képezheti.

ML7. „Tömegoszlató harcanyagok”:

olyan anyagok, amelyek – a tömegoszlató célra történő tervezett felhasználásuk során – rövid idő alatt az emberi érzékszervek irritációját vagy a fizikai funkciók zavarát okozzák, amely hatások az anyagoknak való expozíció befejeződését követően rövid időn belül megszűnnek. (A könnygáz a „tömegoszlató harcanyagok” egyik fajtája.)

ML17. „Robot”:

esetleg folyamatos működésű vagy pontról pontra mozgatható manipulációs mechanizmus, amely szenzorokat is alkalmazhat, és rendelkezik az alábbi jellemzők mindegyikével:

a) többfunkciós;

b) képes anyagok, alkatrészek, szerszámok vagy különleges eszközök beállítására vagy orientálására, háromdimenziós térben történő változtatható mozgások révén;

c) három vagy több zárt vagy nyitott hurkos szervoeszközt foglal magában, amelyek léptető motorokat is tartalmazhatnak; és

d) rendelkezik a „felhasználó által programozható” tanít/visszajátszik módszerrel vagy elektronikus számítógéppel, amely lehet programozható logikai kontroller, azaz mechanikai beavatkozás nélküli.

„Felhasználó általi programozhatóság”: olyan lehetőség, amely a felhasználó számára biztosítja a „programok” bevitelét, módosítását vagy cseréjét, az alábbi módszerek kivételével:

b) a kábelezés vagy összekötés fizikai megváltoztatása; vagy

b) a funkcióvezérlés átállítása, a paraméterek betáplálását is beleértve.

Megjegyzés: A fenti meghatározás nem foglalja magában az alábbi eszközöket:

1. Olyan manipulációs mechanizmusok, amelyeket csak kézzel vagy távoperátorral lehet irányítani.

2. Állandó sorozatú manipulációs mechanizmusok, amelyek mechanikusan rögzített programozott mozgások szerint működő automatizált mozgó eszközök. A programot mechanikusan korlátozzák a rögzített, de állítható ütközők, pl. csapok vagy bütykök. A mozgások sorrendje és a pályák vagy szögek megválasztása mechanikai, elektronikus vagy elektromos úton nem változtatható, illetve nem is cserélhető.

3. Mechanikai vezérlésű, változtatható sorrendű manipulációs mechanizmusok, amelyek a mechanikusan rögzített programozott mozgások szerint működő automatikus mozgó eszközök. A programot mechanikusan korlátozzák a rögzített, de állítható ütközők, pl. csapok vagy bütykök. A mozgások sorozata és a pályák vagy szögek megválasztása a rögzített programsémán belül változtatható. A programséma változtatása vagy módosítása (pl. a csapok átállítása vagy a bütykök cseréje) egy vagy több mozgási tengelyen csak mechanikai műveletek révén történik;

4. Nem szervovezérlésű, változtatható sorrendű manipulációs mechanizmusok, amelyek a mechanikusan rögzített programozott mozgások szerint működő automatikus mozgó eszközök. A program változtatható, de a folyamat csak a mechanikusan rögzített elektromos bináris eszközről vagy állítható ütközőkről kapott bináris jel hatására halad tovább.

5. Descartes-féle koordináta-manipulátor rendszerként definiált rakodódaruk, amelyeket függőlegesen elhelyezett tárolórekeszek integrált részeként alakítottak ki, és e rekeszek tartalmának tárolás és kirakodás céljából történő elérésére szolgálnak.

ML11. „Műholdas navigációs rendszer”:

olyan, földi állomásokból, műholdak konstellációjából és vevőkészülékekből álló rendszer, amely a műholdakról vett jelek alapján lehetővé teszi a vevőkészülékek helyének kiszámítását. Magában foglalja a globális navigációs műholdrendszereket és a regionális navigációs műholdrendszereket.

ML4., 11., 21. „Szoftver”:

bármilyen tényleges hordozóra rögzített, egy vagy több „program” vagy „mikroprogram” gyűjteménye.

1. Műszaki megjegyzés:

„Program”:

egy folyamat végrehajtására adott utasítások sorozata az elektronikus számítógép által végrehajtható, vagy arra átalakítható formában.

2. Műszaki megjegyzés:

„Mikroprogram”:

különleges tárolóban tárolt elemi utasítások sorozata, amelyek végrehajtását a referencia utasításainak utasításregiszterbe történő töltése indítja el.

ML11. „Űrhajó”:

aktív és passzív műholdak és űrszondák.

ML19. „Űrminősítésű”:

olyan termék, amelyet úgy terveztek és gyártottak, hogy alkalmas legyen – illetve amelyet sikeres tesztelést követően olyannak minősítettek, mint amely alkalmas – a Föld felszíne felett 100 kilométernél nagyobb magasságon való működésre.

Megjegyzés: Az, hogy egy konkrét eszköz tesztelés révén űrminősítést kap, még nem jelenti azt, hogy az ugyanazon gyártási sorozatból vagy modellszériából származó más eszközök is „űrminősítésűek”, hacsak nem tesztelték külön azokat is.

ML20. „Szupravezető”:

olyan anyagok (fémek, ötvözetek vagy vegyületek), amelyek elveszíthetik minden elektromos ellenállásukat, azaz végtelen elektromos vezetőképességgel rendelkezhetnek, és igen nagy elektromos áram átvitelére alkalmasak Joule-hő keletkezése nélkül.

Egy „szupravezető” anyag „kritikus hőmérséklete” (más kifejezéssel: átmeneti hőmérséklete) az a hőmérséklet, amelyen az anyag az elektromos egyenárammal szemben minden ellenállását elveszíti.

Műszaki megjegyzés:

Az anyag kritikus „szupravezető” állapotát a „kritikus hőmérséklet”, a kritikus mágneses mező – amely a hőmérséklet függvénye – és a kritikus áramsűrűség jellemzi, amely azonban a mágneses mezőtől és a hőmérséklettől egyaránt függ.

Megjegyzés:

Egy „szupravezető” anyag „kritikus hőmérséklete” (más kifejezéssel: átmeneti hőmérséklete) az a hőmérséklet, amelyen az anyag az elektromos egyenárammal szemben minden ellenállását elveszíti.

ML22. „Technológia”:

A termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához” vagy „felhasználásához” szükséges egyedi információ. Ez az információ lehet „műszaki adat” vagy „műszaki támogatás”. Az EU közös katonai listája szerinti meghatározott „technológia” fogalommeghatározását az ML22. fejezet tartalmazza.

Műszaki megjegyzések:

1. A „műszaki adat” lehet tervrajz, terv, ábra, modell, formula, táblázat, gépészeti terv és specifikáció, kézikönyv és útmutatás, akár írásban, akár más adathordozón, például mágneslemezen, mágnesszalagon vagy csak olvasható tárban rögzítve.
2. A „műszaki támogatás” lehet útmutatások, készségek, képzés, a munkával kapcsolatos ismeretek átadása vagy konzultációs szolgáltatás. A „műszaki támogatás” magában foglalhatja a „műszaki adatok” átadását is.
3. „Felhasználás”: üzemeltetés, üzembe helyezés (a helyszíni üzembe helyezést is beleértve), karbantartás (ellenőrzés), javítás, nagyjavítás és felújítás.

ML10. „Személyzet nélküli légi jármű” („UAV”):

minden olyan „légi jármű”, amely a fedélzeten mindennemű emberi jelenlét nélkül képes a repülés megkezdésére, valamint az irányított repülés és navigálás fenntartására.

ML21. „Sebezhetőség-feltárás”:

az a folyamat, amelynek során a sebezhetőséget azonosítják, jelentik vagy közlik a sebezhetőség megszüntetését célzó korrekció elvégzéséért vagy koordinálásáért felelős magánszemélyek vagy szervezetek felé, illetőleg elemzik ilyen magánszemélyekkel vagy szervezetekkel.”

**A Kormány 117/2025. (V. 29.) Korm. rendelete
a határon túli költségvetési támogatások sajátos szabályairól szóló 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet
módosításáról**

- [1] A Kormány a külhoni nemzetrészek megmaradása érdekében 2016-ban elindított gazdaságfejlesztési programmal jelentősen hozzájárult a Kárpát-medencében a határon túli, magyarlakta területek életminőségének növeléséhez, az ott élő családok gazdasági megerősödéséhez, egyúttal elősegítette a magyarországi gyártók és kereskedők külpiazi megjelenését.
- [2] A rendelet célja, hogy a gazdaságfejlesztési program eredményei a jövőben is fenntarthatók legyenek, lehetőséget biztosítva a lebonyolító szerv részére a projektfenntartás költségeinek fedezetére.
- [3] A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 31. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A határon túli költségvetési támogatások sajátos szabályairól szóló 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet] 3. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) A 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szervezet az általa lebonyolított támogatási jogviszonyok fenntartási időszaka során felmerülő feladatok költségei fedezetére indokolt esetben, a szükséges forrás rendelkezésre állása esetén, a fejezetet irányító szerv egyedi mérlegelés alapján meghozott ez irányú döntésével, a (2) bekezdésben meghatározott mértéken felül további 5%-ot is felhasználhat, elsődlegesen a lebonyolítás céljából átadott összeg terhére.”
- 2. §** A 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet a következő 9. §-sal egészül ki:
„9. § E rendeletnek a határon túli költségvetési támogatások sajátos szabályairól szóló 98/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításáról szóló 117/2025. (V. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr6.) megállapított 3. § (2a) bekezdését a Módr6. hatálybalépésekor folyamatban lévő támogatási jogviszonyok tekintetében is alkalmazni kell.”
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 118/2025. (V. 29.) Korm. rendelete
az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási
hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint
egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek
módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról**

- [1] A Kecskemét Megyei Jogú Városban megvalósuló élelmiszeripari és infrastruktúra-beruházás kiemelten fontos cél, amelyre tekintettel szükséges, hogy a Kormány a beruházás gördülékeny és magas színvonalú megvalósítását támogassa.
- [2] A Kormány a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4/F. § (8) és (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(8) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:135 mezőjében megjelölt ingatlanok 13. mellékletben meghatározott Egységes Országos Vetületi Rendszerben megadott koordináták által lehatárolt területén kívüli földrésztetére a beépítés egyedi szabályait a (9)–(12) bekezdés állapítja meg, azzal, hogy

a) a hatályos településrendezési terv és az OTÉK előírásait a (9)–(12) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni, és
b) ha a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (9)–(12) bekezdésben meghatározott sajátos szabályával ellentétes vagy azzal nem összeegyeztethető előírást tartalmaz, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni.

(9) A 2. mellékletben foglalt táblázat 135. sora szerinti beruházással összefüggésben, a 2. melléklet B:135 mezőjében foglalt ingatlanok területéből a 13. mellékletben, valamint a 16. mellékletben meghatározott földrészleteken kívüli terület tekintetében a beruházáshoz szükséges ingatlanok kialakításához lefolytatandó telekalakítási eljárásokban a telekterület legkisebb megengedett mértéke 500 m².”

2. § Az R. 4/F. §-a a következő (10)–(12) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A 2. mellékletben foglalt táblázat 135. sora szerinti beruházás kapcsán a 2. mellékletben foglalt táblázat B:135 mezőjében megjelölt ingatlanok területéből a 16. melléklet 1. pontjában EOV koordinátákkal meghatározott területen elektromos állomás, az energiaellátás épületei és műtárgyai helyezhetők el.

(11) A 2. mellékletben foglalt táblázat 135. sora szerinti beruházás kapcsán a 2. mellékletben foglalt táblázat B:135 mezőjében megjelölt ingatlanok területéből a 16. melléklet 2. pontjában EOV koordinátákkal meghatározott területre a közlekedési, valamint közmű területre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni és a 2. mellékletben foglalt táblázat 135. sora szerinti beruházáshoz és kapcsolódó beruházásaihoz szükséges valamennyi közlekedési, valamint közmű műtárgy elhelyezhető.

(12) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:135 mezőjében megjelölt ingatlanokat érintő telekalakítás több ütemben is lefolytatható.”

3. § Az R. a következő 162. §-sal egészül ki:

„162. § E rendeletnek az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 118/2025. (V. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr154.) megállapított 4/F. § (10)–(12) bekezdését, valamint 16. mellékletét, továbbá módosított 4/F. § (8) és (9) bekezdését, valamint 2. mellékletben foglalt táblázat 135. sorát a Módr154. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”

4. § (1) Az R. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

(2) Az R. a 2. melléklet szerinti 16. melléklettel egészül ki.

5. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 118/2025. (V. 29.) Korm. rendelethez

Az R. 2. mellékletében foglalt táblázat 135. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C
1	A beruházás megnevezése	A beruházás megvalósításának helyszíne	Koordinációra kijelölt főispán)
135.	Ipari park kialakítása és élelmiszeripari beruházás, valamint annak kiszolgáló létesítményeinek megvalósítására irányuló beruházások Kecskemét város területén	Kecskemét közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti külterület 0220/23, 0220/24, 0220/25, 0220/39, 0220/126, 0220/301, 0220/311, 0220/318, 0220/354, 0220/380, 0220/381, 0220/382, 0220/390 helyrajzi számú ingatlanok.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vezető főispán

2. melléklet a 118/2025. (V. 29.) Korm. rendelethez

„16. melléklet a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelethez

A 2. mellékletben foglalt táblázat B:135 mezőjében megjelölt helyrajzi számú telkek területén belül elhelyezkedő, elektromos alállomás, az energiaellátás épületei és műtárgyai céljára szolgáló terület és közlekedési, valamint közmű műtárgy elhelyezésére szolgáló terület területi lehatárolása a terület határpontjainak Egységes Országos Vetületi Rendszerben megadott koordinátaival

1. Elektromos alállomás, az energiaellátás épületei és műtárgyai céljára szolgáló terület koordinátái

	A	B	C
1.	Töréspontok számozása	EOV Y	EOV X
2.	1.	696 764,05	178 103,62
3.	2.	696 811,73	178 056,45
4.	3.	696 888,98	177 979,86
5.	4.	696 899,56	177 969,48
6.	5.	696 865,10	177 932,30
7.	6.	696 849,24	177 913,92
8.	7.	696 829,01	177 890,57
9.	8.	696 813,80	177 870,81
10.	9.	696 803,00	177 858,28
11.	10.	696 795,20	177 849,25
12.	11.	696 775,10	177 866,00
13.	12.	696 749,10	177 887,66
14.	13.	696 747,55	177 888,95
15.	14.	696 744,48	177 891,51
16.	15.	696 691,21	177 935,88
17.	16.	696 686,06	696 686,06
18.	17.	696 669,41	177 952,99
19.	18.	696 648,98	177 980,31
20.	19.	696 646,66	177 983,41

2. Közlekedési, valamint közmű műtárgy elhelyezésére szolgáló terület koordinátái

	A	B	C
1.	Töréspontok számozása	EOV Y	EOV X
2.	1.	696 422,81	178 353,72
3.	2.	696 429,08	178 353,68
4.	3.	696 452,31	178 353,55
5.	4.	696 498,99	178 355,31
6.	5.	696 692,82	178 159,91
7.	6.	696 735,34	178 117,04
8.	7.	696 757,78	178 119,64
9.	8.	696 762,55	178 114,96
10.	9.	696 769,71	178 108,30
11.	10.	696 773,59	178 104,44
12.	11.	696 768,74	178 098,99
13.	12.	696 764,63	178 094,36

14.	13.	696 740,00	178 066,67
15.	14.	696 651,36	177 977,13
16.	15.	696 648,98	177 980,31
17.	16.	696 752,95	178 086,53
18.	17.	696 762,60	178 096,39
19.	18.	696 759,22	178 099,77
20.	19.	696 755,99	178 096,41
21.	20.	696 646,66	177 983,41
22.	21.	696 641,59	177 990,19
23.	22.	696 729,13	178 078,52
24.	23.	696 728,83	178 092,19
25.	24.	696 517,27	178 305,79
26.	25.	696 506,45	178 315,91
27.	26.	696 497,74	178 321,96
28.	27.	696 478,87	178 328,73
29.	28.	696 464,11	178 330,91
30.	29.	696 445,00	178 328,80
31.	30.	696 428,40	178 320,45
32.	31.	696 406,66	178 304,38
33.	32.	696 288,11	178 215,66
34.	33.	696 267,14	178 237,42
35.	34.	696 269,93	178 234,53
36.	35.	696 288,11	178 215,66
37.	36.	696 210,83	178 157,82
38.	37.	696 189,41	178 179,24
39.	38.	696 192,24	178 176,39
40.	39.	696 210,83	178 157,82
41.	40.	696 202,29	178 150,48
42.	41.	696 196,76	178 112,06
43.	42.	696 232,90	178 045,17
44.	43.	696 238,83	178 037,59
45.	44.	696 257,60	178 012,62
46.	45.	696 251,40	178 012,60
47.	46.	696 243,55	178 008,92
48.	47.	696 236,55	178 018,28
49.	48.	696 186,56	178 084,39
50.	49.	696 156,35	178 123,00
51.	50.	696 110,08	178 185,78
52.	51.	696 079,53	178 226,88
53.	52.	696 057,25	178 258,97
54.	53.	696 033,11	178 298,31
55.	54.	696 014,71	178 341,88
56.	55.	696 000,00	178 380,22
57.	56.	695 993,52	178 397,11
58.	57.	695 989,63	178 410,45
59.	58.	695 999,89	178 418,26
60.	59.	696 010,24	178 388,31

61.	60.	696 014,93	178 376,10
62.	61.	696 019,99	178 363,45
63.	62.	696 028,03	178 344,82
64.	63.	696 033,69	178 332,55
65.	64.	696 039,95	178 319,61
66.	65.	696 046,54	178 306,63
67.	66.	696 055,86	178 289,06
68.	67.	696 067,65	178 268,86
69.	68.	696 113,05	178 206,49
70.	69.	696 148,51	178 177,88
71.	70.	696 181,26	178 173,17

”

**A Kormány 119/2025. (V. 29.) Korm. rendelete
a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról,
a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló
107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról**

- [1] A Kormány célja, hogy a látvány-csapatsportok támogatásával javuljon a hazai sportinfrastruktúra, és ezen keresztül minél több olyan sportlétesítmény álljon rendelkezésre, amelyet a sportolni vágyó lakosság is igénybe tud venni.
- [2] A látvány-csapatsportok támogatási konstrukcióját szabályozó rendelkezések módosítása biztosítja, hogy olyan beruházások is befejeződhesse, amelyek a támogatott szervezeteken kívül álló okokból szenvedtek késedelmet.
- [3] A fenti célon túl a további módosítások a szabályozás pontosításán, egyértelműbbé tételén keresztül hozzájárulnak ahhoz, hogy a támogatott szervezetek a meghatározott keretek között a lehető legtöbb támogatást tudják az általuk tervezett sportfejlesztési programok megvalósítására fordítani.
- [4] A Kormány a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. § (10) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 3/B. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nem elektronikusan közölt iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett vagy a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételeken szállítható küldeményekről szóló kormányrendelet szerinti egyéb jogosult átvévő az átvételt megtagadta. Ha a kézbesítés azért volt sikertelen, mert az a címzett hatósági nyilvántartásban szereplő székhelyéről a) „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, az iratot a kézbesítés második megkísérlésének napját, b) „a cím nem azonosítható”, „címzett ismeretlen”, „elköltözött” vagy „kézbesítés akadályozott” jelzéssel érkezett vissza, az iratot a kézbesítés megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.”

- (2) Az R. 3/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a címzett tudomást szerez arról, hogy a neki küldött, nem elektronikusan közölt iratot az ellenőrző szervezet kézbesítettnek tekinti, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a közléstől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül kifogást terjeszthet elő.”

- 2. §** Az R. 4. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A kérelemhez a támogatás igénybevételére jogosult szervezet részéről csatolni kell)
„g) az Országos Bírósági Hivatal által kiadott, elektronikus aláírással ellátott igazolást vagy a céginformációs szolgálat által kiadott, a beszámoló befogadására vonatkozó igazolást arról, hogy a támogatás igénybevételére jogosult szervezet az igazolás és a támogatási igazolás iránti kérelme benyújtását megelőző, az előírt benyújtási határidők figyelembevételével legutóbbi üzleti évre vonatkozó beszámolójának közzétételre történő megküldési kötelezettségét teljesítette, továbbá”
- 3. §** Az R. 6. § (1) bekezdés g) és h) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(A kérelem teljesítése nem tagadható meg, ha)
„g) a támogatás igénybevételére jogosult szervezet az Országos Bírósági Hivatal által kiadott, elektronikus aláírással ellátott igazolás vagy a céginformációs szolgálat által kiadott, a beszámoló befogadására vonatkozó igazolás benyújtásával igazolja, hogy az igazolás és a támogatási igazolás iránti kérelme benyújtását megelőző, az előírt benyújtási határidők figyelembevételével legutóbbi üzleti évre vonatkozó beszámolójának közzétételre történő megküldési kötelezettségét teljesítette,
h) az igazolás és a támogatási igazolás kiállítása iránti kérelemhez csatolásra kerül a támogatás igénybevételére jogosult szervezet vezetőjének nyilatkozata arról, hogy a jogszabály által előírt számviteli szabályzatokkal a támogatás igénybevételére jogosult szervezet rendelkezik, és”
- 4. §** (1) Az R. 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A támogatás, a sportfejlesztési program megvalósítását biztosító saját forrás, valamint a támogatási szerződés keretében nyújtott kiegészítő sportfejlesztési támogatás összegének felhasználásáról történő elszámolást – a (2) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel és a 14. § (13) bekezdésében foglaltak kivételével – minden évben, a támogatási időszak lezárultát követően, legkésőbb szeptember 30. napjáig kell benyújtani az ellenőrző szervezethez. Az elszámolásnak tartalmaznia kell a támogatás felhasználását igazoló szöveges, szakmai beszámolót, az összesített elszámolási táblázatot, továbbá a pénzügyileg teljesült kiegészítő sportfejlesztési támogatásról szóló összesítő táblázatot. Az elszámolást az (5) bekezdésben foglaltak szerint záradékolt számviteli bizonylatokkal és a pénzügyi teljesítést igazoló dokumentumokkal alátámasztott módon, az ellenőrző szervezet elszámolási útmutatójában foglaltaknak megfelelően kell összeállítani, és – a (4a) és a (8) bekezdésben, továbbá a 14. § (13) bekezdésében foglaltak kivételével – a támogatás szabályszerű felhasználását alátámasztó dokumentumokkal együttesen kell benyújtani. Az elszámolást – a 9. § (2) bekezdésében meghatározott továbbadott támogatás esetén is – a támogatott szervezet nyújtja be az ellenőrző szervezethez. A támogatás felhasználását igazoló szöveges, szakmai beszámolóhoz a továbbadott támogatásra vonatkozó összesített elszámolási táblázatot is mellékelni kell.”
- (2) Az R. 11. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A támogatott szervezet a támogatási időszakban keletkezett támogatásból, támogatási szerződés keretében nyújtott kiegészítő sportfejlesztési támogatásból, valamint a sportfejlesztési program megvalósítását biztosító saját forrás összegéből finanszírozott költségekről, ráfordításokról kiállított számlákkal, illetve más, hitelt érdemlő számviteli bizonylatokkal – a (4a) és a (8) bekezdésben, valamint a 14. § (13) bekezdésében meghatározott kivétellel – tételesen köteles elszámolni. Amennyiben a támogatott szervezet a 4. § (5) bekezdése szerint jóváhagyott sportfejlesztési program megvalósítását kezdi meg, a sportfejlesztési program jóváhagyásáról rendelkező döntés véglegessé válásától kezdődően a támogatási időszak kezdetéig pénzügyileg teljesült támogatásokkal, támogatási szerződés keretében nyújtott kiegészítő sportfejlesztési támogatásokkal, valamint a sportfejlesztési program megvalósítását biztosító saját forrás összegével is köteles elszámolni. Amennyiben a támogatott szervezet a sportfejlesztési program megvalósítását befejezte, az állami adóhatóság vagy a támogató által a sportfejlesztési program megvalósítására nyitva álló határidő utolsó napját követően, de az elszámolás benyújtásáig átutalt támogatás, támogatási szerződés keretében nyújtott kiegészítő sportfejlesztési támogatás, valamint az ugyanezen időszak alatt a támogatott szervezet rendelkezésére álló, a sportfejlesztési program megvalósítását biztosító saját forrás összegével is köteles elszámolni.”
- (3) Az R. 11. §-a a következő (8)–(12) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Amennyiben az országos sportági szakszövetség (1) bekezdés szerinti elszámolásában a számviteli bizonylatok száma valamely jogcímhez kapcsolódóan az 500 darabot eléri vagy meghaladná, az országos sportági szakszövetség kérelmezheti a sportpolitikáért felelős miniszternél annak engedélyezését, hogy elszámolási kötelezettségének az összesített elszámolási táblázat, a pénzügyileg teljesült kiegészítő sportfejlesztési

támogatásról szóló összesítő táblázat, a támogatás felhasználását igazoló szöveges, szakmai beszámoló és az ellenőrző szervezet elszámolási útmutatójában foglalt, a támogatás szabályszerű felhasználását alátámasztó további általános dokumentumok benyújtásával tehessen eleget. A kérelem az érintett támogatási időszak során, de legkésőbb az érintett támogatási időszak lezárultát követő augusztus hónap 15. napjáig nyitva álló jogvesztő határidőig nyújtható be. A sportpolitikáért felelős miniszter a kérelemről annak az ellenőrző szervezet által történt kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt a fennálló sportpolitikai indokokra, valamint az érintett sportfejlesztési programok értékére tekintettel.

(9) Amennyiben a sportpolitikáért felelős miniszter a (8) bekezdés szerinti kérelemnek helyt ad, az országos sportági szakszövetség által legkésőbb szeptember 30. napjáig, a (8) bekezdésnek megfelelően benyújtott elszámolás alapján az ellenőrző szervezet a szűrőpróbaszerűen, véletlenszerűen kiválasztott számviteli bizonylatoknak és az azok elszámolását alátámasztó dokumentumoknak a kiválasztást tartalmazó és a kiválasztott dokumentumok benyújtására felhívó levél kézbesítésétől számított 45 napon belüli benyújtására hívja fel az országos sportági szakszövetséget.

(10) Amennyiben az országos sportági szakszövetség a (9) bekezdés szerinti felhívásnak nem megfelelően tesz eleget, az ellenőrző szervezet hiánypótlásra szólítja fel az országos sportági szakszövetséget. Hiánypótlásra legfeljebb két alkalommal, alkalmanként – a hiánypótlásra történő felhívást tartalmazó levél kézbesítésétől számított – 15 napos határidő tűzésével kerülhet sor.

(11) Ha az országos sportági szakszövetség a (9) bekezdés alapján szűrőpróbaszerűen, véletlenszerűen kiválasztott számviteli bizonylatokat és az azok elszámolását alátámasztó dokumentumokat határidőben nem nyújtja be, a második hiánypótlásnak nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, vagy a benyújtott számviteli bizonylatok és az azok elszámolását alátámasztó dokumentumok ellenőrzése alapján az elszámolás nem felel meg az e rendeletben foglaltaknak, a teljes, tételes elszámolás ellenőrzését le kell folytatni.

(12) A (8)–(11) bekezdésben foglalt határidők meghosszabbításának, továbbá a határidők elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának nincs helye.”

5. § (1) Az R. 14. § (1) és (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Ha a jóváhagyást végző szervezet által kiállított igazolások vagy támogatási igazolások alapján lehívott támogatások összértéke meghaladja a támogatási időszak során ténylegesen felmerült költségekre, ráfordításokra jutó, azok arányában igénybe vehető támogatások együttes összegét, a fel nem használt támogatás rendelkezésre állását a támogatott szervezet bankszámlakivonat csatolásával vagy utófinanszírozott támogatás esetén a jóváhagyó szervezet által kiadott, a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége elkülönített fizetési számláján a fel nem használt támogatás rendelkezésre állását alátámasztó igazolással köteles igazolni.

(1a) Az (1) bekezdésben meghatározott bankszámlakivonat vagy igazolás csatolására vonatkozó igazolási kötelezettség nem vonatkozik

a) a támogatás igénybevételére jogosult szervezetre, ha az az adott támogatási időszakban nem részesült támogatásban,

b) a támogatott szervezetre, ha a részben lehívott támogatás teljes összegét felhasználta, vagy

c) utófinanszírozott támogatás esetén a támogatott szervezetre, ha az érintett sportfejlesztési program vonatkozásában a jóváhagyó szervezet megegyezik az ellenőrző szervezettel.”

(2) Az R. 14. § (3)–(4b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A támogatott szervezet a felhívás kézhezvételétől számított 8 napon belül bankszámlakivonat vagy az (1) bekezdésben meghatározott igazolás csatolásával igazolhatja a fel nem használt támogatás teljes összegének rendelkezésre állását.

(4) A támogatott szervezet – a 15. §-ban foglaltak kivételével – az elszámolás, valamint az (1) és (3) bekezdés szerinti bankszámlakivonat vagy igazolás ellenőrző szervezet részére történő benyújtását követő öt munkanapon belül, a jóváhagyást végző szervezet által erre a célra rendszeresített felületen kérelmezheti a sportfejlesztési program további, legfeljebb egy támogatási időszakkal történő meghosszabbítását.

(4a) Az (1a) bekezdésben meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet vagy támogatott szervezet az (1) és (3) bekezdés szerinti bankszámlakivonat vagy igazolás benyújtása nélkül is kérelmezheti a jóváhagyást végző szervezetnél a sportfejlesztési program további meghosszabbítását.

(4b) A támogatott szervezet – a 15. §-ban foglaltak kivételével, a (4a) bekezdésben foglaltakra is tekintettel – az ingatlan-fejlesztést érintő tárgyi eszköz beruházás, felújítás jogcím esetén a jóváhagyást végző szervezetnél az adott támogatási időszak vonatkozásában az elszámolás, valamint az (1) és (3) bekezdés szerinti bankszámlakivonat vagy igazolás ellenőrző szervezet részére történő benyújtását követő öt munkanapon

belül kérelmezheti a sportfejlesztési program összesen legfeljebb négy támogatási időszakkal történő meghosszabbítását.”

- (3) Az R. 14. § (4f) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A sportfejlesztési program meghosszabbítására irányuló kérelmekhez csatolni kell)

„a) az Országos Bírósági Hivatal által kiadott, elektronikus aláírással ellátott igazolást vagy a céginformációs szolgálat által kiadott, a beszámoló befogadására vonatkozó igazolást arról, hogy a támogatott szervezet a sportfejlesztési program meghosszabbítása iránti kérelme benyújtását megelőző, az előírt benyújtási határidők figyelembevételével legutóbbi üzleti évre vonatkozó beszámolójának közzétételre történő megküldési kötelezettségét teljesítette, továbbá”

- (4) Az R. 14. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A fel nem használt támogatást a sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium forintban vezetett fizetési számlájára kell befizetni. Fel nem használt támogatás rendelkezésre állása esetén a támogatott szervezet az (1) és (3) bekezdésben meghatározott bankszámlakivonat vagy igazolás és a (4) bekezdés szerinti kérelem előterjesztése helyett a fel nem használt támogatást – a (8) bekezdésben előírtak szerint a jegybanki alapkamattal növelt összegben – legkésőbb az elszámolás benyújtásáig befizetheti a sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium forintban vezetett fizetési számlájára.”

6. §

Az R. a következő 14/A. §-sal egészül ki:

„14/A. § (1) Azon támogatott szervezet, amely a 2018–2019-es támogatási időszakra ingatlan-fejlesztésre irányuló tárgyi eszköz beruházás, felújítás jogcímen jóváhagyott sportfejlesztési programmal rendelkezik, és az ingatlan-fejlesztésre irányuló tárgyi eszköz beruházás, felújítás jogcímre alkalmazandó hosszabbítási lehetőségeit már igénybe vette, ha a sportfejlesztési program szerinti kivitelezés készültségi foka indokolja, az adott támogatási időszak vonatkozásában – a jóváhagyást végző szervezet értékelési elveiben és benchmarkjában meghatározott szempontrendszer figyelembe vétele – kérelmezheti a jóváhagyást végző szervezetnél a sportfejlesztési program további egy támogatási időszakkal történő meghosszabbítását, az alábbi körülmények együttes fennállása esetében:

- a) a támogatott szervezet rendelkezik hatályos kivitelezői vállalkozói szerződéssel,
 - b) az érintett beruházás érvényes kiviteli tervekkel rendelkezik,
 - c) az érintett beruházás rendelkezik végleges építési engedéllyel,
 - d) az érintett beruházás legkésőbb a 2023. évben elektronikus építési napló alapján igazolható módon megindult, és
 - e) az eredeti sportfejlesztési programmal jóváhagyott támogatási összeg 60 százaléka igazolhatóan lehívásra került.
- (2) A sportfejlesztési program (1) bekezdés szerinti meghosszabbítása iránti kérelemről a jóváhagyást végző szervezet a sportpolitikáért felelős miniszter véleményének figyelembevételével dönt.”

7. §

Az R. 16. §-a a következő (51)–(56) bekezdéssel egészül ki:

„(51) E rendeletnek a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 119/2025. (V. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr18.) megállapított 4. § (2) bekezdés g) pontját, 6. § (1) bekezdés g) pontját, valamint 14. § (4f) bekezdés a) pontját a Módr17. hatálybalépését követően indult közigazgatási hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.

(52) E rendeletnek a Módr18.-cal megállapított 11. § (1), (4) és (8)–(12) bekezdését, 14. § (1), (1a) és (3)–(4b) bekezdését a Módr18. hatálybalépésekor folyamatban lévő sportfejlesztési programok megvalósítása és ellenőrzése során is alkalmazni kell.

(53) Az e rendeletnek a Módr18.-cal megállapított 11. § (8) bekezdése szerinti kérelem benyújtására a Módr18. hatálybalépésekor folyamatban lévő ellenőrzések vonatkozásában a Módr18. hatálybalépését követő 30 napos jogvesztő határidőn belül van lehetőség, azzal, hogy a kérelemhez mellékelni kell az összesített elszámolási táblázatot, a pénzügyileg teljesült kiegészítő sportfejlesztési támogatásról szóló összesítő táblázatot, a támogatás felhasználását igazoló szöveges, szakmai beszámolót és az ellenőrző szervezet elszámolási útmutatójában foglalt, a támogatás szabályszerű felhasználását alátámasztó további általános dokumentumokat. Amennyiben a sportpolitikáért felelős miniszter a kérelemnek annak az ellenőrző szervezet általi kézhezvételétől számított 30 napon belül helyt ad, az erről szóló értesítéssel egyidejűleg az ellenőrző szervezet a szűrőpróbaszerűen, véletlenszerűen kiválasztott számviteli bizonylatok elszámolását alátámasztó dokumentumoknak a kiválasztást tartalmazó és a kiválasztott dokumentumok benyújtására felhívó levél kézbesítésétől számított 45 napon belüli benyújtására hívja fel az országos sportági szakszövetséget. Egyebekben a 11. § (8)–(11) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

(54) E rendeletnek a Módr18.-cal megállapított 14. § (7) bekezdését első alkalommal a 2025–2026-os támogatási időszakra jóváhagyott sportfejlesztési programokra vonatkozóan kell alkalmazni.

(55) E rendeletnek a Módr18.-cal megállapított 14/A. § (1) bekezdése szerinti kérelem benyújtására a Módr18. hatálybalépését követő 30 napos jogvesztő határidőn belül van lehetőség.

(56) E rendeletnek a Módr18.-cal megállapított 14/A. §-át az (55) bekezdés szerint benyújtott kérelmek elbírálása során alkalmazni kell.”

8. § Az R.

- a) 6. § (1b) bekezdésében a „gazdasági” szövegrész helyébe az „üzleti” szöveg,
- b) 6. § (5) bekezdésében a „szervezetettel” szövegrész helyébe a „szervezettel” szöveg lép.

9. § Hatályát veszti az R. 14/A. §-a.

- 10. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.
(2) A 9. § az e rendelet kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 120/2025. (V. 29.) Korm. rendelete a felszámolási eljárás során való beszámítás egyes veszélyhelyzeti szabályairól

- [1] A veszélyhelyzeti rendelet célja, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 521/2022. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján, továbbá a többségi befolyás alatt álló gazdálkodó szervezetek felszámolásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 64/2023. (III. 1.) Korm. rendelet alapján elrendelt felszámolási eljárásokban a központi költségvetésből teljesített kifizetésekkel szembeni hitelezői követelések megtérülésének lehetőségét biztosítsa.
- [2] A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt, a Bér garancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvényt, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényt, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 521/2022. (XII. 13.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R1.), a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény veszélyhelyzet ideje alatt való eltérő alkalmazásáról, továbbá a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 521/2022. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján elrendelt felszámolási eljárások veszélyhelyzet ideje alatti részletszabályairól szóló 21/2023. (I. 30.) Korm. rendeletet, a többségi befolyás alatt álló gazdálkodó szervezetek felszámolásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 64/2023. (III. 1.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R2.), a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége folytatása érdekében való értékesítés veszélyhelyzeti szabályairól szóló 129/2023. (IV. 17.) Korm. rendeletet, a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége továbbfolytatása, a függő követelések, a beszámítás veszélyhelyzeti szabályairól,

valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 265/2023. (VI. 28.) Korm. rendeletet, az iparbiztonsági veszélyt, valamint a fenyegető környezetkárosodást megelőző intézkedések veszélyhelyzeti szabályairól szóló 35/2025. (III. 5.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R3.) az e rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

- 2. §** (1) Az R1. 4. §-a, illetve az R2. 3. §-a alapján elrendelt felszámolási eljárásban az adós gazdálkodó szervezetnek nyújtott bér garancia támogatást és az R3. szerinti közszolgáltatási szerződéssel kapcsolatban keletkezett állami követelést (a továbbiakban együtt: állami követelés) olyan, továbbműködéshez szükséges finanszírozásnak kell tekinteni, amelyet az állam – a finanszírozást folyósító költségvetési szerv nyilvántartásba vett követelése erejéig – a vagyonelemek értékesítése során beszámítás útján is érvényesíthet az adóssal szemben.
- (2) A beszámítási jog gyakorlására az (1) bekezdés szerinti valamennyi állami követelés tekintetében az a szervezet jogosult, amely az értékesítési eljárás során az állam nevében vételi ajánlatot tesz.
- (3) Az R1. 4. §-a, illetve az R2. 3. §-a alapján elrendelt felszámolási eljárásban az adós gazdálkodó szervezetnek nyújtott bér garancia támogatásból származó követelést, valamint az R3. szerinti közszolgáltatási szerződésből eredő követelést a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, illetve a közszolgáltatási szerződést kötő költségvetési szerv elszámolásaiban – a beszámított összeg erejéig – teljesítettnek kell tekinteni, egyúttal azt számvitelileg át kell adni az állam nevében vételi ajánlatot tevő szervezet részére.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

4. § E rendeletet az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő, az R1. 4. §-a és az R2. 3. §-a alapján elrendelt felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 121/2025. (V. 29.) Korm. rendelete az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet módosításáról

- [1] E rendelet célja az élelmiszerárak csökkentése érdekében bevezetett intézkedések időbeli hatályának meghosszabbítása a magyar családok védelme és az élelmiszer-infláció csökkentése érdekében.
- [2] A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendelet 9. §-ában a „május” szövegrész helyébe az „augusztus” szöveg lép.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 16/2025. (V. 29.) BM rendelete belügyminiszteri hatáskörbe tartozó miniszteri rendeletek módosításáról

- [1] Alapvető jogalkotói cél, hogy a jogrendszer csak a legszükségesebb mértékben szabályozza az egyes élethelyzeteket, és a normák világosan állapítsák meg a jogalanyok kötelezettségeit és jogait.
- [2] A módosítás célja, hogy igazodjon a közigazgatási hatósági eljárásokban alkalmazott igazgatási szolgáltatási díjak felülvizsgálatához. Az igazgatási szolgáltatási díjnak mint az eljáró hatóság bevételeinek, szükségszerűen fedeznie kell az eljáró hatóság költségeit a magas szakmai színvonalú munka fenntartásának érdekében. A módosítás az egészségügyi igazgatási szolgáltatási díjak kapcsán felmerült korrekciók átvezetését szolgálja.
- [3] A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében kiemelt figyelmet igényel az egészségügyi ellátások feltételrendszerének állandó nyomon követése és megújítása. Egyidejűleg a gazdaságélénkítő intézkedések végrehajtásához nagyban hozzájárul a munkavállalók egészségügyi törzslapjának digitalizálása és az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térbe történő feltöltése. A módosítás a digitalizálást segítő új egészségügyi törzslapot vezeti be a jogalkalmazásba, és a digitalizáláshoz megfelelő felkészülési időt biztosít.
- [4] A jogalkalmazók adminisztratív terheinek csökkentése érdekében a szabályozás hatályon kívül helyezéssel és módosítással egyszerűsíti a tűzvédelmi joganyagot, az ágazati szakképzési előírásokat, valamint a belügyi munkáltató által biztosított lakhatási juttatásokról szóló rendelkezéseket.
- [5] Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 32. § (6) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,
a 2. § tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (5) bekezdés c) pont ca) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,
a 2. alcím és az 1. melléklet tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (4a) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 11. pontjában foglalt feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,
a 3. alcím tekintetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 341. § (1) bekezdés 21. pont f) alpontjában és 342/A. § (1) bekezdés j) pontjában, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 85. § (8) bekezdés b) pontjában, valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 135. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 2., 7. és 16. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben –,
a 4. alcím tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (5) bekezdés c) pont ca) és cd) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,
az 5. alcím és a 2. melléklet tekintetében az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 15. § (10) bekezdésében és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (5) bekezdés c) pont ch) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. §

(1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 21. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,

a 6. alcím és a 3. melléklet tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 15. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 7. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 11. pontjában és a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 81. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 8. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 9. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 5. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 10. alcím tekintetében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 81. § a), b), c), e) és f) pontjában, valamint 82. § (3) bekezdés c) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 18. cikk (2) bekezdésében, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 11. alcím tekintetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 341. § (1) bekezdés 21. pont f) alpontjában és 342/A. § (1) bekezdés j) pontjában, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 85. § (8) bekezdés b) pontjában, valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 135. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 2., 7. és 16. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben –,

a 12. alcím tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 2., 7., 16. és 20. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 13. alcím tekintetében a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 866. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 16. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 119. § 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró igazságügyi miniszterrel egyetértésben –,

a 14. alcím tekintetében a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 87. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 2., 7. és 16. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 15. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 16. alcím tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (4a) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 11. pontjában foglalt feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –, valamint az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 38. § (2) bekezdés t) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. A népjóléti ágazatba tartozó egyes államigazgatási eljárásokért és igazgatási jellegű szolgáltatásokért fizetendő díjakról szóló 50/1996. (XII. 27.) NM rendelet módosítása

- 1. §** A népjóléti ágazatba tartozó egyes államigazgatási eljárásokért és igazgatási jellegű szolgáltatásokért fizetendő díjakról szóló 50/1996. (XII. 27.) NM rendelet [a továbbiakban: 50/1996. (XII. 27.) NM rendelet] 1. számú mellékletében foglalt táblázat I. pont I.7. alpontjában a „továbbá új pszichoaktív anyagok és új pszichoaktív anyagok” szövegrész helyébe a „továbbá új pszichoaktív anyagok és új pszichoaktív anyag tartalmú készítmények” szöveg lép.
- 2. §** Hatályát veszti az 50/1996. (XII. 27.) NM rendelet 1. számú mellékletében foglalt táblázat II. pont
- a) II.7. alpontja,
- b) II.11. alpontjában az „a bejelentésben legfeljebb 60 termék (legfeljebb 60 sorban) feltüntetésével” szövegrész.

2. A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet módosítása

- 3. §** A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 14. §-a a következő (4a) és (4b) bekezdéssel egészül ki:
- „(4a) A vizsgálatot végző orvos a munkaköri alkalmassági vizsgálat során a munkavállalót nyilatkoztatja arról, hogy az általa közölt adatok a valóságnak megfelelnek, eltitkolt betegsége nincs, és az egészségi állapotáról és a munkakörülményekről a felvilágosítást megkapta.
- (4b) A (4a) bekezdés szerinti nyilatkozatot a (6) bekezdésben meghatározott időpontig a munkaköri, illetve szakmai alkalmasságot első fokon elbíráló szerv őrzi meg. A munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv által végzett szakmai alkalmassági vizsgálat során tett nyilatkozatot a (6) bekezdés szerinti időpontig az illetékes szakképző és felsőoktatási intézmény iskolaorvosa őrzi meg.”
- 4. §** A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 13. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

3. A belügyi szervek rendelkezésében lévő, lakásnak nem minősülő szállóférőhelyek, lakóegységek használatáról, valamint a bérleti, albérleti díj hozzájárulás szabályairól szóló 40/2000. (XII. 12.) BM rendelet módosítása

- 5. §** Hatályát veszti a belügyi szervek rendelkezésében lévő, lakásnak nem minősülő szállóférőhelyek, lakóegységek használatáról, valamint a bérleti, albérleti díj hozzájárulás szabályairól szóló 40/2000. (XII. 12.) BM rendelet 1/A. § j) és k) pontja.

4. Az emberen végzett orvostudományi kutatásokról szóló 23/2002. (V. 9.) EüM rendelet módosítása

- 6. §** Az emberen végzett orvostudományi kutatásokról szóló 23/2002. (V. 9.) EüM rendelet 20/R. § (3) bekezdés b) pontjában a „74 000 Ft” szövegrész helyébe a „99 000 forint” szöveg lép.

5. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról szóló 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet módosítása

- 7. §** Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról szóló 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet [a továbbiakban: 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet] 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

6. A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet módosítása

- 8. §** (1) A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*(E rendelet követelményeit nem kell alkalmazni:
az olyan tűz- vagy robbanásveszélyes készülékek, gépek, berendezések esetében,)*
„bb) amelyek üzemeltetéséhez üzemszerűen a technológia során alkalmazott, előállított anyagok gyulladási hőmérsékletét elérő vagy meghaladó hőmérsékletű hőtermelő berendezés szükséges;”
- (2) A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. § (3) bekezdés b) pont bf) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*(E rendelet követelményeit nem kell alkalmazni:
az olyan tűz- vagy robbanásveszélyes készülékek, gépek, berendezések esetében,)*
„bf) amelyekben az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: CLP-rendelet) szerint tűzveszélyes gázok vagy nyomás alatt lévő gázok veszélyességi osztályba tartozó gázt zárt rendszerben, kizárólag hűtésre vagy fűtésre használnak;”
- (3) A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. § (3) bekezdés b) pont bh) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
*(E rendelet követelményeit nem kell alkalmazni:
az olyan tűz- vagy robbanásveszélyes készülékek, gépek, berendezések esetében,)*
„bh) amelyekben kizárólag a CLP-rendelet szerinti tűzveszélyes folyadékok vagy gázok veszélyességi osztályba tartozó folyadék vagy gáz tárolása történik.”
- 9. §** A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az e rendeletben meghatározott műszaki szabályoknak nem kell megfelelnie az olyan terméknek, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások az emberi egészség és élet védelme tekintetében a termékre vonatkozó magyarországi előírásokkal egyenértékű védelmet nyújtanak. Az emberi egészség és élet védelmének érdekében az egyenértékűség vizsgálatára a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium jogosult.”
- 10. §** A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 5. § (2) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A tanúsítványnak az alábbiakat kell tartalmaznia:)
„f) a tanúsított termék típusát, azonosító jelét vagy jelzetét, leírását, műszaki adatait, fő egységeit;”
- 11. §** A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
- 12. §** Hatályát veszti a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 7. § (3) bekezdés f) pontja.

7. A tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet módosítása

- 13. §** A tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a következő 36. §-sal egészül ki:
„36. § (1) A vármegyei és fővárosi műveletirányító ügyeletes köteles a tűzjelzést annak tartalma alapján értékelni, a riasztási fokozatot meghatározni, a tűzoltó egységeket riasztani és egyéb, az esemény felszámolásához szükséges szervek, egységek értesítésére intézkedni.

(2) A vármegyei és fővárosi műveletirányító ügyeletes jogosult az esemény riasztási fokozatának minősítéséig – a beérkezett információk alapján – a riasztási fokozatot módosítani.”

8. A tűzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról szóló 44/2011. (XII. 5.) BM rendelet módosítása

14. § A tűzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról szóló 44/2011. (XII. 5.) BM rendelet 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Hivatalból tűzvizsgálati eljárást kell lefolytatni, ha

- a) a tűzesettel összefüggésben bűncselekmény gyanúja merül fel,
- b) a tűzeset következtében haláleset történt,
- c) a d) pont kivételével a tűzeset minősített riasztási fokozata III-as vagy magasabb volt,
- d) a tűzeset erdő- és vegetációs területen történt, és minősített riasztási fokozata IV-es vagy magasabb volt,
- e) a hatóság vezetője szakmai szempontból indokoltnak tartja.”

15. § A tűzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról szóló 44/2011. (XII. 5.) BM rendelet 12. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A rendőrség a 3. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetekben a megindított eljárásáról, valamint az első eljárási cselekmények elvégzéséről írásban értesíti a hatóságot, továbbá a keletkezett iratokat a bizonyítékokkal együtt hivatalból haladéktalanul átadja a hatóság részére.”

9. A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet módosítása

16. § A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet 1. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Az 1. melléklet 5. és 7. pontja szerinti szakvizsga egyaránt képesítést biztosít a jogszabályban meghatározott, a polgári célú speciális repülőtereken mentő és tűzoltó képességet ellátó munkakör betöltésére is.”

10. A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosítása

17. § A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a következő 5. alcímmel egészül ki:

„5. Az idegenrendészeti szerv katasztrófavédelmi feladatai

9. § (1) Az idegenrendészeti szerv vezetője irányítja és ellenőrzi az idegenrendészeti szerv feladatkörébe tartozó, valamint általa vállalt, katasztrófák elleni felkészülési, elhárítási és helyreállítási feladatok végrehajtását.

(2) Az idegenrendészeti szerv kijelölt állománya az alapfeladatainak ellátását nem veszélyeztetve, a katasztrófák elleni védekezés irányítására kijelölt szerv erre irányuló megkeresése alapján, az idegenrendészeti szerv vezetője által meghatározott módon közreműködik

- a) a lakosság kárterületen való tartózkodásának és mozgásának korlátozásában, kárterületről kitelepítésében, kimenekítésében,
- b) a kárterületek, valamint forgalmi utak zárásában, helyszín biztosításában,
- c) a kárhelyszínen visszahagyott tulajdon őrzésében,
- d) a kárterületre történő belépés és a kárterületről történő kilépés ellenőrzésében,
- e) a lakosság tájékoztatásában,
- f) a mentési feladatok megszervezésében, végrehajtásában,
- g) a gyógyszerek, élelmiszerek lakosság részére történő eljuttatásában,
- h) a lakosság egyéni védőeszközökkel történő ellátásában,
- i) a kárterület eredeti állapotának helyreállításában.

(3) Az idegenrendészeti szerv katasztrófák elleni védekezésben történő közreműködő állományának az egyéni védő- és a védekezéshez szükséges speciális eszközökkel történő ellátása, élelmezése, szükség szerinti szállás biztosítása a területi védelmi bizottságokkal együttműködésben történik, különleges jogrendben a területi védelmi bizottság elnöke, valamint a miniszteri biztos rendelkezésének megfelelően.

(4) Az idegenrendészeti szerv katasztrófák elleni védekezésre alkalmas és bevonható személyi állományának – a várható feladatainak mértékéig történő – elméleti és gyakorlati felkészítésére a társ- és együttműködő szervek közreműködésével kerül sor.

(5) Az idegenrendészeti szerv a felkészülés keretein belül

- a) részt vesz a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatokon,
- b) a katasztrófavédelmi feladatok ellátásához szükséges eszköztartalékokat képez,
- c) ellenőrzi a riasztási feladatok végrehajtásához szükséges kommunikációs rendszerek működőképességét,
- d) kidolgozza az irányítás és jelentéstétel rendjét.”

18. § A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet

- a) 8. alcím címében, 12. § nyitó szövegrészében, 15. § (3) bekezdésében, 16. § (1) bekezdésében, 27. § (2) bekezdésében, 47. § (3) bekezdésében, 53. § (2) bekezdésében, 54. § a) pontjában a „főigazgató” szövegrész helyébe a „BM OKF főigazgatója” szöveg,
- b) 15. § (1) bekezdésében a „főigazgatói” szövegrész helyébe a „BM OKF főigazgatói” szöveg lép.

19. § Hatályát veszti a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet 3. § (1) bekezdésében az „(a továbbiakban: főigazgató)” szövegrész.

11. A lakáscélú munkáltatói kölcsönről szóló 44/2012. (VIII. 29.) BM rendelet módosítása

20. § Hatályát veszti a lakáscélú munkáltatói kölcsönről szóló 44/2012. (VIII. 29.) BM rendelet

- a) 3. § b) pont bj) és bk) alpontja,
- b) 1. mellékletében foglalt táblázat 8. sora.

12. A komplex szakmai vizsga szervezésére kijelölt intézményekről szóló 58/2012. (XI. 27.) BM rendelet hatályon kívül helyezése

21. § Hatályát veszti a komplex szakmai vizsga szervezésére kijelölt intézményekről szóló 58/2012. (XI. 27.) BM rendelet.

13. A Rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköréről és illetékességéről szóló 25/2013. (VI. 24.) BM rendelet módosítása

22. § A Rendőrség nyomozó hatóságainak hatásköréről és illetékességéről szóló 25/2013. (VI. 24.) BM rendelet 3. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az alapbűncselekmény miatt nyomozást folytató nyomozó hatóság illetékessége – külön kijelölés nélkül – kiterjed az alapbűncselekményhez kapcsolódó valamennyi járulékos bűncselekmény miatt indult nyomozás lefolytatására is, függetlenül azoknak az (1) bekezdésben meghatározott általános illetékességi szabály szerinti elkövetési helyére.”

14. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 75/2013. (XII. 18.) BM rendelet módosítása

23. § A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 75/2013. (XII. 18.) BM rendelet 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A lakbér mértékét a 2. melléklet tartalmazza.”

24. § Hatályát veszti a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 75/2013. (XII. 18.) BM rendelet

- a) 2. § b) pont bj) és bk) alpontja,
- b) 8. § (7) bekezdése,
- c) 9. § (6) bekezdése,

- d) 3. melléklete,
- e) 5. mellékletében foglalt táblázat 8. sora.

15. Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet módosítása

- 25. §** (1) Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„5. *álmennyezet*: a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló kormányrendelet (a továbbiakban: TÉKA) szerinti álmennyezet, azzal, hogy e rendelet alkalmazásában az álmennyezet emberi tartózkodásra alkalmas teret csak az alsó felületével határol, és az általa kettéosztott légtér mindkét része ugyanabba a működési egységbe vagy tűzszakaszba tartozik,”
- (2) Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„10. *beépített tűzjelző berendezés*: az építményben vagy szabadtéren elhelyezett, helyhez kötött, a tűz kifejlődésének korai szakaszában észlelést, jelzést és megfelelő tűzvédelmi intézkedést önműködően végző olyan berendezés, amely rendelkezik a tűzvédelmi hatóság használatbavételi engedélyével, vagy amelynek használatbavétel iránti bejelentését a tűzvédelmi hatóság tudomásul vette,”
- (3) Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„13. *beépített tűzoltó berendezés*: az építményben vagy szabadtéren elhelyezett, helyhez kötött, a tűz oltására, a beavatkozás könnyítésére, a tűz terjedésének megakadályozására, a tűzkár csökkentésére alkalmazott, tűzoltó vízforrásnak nem minősülő, önműködő vagy kézi indítású vagy mindkét módon indítható olyan berendezés, amely rendelkezik a tűzvédelmi hatóság használatbavételi engedélyével, vagy amelynek használatbavétel iránti bejelentését a tűzvédelmi hatóság tudomásul vette,”
- (4) Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés 39. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„39. *fedett átrium*: a TÉKA szerinti átrium, azzal, hogy e rendelet alkalmazásában két vagy több szintet egybefüggő légtérrel köt össze, és felülről a külső légtértől építményszerkezet választja el,”
- (5) Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés 88. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában*)
„88. *magasépület*: olyan épület, amelyben a legfelső építményszint szintmagassága a 30 métert meghaladja,”
- 26. §** Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 257. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) Tűzjelző berendezések esetében az éves rendszeres felülvizsgálat és karbantartás során az üzemeltető biztosítja, hogy a jogosult személy
- a) ellenőrizze a tűzjelző berendezés üzemeltetésének személyi feltételeit,
 - b) ellenőrizze az üzemeltetési napló bejegyzéseit, és tegye meg a szükséges beavatkozásokat a berendezés helyes működésének érdekében,
 - c) értékelje az üzemeltető által végzett ellenőrzés tapasztalatait, ha szükséges, tegyen javaslatot a berendezés helyes működésének helyreállítására,
 - d) ellenőrizze a riasztásjelző eszközök megszólaltatását és a vezérlési funkciók működését valamennyi zónában, legalább egy érzékelő vagy kézi jelzésadó működtetésével a sérülés, életveszély vagy károsodás, oltóanyag-kiáramlás elkerülésével,
 - e) ellenőrizze az összes érzékelő helyes működését a gyártó ajánlásainak megfelelően, az automatikus érzékelők és kézi jelzésadók mennyiségét figyelembe véve,
 - f) ellenőrizze a tűzjelző központ, a távkezelő és a távkijelző egység hibajelzési funkcióinak működését,
 - g) tűz- és hibaátjelző berendezés esetén ellenőrizze a kapcsolatot a fogadó állomások felé,

- h) szemrevételezéssel ellenőrizze, hogy az összes vezeték, szerelvény és berendezés biztonságosan van-e rögzítve, sértetlen és megfelelően védett-e,
 - i) ellenőrizze az elsődleges és másodlagos tápforrások működését, valamint
 - j) szemrevételezés során és az üzemeltető adatszolgáltatása figyelembevételével pontosítsa, hogy történt-e bármilyen, a tűzjelző berendezés megfelelő működését – így különösen az automatikus érzékelők, kézi jelzésadók, hangjelzők, fényjelzők elhelyezésének megfelelőségét – befolyásoló változás az épület vagy a helyiségek rendeltetésében, használatában, a technológiában, az épületszerkezetekben, épületgépészeti elemekben.
- (2) Az időszakos éves rendszeres felülvizsgálat és karbantartás az (1) bekezdés e) pontja szerinti ellenőrzés esetében – megállapodás alapján – az összes érzékelő tekintetében lefolytatható negyedéves felülvizsgálatonkénti és karbantartásonkénti bontásban, ha ezek során az érzékelők 25-25 százalékát ellenőrzik.”

27. § Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet

- a) 21. § (1) bekezdés c) pontjában a „tűzvédelmi szakhatóság” szövegrész helyébe a „tűzvédelmi hatóság” szöveg,
- b) 156. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben, 156. § (2) bekezdésében, 202. § (5) bekezdésében és 203. § (5) bekezdésében az „az első fokú tűzvédelmi” szövegrész helyébe az „a tűzvédelmi” szöveg lép.

28. § Hatályát veszti az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet

- a) 65. § (3) bekezdésében az „a szakhatósági állásfoglalásában” szövegrész,
- b) 206/A. §-ában, 211. § (2) bekezdésében, 215. § (1) bekezdésében és 218. §-ában az „első fokú” szövegrész.

16. Az egyes belügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 63/2024. (XII. 30.) BM rendelet módosítása

- 29. §** Az egyes belügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 63/2024. (XII. 30.) BM rendelet 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Az 1. §, a 7. alcím és a 2. melléklet 2026. január 1-jén lép hatályba.”

17. Záró rendelkezések

- 30. §** (1) Ez a rendelet – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Az 1. §, a 2. §, a 6. §, a 7. § és a 2. melléklet az e rendelet kihirdetését követő harmincegyedik napon lép hatályba.
- (3) Az 5. §, a 20. §, a 23. § és a 24. § az e rendelet kihirdetését követő hatvanadik napon lép hatályba.
- (4) A 3. § és a 4. §, valamint az 1. melléklet 2026. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 16/2025. (V. 29.) BM rendelethez

„13. számú melléklet a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelethez

Munkavállaló egészségügyi törzslapja

Adattartalom	Értékkészlet
Munkavállaló adatai	
Név	
Születési név	
Anyja neve	
Születési hely	
Születési idő	
Lakcím	
Tartózkodási cím	
TAJ	
Iskolai végzettség	
Szakmai képesítés	
Családi anamnézis (családtagonként)	
Rokonsági fok	apa/anya/testvér(ek)
Szív-érrendszeri megbetegedés	
Légzőszervi megbetegedés	
Emésztőszervi megbetegedés	
Anyagcsere megbetegedés	
Pszichiátriai megbetegedés	
Daganat	
Egyéb	
Életmód	
Dohányzás, Alkoholfogyasztás, Tudatmódosító szer fogyasztás	
Típus	Dohányzás / Alkoholfogyasztás / Tudatmódosító szer fogyasztás
Aktív használat	
fajtája	
mennyisége	
mióta (éve, hónapja)	
Korábbi használat (abbahagyott)	
Mióta hagyta abba (éve, hónapja)	
Sportolás	Rendszeres / Rendszertelen / Nem sportol
Diéta	
Allergia (típusonként)	
Típus	Gyógyszer / Vegyi anyag / Pollen, por / Egyéb
allergén(ek)	
Bejelentett korábbi foglalkozási betegségek	
diagnózis	
bejelentés időpontja	
Bejelentett korábbi fokozott expozíciók	
expozíció	
időpont (időszak)	
Korábbi lényeges események	
Típus	Betegség/műtét/baleset/eszméletvesztés

diagnózis, beavatkozás
leírás
időpont (időszak)

BNO/OENO kód

Idült betegségek

diagnózis

Rendszeresen szedett gyógyszerek

gyógyszer neve

Foglalkozási anamnézis

Időtartam

munkakör

expozió

Jelenlegi munkakör jellemzői

Megterhelések

Könnyű fizikai munka / Közepesen nehéz fizikai munka / Nehéz fizikai munka / Hőexpozió / Hideg expozió / Szabadban végzett munka / Éjszakai (és/vagy váltott műszakos) munkarend

Fizikai kóroki tényezők

Kémiai kóroki tényezők

kategória

tényező

Biológiai kóroki tényezők

baktériumok

vírusok

paraziták

gombák

Ergonómiai kóroki tényezők

rákkeltő/reprotoxikus/mutagén/egyéb

Pszichoszociális kóroki tényezők

Porok

Egyéb

Gyakori és/vagy nehéz kézi tehermozgatás / Repetitív mozdulatok / Váll feletti munkavégzés / Kényszertesttartás / Statikus izommunka / Helyileg ható tartós nyomás / Térdet terhelő munkavégzés (lépcsőzés, létrázás, térdeplés) / egyéb

Vezetői engedélyek

Típus

I. csoport / II. csoport (hivatásos) / Gépkezelő

Megjelenési lap

Megjelenés típusa

Időpont

Munkakör

Panaszok

Testsúly

Testmagasság

BMI

Bőr és látható nyálkahártyák

Mirigyek (pajzsmirigy)

Csontok és ízületek

Száj-, orr- és garatképletek

Fogazat

Tüdő

Szív

Előzetes / Időszakos / Soron kívüli / Záró / Védőoltás / Egyéb

Érverés

Vérnyomás RR

Érrendszer (varicositas, nodus)

Has

Idegrendszer

Hallás

oldal

jobb/bal

érték

korrekció

Látás

típus

távoli/közei

oldal

jobb/bal

visus

korrekció

Színlátás

Kiegészítő szakvizsgálatok

szűrőaudiometria (dB halláscsökkenés)

oldal

jobb/bal

frekvencia (minden frekvenciára)

125 Hz / 250 Hz / 500 Hz / 1000 Hz / 2000 Hz / 3000 Hz /
4000 Hz / 6000 Hz / 8000 Hz

halláscsökkenés dB

spirometria

FEV1

FVC

PEF

MEF75

MEF50

MEF25

EKG

pulzoximetria

egyéb

Laborvizsgálatok

vizeletvizsgálat

Biológiai expozíciós és hatásmutatók (BEM)

típus

érték

egyéb

Munkaalkalmasság

minősítés

alkalmas / korlátozással alkalmas / nem alkalmas /
ideiglenesen nem alkalmas

korlátozások

érvényesség (felülvizsgálat időpontja)

„

2. melléklet a 16/2025. (V. 29.) BM rendelethez

1. Az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat IX. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„

IX.	Természetes gyógytényezőkkel és ásványvizekkel kapcsolatos igazgatási szolgáltatások	
IX.1.	Gyógyfürdőintézmény megnevezés használatának engedélyezése	162 000 Ft
IX.2.	Elismert ásványvíz megnevezés használatának engedélyezése	81 000 Ft
IX.3.	Elismert ásványvíz gyógyvízzé történő átminősítésének engedélyezése	63 450 Ft
IX.4.	Gyógyvíz, gyógyhatású víz megnevezés használatának engedélyezése, valamint külföldről származó palackozott gyógyvíz hazai forgalomba hozatalának engedélyezése	117 450 Ft
IX.5.	Gyógyiszap és egyéb természetes gyógytényező megnevezés használatának engedélyezése	117 450 Ft
IX.6.	Korábban kiadott engedély módosítása, felülvizsgálata	55 360 Ft
IX.7.	Közegészségügyi tájékoztatás adása a gyógyhely és védőterület határai kijelölésére, valamint a levegőterheltségi szint mérési pontok megfelelésére vonatkozóan	49 410 Ft
IX.8.	Elismert ásványvíz, gyógyvíz, gyógyhatású víz, gyógyiszap és egyéb természetes gyógytényezők megnevezés engedélyezésében szakhatósági közreműködés (a kitermelés körülményeinek közegészségügyi szempontú vizsgálata)	31 500 Ft
IX.9.	Település egésze vagy meghatározott része gyógyhellyé nyilvánításának engedélyezése	210 000 Ft
IX.10.	Gyógyhellyé nyilvánítás engedélyezésében szakhatósági közreműködés (környezet-egészségügyi szempontú feltételek vizsgálata)	380 000 Ft
IX.11.	Elismert ásványvíz, gyógyvíz, gyógyhatású víz, gyógyiszap és egyéb természetes gyógytényezők megnevezés engedélyezésében szakhatósági közreműködés (a gyógytényező felhasználhatósága formájának, azaz külsőleg vagy belsőleg történő felhasználásának, feltételeinek, a korlátozással fogyasztható vizek fogyasztási előírásainak, valamint az esetleges víz- és iszapkezelési technológiai eljárásoknak a közegészségügyi szempontú vizsgálata)	120 000 Ft
IX.12.	Elismert ásványvíz, gyógyvíz, gyógyhatású víz, gyógyiszap és egyéb természetes gyógytényezők megnevezés engedélyezésében szakhatósági közreműködés (annak vizsgálata, hogy a vizet adó kút vagy forrás és egy, már korábban gyógyvíz minősítést kapott kút vagy forrás vízének kémiai összetétele a természetes ingadozás határain belül – legfeljebb húsz százalék változás – megegyezik)	30 000 Ft
IX.13.	Elismert ásványvíz, gyógyvíz, gyógyhatású víz, gyógyiszap és egyéb természetes gyógytényezők megnevezés engedélyezésében szakhatósági közreműködés (az orvosi megfigyelések értékelése, amely tartalmazza a javallatokat, ellenjavallatokat és az alkalmazási előírásokat is)	120 000 Ft
IX.14.	Szűrő-forgató rendszer létesítése, üzemeltetése alóli felmentés engedélyezésében szakhatósági közreműködés (annak vizsgálata, hogy a gyógyvíz minősége alapján a felmentés feltételei teljesülnek-e, továbbá, hogy a gyógyvíz gyógyászati szempontból értékes, biológiailag aktív alkotórészeit a vízforgatás károsítja-e)	120 000 Ft
IX.15.	Szűrő-forgató rendszer létesítése, üzemeltetése alóli felmentés engedélyezésében szakhatósági közreműködés [annak vizsgálata, hogy a kérelemben rögzített nyitvatartási és geometriai adatok mellett bizonyítottan rendelkezésre áll-e (a vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő engedélyezett vízkivétel figyelembevételével) a minimálisan biztosítandó 30%-os felületi terheléshez szükséges vízmennyiség mind napi, mind éves vonatkozásban]	115 000 Ft
IX.16.	Közhasználatú fürdők közegészségügyi-technológiai szabályzatot jóváhagyó eljárásban szakhatósági közreműködés (egyedi kút vízének és egyéb vizek közegészségügyi szempontú vizsgálata fürdési célú létesítmény tápvizeként történő felhasználására)	120 000 Ft
IX.17.	Közhasználatú fürdők közegészségügyi-technológiai szabályzatot jóváhagyó eljárásban szakhatósági közreműködés (fürdési célú létesítményben elismert ásvány- és gyógyvíz, vagy egyedi összetételű tápvíz felhasználása esetén a kémiai paraméterek tekintetében a medencevízre és a szűrt vízre vonatkozó előírásoktól való eltérés vizsgálata)	120 000 Ft

„

2. Az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat I.3.7. sorában az „5 000 Ft” szövegrész helyébe a „6 750 Ft” szöveg lép.
3. Az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat IV.1. sorában a „közfürdők” szövegrész helyébe a „közhatalmatú fürdők” szöveg lép.
4. Az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat IV.3. sorában a „szabályzatának jóváhagyása” szövegrész helyébe a „szabályzatának igazolása, jóváhagyása” szöveg lép.
5. Az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat X.8. sorában a „Közfürdő” szövegrész helyébe a „Közhatalmatú fürdő” szöveg lép.
6. Hatályát veszti az 1/2009. (I. 30.) EüM rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat X.5. sora.

3. melléklet a 16/2025. (V. 29.) BM rendelethez

1. A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. melléklet 5. pontja helyébe a következő pont lép:
„5. tűzálló kábelrendszer részét képező tűzálló kábel, tűzálló kábeltartó-szerkezet és tűzvédelmi kábelcsatorna, amelynek tűzállóságát vagy működőképesség-megtartását az építési termékre, az építési készletre vagy az építményszerkezetre vonatkozó előírások szerint nem igazolták”
2. A tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet 1. melléklet 6. pontja helyébe a következő pont lép:
„6. tűz- vagy robbanásveszélyes készülék, gép, berendezés, amely nem tartozik a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben történő alkalmazásra szánt berendezések és védelmi rendszerek vizsgálatáról és tanúsításáról szóló 35/2016. (IX. 27.) NGM rendelet hatálya alá”

A honvédelmi miniszter 4/2025. (V. 29.) HM rendelete a sportcélú fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának rendjéről szóló 49/2023. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról

- [1] A rendelet célja, hogy a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvényben biztosított sportcélú költségvetési előirányzatok felhasználásának céljait szabályozza. Figyelemmel arra, hogy a rendelettel érintett szabályozási terület európai uniós joganyagot is érint, az annak való megfelelést biztosítani szükséges.
- [2] Az Európai Unió Bizottságának jogalkotására, a sportcélú fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozóan a költségvetési törvényben foglaltakban, valamint az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyekben bekövetkezett változásokra figyelemmel szükséges a következő miniszteri rendelet megalkotása.
- [3] Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 13. alpontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 22. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A sportcélú fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának rendjéről szóló 49/2023. (XII. 28.) HM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A sportcélú fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának részletes szabályait az 1. melléklet, valamint az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló kormányrendelet tartalmazza.”

- 2. §** Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„6. § (1) Nem ítélt meg létesítménytámogatás és képzési támogatás
a) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget,
b) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
c) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
d) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
e) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
f) a 651/2014/EU bizottsági rendelet 1. cikk (3) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott kizárt ágazatokra.
(2) Nem nyújtható csekély összegű támogatás az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott tevékenységet folytató vállalkozások számára és célokra, figyelemmel az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 1. cikk (2) bekezdésében foglaltakra is.”
- 3. §** Az R. 7. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az egy projekthez több forrásból igénybe vett összes állami támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – mértéke nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.”
- 4. §** Az R. 8. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) E rendelet alapján
a) képzési támogatás és létesítménytámogatás esetén 2027. június 30-ig,
b) csekély összegű támogatás esetén 2031. június 30-ig
lehet támogatási döntést hozni.”
- 5. §** Az R. 5. alcíme helyébe a következő alcím lép:
„5. Az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet szerinti csekély összegű támogatás
9. § (1) Csekély összegű (de minimis) támogatás az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet alapján nyújtható.
(2) A kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, bármely három év során Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.
(3) A kedvezményezettnek az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.
(4) A támogatást nyújtó a kedvezményezett részére az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az (EU) 2023/2831 bizottsági rendeletre.
(5) A támogatás – az (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatás kivételével – más csekély összegű támogatásokról szóló rendeletek alapján nyújtott csekély összegű támogatással az (1) bekezdésben meghatározott értékhatárig halmozható.
(6) A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.”
- 6. §** Az R. 22. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Ez a rendelet)
„a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet (HL L 2023.12.15.),”
(hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.)

- 7. §** Az R. a következő 23. és 24. §-sal egészül ki:
- „23. § A XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet, 21. Sport feladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Kiemelt Nemzetközi Sportesemény Stratégia és sportesemény pályázatok, valamint kiemelt hazai rendezésű sportesemények támogatása alcím jogutód előirányzata 2025. január 1. napjától a XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet, 21. Sport feladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Versenysport és szakmai feladatok támogatása alcím. A XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet, 21. Sport feladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Kiemelt Nemzetközi Sportesemény Stratégia és sportesemény pályázatok, valamint kiemelt hazai rendezésű sportesemények támogatása alcím terhére kifizetett vagy azon kimutatott követelések és folyamatban lévő kötelezettségek összegei 2025. január 1. napjától a XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet, 21. Sport feladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Versenysport és szakmai feladatok támogatása alcímre átvételre kerülnek.
24. § E rendeletnek a sportcélú fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának rendjéről szóló 49/2023. (XII. 28.) HM rendelet módosításáról szóló 4/2025. (V. 29.) HM rendelettel megállapított 2., 3., 6–9. és 22. §-át, valamint 1. és 2. mellékletét az egyes előirányzatok terhére vállalt, folyamatban lévő kötelezettségvállalásokra is alkalmazni kell.”
- 8. §** Az R. 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 9. §** Az R.
- a) 2. § (1) bekezdés 3. és 5. pontjában, valamint 5. § (1) bekezdés a) pontjában az „1407/2013/EU” szövegrész helyébe az „(EU) 2023/2831” szöveg,
- b) 2. melléklet címében a „2024.” szövegrész helyébe a „2025.” szöveg lép.
- 10. §** Hatályát veszti az R.
- a) 2. § (1) bekezdés 20. pontja,
- b) 3. § (3) bekezdése,
- c) 8. alcíme,
- d) 22. § c) pontja.
- 11. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf s. k.,
honvédelmi miniszter

1. melléklet a 4/2025. (V. 29.) HM rendelethez
„1. melléklet a 49/2023. (XII. 28.) HM rendelethez

A XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet 2025. évi sportcélú fejezeti kezelésű előirányzatok kiadási előirányzatainak feladatterve

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	Áht. azonosító	Címnév	Alcímnev	Jogcím-csoportnév	Jogcímnev	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete
2.	256589	Sport feladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok													
3.	386395		Versenysport és szakmai feladatok támogatása			<p>1. Az előirányzat támogatja a versenysport és az olimpiai felkészülés következő szakmai feladatait:</p> <p>1.1. az olimpiai felkészülést, az olimpiai kvalifikációt eredményező versenyekre történő felkészülést és részvételt, az olimpiai sportágak országos sportági szakszövetségei, az országos sportági szövetségek, valamint e szövetségek jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységei, továbbá – a sportágak olimpiai eredményességét is figyelembe véve – e szövetségek tagszervezeteként működő és annak versenyrendszerében részt vevő sportszervezet szakmai feladatainak ellátását;</p> <p>1.2. a sportköztestület, az olimpiai sportágak országos sportági szakszövetsége, az országos sportági szövetség, a sportszervezet szakmai programjai és feladatai megvalósításával összefüggő működési költségeit;</p> <p>1.3. a versenysport fejlesztésének feladatait, különösen a sportági stratégiai fejlesztési koncepciók (ideértve az utánpótlás-fejlesztési koncepciókat is) megvalósítását;</p> <p>1.4. az Európai Olimpiai Bizottság által rendezett Európa Játékokra, Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválokra, a Nemzeti Olimpiai Bizottságok Szövetsége által megrendezett versenyekre, továbbá az ifjúsági olimpiai játékokra történő felkészülést és részvételt;</p> <p>1.5. az olimpiai játékokon való részvételt, valamint</p> <p>1.6. az olimpiai sportágak egyéb sportvilágeseeményei esetében a felkészülést, kvalifikációt és részvételt.</p> <p>2. Az előirányzat támogatást nyújt a következő utánpótlás-nevelési feladatok ellátásához: Héraklész Program; utánpótlás-nevelés fejlesztésére irányuló szakmai feladatok, az Olimpiai Reménységek versenysorozat magyarországi megrendezése, továbbá a versenysorozatokon történő részvétel; az utánpótlásédeszői életpálya megvalósítását szolgáló szakmai programok; kiemelt jelentőségű, hazai rendezésű utánpótlás-sportesemény rendezése, sportiskolaiportesemények, sportrendezvények támogatása, tárgyi eszközök beszerzése, egyéb utánpótlás-nevelési feladatok.</p> <p>3. A fogyatékosok sportja területén az előirányzat támogatja</p> <p>3.1. a paralimpiai felkészülést és a fogyatékosok versenysportját nem paralimpiai versenyszámokban;</p> <p>3.2. a paralimpiai és nem paralimpiai sportágak területén működő sportszövetségek, ezek jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységei, valamint a sportszervezet szakmai programjai és feladatai megvalósítását és az ezzel összefüggő működési költségeit;</p> <p>3.3. a fogyatékosok sportjában országos vagy vármegyei szinten valamennyi fogyatékosági ágba és több sportágban – a fogyatékosok sportja területén – működő sportszövetség, sportszervezet szakmai programjait és feladatait, valamint ezek olimpiai központban való edzőtáborozását;</p> <p>3.4. hazai és nemzetközi versenyeken való részvételt;</p> <p>3.5. sportolók felkészülését és részvételét a speciális világitékokon;</p> <p>3.6. sportszakemberek foglalkoztatásának költségeit, sportfelszerelés, sporteszközök, sportágspecifikus technikai eszközök, a sporttevékenységhez közvetlenül kapcsolódó sportruházat beszerzését;</p>	<p>sportköztestület, költségvetési szerv, törzskönyvi jogi személy, sportszövetség, sportszövetség jogi személyiséggel felruházott szervezeti egysége, fogyatékosok országos sportszövetsége, sportszervezet, gazdasági társaság, civil szervezet, köznevelési intézmény, köznevelési típusú sportiskola, államilag elismert sportakadémia, sportakadémia, határon túli jogi személy, határon túli szervezet, külföldi jogi személy, külföldi szervezet, felsőoktatási intézmény, természetes személy, szakképző intézmény, helyi önkormányzat, magyarországi székhelyű nemzetközi sportszövetségek és -szervezetek</p>	<p>kérelem alapján, egyedi döntés alapján, pályázati úton</p>	<p>biztosítható</p>	<p>egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan</p>	<p>–</p>	<p>felhatalmazó nyilatkozat</p>	<p>–</p>	<p>igénybe vehető</p>	<p>–</p>

[illegible]

5.	386406	Sporteredmények, sportszakmai tevékenységek, sportteljesítmények elismerése	<p>Az előirányzat finanszírozza</p> <p>1. a Nemzet Sportolója címmel járó életjáradékot, az olimpiai járadék folyósítását, a Gerevich Aladár-sportörsztöndíj rendszer működtetését;</p> <p>2. az egyes kimagasló sporteredmények állami jutalmáról szóló kormányrendelet alapján a sportolók, sportszakemberek részére nyújtható állami jutalom és eredményességi támogatás folyósítását;</p> <p>3. a miniszter által adományozható elismerésekről szóló miniszteri rendeletben meghatározott, a sport területén kiemelkedő szakmai munkát végző természetes személyek részére sportszakmai elismerések – díjak, kitüntetések, dísztárgyak – adományozásának költségeit;</p> <p>4. a nyugdíjas olimpiai és világbajnoki érmes sportolók, azok özvegyei, valamint a kiemelkedő sporteredmények elérésében közreműködő nyugdíjas sportszakemberek rászorultsági alapon történő támogatását;</p> <p>5. az Ezüstgerely pályázat forrását.</p> <p>6. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.</p>	sportköztestület, törzskönyvi jogi személy, sportszövetség, sportszervezet, gazdasági társaság, természetes személy, költségvetési szerv, civil szervezet	kérelem alapján, egyedi döntés alapján	biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–
6.	386417	Sportegészségügy, sporttudomány támogatása	<p>1. Az előirányzat terhére támogatás nyújtható</p> <p>1.1. a sportorvoslás szabályairól szóló kormányrendeletben foglaltakra figyelemmel az Országos Sportegészségügyi Intézet (a továbbiakban: OSEI) részére a válogatott kerettag sportolók felkészülésével összefüggő emelt szintű sportegészségügyi vizsgálatához, valamint egyéb sportegészségügyi szakmai feladatainak ellátására;</p> <p>1.2. a sportköztestületek és a sportszövetségek részére a válogatott kerettagok sporttevékenységével összefüggő sport- és egyéb egészségügyi szolgáltatások igénybevételeéhez, különösen sportágspecifikus orvosi eszközök, berendezések, műszerek vásárlásához, táplálkozási tanácsadásához, étrend-kiegészítők, vitaminok vásárlásához, valamint doppingellenes tevékenységgel összefüggő feladataik ellátásához;</p> <p>1.3. az olimpiai és paralimpiai válogatott kerettag sportolók kiemelt, soron kívüli sürgősségi ellátásához;</p> <p>1.4. a Call Center és az Olimpiai Rendelő működtetésére (személyi, adminisztratív, fenntartási költség), valamint a jogosultak soron kívüli, emelt szintű egészségügyi ellátására;</p> <p>1.5. az OSEI által saját fejlesztésben készült sportorvosi alkalmassági és versenyzési engedélyeket nyilvántartó rendszer (Országos Sportorvosi Hálózat – Válogatott Kereteket Ellátó Szolgálat Regisztere) működtetésére és fejlesztésére, valamint a felnőtt és utánpótlás válogatott kerettagok emelt szintű szűrővizsgálatára és a teljesítmény-élettani labor által végzett vizsgálatokra.</p> <p>2. Az előirányzat támogatja a nemzeti doppingellenes szervezet (HUNADO) által ellátott következő doppingellenes feladatokat:</p> <p>2.1. a doppingellenes tevékenység szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint a sportolók doppingellenőrzése;</p> <p>2.2. a doppingellenes tevékenység szabályairól szóló kormányrendelet szerinti egyéb doppingellenes feladatok;</p> <p>2.3. a Terápiás Alkalmazási Kivétel Bizottság és a doppingbizottság, valamint a dopping fellebbviteli bizottság működtetését;</p> <p>2.4. a doppingellenes nemzetközi szerződésekben eredő kötelezettségek teljesítését;</p> <p>2.5. a doppingellenes neveléssel, felvilágosítással kapcsolatos feladatokat;</p> <p>2.6. egyéb, a doppingellenes tevékenységgel összefüggő, jogszabály, közbeszerzési szerződés és egyéb megállapodás alapján ellátott feladatokat.</p>	OSEI, sportköztestület, sportszövetség, törzskönyvi jogi személy, gazdasági társaság, Hungarian National Anti-doping Organization (a továbbiakban: HUNADO) és további, a doppingellenes tevékenységben részt vevő szervezetek, civil szervezet, sportszervezet, testkulturával kapcsolatos felsőoktatási képzésben részt vevő felsőoktatási intézmény, civil szervezet	egyedi döntés alapján, kérelem alapján, pályázati úton, jogszabály alapján	biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

				<p>3. Az előirányzat terhére finanszírozhatóak a sportolók által használt táplálék-kiegészítőknek a tiltott teljesítményfokozás szempontjából történő vizsgálatára alkalmas sport-táplálékozástudományi intézmény megvalósításával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1993/2015. (XII. 28.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott, a táplálék- és étrend-kiegészítők hatékonyságának, sportolói teljesítmény-optimalizáló hatásának tudományos megalapozottságú vizsgálatát végző, valamint az elsősorban sportolók által használt táplálék- és étrend-kiegészítőkben kiemelten a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség Tiltólistáján szereplő szerek jelenlétére vonatkozó bevizsgálást végző, laboratóriumi feladatokat, továbbá felvilágosítást, tanácsadást ellátó, nemzetközi akkreditációval rendelkező intézménynek a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem szervezeti keretein belüli kialakításával és működtetésével közvetlenül összefüggő szervezeti, szakmai és tudományos feladatok.</p> <p>4. Az előirányzat támogatja a sporttudománnyal, sportinnovációval foglalkozó civil szervezetek működését és szakmai feladatainak ellátását; továbbképzések szervezését, szakmai ismeretek terjesztését; szakmai-módszertani anyagok készítését és korszerűsítését, digitalizálását; szakképzési szakértők részére igazolvány elkészíttetését; az egészséges életmód terjesztésével, a sporttudomány, az utánpótlás-nevelés, a fogyatékosok sportja, a Sportoló Nemzet Program, az iskolai és diáksport fejlesztésével, valamint a területi sportfeladatok ellátásának segítségével összefüggő programokat, infrastrukturális és eszközfejlesztéseket; tudományos és kutatási tevékenységet; tanulmányok, hatástanulmányok elkészítését; konferenciák és rendezvények szervezését; szakmai kiadványok szerkesztését és megjelenítését; a szakmai feladatok ellátásával közvetlenül összefüggő működési költségeket.</p> <p>5. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.</p>									
7.	386428		Sport népszerűsítéssel, diáksporttal és Sportoló Nemzet Programmal kapcsolatos támogatások	<p>1. Az előirányzat támogatja</p> <p>1.1. a munkahelyi sport fejlesztését;</p> <p>1.2. a hagyományos magyar sportokat.</p> <p>2. Az előirányzat támogatja</p> <p>2.1. a diáksportrendezvényeket, -programokat;</p> <p>2.2. a diákolimpiai versenyrendszert és a fogyatékosok diákolimpiai versenyrendszerét;</p> <p>2.3. a diák önkéntesek képzési rendszerét;</p> <p>2.4. a Magyar Diáksport Szövetség által delegált iskolai csapatok, versenyzők és nemzeti válogatott részvételét a Nemzetközi Iskolaspport Szövetség versenyein, Gymnasiadékon;</p> <p>2.5. a Magyar Diáksport Szövetség által végzett iskolai sport fejlesztését, diáksportszövetségek szakmai munkáját;</p> <p>2.6. a felsőoktatási intézményekben tanulók országos bajnokságát, valamint a Magyarországon megrendezésre kerülő egyetemi világ- és Európa-bajnokságokat;</p> <p>2.7. a felsőoktatási intézmények mellett működő sportszervezet műhelyeit;</p> <p>2.8. a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség által kidolgozott Hajós Alfréd Terv célkitűzéseinek megvalósításával összefüggő költségeket;</p> <p>2.9. a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség által delegált magyar egyetemi válogatott részvételét a külföldön megrendezendő tárgyévi főiskolai Európa- és világbajnokságokon, Universiadékon, valamint az Európai Egyetemi Sportszövetség sportvilágeseeményein;</p> <p>2.10. a Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesületének az iskolai és diáksport támogatására, az iskolai testnevelés színvonalának fejlesztésére irányuló törekvéseit, pályázatait, továbbá ezek megvalósításával összefüggő működési költségeit;</p> <p>2.11. a testkultúrával kapcsolatos felsőoktatási képzésben részt vevő köznevelési és felsőoktatási intézményeket;</p> <p>2.12. a Magyar Diáksport Szövetség, valamint a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség szakmai programjait és feladatait, továbbá az ezek megvalósításával összefüggő működési költségeit;</p> <p>2.13. a sportszakmai képesítések modul rendszerű szakmai és vizsgakövetelményein alapuló kerettantervei, oktatási segédletei, valamint a szakmai vizsga szóbeli és írásbeli tételeinek kidolgozását és kiadását;</p> <p>2.14. a köznevelésben és felsőoktatásban végzett sportkutatást;</p> <p>2.15. az iskolai, diák- és felsőoktatási sporttal összefüggő szakmai feladatok ellátását.</p>	sportköztestület, sportszövetség, sportszövetség jogi személyiséggel felruházott szervezeti egységei, sportszervezet, törzskönyvi jogi személy, gazdasági társaság, civil szervezet, helyi önkormányzat, országos nemzetiségi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, köznevelési intézmény, felsőoktatási intézmény	kérelem alapján, egyedi döntés alapján, pályázati úton	biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

				<p>3. Az előirányzat támogatja a sport, az egészséges, mozgásgazdag életmód, a fizikai aktivitás népszerűsítésével összefüggő kommunikációs, marketingtevékenységet, tájékoztató rendezvényeket, programokat, kiadványok megjelentetését, továbbá a sportdiplomáciai feladatok ellátását.</p> <p>4. Az előirányzat finanszírozza a mindennapos testnevelés feltételeit biztosító új tornatermek építésével vagy a meglévő tornatermek bővítésével, felújításával kapcsolatos költségeket, beleértve a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség (a továbbiakban: NSÜ) projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő költségeit. Biztosítja továbbá a projekt megvalósításához kapcsolódóan a HM, illetve jogelődjei által szükség esetén kötendő szakértői szerződések fedezetét.</p> <p>5. Az előirányzat finanszírozza az úszásoktatás feltételeit biztosító új tanuszodák építésével vagy meglévő tanuszodák bővítésével, felújításával kapcsolatos költségeket, beleértve az NSÜ-nek a projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő költségeit. Biztosítja továbbá a projekt megvalósításához kapcsolódóan a HM, illetve jogelődjei által szükség esetén kötendő szakértői szerződések fedezetét.</p> <p>6. Az előirányzat terhére finanszírozható kültéri sportparkok fejlesztésének támogatása.</p> <p>7. Az előirányzat finanszírozza a fertődi Porpácz Aladár Középiskola elhelyezéséhez szükséges új iskola és tornaterem beruházás megvalósításának forrását, beleértve az NSÜ-nek a projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő költségeit. Biztosítja továbbá a projekt megvalósításához kapcsolódóan a HM, illetve jogelődjei által szükség esetén kötendő szakértői szerződések fedezetét.</p> <p>8. Az előirányzat fedezetet biztosít a Budakalász városban megvalósuló, 16 tantermes iskola és a kapcsolódó tornaterem megépítésére, az M0 autópálya káros környezeti hatásainak csökkentése érdekében – különös tekintettel, de nem kizárólagosan – út és járda építésére, park és zöldfelület fejlesztésére, valamint rekreációs célokra.</p> <p>9. Az előirányzat finanszírozza a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § (1) bekezdés a)–m) pontjában felsorolt köznevelési intézmények beruházási feladatai megvalósításának forrását, beleértve az NSÜ-nek a projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő költségeit.</p> <p>10. Az előirányzat terhére támogatás nyújtható a Sportoló Nemzet Programmal összefüggő feladatokra.</p> <p>11. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.</p>									
8.	387017		Sportági fejlesztési koncepciók megvalósításával összefüggő feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat támogatást biztosít a sportági fejlesztési koncepciók megvalósításával összefüggő sportszakmai feladatok ellátásához, a kiemelt edzők foglalkoztatásával kapcsolatos feladatokhoz, a sportszövetségek és tagszervezeteik adósságrendezéséhez, továbbá a sportszervezetek szakmai többletfeladatainak ellátásához, illetve a feladatellátásukkal összefüggő eszközbeszerzési, sportlétesítmény-fenntartási és -fejlesztési feladatokhoz.</p> <p>2. Az előirányzat finanszírozza a HISZEK Benned Sport Program megvalósítását és az annak koordinálásával összefüggő feladatokat.</p> <p>3. Az előirányzat finanszírozza a korcsolya sportág működtetésével, szakmai feladatai ellátásával összefüggő feladatokat, továbbá a hazai és nemzetközi sportesemények megrendezésével, a sportszövetség utánpótlás-fejlesztési koncepciójában meghatározott feladatok megvalósításával, a sportszövetség verseny- és utánpótlás-nevelési feladataival összefüggő eszközbeszerzési, sportlétesítmény-fenntartási és -fejlesztési, sportdiplomáciai feladatokat, valamint a szakmai feladatellátással összefüggő működési költségeket.</p> <p>4. Az előirányzat támogatja az egyesületi keretek között sportoló utánpótláskorú sportolók létszámának növelését célzó projektek megvalósítását és az annak koordinálásával összefüggő feladatok ellátását, a Sportoló Nemzet Program egyesületi szintű megvalósítását, valamint az annak koordinálásával összefüggő feladatokat.</p>	sportköztestület, sportszövetség, sportszövetség jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége, sportszervezet, gazdasági társaság, törzskönyvi jogi személy, helyi önkormányzat, civil szervezet, MÁK, határon túli jogi személy, határon túli szervezet, külföldi jogi személy, külföldi szervezet, szakképző intézmények	kérelem alapján, egyedi döntés alapján, pályázati úton	biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

				<p>14. Az előirányzat finanszírozza a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tao. Korm. rendelet) 15. § (4)–(6) bekezdésében foglaltak alapján a látvány-csapatsportok sportról szóló 2004. évi I. törvényben meghatározott alapvető feladatait, valamint a Tao. Korm. rendelet 4. § (1) és 5. § (1) bekezdésében hivatkozott elektronikus kérelmi rendszer központosításához szükséges fejlesztést.</p> <p>15. Az előirányzat finanszírozza Makovecz Imre életműve gondozásával összefüggésben a Makó Városi Termál- és Gyógyfürdő (Hagymatikum) fejlesztését, továbbá a projektek megvalósításához kapcsolódóan a HM, illetve jogelődjei által szükség esetén kötött szakértői szerződések fedezetét.</p> <p>16. Az előirányzat finanszírozza az Egyedi sportlétesítmény-fejlesztések támogatását, a Budapesti Pályafejlesztési Program megvalósításával összefüggő költségeket, a Pécsi Vasutas Sportkör 2017–2019. évekre vonatkozó centenáriumi sportinfrastruktúra-fejlesztési stratégiájának megvalósítását, a határon túli sportinfrastruktúra-fejlesztések megvalósítását, továbbá a projektek megvalósításához kapcsolódóan a HM, illetve jogelődjei által szükség esetén kötött szakértői szerződések fedezetét.</p> <p>17. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.</p>									
9.	386439		Kiemelt sportegyesületek támogatása	<p>1. Az előirányzat terhére támogatás nyújtható a kiemelt sportszervezetek adóssághrendezésének, a sportfejlesztési feladataik megvalósításának, a feladatellátásukkal összefüggő eszközbeszerzési, sportlétesítmény-fenntartási és -fejlesztési feladatok megvalósításának, valamint a szakmai feladatellátásukkal összefüggő működési költségek támogatására.</p> <p>2. Az előirányzat terhére kerülnek finanszírozásra a kiemelt sportszervezetek sportlétesítmény-fejlesztési elképzelései keretében a nézőtéri komfort, a játéktér, a kiszolgáló helyiségek és létesítmények minőségét, a sportbiztonságot és a sporttechnológiát javító fejlesztésekkel, illetve a beruházási programok megvalósításával összefüggő egyéb sportlétesítmény-fejlesztéssel kapcsolatos költségek.</p> <p>3. Az előirányzat terhére kerülnek finanszírozásra a kiemelt sportegyesületek vagyonkezelésében, üzemeltetésében vagy használatában lévő, vagyonkezelésébe, üzemeltetésébe vagy használatába kerülő sportcélú ingatlanok fenntartásával összefüggő költségek.</p> <p>4. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.</p>	sportköztestület, sportszervezet, sportfejlesztési feladatok megvalósításában közreműködő gazdasági társaság, törzskönyvi jogi személy, helyi önkormányzat, határon túli jogi személy, határon túli szervezet, külföldi jogi személy, külföldi szervezet, sportági szakszövetség, civil szervezet	egyedi döntés alapján, kérelem alapján	biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–
10.	399651		Fogyatékosok sportjának támogatása	<p>Az előirányzat támogatja</p> <p>1. a paralimpiai felkészülést és a fogyatékosok versenysportját nem paralimpiai versenyszámokban;</p> <p>2. a paralimpiai és nem paralimpiai sportágak területén működő sportszövetségek, ezek jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységei, valamint a sportszervezet szakmai programjai és feladatai megvalósítását, valamint az ezzel összefüggő működési költségeit;</p> <p>3. a fogyatékosok sportjában országos vagy vármegyei szinten valamennyi fogyatékosági ágban és több sportágban – a fogyatékosok sportja területén – működő sportszövetség, sportszervezet szakmai programjait és feladatait, valamint ezek olimpiai központban való edzőtáborozását;</p> <p>4. hazai és nemzetközi versenyeken való részvételt;</p> <p>5. sportolók felkészülését és részvételét a fogyatékosok sportvilágeseeményein;</p> <p>6. sportszakemberek foglalkoztatásának költségeit; sportfelszerelés, sporteszközök, sportágspecifikus technikai eszközök, a sporttevékenységhez közvetlenül kapcsolódó sportruházat beszerzését;</p> <p>7. sportegészségügyi feladatok ellátását (különösen a paralimpiai és speciális világljátékok kerettagjainak sporttevékenységével összefüggő sport- és egyéb egészségügyi szolgáltatások, táplálkozási tanácsadás igénybevételét, sportegészségügyi eszközök, műszerek, gyógyszerek, étrend-kiegészítők, vitaminok beszerzését);</p> <p>8. a fogyatékosok sportjának fejlesztését szolgáló sportszakmai és sporttudományos programokat;</p> <p>9. a sportszakemberképzési feladatokat;</p> <p>10. a sport által megvalósuló integrációt elősegítő programokat;</p>	sportköztestület, törzskönyvi jogi személy, sportszövetség, sportszövetség jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége, sportszervezet, köznevelési intézmény, felsőoktatási intézmény, helyi önkormányzat, gazdasági társaság, civil szervezet	egyedi döntés alapján, kérelem alapján, pályázati úton	előleg biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

			11. sportrehabilitációs programokat; 12. egyéb, a paralimpiai sportágak fejlesztésével összefüggő feladatok ellátását; 13. a fogyatékosok nem paralimpiai sportágak területén működő civil szervezetei, ezek jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységei, valamint sportszervezetei szakmai programjait és feladatait, továbbá az ezek megvalósításával összefüggő működési költségeit; 14. a fogyatékos gyerekek tanórán kívüli, rendszeres, terápiás jellegű sportoktatását és programjait; 15. a fogyatékos személyek közösségi sportjának, valamint diák- és hallgatói sportjának országos, vármegyei és helyi rendezvényeit; 16. egyéb, a fogyatékosok sportjának fejlesztésével összefüggő feladatok ellátását; 17. a Téli Siketlimpiai Játékokra történő felkészülést és részvételt; 18. a Szervátültetettek Nyári Világjátékára történő felkészülést és részvételt; 19. a Nyári Speciális Olimpiai Játékokra történő felkészülést és részvételt; 20. a paralimpiai felkészülést és a paralimpiai játékokon való részvételt, a paralimpiai kvalifikációs versenyekre történő felkészülést és részvételt. 21. Az előirányzat terhére – lebonyolító szervezet megbízása esetén – biztosítható lebonyolítói díj fedezete.									
11.	401873	Kincstárt megillető díjak, befizetések és jutalékok elszámolása	Sportfeladatokhoz kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok bankszámláihoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtásáért felszámított díjak és jutalékok, a Magyar Államkincstár által kiszabott bírságok, egyéb befizetési kötelezettségek.	Magyar Államkincstár	–	–	–	–	–	–	–	–
12.	403762	A HUNGARORING Sport Zrt. és az autó-motorsport szakmai feladatainak támogatása	Az előirányzat forrást biztosít a HUNGARORING Sport Zártkörűen Működő Részvénytársaság és az autó-motorsport szakmai feladatainak ellátására. A költségvetési támogatás a támogatási igény benyújtásakor már megkezdett vagy megvalósult tevékenységre is nyújtható.	sportszövetség, sportszervezet, gazdasági társaság, civil szervezet	egyesedi döntés alapján, kérelem alapján, pályázati úton	előleg biztosítható	egy összegben vagy részletekben, idő- vagy teljesítésarányosan	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

”

**A nemzetgazdasági miniszter 16/2025. (V. 29.) NGM rendelete
az automata bankjegykiadó gépek 2025-ben kezdődő, gyorsított telepítésével kapcsolatos
egyes kérdésekről**

- [1] A készpénzhez történő hozzáférés biztosítása kiemelt fontossággal bír a kistépüléseken.
- [2] A lakosság számára is átlátható és kiszámítható szolgáltatás biztosítása érdekében szükséges az automata bankjegykiadó gépek telepítésének a települések lakosságszáma is figyelemmel történő telepítés ütemezése.
- [3] A készpénzfeltétel biztosításának feltétele, hogy az igénybe vevők az automata bankjegykiadó gépekhez akadálymentesen, könnyen, biztonságos módon férjenek hozzá, amelyhez a megfelelő helyszín kialakítása és biztosítása a településsel együttműködve megvalósítható.
- [4] Az automata bankjegykiadó gép telepítéséhez és működtetéséhez szükséges közvetlen és közvetett feltételek biztosítása nemcsak működési alapfeltétel, hanem kiszolgálási és biztonsági követelmény is.
- [5] Az automata bankjegykiadó gépek telepítéséről szóló 2025. évi XVIII. törvény 4. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az automata bankjegykiadó gépek kihelyezésének ütemezése

- 1. §** Az automata bankjegykiadó gépek telepítéséről szóló 2025. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: ATMTv.) 2. § (1) bekezdése szerint kötelezett szolgáltatók az automata bankjegykiadó géppel (a továbbiakban: ATM) történő készpénzfelvételt a Központi Statisztikai Hivatal 2022. évi népszámlálási adatai alapján
- a) 2025. december 31-étől valamennyi 1000 főt meghaladó népességgel rendelkező településen biztosítják, valamint
- b) 2026. december 31-étől valamennyi 500 főt meghaladó népességgel rendelkező településen biztosítják.

2. A települési önkormányzat telepítésben történő közreműködése

- 2. §** (1) A települési önkormányzat az ATMTv. 2. § (4) bekezdése alapján az ATM-ek telepítésére olyan helyszínt biztosít, amely
1. a lakosság számára jól megközelíthető, közlekedési szempontból frekvenciált helyen van, lehetőség szerint a mindennapi ügyintézési helyszínek közelében, és az elérési útvonal nem korlátozott,
 2. helyszínen az ATM akadálymentesen elérhető,
 3. megfelelően kivilágított,
 4. helyszínen az ATM üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúra megfelelő módon rendelkezésre áll, ideértve az elektromos áram és az internetelés lehetőségét, valamint akadályoztatás nem áll fenn, ideértve azt, hogy internetelési akadályoztatás nem áll fenn,
 5. helyszínen biztonságosan és stabilan elhelyezhető az ATM, valamint annak működtetése, szervizelése és készpénzzel való töltése megvalósítható.
- (2) Ha a települési önkormányzat területén nem biztosítható az (1) bekezdés szerinti helyszín, a települési önkormányzat – a pénzforgalmi szolgáltatóval együttműködve – megvizsgálja az ATM telepítésére alkalmas egyéb helyszíneket.
- (3) A pénzforgalmi szolgáltató az ATMTv. 2. § (4) bekezdése szerinti kötelezettségét a (2) bekezdés szerinti helyszínen biztosítja.

3. Záró rendelkezések

- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 3/2025. (V. 29.) AB határozata

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 188/F. § (2) bekezdés c) pontja „a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapításáról, megsemmisítéséről, valamint alkalmazásának kizárásáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Handó Tünde, dr. Horváth Attila és dr. Márki Zoltán* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 188/F. § (2) bekezdés c) pontja „a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár” szövegrésze alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, ezért azt megsemmisíti.
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 188/F. § (2) bekezdés c) pontja a megsemmisítést követően a következő szöveggel marad hatályban:
„[...]”
c) ha a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott a b) pont szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, foglalkoztatásra irányuló jogviszonyát azonnali hatállyal meg kell szüntetni,
[...]”
Az alaptörvény-ellenessé nyilvánított és megsemmisített rendelkezés az Alkotmánybíróság megsemmisítéséről szóló határozatának a hivatalos lapban történő közzétételét követő napon veszíti hatályát.
2. Egyebekben a bírói kezdeményezést elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az alaptörvény-ellenessé nyilvánított és megsemmisített a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának „a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár” szövegrésze a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.796/2024. számon folyamatban lévő perében, továbbá valamennyi, bármely bíróság előtt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Indokolás

I.

- [1] 1. A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiumának bírja az előtte folyamatban lévő közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése tárgyában a peres eljárást a 20.M.70.796/2024/6. számú végzésével felfüggesztette, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 10/F. § (2) bekezdése első mondatának „valamint a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának” szövegrésze, a 10/F. § (3) bekezdés b) pontja, a 10/F. § (7) bekezdés a) pontjának „továbbá a vele közös háztartásban élő hozzátartozóról” szövegrésze, a 188/F. § (2) bekezdés c) pontja, valamint az I. melléklete II. pontja, a 2. melléklete III. pontja, és a 3. melléklete alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, valamint a VI. cikk (1) bekezdésébe foglalt magánszféra védelmének sérelme folytán. A bírói kezdeményezéssel élő bíró erre figyelemmel kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság

- az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján zárja ki a Gyvtv. fentiekben támadott rendelkezései alkalmazását az előtte folyamatban lévő ügyben az Abtv. 45. § (2) bekezdésével összhangban.
- [2] Az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívására figyelemmel a bírói kezdeményezést módosította, és kérte a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését, valamint az alaptörvény-ellenes jogszabály konkrét ügyben történő alkalmazásának kizárását.
- [3] 2. A bírói kezdeményezésre okot adó ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az alapul fekvő ügy felperese 2001 óta dolgozik gyermekekkel az adott ügy alperesének jogelődjénél, közalkalmazotti jogviszonya 2007. december 7. napjától áll fenn, 2016. december 13-án került az alperesi intézménybe áthelyezésre.
- [5] A gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Módtv.3.) 2024. július 1. napjával a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvtv.) – többek között – oly módon módosította, hogy azt a 10/C–10/F. §-sal, a 188/F. §-sal, valamint az 1., 2. és 3. számú mellékletekkel egészítette ki.
- [6] Az alperes 2024. július 10. napján a Gyvtv. 10/C. § b) pontja alapján nyilatkozattételre hívta fel a felperest, mely nyilatkozat kitöltését és benyújtását a felperes megtagadta. Az alperes 2024. július 10. napján a felperes közalkalmazotti jogviszonyát azonnali hatállyal a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjára történő hivatkozással, végkielégítés megállapításának és kifizetésének mellőzése mellett megszüntette.
- [7] A felperes ezt követően keresettel élt az alperes fentiekben ismertetett, sérelmezett intézkedésével szemben, melyben elsődlegesen közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként eredeti munkakörébe történő visszahelyezésére, másodlagosan öt havi távolléti díj és tíz havi végkielégítésének megfelelő összeg és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperes keresetlevelében indítványozta továbbá, hogy a bíróság az Abtv. 25. §-a, illetve az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján – az adott eljárás felfüggesztése mellett – kezdeményezze a Gyvtv. 10/C. § b) pontja, a 10/E. §-a, a 10/F. § (3), (6), (7) bekezdése, a 10/G. § (1) bekezdése, a 188/F. § (2) bekezdés c) pontja, valamint annak 2. számú melléklete VII. pontja és 3. számú melléklete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését, valamint az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazhatósága kizárását, az Alaptörvény B) cikke (1) bekezdésének (jogállamiság), VI. cikk (1) bekezdése (magánszféra védelme), valamint a XII. cikk (1) bekezdése (munkához való jog) sérelme folytán.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Indokolása szerint azzal, hogy a felperes nem vitatottan megtagadta a kérdéses nyilatkozat aláírását, annak jogkövetkezményeivel tisztában volt. Mivel a Gyvtv. nem ad mérlegelési jogot a munkáltatónak, ilyen esetben azonnali hatállyal, végkielégítés megfizetése nélkül kell a közalkalmazott jogviszonyát megszüntetni. Egyben utalt arra, hogy a jogviszony megszüntetésére nem a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) alapján került sor, ezért álláspontja szerint az adott ügyben nem alkalmazható a Kjt. 33/A. § (2) bekezdése, valamint az MK 95. számú állásfoglalás.
- [9] 3. A bírói kezdeményezéssel élő bírót ezt követően kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [10] 3.1. A bírói kezdeményezés a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással állította.
- [11] Kitért arra, hogy a bíróságnak az előtte folyamatban lévő eljárásban abban a kérdésben kell döntést hoznia, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya jogszerűen került-e megszüntetésre a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja alapján. Ezzel összefüggésben előadta, hogy a Gyvtv. 10/C. §-a – többek között – alkalmazási feltételként szabja a gyermekvédelmi intézményben vezetőként és szakmai munkakörben foglalkoztatandó pályázók részére a „kifogástalan életvitel” ellenőrzésében való részvételt és az ehhez való hozzájárulást. Míg a már foglalkoztatási jogviszonyban állók esetében tovább-foglalkoztatási feltételként rendelkezik a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdése a 2. és 3. melléklet szerinti nyilatkozat benyújtásáról, annak elmulasztása esetére pedig a jogviszony végkielégítés mellőzése mellett történő azonnali hatályú megszüntetéséről. A bírói kezdeményezés hivatkozása szerint a foglalkoztatási jogviszonyokat rendező szabályok, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdése, valamint a Kjt. 33/A. § (1) bekezdése az azonnali hatályú jogviszony megszüntetést, a legsúlyosabb munkajogi szankcióval azonosan szabályozza, eszerint a) a jogviszonyból eredő lényeges kötelezettség szándékos vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben való megszegése, vagy b) olyan magatartás tanúsítása, amely a jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ugyanakkor álláspontja szerint a fentiekben említett esettől eltérő az az eset, amikor már fennálló foglalkoztatási jogviszonynál többletfeltétel teljesítésének elmulasztása vagy annak visszautasítása történik. A hosszú ideje érvényesülő bírói gyakorlat szerint ezek nem képezhetik azonnali hatályú felmondás tárgyát, mivel az utóbbi megszüntetési indok – a jogalkalmazás

megítélése szerint – a munkáltató működési körében felmerült ok egyik alfaja. Érvelése szerint a munkáltató ugyan kérheti a közalkalmazott részvételét a kifogástalan életvitel ellenőrzésében, azonban a felperes ezt meghaladó magatartása a munkáltató működésével összefüggő oknak minősül, mivel a munkáltató számára írta elő a Gyvtv. vonatkozó rendelkezése azt, hogy a gyermekvédelmi intézményben vezetőként és szakmai munkakörben kizárólag kifogástalan életvitelű közalkalmazottat foglalkoztathat. Álláspontja szerint a felperes ezen nyilatkozat benyújtását megtagadó magatartása nem minősül a fentiek szerinti jogviszonyból eredő lényeges kötelezettség szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben történő megszegésének, sem olyan magatartás tanúsításának, amely a jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi, valamint nem a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, képességével összefüggő ok, hanem a munkáltató működésével összefüggő oknak minősül. Ez esetben annak a jogkövetkezménye csakis a felmondás, felmentés lehet. Mindezek alapján a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja és az Mt. 78. § (1) bekezdése, valamint a Kjt. 33/A. §-a között normakollízió áll fenn, miután közöttük a fentiekben említett, bírói jogértelmezéssel fel nem oldható ellentmondás feszül, mely folytán sérül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság, illetve jogbiztonság.

- [12] A bírói kezdeményezés hivatkozása szerint a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja emellett kiüresíti a munkavállaló azon felmondási védelmét, amely szerint a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belüli jogviszony megszüntetésekor történő felmentés esetén – a Kjt. 38. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó – Mt. 66. § (4) és (5) bekezdései szerint a munkáltató a jogviszonyt a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával indokolt felmondással az Mt. 78. § (1) bekezdésében meghatározott okból szüntetheti meg.
- [13] Kifejtette továbbá, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem csupán akkor minősülhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek valamely jogszabály, amennyiben azt visszamenőlegesen léptette a jogalkotó hatályba, hanem abban az esetben is, amennyiben a hatályba léptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit a jogszabály hatálybalépése előtti jogviszonyokra is alkalmazni kell. Jelen esetben – nézete szerint – a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdését a folyamatban lévő foglalkoztatásra is alkalmazni kell. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy önmagában a hosszútávra létrejövő jogviszonyok esetében – mint a bírói kezdeményezéssel érintett, határozatlan időtartamra létrejött jogviszony is – önmagában a jogszabályváltozás nem okoz alaptörvény-ellenességet. Ugyanakkor a bíróság álláspontja szerint a módosított jogszabályi rendelkezés lényegesen terhesebbé tette a felperesre vonatkozó alkalmazási feltételeket, továbbá esetleges megtagadása esetére a legszigorúbb munkajogi szankció kilátásba helyezését írta elő, amelyben a másik fél végső soron az állam. Ebből következően a jogalkotó nem csupán súlyosan hátrányos tartalmú, visszamenőleges hatályú szabályozást alkotott, hanem saját szempontjából kedvezőbb helyzetet teremtett a végkielégítés megfizetésének a kizárásával. Emellett a bíróság hivatkozott az Alkotmánybíróság azon gyakorlatára, mely szerint abban az esetben is sérül a jogállamiság alkotmányos alapértékéből fakadó jogbiztonság követelménye, ha az ellentétes tartalmú törvényi rendelkezések között fennálló kollízió jogalkalmazói jogértelmezéssel a jogbiztonság sérelme nélkül nem oldható fel.
- [14] 3.2. A bírói kezdeményezés a Gyvtv. 10/F. § (2) bekezdés első mondatának a „valamint a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának” szövegrésze, a 10/F. § (3) bekezdés b) pontja, a 10/F. § (7) bekezdés a) pontja „továbbá a vele közös háztartásban élő hozzátartozóról”, az I. melléklet III. pontja, a 2. melléklet III. pontja és a 3. melléklete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének a magánszféra sérelmének védelmét biztosító rendelkezésébe ütközése okán is állította.
- [15] A bírói kezdeményezés részletesen bemutatja az új szabályozást, amely az állami, egyházi és nem állami gyermekotthont működtető intézmény, a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, valamint a javítóintézet (a továbbiakban együtt: gyermekvédelmi intézmények) vezetője, valamint szakmai munkakörben foglalkoztatottja tekintetében pszichológiai vizsgálatot és kifogástalan életvitel ellenőrzést ír elő. Az alkalmasság egyik feltétele a kifogástalan életvitel, melyet a pályázó esetében a foglalkoztatását megelőzően ellenőrizni kell, míg a már gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott életvitelét a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásának időtartama alatt évente legfeljebb egy alkalommal ellenőrizni lehet. Soron kívüli ellenőrzésre akkor kerül sor, ha a munkáltatói jogkör gyakorlójának tudomására jutott információkból a kifogásolható életvitelre alapos okkal lehet következtetni. Az új szabályozás értelmében a gyermekvédelmi foglalkoztatottak kifogástalan életvitel-ellenőrzését a Nemzeti Védelmi Szolgálat a Kormány rendeletében a kifogástalan életvitel-ellenőrzés végrehajtására vonatkozóan megállapított szabályok szerint végzi el. A szabályozás szigorú jogkövetkezményt állapít meg: amennyiben a jogviszonyban álló nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének, jogviszonyát azonnali hatállyal meg kell szüntetni, végkielégítésre pedig – jogszabályi feltételek hiányában – nem lesz jogosult.

- [16] A bíróság meglátása szerint elsődlegesen hiányzik a legitim, alkotmányos cél a hozzátartozók vonatkozásában, másodlagosan pedig a támadott jogszabályi rendelkezések jóval túlmutatnak a szükségesség-arányosság mértékén, valamint az elérni kívánt cél – azaz a gyermekvédelmi intézményben munkát végzők alkalmasságának a megállapítására – sem alkalmasak.
- [17] 3.3. Az Alkotmánybíróság hiánypótlásra történő felhívására a Fővárosi Törvényszék bírása a bírói kezdeményezést akként módosította, hogy a kérelmét, figyelemmel a konkrét ügyre vonatkozó, bíróság általi alkalmazási feltétel szükségességére, kizárólag a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére nézve tartotta fenn, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással. Ezért az Alkotmánybíróság az eredeti bírói kezdeményezés Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának a magánszféra sérelmével összefüggő alaptörvény-ellenességét állító érvelésének részletes ismertetését mellőzte. A módosított bírói kezdeményezés érdemi indokolása tartalmát tekintve megegyezik az eredeti bírói kezdeményezés vonatkozó indokolásával.
- [18] 4. A bírói kezdeményezés benyújtását követően a belügyminiszter amicus curiae beadványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amit az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezés elbírálása során figyelembe vett.
- [19] Az amicus curiae – utalva a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt Egyezmény 3. cikk 1. bekezdésére, valamint annak 19. cikk 1. bekezdésére, továbbá az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésére – többek között kiemelte, hogy az említett gyermeki jogok biztosítása megköveteli, hogy a gyermekvédelmi intézmények csak olyan személyeket foglalkoztassanak, akik erkölcsi és szakmai szempontból teljes mértékben alkalmasak a gyermekekkel való munkára, ezen személyek alkalmasságának biztosítása közvetlenül kapcsolódik a gyermekek alkotmányos jogainak védelméhez. Alapvető jelentőségű, hogy a családjukból kiemelt, legkiszolgáltatottabb helyzetben levő gyermekekkel kizárólag olyan személyek foglalkozhassanak (mind az újonnan felvett, mind a már alkalmazásban állók esetében), akik a gyermekek biztonságos ellátására, nevelésére alkalmasak.
- [20] A Gyvtv. 188/F. § (2) pontjának a bírói kezdeményezés által állított, visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközésével összefüggésben az amicus curiae szerint a hozzájáruló nyilatkozat megtagadása lényeges kötelezettségzegésnek minősül, amely hiányában nem biztosítható a gyermekek biztonságos ellátása, gondozása és nevelése, valamint alapvető jogainak és mindenek felett álló érdekeinek megóvása, ezért megadásának elmulasztása a munkáltató részéről lehetetlenné teszi a jogviszony fennállását. Nézete szerint ezen az sem változtat, hogy jogszabály-módosítás írta elő a többletkövetelményt. A bírói kezdeményezés azon érvelésével összefüggésben – amely szerint a kifogásolt rendelkezés kiüresíti az Mt. nevesített, nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belüli időszakot övező speciális felmondási védelemre vonatkozó szabályozást – előadta, hogy az említett jogszabályi rendelkezések között nem áll fenn ellentmondás. A Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja ugyanis egy kivételszabálynak számít az összes alkalmazottra irányuló különleges foglalkoztatási védelemre irányuló általános rendelkezésekhez képest, ezért a lex specialis derogat legi generali elve alapján feloldható a látszólagos ellentmondás.
- [21] Az indokolás kitért arra is, hogy önmagában a jogszabályváltozás a tartósan fennálló jogviszonyok tekintetében nem tekinthető visszamenőleges jogalkotásnak. Ugyan a kialakított szabályozás az egyes személyek tekintetében valóban hátrányos változást eredményezhet, azonban annak hatályba léptetése nem visszamenőlegesen történt, hanem a jövőre nézve írja elő a gyermekvédelemben dolgozók életvitelére vonatkozó vizsgálatot, a munkaviszonyaikat a jövőre nézve módosítja, ezért a visszaható hatály tilalmára vonatkozó rendelkezések sérelme nem merül fel. Utalt továbbá arra, hogy a kifogásolt szabállyal a jogalkotó gátját kívánta képezni az egyébként is jelentős létszámihiánnyal küzdő gyermekvédelmi területről a végkielégítés feltétele melletti kiáramlásnak, továbbá nem kívánt olyan tartalmú üzenetet közvetíteni, hogy a jogszabályokat nem követő magatartásukat végkielégítés kifizetésével honorálja.

II.

- [22] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„NEMZETI HITVALLÁS

[...]

Valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének a kötelezettségét.”

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges

mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„XVI. cikk (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ez a jog – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz. [...]”

[23] 2. A Gyvtv. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„10/F. § (1) A pályázó életvitelét a foglalkoztatását megelőzően ellenőrizni kell, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott életvitelét a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásának időtartama alatt évente legfeljebb egy alkalommal soron kívül ellenőrizni lehet. A foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállása alatt a kifogástalan életvitel soron kívüli ellenőrzésére akkor kell intézkedni, ha a munkáltatói jogkör gyakorlójának tudomására jutott információkból a kifogásolható életvitelre alapos okkal lehet következtetni.

(2) A pályázó és a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott 1. mellékletben meghatározott személyes és bűnügyi adatait, valamint a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának a bűnügyi nyilvántartásban kezelt adatait a kifogástalan életvitel ellenőrzését végző szerv a kifogástalan életvitel ellenőrzés céljából megismerheti, ennek tényét a pályázó, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott és a hozzátartozó írásban tudomásul veszi.

(3) Gyermekvédelmi intézményben az foglalkoztatható,

a) akinek életvitel nem kifogásolható, és aki a 2. melléklet szerinti adatlapon szereplő nyilatkozattal írásban tudomásul veszi a (4) bekezdésben meghatározottaknak a foglalkoztatását megelőzően és a foglalkoztatás időtartama alatt történő ellenőrzését,

b) aki csatolja a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának a 3. melléklet szerinti nyilatkozatát,

c) aki tudomásul veszi, hogy feladatai törvényes ellátását tudta és beleegyezése nélkül – törvényben meghatározott esetekben és módon – az arra törvényben kijelölt szerv törvényben meghatározott megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti.

(4) Az életvitel nem kifogástalan, ha

a) a pályázó nem felel meg a 10/A. § szerinti alkalmassági követelményeknek,

b) a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottal szemben bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság jogerősen szabadságvesztést vagy elzárást szabott ki, vagy kényszergyógykezelését rendelte el, vagy

c) a pályázó vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott nem felel meg a gyermekek biztonságos ellátása, gondozása és nevelése, valamint alapvető jogai, mindenek felett álló érdekei biztosítása követelményének, különös tekintettel olyan magatartására, családi és lakókörnyezeti kapcsolataira, a gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemmel és gondoskodással össze nem egyeztethető életvitelére vagy ilyen életvitelt folytató, vagy bűncselekményt elkövető, azzal gyanúsítható személyekkel fenntartott kapcsolatára, ami alkalmas lehet arra, hogy a gyermekvédelmi intézményben történő feladatellátását hátrányosan befolyásolja.

(5) A (4) bekezdésben írt feltételek ellenőrzését a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve (a továbbiakban: kifogástalan életvitelt ellenőrző szerv) végzi a Kormány rendeletében a kifogástalan életvitel-ellenőrzés végrehajtására vonatkozóan megállapított szabályok szerint.

(6) A kifogástalan életvitel ellenőrzésének lefolytatásához a 2. melléklet szerinti adatlapot kell kitölteni, az abban foglalt adatokat a kifogástalan életvitel ellenőrzését végző szerv kezeli.

(7) A kifogástalan életvitelt ellenőrző szerv annak ellenőrzése érdekében, hogy a (4) bekezdésben foglalt, az életvitel kifogásolhatóságát megalapozó körülmények fennállnak-e, a kifogástalan életvitel ellenőrzése során

a) adatot igényelhet a pályázóról, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatotttól, továbbá a vele közös háztartásban élő hozzátartozóról a bűnügyi nyilvántartó szerv által kezelt nyilvántartásokból,

b) a pályázó, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott lakóhelyén, tartózkodási helyén, munkahelyén nyíltan vagy a rendőri jelleg leplezésével környezettanulmányt készíthet a pályázóról vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatotttól.”

„188/F. § (1) A gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv3.) megállapított 7. § (2) bekezdését a 2024. június 30-át követően indult gyermekek átmeneti gondozását érintő ügyekben, ideiglenes hatályú elhelyezésre, nevelésbe vételre, a gondozási hely meghatározására vagy megváltoztatására irányuló eljárásokban, valamint a nevelésbe vételnek a 2024. június 30-át követő felülvizsgálatakor kell alkalmazni.

(2) A Módtv3.-mal megállapított 10/C–10/H. §-t a Módtv3. hatálybalépésének napján a Módtv3.-mal megállapított 10/C. § szerinti foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban állókra is alkalmazni kell azzal, hogy

- a) a munkáltatói jogkör gyakorlója a Módtv3. hatálybalépését követő tíz napon belül felhívja a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottat a 2. és 3. melléklet szerinti nyilatkozat benyújtására,
- b) a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott az a) pont szerinti felhívástól számított harminc napon belül, elháríthatatlan akadály igazolása esetén a felhívástól számított negyvenöt napon belül benyújtja a 2. és 3. melléklet szerinti nyilatkozatot,
- c) ha a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott a b) pont szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, foglalkoztatásra irányuló jogviszonyát azonnali hatállyal meg kell szüntetni; a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár,”

„1. melléklet az 1997. évi XXXI. törvényhez

A kifogástalan életvitel ellenőrzése során kezelt személyes és bűnügyi adatok

[...]

II. Közös háztartásban élő hozzátartozók adatai

1. közös háztartásban élő házastárs, élettárs

1.1. neve, születési neve,

1.2. lakcíme,

1.3. társadalombiztosítási azonosító jele,

1.4. adóazonosító jele.

2. közös háztartásban élő gyermekek

2.1. neve,

2.2. születési helye, ideje,

2.3. anyja születési neve,

2.4. eltartás kezdete,

2.5. lakcíme,

2.6. társadalombiztosítási azonosító jele,

2.7. adóazonosító jele.

3. közös háztartásban élő egyéb hozzátartozó

3.1. neve, születési neve,

3.2. lakcíme,

3.3. társadalombiztosítási azonosító jele,

3.4. adóazonosító jele.”

„2. melléklet az 1997. évi XXXI. törvényhez

ADATLAP a kifogástalan életvitel ellenőrzéséhez

[...]

III. A pályázóval, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottal közös háztartásban élő hozzátartozók adatai

1. Neve:

1.1. Kapcsolat jellege (rokonsági foka):

1.2. Együttélés kezdete:

2. Neve:

2.1. Kapcsolat jellege (rokonsági foka):

2.2. Együttélés kezdete:

3. Neve:

3.1. Kapcsolat jellege (rokonsági foka):

3.2. Együttélés kezdete:

4. Neve:

4.1. Kapcsolat jellege (rokonsági foka):

4.2. Együttélés kezdete:

5. Neve:

5.1. Kapcsolat jellege (rokonsági foka):

5.2. Együttélés kezdete:”

„3. melléklet az 1997. évi XXXI. törvényhez

A kifogástalan életvitel ellenőrzéssel érintett személlyel közös háztartásban élő nagykorú hozzátartozó nyilatkozata
 Alulírott (név, születési hely és idő, anyja születési neve) tájékoztattak arról, hogy a velem közös háztartásban élő hozzátartozóm kifogástalan életvitel-ellenőrzése személyemet is érintheti, amelynek keretén belül az ellenőrzését végző szerv a bünyügyi nyilvántartásból rám vonatkozóan is adatot igényelhet. Tudomásul veszem, hogy a kifogástalan életvitel ellenőrzését végző szerv ezen adatokat megismerheti.
 (Kelt, dátum)

..... aláírás, lakcím”

III.

- [24] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyeket az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének a)–g) pontja sorolja fel. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően – az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként alkotmányos kötelezettségeit hatáskörei gyakorlása folytán teljesíti [3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]]. Ennek során nemcsak az eljárásait kezdeményező indítványok jogalapját köteles vizsgálni, de nem mellőzheti annak vizsgálatát sem, hogy az egyes indítványok formája és tartalma megfelel-e az Alaptörvényben szabályozott típuskényszernek, továbbá a törvényi feltételeknek [3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [25] Az Alkotmánybíróság ezért elsőként megvizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésében, valamint az Abtv. 25. § (1) bekezdésében, 51. §-ában, 52. § (1) bekezdésében, 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjában, továbbá az 52. § (4)–(6) bekezdésében foglaltakból következő formai és tartalmi követelményeknek.
- [26] 1.1. Az Alkotmánybíróságnak a fentieknek megfelelően szükséges volt megvizsgálnia, hogy az Abtv. 25. § (1) bekezdésére alapított, módosított bírói kezdeményezés, mely a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kéri az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét állítva, eleget tesz-e a határozott kérelem feltételeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont].
- [27] A kezdeményezést előterjesztő bíróság megjelölte azt a törvényi rendelkezést [Abtv. 25. § (1) bekezdés], amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Előadta az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], valamint az indítványozó bíróság megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontját mint jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését: az Alaptörvény B) cikke (1) bekezdését, ezen belül a visszaható hatályú jogalkotás sérelmének tilalmát [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [28] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a bírói indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont], az ugyanis az Abtv. 41. § (1) bekezdésében a kifogásolt jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányul.
- [29] 2. Az Abtv. 25. § (1) bekezdése értelmében az egyedi normakontroll eljárásnak további két – egymással összefüggő – feltétele, hogy a bírói kezdeményezés ténybeli alapja a bíró előtt folyamatban lévő egyedi ügy legyen, és a kezdeményezésnek ebben az ügyben alkalmazandó jogszabály vizsgálatára kell irányulnia [3112/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [3]]. Az Alkotmánybíróság konzekvens gyakorlata szerint az „eljáró bíró tehát csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene). Ebből következően alapvető feltétel a támadott norma és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés. Amennyiben a bírói kezdeményezés olyan jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést támad meg az Alkotmánybíróság előtt, mely az előtte folyamatban lévő (az Alkotmánybírósághoz fordulás miatt felfüggesztésre került) üggyel nem áll összefüggésben, annak elbírálása során nyilvánvalóan nem kerül alkalmazásra, akkor érdemi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye” [3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [30] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel a bírói indítvánnyal összefüggésben megállapította, mivel a bírói kezdeményezés alapját képező per tárgya a konkrét ügy felperese közalkalmazotti jogviszonyának a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontján alapuló, azonnali hatályú megszüntetése esetleges jogellenességének és jogkövetkezményeinek a vizsgálata, ezért az adott munkaügyi per szempontjából lényeges jogkérdés az abban érvényesített igénnyel kapcsolatban a Gyvtv. fenti rendelkezése értelmezése és alkalmazása.

- [31] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezéssel élő bíróság előtt olyan egyedi ügy van folyamatban, amelyben az általa támadott rendelkezést a konkrét ügy elbírálásához alkalmaznia, értelmeznie kell, ezért az alapul szolgáló ügy a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjával szoros kapcsolatban áll.
- [32] 3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében az indítványnak indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. E követelménynek a bírói kezdeményezés eleget tesz.
- [33] A módosított bírói kezdeményezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből eredő, jogállamiságot, ezen belül a jogbiztonságot sértőnek, a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközőnek véli az általa alkalmazni szükséges Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjába foglalt normát. A bírói kezdeményezés azt az alkotmányjogi jelentőségű kérdést veti fel, hogy a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütköző, és ezáltal alaptörvény-ellenes-e az a szabályozás, amely a gyermekvédelmi intézményekben a már foglalkoztatottak esetében a munkavállalókra vonatkozó, új foglalkoztatási feltételek – nevezetesen a kifogástalan életvitelre vonatkozó nyilatkozat, illetve a hozzátartozókra vonatkozó nyilatkozat benyújtásának meghatározott időn túli (harminc, illetve elháríthatatlan akadály esetén negyvenöt napon belül) kötelezettsége nem teljesítése esetére kötelezően előírja a nevezettek foglalkoztatási jogviszonyának azonnali hatállyal, végkielégítés nélkül történő megszüntetését.
- [34] 4. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés érdemi elbírálásra alkalmas.

IV.

- [35] A bírói kezdeményezés részben megalapozott.
- [36] Az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálata során elsőként áttekintette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése részét képező visszaható hatályú jogalkotás tilalmával kapcsolatos gyakorlatát (lásd: jelen határozat Indokolásának IV/1. pontja, Indokolás [37] és köv.); ezt követően áttekintette a bírói kezdeményezéssel támadott Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott jogi normát és annak jogszabályi környezetét, összevetve a kifogásolt jogintézményt az annak 2024. július 1-jei hatálybalépését megelőző, vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel. Végül a sérelmezett jogi normát összevetette a visszaható hatály tilalmával, illetve az arra vonatkozó alkotmánybírói gyakorlattal.
- [37] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként a visszaható hatályú jogalkotás tilalmára vonatkozó, az ügy elbírálása szempontjából irányadó joggyakorlatát tekintette át.
- [38] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető a hátrányos visszaható hatályú jogalkotás tilalma. Ennek tartalmát a 10/2018. (VII. 18.) AB határozat a következőképpen összegezte: „Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak {9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 65–66; 38/2012. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [84]}. A jogbiztonság teremti meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [58]}. A jogi normák előreláthatóságának és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. Vagyis jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg jogkövetkezményeket: nem rögzíthet kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Az Alkotmánybíróság szerint valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a hatálybalépés visszamenőlegesen történt, hanem akkor is, ha a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés alapján – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 324–325; 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}. Ez utóbbi esetben a szabály a hatálybalépését megelőző eseményhez, tényhez fűz új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő jogkövetkezményt, aminek következtében felmerülhet a visszaható hatály sérelme. Visszaható hatályról beszélünk továbbá akkor is, ha az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régitől eltérően határozza meg” (Indokolás [49]–[51]) {Megerősítőleg idézi: 6/2019. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [49]; 3003/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [48]}.

- [39] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése a fentiek szerint elsősorban és alapvetően a már létrejött – és adott esetben le is zárt – jogviszonyok utólagos, visszamenőleges hatályú, hátrányos megváltoztatásával szemben nyújt védelmet (valódi visszaható hatály). Emellett a jogbiztonság a múltban keletkezett, de le nem zárt, ún. fennálló vagy tartós jogviszonyokba való azonnali vagy a jövőre nézve történő beavatkozásnak is alkotmányos korlátokat szab (kvázi visszaható hatály; v. össze: 3003/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [50]–[54]; 3224/2019. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [59]; 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [113]–[115]). A leglényegesebb különbség abban áll, hogy a múltban létrejött jogviszonyok utólag történő megváltoztatása nem igazolható alkotmányosan. Ehhez képest tartós jogviszonyok esetében – hasonlóan a jogalkotói ígervényekhez – a jogalkotói beavatkozás határát a szerzett jogok védelme és a bizalomvédelem követelménye jelöli ki. E körben – a beláthatóság és a tervezhetőség miatt – a rövid és/vagy a határozott időre szóló jogviszonyok és ígervények élveznek magasabb szintű védelmet. Ezzel szemben a hosszútávra szóló és határozatlan idejű jogviszonyok esetében a – kellő felkészülési időt biztosító – jogalkotói beavatkozás a körülmények változására tekintettel alkotmányos szempontból általában elfogadhatóbb, de legalábbis nem teljesen kizárt. A jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni, a vizsgálat esetről esetre való mérlegelést igényel.
- [40] Ehhez kapcsolódó – de az anyagi visszaható hatály eldöntése szempontjából nem minden esetben döntő – kérdés a jogalkotás technikája, a szóban forgó norma hatálybalépésének módja. Ha ugyanis a hátrányos rendelkezést visszamenőlegesen léptették hatályba, az alaptörvény-ellenesség kétségkívül fennáll (eljárási visszamenőleges hatály), az azonnali vagy jövőbeni hatálybalépés viszont nem zárja ki annak megállapíthatóságát, hogy anyagi értelemben ennek ellenére mégis visszamenőleges hatályú jogalkotásról van szó.
- [41] A 8/2022. (V. 25.) AB határozat összegzése szerint „visszaható hatályúnak állított jogalkotás esetében az alkotmányossági vizsgálatot sorrendben a következő kérdések mentén kell elvégezni. Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a korábbihoz képest hátrányos-e a támadott szabály. Amennyiben nem, ad malam partem visszaható hatályú jogalkotás per definicionem nem állhat fenn. Amennyiben a norma hátrányos, akkor másodlagosan vizsgálendő, hogy az előírás hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e. Igenlő válasz esetében a szabályozás alaptörvény-ellenes. Ha a hatályba léptetés nem visszamenőleges, harmadlagosan azt kell megvizsgálni, hogy a rendelkezés ettől függetlenül utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött – esetleg már le is zárt – jogviszonyok megítélését. Ez ugyanis a visszamenőleges hatályba léptetéshez hasonlóan valódi visszaható hatályú jogalkotást jelent, és alaptörvény-ellenes. Ezzel szemben amennyiben a norma a múltban keletkezett tartós jogviszonyokat kizárólag a jövőre nézve módosítja (azonnali vagy kvázi visszaható hatály), és a beavatkozásnak alkotmányosként elfogadható indoka van, az adott esetben alkotmányos lehet” (Indokolás [19]).
- [42] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a Gyvtv. bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezését és a vonatkozó jogszabályi környezetet tekintette át, figyelemmel a Módtv3. hatálybalépését megelőző jogszabályi környezetre is.
- [43] A hazai gyermekvédelmi rendszerben a személyes gondoskodást nyújtó ellátást biztosító intézmények a feladatellátásukat a fenntartójuktól függően, mint pl. helyi önkormányzat, állam, meghatározott esetekben [lásd: Gyvtv. 5. § s) pontja, 97. § (1)–(2) bekezdései] eltérő foglalkoztatási jogviszonyok alapján látják el. Így a gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonya alapulhat a Kjt., vagy az Mt., vagy egyéb foglalkoztatási jogviszony rendelkezésein is, azzal, hogy a Gyvtv.-nek a gyermekvédelmi intézményekben az ott foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonyát érintő szabályozása a lex specialis derogat legi generali viszonyban állnak egymással. Ez a szabályozó elv a foglalkoztatási jogviszonyok megszüntetésével kapcsolatos szabályok tekintetében is érvényesül.
- [44] A Módtv3. 2024. július 1-jével – többek között – akként módosította/egészítette ki a Gyvtv. már meglévő (korábban hatályban volt) rendelkezéseit, hogy egyrészt, mint a törvényjavaslat indokolása is kiemelte, a gyermekvédelmi rendszer működésének ellenőrzését elősegítő intézkedéseket vezetett be, valamint az állami, egyházi és nem állami gyermekotthonok működtető intézmények, gyermekotthonok, a nevelőszülői hálózat, valamint a javítóintézet (a továbbiakban együtt: gyermekvédelmi intézmények) vezetői, valamint szakmai munkakörben foglalkoztatottai (a továbbiakban együttesen: foglalkoztatottak) számára szigorúbb alkalmazási feltételeket állapított meg. Ennek keretében a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottként a hatálybalépés óta az a személy nevezhető ki, továbbá ilyen munkakör ellátásával az a személy bízható meg, illetve foglalkoztatásra irányuló jogviszony azzal a személlyel létesíthető, akinek az alkalmasságáról a kinevezési, megbízási, munkáltatói jogkör gyakorlója meggyőződik [Gyvtv. 10/C. § első mondata]. Ugyanakkor az új foglalkoztatási jogviszonyt létesítők (pályázók) mellett a gyermekvédelmi rendszerben a már foglalkoztatott fenti munkakörben megjelölt személyeknek is meg kell felelniük a szigorúbb alkalmazási feltételeknek [a már meglévő alkalmazási feltételek mellett, erre

nézve lásd: Gyvtv. 10/A. § (1)–(3) bekezdései: foglalkoztatási tilalmak, valamint a Gyvtv. 11/A. § (8) bekezdése]. Az új szabályozással tehát a korábban már meglévő alkalmazási feltételek mellett bevezeti a Kormány rendeletében részleteiben meghatározott pszichológiai alkalmassági vizsgálaton való megfelelést [Gyvtv. 10/C. § a) pontja, valamint Gyvtv. 10/D. §], emellett a további alkalmazás feltételül szabja az említett személyeknek a kifogástalan életvitel ellenőrzésében való részvételt, illetve az annak való megfelelést [Gyvtv. 10/C. § b) pontja, valamint Gyvtv. 10/H–10/E. §], továbbá a munkáltatónak a foglalkoztatott előző munkáltatója a 10/I. §-a, míg nevelőszülőnél a 66/B. § (8) bekezdés szerinti megkeresését is előírja (megbízhatósági vizsgálat).

- [45] A kifogástalan életvitel részletes szabályait a Módtv3.-mal megállapított Gyvtv. 10/E–10/I. § rendelkezései tartalmazzák. Eszerint a munkáltatói jogkör gyakorlójának kötelező az említett munkakörök esetén a pályázó kifogástalan életvitelét ellenőriznie, és a gyermekvédelmi intézményekben a fentiek szerint már foglalkoztatottak életvitelét a foglalkoztatási jogviszony fennállásának időtartama alatt legfeljebb évente egyszer soron kívül lehet ellenőrizni. Erről a munkáltatói jogkör gyakorlójának abban az esetben kell intézkednie, amennyiben olyan információk jutottak a tudomására, amelyből alapos okkal lehet következtetni a kifogásolható életvitelre [Gyvtv. 10/F. § (1) bekezdés].
- [46] A Gyvtv. 10/F. § (3)–(4) bekezdése részletesen szabályozza a kifogástalan életvitelnek való megfelelés mint foglalkoztatási feltétel részletes követelményeit, valamint azt, hogy az említett személyek életvitele mely esetekben nem tekinthető kifogástalannak. Eszerint a gyermekvédelmi intézményben való foglalkoztatás kötelező feltétele az adott személy nem kifogásolható életvitele. A szabályozás megköveteli egyrészt, hogy mind a pályázó, mind pedig a foglalkoztatott (a Gyvtv. 2. melléklete szerinti adatlapon szereplő) nyilatkozattal írásban tudomásul vegye a kifogástalan életvitelre vonatkozó, a (4) bekezdés szerint meghatározottakat, mind a foglalkoztatását megelőzően és a foglalkoztatás időtartama alatt történő ellenőrzését. Valamint csatolja a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának a 3. melléklet szerinti nyilatkozatát. Így a módosítás folytán 2024. július 1-jétől a gyermekvédelmi intézményekben csak az foglalkoztatható, aki tudomásul veszi, hogy feladatai törvényes ellátását tudta és beleegyezése nélkül – törvényben meghatározott esetekben és módon – az arra törvényben kijelölt szerv törvényben meghatározott megbízhatósági vizsgálatral ellenőrizheti.
- [47] A Gyvtv. 10/F. § (4) bekezdése szerint akkor nem kifogástalan az életvitele a fenti személyeknek, amennyiben a pályázó nem felel meg a 10/A. § szerinti alkalmassági követelményeknek [a) pont], vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottal szemben bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság jogerősen szabadságvesztést vagy elzárást szabott ki, vagy kényszergyógykezelését rendelte el [b) pont], vagy a pályázó vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott nem felel meg a gyermekek biztonságos ellátása, gondozása és nevelése, valamint alapvető jogai, mindenek felett álló érdekei biztosítása követelményének, különös tekintettel olyan magatartására, családi és lakókörnyezeti kapcsolataira, a gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemmel és gondoskodással össze nem egyeztethető életvitelére vagy ilyen életvitelt folytató, vagy bűncselekményt elkövető, azzal gyanúsítható személyekkel fenntartott kapcsolatára, ami alkalmas lehet arra, hogy a gyermekvédelmi intézményben történő feladatellátását hátrányosan befolyásolja [c) pont]. A gyermekvédelmi foglalkoztatottak kifogástalan életvitelére való ellenőrzését a Nemzeti Védelmi Szolgálat a Kormány rendeletében a kifogástalan életvitel-ellenőrzés végrehajtására vonatkozóan megállapított szabályok szerint végzi el.
- [48] A fent elvégzett vizsgálat alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója abban az esetben állapítja meg, hogy a pályázó vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott életvitele kifogásolható, amennyiben vele szemben fennállnak a foglalkoztatási tilalmak, továbbá amennyiben bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság jogerősen szabadságvesztést vagy elzárást szabott ki, vagy kényszergyógykezelését rendelte el [lásd: 10/F. § (4) bekezdés a), illetve b) pont]. A munkáltatói jogkör gyakorlója az elvégzett vizsgálat megállapításai és a pályázó vagy a foglalkoztatott meghallgatása alapján dönt arról, hogy a pályázó, vagy a foglalkoztatott életvitele kifogásolható-e [a 10/F. § (4) bekezdés c) pontja]. Míg az első esetkör [10/F. § (4) bekezdés a), illetve b) pont] fennállása esetében a munkáltatói jogkör gyakorlója megállapítja, hogy a pályázó vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott életvitele kifogásolható, addig a második esetkörben a munkáltatói jogkör gyakorlója az elvégzett vizsgálat megállapításai és a meghallgatás alapján dönt arról, figyelemmel a gyermekek biztonságos ellátására, nevelésére és gondozására, valamint alapvető jogaikat és mindenek felett álló érdeküket is figyelembe véve, hogy a pályázó vagy a foglalkoztatott életvitele a 10/F. § (4) bekezdés c) pontja alapján kifogásolható-e. Amennyiben a munkáltatói jogkör gyakorlója a kifogásolható életvitelt a pályázó esetében állapította meg, úgy ő nem foglalkoztatható [10/H. § (1) bekezdés a) pontja]. Amennyiben viszont a gyermekvédelmi intézményben már foglalkoztatott tekintetében állapítja meg a munkáltatói jogkör gyakorlója a kifogásolható életvitelt, úgy a foglalkoztatási jogviszonyát azonnali hatállyal meg kell szüntetni, végkielégítés megállapítása nélkül [10/H. § (1) bekezdés b) pontja, (2) bekezdése].

- [49] A gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottat a Módtv3. hatálybalépésétől számított tíz napon belül a munkáltatói jogkör gyakorlójának fel kellett hívnia a 2. számú (a saját adatai) és a 3. számú (az ellenőrzéssel érintett, foglalkoztatott személlyel közös háztartásban élő nagykorú hozzátartozó nyilatkozatát tartalmazó) melléklet benyújtására, melynek a felhívástól számított harminc, elháríthatatlan akadály igazolása esetén negyvenöt napon belül eleget kellett tennie [Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés a) és b) pont]. Az új szabályozás ennek a kötelezettségnek a foglalkoztatott általi elmulasztása esetén egy új foglalkoztatási jogviszony megszüntetési jogcímet vezet be: a gyermekvédelmi intézményben már foglalkoztatásban álló esetében, azonosan a már ismertetett, kifogásolható életvitel megállapítása esetén az említett foglalkoztatott foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának azonnali hatályú megszüntetését írja elő, a végkielégítésre való jogosultság mellőzését írva elő [Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja].
- [50] 3. Ezt követően az Alkotmánybíróságnak – a visszaható hatályú jogalkotás tilalmára vonatkozó gyakorlata és a bírói kezdeményezéssel támadott norma összevetésével – azt kellett megvizsgálnia, hogy a kifogásolt szabályozás folytán sérült-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése.
- [51] 3.1. Az Alkotmánybíróság vizsgálata során figyelemmel volt a 8/2022. (V. 25.) AB határozatában, valamint a 23/2022. (X. 19.) AB határozatában foglaltakra, amelyek összefoglalták az Alkotmánybíróságnak a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát megállapító vizsgálati módszerének lépéseit.
- [52] A 8/2022. (V. 25.) AB határozat a visszaható hatályú jogalkotás szempontrendszerét az alábbiakban állapítja meg: „Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a korábbihoz képest hátrányos-e a támadott szabály. Amennyiben nem, ad malam partem visszaható hatályú jogalkotás per definicionem nem állhat fenn. Amennyiben a norma hátrányos, akkor másodlagosan vizsgálandó, hogy az előírás hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e. Igenlő válasz esetében a szabályozás alaptörvény-ellenes. Ha a hatályba léptetés nem visszamenőleges, harmadlagosan azt kell megvizsgálni, hogy a rendelkezés ettől függetlenül utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött – esetleg már le is zárt – jogviszonyok megítélését. Ez ugyanis a visszamenőleges hatályba léptetéshez hasonlóan valódi visszaható hatályú jogalkotást jelent, és alaptörvény-ellenes. Ezzel szemben amennyiben a norma a múltban keletkezett tartós jogviszonyokat kizárólag a jövőre nézve módosítja (azonnali vagy kvázi visszaható hatály), és a beavatkozásnak alkotmányosként elfogadható indoka van, az adott esetben alkotmányos lehet” (Indokolás [19]).
- [53] Ugyanakkor a 23/2022. (X. 19.) AB határozat (Indokolás [41]) megerősítette, hogy az említett teszt első eleménél figyelemmel kell lenni arra, hogy „»valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell« {57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 316, 324, megerősíti: Indokolás 3331/2018. (X. 26.) AB határozat, Indokolás [18]}. Míg a teszt második eleméből következően a visszaható hatály tilalma kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) szabályozásra vonatkozik {1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [55]} {3042/2021. (II. 19.) AB határozat, Indokolás [72]–[74]}.
- [54] 3.2. A Gyvtv.-t Módtv3. rendelkezései 2024. július elsejével vezették be a gyermekvédelmi intézmények vezetői, valamint szakmai alkalmazottai részére a jelen határozat Indokolása IV.2. pontjában (Indokolás [42] és köv.) már részletesen bemutatott, a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálatát. Ehhez kapcsolódóan szintén 2024. júliusától léptek hatályba, a fentiekben ismertetett rendelkezések, így a bírói kezdeményezés által kifogásolt Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja is, amely a módosítás hatálybalépésétől, azaz 2024. július 1-jétől számítva, a munkáltatói jogkör gyakorlójának a tíznapos, nyilatkozattételi felszólításától számított, a foglalkoztatott harminc, illetve elháríthatatlan akadály esetén negyvenöt napos nyilatkozattételi kötelezettségének elmulasztását követően teszi kötelezővé az említett foglalkoztatottak azonnali hatályú foglalkoztatási jogviszonyának megszüntetését, illetve állapítja meg, hogy a nyilatkozat megtételének meghatározott időn túli elmulasztása esetében az azonnali hatályú foglalkoztatási jogviszony megszüntetésén túl őket végkielégítés nem illeti meg. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a foglalkoztatási jogviszony említett új módosítása a korábbi szabályozáshoz képest egy új foglalkoztatási jogviszony megszüntetési módot, jogcímet vezetett be, amelyhez a jogalkotó nem rendelt végkielégítésre való jogosultságot. Mivel a bevezetett új, jogviszony-megszüntetési mód, és az ehhez kapcsolódó végkielégítésre való jogosultság hiánya a foglalkoztatott jogviszonyának megszüntetését azonnali hatállyal írja elő, azaz új feltételek fennállása hiányában azonnal megszűnik a foglalkoztatása, továbbá a korábbi szolgálati idejéhez kötött végkielégítésre sem tarthat igény, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az új norma bevezetése az érintettek számára hátránnyal jár, a korábbi szabályozáshoz képest hátrányt okozott.

- [55] Egyrészt az új, módosítás folytán bevezetett, kifogásolt rendelkezés az említett, gyermekvédelmi intézmények vezetői, valamint szakmai alkalmazottai foglalkoztatási jogviszonyát, álljanak akár munka, akár közalkalmazotti, vagy egyéb foglalkoztatási jogviszonyban, azért érinti hátrányosan, mivel az az egyik új alkalmazási feltétel (a kifogástalan élet) fennállása megállapításához szükséges, a foglalkoztatotti nyilatkozat megtételének elmulasztásához egy új, a hatálybalépésig nem létező, munkajogi szempontból az egyik legszigorúbb munkajogi jogkövetkezmény (szankció) bevezetését, alkalmazását írja elő. A jogalkotó a kifogásolt norma bevezetésével a jövőre nézve nemcsak megszünteti az említett foglalkoztatottak folyamatos foglalkoztatási jogviszonyát, amellyel elveszítik rendszeres jövedelmüket, de a nyilatkozat elmulasztásához olyan szankciót fűz, s ezáltal a foglalkoztatási jogviszonyuk oly módon kerül megszüntetésre, amely a foglalkoztatási jogviszony (akár munka-, akár közalkalmazotti jogviszony) „rendes” felmondása helyett jogviszonyuk azonnali hatályú felmondását írja elő. Ez a bírói kezdeményezés által támadott, új, a foglalkoztatási jogviszony megszüntetési mód (eset) pedig azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a korábbi, az ún. „rendes” munkajogi jogviszony megszüntetése eseteire járó olyan jogosultságokat, amelyek a meghatározottan hosszú, folyamatos munkaviszony fennállásához köthetők, a jogviszony megszüntetése esetére a foglalkoztatott számára járnak (felmondási idő, felmentési idő, illetve ezekre járó bér/távolléti díj, továbbá meghatározott munkaviszonyban töltött idő esetén a foglalkoztatott részére járó végkielégítés) teljes mértékben nélkülözi, azoktól a jogosultságoktól a foglalkoztatottat teljes mértékben megfosztja, annullálja. A korábbi szabályozás a gyermekvédelmi rendszerben ezekhez a foglalkoztatási jogviszonyokhoz a bemutatott alkalmazási feltételeket, valamint ahhoz kapcsolódóan a foglalkoztatottaktól ezen alkalmazási feltételek vizsgálatához szükséges nyilatkozatok megtételét (nyilatkozattételt) sem magukra, sem hozzátartozóikra nézve nem követelte meg, így a kifogásolt szabályozás egy teljesen új, a korábbiakban nem létező foglalkoztatási jogviszony megszüntetési jogcímet vezetett be.
- [56] Jelen határozat indokolásában szintén kitért már arra, hogy a gyermekvédelmi intézményekben, a kifogásolt rendelkezéssel érintett, és már alkalmazásban álló munkavállalók foglalkoztatási jogviszonya különböző lehet. Ugyanakkor megállapítható, hogy akár közalkalmazotti, akár munkaviszonyuk megszüntetése esetén, amennyiben a jogviszony megszüntetésére nem a foglalkoztatott tartós alkalmatlanságára, illetve nem megfelelő munkavégzése miatt került sor, továbbá annak megszüntetése nem a foglalkoztatott jogviszonyából eredő lényeges kötelezettségének szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben való megszegése következtében, hanem a munkáltató működésével összefüggő okból kerül sor, a Kjt. és az Mt. szerint meghatározott időtartamú jogviszonyban állása alapján – többek között – végkielégítésre szerezhet jogosultságot [lásd: Kjt. 37. § (4) bekezdése, az Mt. 77. § (3) bekezdése]. Ezen végkielégítésre való jogosultság mértéke az adott jogviszonyban történő folyamatos munkavégzés időtartamára, illetve arra tekintettel, hogy a jogviszony megszüntetésére a foglalkoztatott iránymódú öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül kerül-e sor tovább növekszik [utóbbira lásd pl. Mt. 77. § (4) bekezdés, Kjt. 37. § (7) bekezdés, emelt összegű végkielégítés]. Szintén megállapítható, hogy a bírói kezdeményezés által kifogásolt norma a jogviszony megszüntetése mellett, az alkalmassági vizsgálatnak a lefolytatásához szükséges, a saját és hozzátartozójára vonatkozó nyilatkozattételnek elmulasztásához további, a korábbi szabályozás által nem ismert, új munkajogi szankciót fűz, megfosztva a végkielégítésre való jogosultságtól az említett gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottat.
- [57] Ezt a korábbi szabályozás nem tartalmazta, ezért az adott foglalkoztatott a foglalkoztatási jogviszonya megkötésekor ezt a későbbiekben bevezetésre kerülő, új alkalmazási feltételnek való megfelelést (különösen a közös háztartásban élő nagykorú hozzátartozó tekintetében) nem mérlegelhette (vö. 3537/2021 (XII. 22.), Indokolás [73]–[75] egészségügyi dolgozók kötelező védőoltása), illetve ezzel a feltétellel nem kellett számolnia.
- [58] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés által kifogásolt norma bevezetése, a foglalkoztatottak helyzetére nézve a korábbi szabályozáshoz képest hátrányosabb, emiatt a visszaható hatály tilalmával kapcsolatos teszt ad malam partem eleme fennáll.
- [59] 3.3. Ezt követően az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia volt szükséges, hogy a jogalkotó visszamenőlegesen léptette-e hatályba a kifogásolt szabályozást. Az Alkotmánybíróság a határozat indokolásának IV/3.2. pontjában (Indokolás [54] és köv.) már részletesen bemutatta, hogy a bírói kezdeményezéssel támadott norma a bevezetését/hatálybalépését követően állapított meg a foglalkoztatottakra nézve hátrányos jogkövetkezményeket, azaz a kifogásolt norma hatályba léptetése nem visszamenőlegesen történt.
- [60] 3.4. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a hátrányt okozó visszaható hatály tilalmának a sérelme különösen akkor merül fel, amikor egy jogi norma oly módon lép hatályba, hogy hátrányosan megváltoztatja a hatálybalépés időpontjában már fennálló tényállás anyagi jogi jellegű jogkövetkezményét a folyamatban lévő eljárásokban {2/2022. (II. 10.) AB határozat (Indokolás [37])}. Jelen esetben azonban ilyen eljárásról nem beszélhetünk, mivel a folyamatban lévő munkajogi per épp a jogszabályváltozás okán indult eljárás.

- [61] 3.5. A 8/2022. (V. 25.) AB határozatban kiemelt tesztet követve, annak negyedik fordulata szerint: „amennyiben a norma a múltban keletkezett tartós jogviszonyokat kizárólag a jövőre nézve módosítja (azonnali vagy kvázi visszaható hatály), és a beavatkozásnak alkotmányosként elfogadható indoka van, az adott esetben alkotmányos lehet” (Indokolás [19]). Ezért jelen vizsgálat áttekintette, hogy annak első fordulata szerinti, a múltban keletkezett tartós jogviszonyok jövőre vonatkozóan kerültek-e módosításra.
- [62] 3.5.1. A kifogásolt norma a gyermekvédelmi foglalkoztatási jogviszonyban állókra nézve a jogviszonyuk megszüntetése szempontjából a jövőre nézve vezette be a foglalkoztatási jogviszonyokra vonatkozó megszüntetési okot, amely szemben az általános elvvel – mely szerint a munkaviszonyt mind a munkáltató, mind a munkavállaló „rendes” felmondással megszüntetheti – egy ún. „rendkívüli” megszüntetési okot hoz létre, amely a főszabálytól eltérően szankció jellegű. Az ugyanis (lásd a fentiek szerint) az alkalmazási feltételek vizsgálatához szükséges nyilatkozat megtételének elmulasztásához olyan, a foglalkoztatott számára hátrányos jogkövetkezményt fűz, amely a foglalkoztatási jogviszonyuk megszüntetésén túl, a különböző, az ún. „rendes” felmondás (a Kjt.-ben felmentés) esetére járó esetleges juttatásoktól megfosztja a fenti, gyermekvédelmi foglalkoztatásban álló vezető állású, illetve szakmai foglalkoztatási munkakörben álló személyeket. Megállapítható, hogy az új szabályozás jövőbeli bevezetése tartós jogviszonyokba, mégpedig a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottak folyamatos jogviszonyába avatkozik bele. Egyrészt az új megszüntetési ok bevezetésével annak azonnali hatályú megszüntetésével, továbbá azzal, hogy az adott foglalkoztatási jogviszonyban már kellően hosszú, a törvényileg meghatározott időtartamú munkavégzés ellenére a foglalkoztatottat a szabályozás a számára a rendes felmondás esetén biztosítandó jogosultságoktól (felmondási idő, felmentési idő, végkielégítés) megfosztja, hátrányos új szabályozás.
- [63] A foglalkoztatottak tartós jogviszonya három részben lett terheesebb a jövőre nézve az új szabályozás folytán: 1. egyrészt egy új, további megszüntetési ok (jogcím) alapján szüntetheti meg a gyermekvédelemben már foglalkoztatottként állók foglalkoztatási jogviszonyát, 2. ez azonnali hatállyal történik, 3. az addig, a foglalkoztatási jogviszonyban töltött megfelelően hosszú, folyamatos időtartamú munkavégzés esetében járó végkielégítésre való jogosultságtól megfosztja az addig foglalkoztatotti jogviszonyban állókat.
- [64] 3.5.2. Az Alkotmánybíróság a fenti teszt negyedik fordulatainak vizsgálata során, nevezetesen, hogy van-e alkotmányosan elfogadható indoka az új szabályozás bevezetésének, szükségesnek tartotta valamennyi említett elemet egyenként megvizsgálni.
- [65] Az Alaptörvény Nemzeti hitvallása hangsúlyozza az elesettek megsegítésének kötelezettségét, amely megerősíti az állam átfogó felelősségét, illetve védelmi kötelezettségét a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő személyi kör tekintetében.
- [66] A Módtv3. általános indoklásában kitért arra, hogy a gyermekvédelmi intézmények vezetőire, valamint a szakmai munkakörben foglalkoztatottjaira vonatkozó alkalmassági vizsgálat bevezetését a gyermeki jogok biztosítását garantáló Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése követelte meg, amely alapján minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Az Alaptörvény tizenötödik módosítása a gyermekek védelmét az eddigi legmagasabb szintre emelte. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerint: „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez. Ez a jog – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz. [...]” Az Alaptörvény XVI. cikkének középpontjában a gyermekek legjobb érdeke áll, melynek biztosítása érdekében az államot (a szülőkhöz viszonyított mögöttes) intézményvédelmi kötelezettség is terheli. Az Alkotmánybíróság a 3047/2013. (II. 28.) AB határozatában kiemelte, hogy „[a]z állam szerepe a gyermekek védelmében és a róluk való gondoskodásban az, hogy meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, létrehozza és működtesse a gyermekek védelmét biztosító intézményrendszert. Az Alkotmány az államnak igen tág szabályozási teret ad a gyermekvédelmi rendszer kialakításában.” [114/2010. (VI. 30.) AB határozat, ABH 2010, 579, 582.] Család hiányában – illetve a kötelezettségét nem teljesítő szülő esetében – a gyermekekről való gondoskodás állami kötelezettsége konkréttá is válik: ilyen esetben a családi védelmet, gondoskodást nemhogy kiegészíti, hanem egyenesen pótolja – pótolni köteles – az állam. „[h]a a gyermeknek nincs vagy a szülői köteleességeket nem teljesítő szülője van, akkor helyettük az államnak kell helytállania. Ez ad a jogalkotó államnak lehetőséget a törvényes beavatkozásra, és kötelezi az államot közvetlen helytállásra (tartás) a védelem és gondoskodás feladatára (büntető rendelkezések, állami gondozásba vétel)” (995/B/1990. AB határozat, ABH 1993, 515, 528.). {Indokolás [56]–[57]}.
- [67] Ennek részeként az államnak – többek között – ki kell alakítania az erre a feladatra megfelelő szakembereket foglalkoztató gyermekvédelmi intézményrendszert és ezeket az intézményeket a gyermekek fejlődését szolgáló, jogaikat biztosító, érdekeiket védő módon működtetnie kell, ideértve a szükséges jogszabályi környezet megalkotását is.

- [68] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a fentiekben már kifejtettek biztosítása céljából a gyermekvédelmi rendszerben dolgozó személyek tekintetében különös jelentőséggel bír, hogy a fenti intézményekben a gyermekekkel kapcsolatba kerülő, rájuk bízott, a saját családjukból kiemelt, kikerült gyermekek megfelelő védelemben és gondoskodásban részesüljenek. Az ő biztonságuk, korukhoz és szükségleteikhez igazodó gondozásuk, megfelelő színvonalú nevelésük és személyiségfejlődésük csak olyan környezetben, illetve azoknak a szakembereknek a részvételével biztosítható megfelelően, akik szakmai alkalmasságuk mellett pszichológiailag és erkölcsileg is alkalmasak az említett gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos jogai biztosítására. Nem kifogásolható tehát, ha a gyermeki alapjogok biztosítása céljából a gyermekvédelem területén munkát végző, a védendő gyermekekkel közvetlen kapcsolatban álló foglalkoztatottak tekintetében – értelemszerűen a jövőre nézve – olyan új foglalkoztatási feltételeket vezet be a jogalkotó, amely a szakmai alkalmasság mellett immár megköveteli a pszichológiai alkalmasságot is, továbbá ezentúl csakis kifogástalan életvitelű személyekkel kívánja betölteni a gyermekvédelmi intézményekben az említett munkaköröket.
- [69] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy jelen eljárásának nem tárgya a Gytv. említett alkalmassági eljárására vonatkozó részletes szabályozásának alkotmányossági vizsgálata. Így jelen alkotmányossági eljárásában az eljárás típusa okán ezek részletes alkotmányossági vizsgálatát sem végez(het)te el. Az azonban általánosságban megállapítható, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből közvetlenül levezethető, hogy a jogalkotónak olyan alkalmazási feltételeket kell megállapítania az említett munkakörök esetében, azaz az említett gyermekvédelmi intézményekben csak olyan, a védendő és gondozásra szoruló, a gyermekekkel közvetlen kapcsolatban álló munkakörökben csak olyan személyek foglalkoztathatóak, akik a szakmai alkalmasság mellett pszichológiai és erkölcsi (kifogástalan életvitelt élő) szempontból is megfelelnek a gyermekek védelme és gondozása legmagasabb színvonalon történő ellátásának, biztosítva a Gyermek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény 3. cikkében foglaltakat is, összhangban a Gytv. törvényjavaslatának általános indoklásában foglaltakkal.
- [70] Így az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a norma azon elemének, amely jövőre nézve a gyermekvédelmi intézményeiben a fentiekben már bemutatott, adott munkakörben foglalkoztatottak számára az új alkalmazási feltételükre vonatkozó alkalmassági vizsgálatukhoz szükséges nyilatkozatuk elmulasztásához a foglalkoztatási jogviszonyuk megszüntetését fűzi, van alkotmányos indoka. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt gyermeki alapjogokra tekintettel nem alaptörvény-ellenes, sőt az kifejezetten megköveteli, azzal összhangban álló az a szabályozás, amely az említett feltételeknek eleget nem tevő, (legyen az akár az erre vonatkozó ellenőrzés folytán alkalmatlannak minősülő, vagy csak az alkalmasság ellenőrzését – az annak lefolytatását a nyilatkozattétel elmulasztásával – akadályozó/gátló) személy adott munkakörbeli foglalkoztatásának megszüntetését írja elő a védendő gyermekekkel közvetlen kapcsolatban álló munkakörök esetében, nem sérti a visszaható hatály tilalmát.
- [71] 3.6. Ezt követően az Alkotmánybíróság az új szabályozás további két elemének alkotmányosságát vizsgálta, amely a nyilatkozattétel elmulasztásakor az említett, gyermekekkel közvetlen kapcsolatban álló munkakörökben foglalkoztatottak esetében a foglalkoztatási jogviszonyuk megszüntetését „azonnali hatállyal” írja elő, továbbá az említett esetkörben a fentiek szerint érintett foglalkoztatottak számára a foglalkoztatási jogviszonyuk megszüntetéséhez nem ír elő végkielégítésre való jogosultságot.
- [72] Megállapítható, hogy a jogalkotó a törvényjavaslat általános, továbbá részletes indoklásában – a gyermekek védelmét jelölte meg ezen fordulatok bevezetésének okaként. Emellett az amicus curiae foglalkoztatás-politikai indokkal magyarázza az említett jogkövetkezmények alkalmazását. Míg a törvényjavaslat indoklása a kifogástalan életvitelre vonatkozó ellenőrzés lefolytatásának eredményeként, az annak való „nem megfelelés” esetére rögzíti, hogy azt azonnali hatállyal kell megszüntetni és a foglalkoztatott nem tarthat igényt végkielégítésre sem.
- [73] 3.6.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a foglalkoztatási jogviszony „azonnali hatállyal” történő megszüntetésének legitim alkotmányos célja a gyermekek legmagasabb szintű védelme, mely magában foglalja a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésükhöz szükséges védelmet és gondoskodást. Azzal összhangban álló az olyan szabályozás, amely a gyermekekkel közvetlen kapcsolatban álló munkakörökben csak azoknak a foglalkoztatottnak a munkavégzését teszi lehetővé, akik kifogásolhatatlan életviteléről, mint alkalmassági feltételről a munkáltatójuk kifejezetten meggyőződött. Ebből következően a gyermekek jogainak védelme és mindenek felett álló érdeke azt is megköveteli, hogy azokon a foglalkoztatottakon kívül, akiknek az életvitelük kifogásolható, azok a foglalkoztatottak sem maradhassanak a továbbiakban a gyermekekkel közvetlenül kapcsolatban álló munkakörökben foglalkoztatásban, akiknek az említett alkalmasságáról (együtt élő hozzátartozójukra is kiterjedően) a munkáltatójuk nem tudott megbizonyosodni, így alkalmasságuk kérdéses.

- [74] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés által támadott norma „azonnali hatállyal” fordulata, annak alkotmányos legitim céljára tekintettel nem alaptörvény-ellenes, nem sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését.
- [75] 3.6.2. A bírói kezdeményezéssel támadott norma végkielégítés nélküli megszüntetésének bevezetésére vonatkozóan sem a törvényjavaslat általános, sem részletes indokolása nem szolgált alkotmányos indokkal. Míg az *amicus curiae* a támadott szabályozás bevezetésének alátámasztására olyan foglalkoztatás, illetve szakpolitikai indokolást tartalmaz, amely maga is ellentmondásos. Egyrészt ugyanis a végkielégítés kifizetésének a hiányát a munkaerő kiáramlásának és ezzel az intézményrendszer ellehetetlenülésének a megakadályozásával magyarázza, ugyanakkor annak indokolása az új feltételeknek meg nem felelő foglalkoztatottak mielőbbi eltávolítását is szükségesnek tartja.
- [76] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti védelme azzal megvalósul, hogy az alkalmassági feltételeknek nem megfelelő foglalkoztatottak jogviszonya azonnali hatállyal megszüntetésre kerül, miután az érintettek elbocsátásuk folytán a gyermekvédelmi intézményben gondozott gyermekek környezetéből elkerülnek.
- [77] Az Alkotmánybíróság már többször foglalkozott a végkielégítés intézményének alkotmányossági vizsgálatával. Ennek kapcsán a 3053/2022. (II. 11.) AB határozatában – annak az Alaptörvény XIII. és XV. cikkel való kapcsolatával összefüggésben – összefoglalta a végkielégítés jogintézményére, rendeltetésére, funkciójára, jogi természetére és alkotmányjogi megítélésére vonatkozó gyakorlatát, melyet a 3192/2022. (IV. 29.) AB határozatában megerősített (lásd: Indokolás [44]–[46]). Eszerint a végkielégítés rendeltetését tekintve a munkakeresés időszakában, az ismételt munkavállalásig terjedő időben egyfajta anyagi jellegű támogatást jelent és a megélhetés biztosítását célozza azon nyugellátásra nem jogosult foglalkoztatottak számára, akiknek a jogviszonya önhibáján kívül kerül megszüntetésre. (174/B/1999. AB határozat, ABH 2005, 870, 875). Az Alkotmánybíróság összegzése alapján a végkielégítés funkciója a tisztas végelbánás egyik eszközeként tehát az, hogy a munkáltató oldalán felmerült okból az adott foglalkoztatási jogviszonyból kikerülő személy újraalkalmazásáig anyagi biztonságban legyen. A döntés – egyebek mellett – megállapította, hogy „[m]ivel a végkielégítéshez való jog a fentiek alapján nem az Alaptörvény által biztosított alapjog, ekként a közszolgálati vagy más jogviszonyokat [...] szabályozó törvényeken alapul, ezért a jogalkotót a végkielégítésben való részesítésre irányuló döntése esetén annak feltételei meghatározása során széleskörű mérlegelési jog illeti meg, és alkotmányellenesség csak egészen szélsőséges esetben állapítható meg” (Indokolás [45]).
- [78] Az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy a végkielégítéshez való jog nem alapjog, ugyanakkor a jogszerűen a szolgálati idő után járó végkielégítés mint törvényi juttatás „elvonását” a gyermekek jogainak védelme nem magyarázza, és azzal kapcsolatban alkotmányos összefüggés nem állapítható meg.
- [79] 3.6.3. Mint azt az Alkotmánybíróság jelen határozat indokolásának IV/1. pontjában (Indokolás [37] és köv.) már bemutatta, „[a] múltban létrejött jogviszonyok utólag történő megváltoztatása nem igazolható alkotmányosan. Ehhez képest tartós jogviszonyok esetében – hasonlóan a jogalkotói ígérvényekhez – a jogalkotói beavatkozás határát a szerzett jogok védelme és a bizalomvédelem követelménye jelöli ki. E körben – a beláthatóság és a tervezhetőség miatt – a rövid és/vagy a határozott időre szóló jogviszonyok és ígérvények élveznek magasabb szintű védelmet. Ezzel szemben a hosszútávra szóló és határozatlan idejű jogviszonyok esetében a – kellő felkészülési időt biztosító – jogalkotói beavatkozás a körülmények változására tekintettel alkotmányos szempontból általában elfogadhatóbb, de legalábbis nem teljesen kizárt. A jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni, a vizsgálat esetről esetre való mérlegelést igényel” {lásd még: 17/2023. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [27]}.
- [80] Míg az Alkotmánybíróság a 3042/2023. (II. 8.) AB határozatában szintén megerősítette, hogy „[a] visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem értelmezhető akként, hogy a jogalkotó a jövőre nézve ne lenne jogosult valamely (adott esetben fennálló, tartós jogviszonyokat is érintő) jogi szabályozás módosítására, ugyanakkor azonban a jogalkotó szabályozási mozgástere nem teljesen korlátlan ilyen esetekben. A fennálló, tartós jogviszonyokba történő jogalkotói beavatkozás egyik korlátja a jogállamisághoz kapcsolódóan a bizalomvédelem elve, amely egy jogszabály változatlan fennmaradásához fűzött megalapozott és a jog eszközeivel is védett várakozás. Az Alkotmánybíróságnak e körben esetről esetre azt kell értékelnie, hogy hol húzódik a határ a jogalkotó szabadsága és a címzetteknek a jogi szabályozás állandóságához és kiszámíthatóságához fűződő érdeke között {3296/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [51]}” (Indokolás [15]). Amint azt az Alkotmánybíróság a 3003/2020. (II. 4.) AB határozatában említett határozatban is felidézte, „[t]artós jogviszonyok esetében a bizalomvédelem és a kellő felkészülési idő követelménye egymással összefüggésben, egymásra tekintettel érvényesül. A 34/2014. (XI. 14.) AB határozat a következőképpen

foglalta össze a kellő felkészülési időnek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezetett követelményét: »jogállami követelmény, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. A felkészülési idő 'egy jogszabály megalkotása és kihirdetése, illetve hatálybalépése, azaz normatív hatásának kifejtése között eltelt idő' [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 498.].« {3003/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [54]}. A 24/2019. (VII. 23.) AB határozat – amely hangsúlyosabban kitért azon esetekre, amikor egy vitatott jogszabályi rendelkezés hatálybalépése és annak alkalmazandósága elválik egymástól – részletesebben áttekintést nyújtva az azzal kapcsolatos alkotmányossági szempontokról: „Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmény, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. A felkészülési idő egy jogszabály megalkotása és kihirdetése, illetve hatálybalépése, vagy amennyiben a hatálybalépés időpontjától elválik annak alkalmazhatósága, akkor a kihirdetés és az alkalmazhatóság között eltelt időtartam. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből levezetett jogbiztonság követelménye a jogszabály hatálybalépése, illetőleg alkalmazhatósága időpontjának megállapítására vonatkozóan azt a kötelezettséget hárítja a jogalkotóra, hogy kellő időt biztosítson a jogszabály szövegének megismerésére; a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez; a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire. A kellő felkészülési idő követelményének a jogbiztonság elvéből következő lényegi eleme tehát, hogy a jogszabályi rendelkezéseknek mindazok a címzettjei, akik részére a jogszabály új, illetve többletkötelezettségeket ír elő, a kötelezettségeiket potenciálisan teljesíteni tudják, és akaratuk ellenére ne kövessenek el kötelességszegést, ne valósítsanak meg jogellenes magatartást. Mind a jogalkalmazásnak, mind pedig a jogkövető magatartásnak feltétele a jogszabály megismerése, ebből a szempontból tehát a jogszabály alkalmazására való felkészülés és a jogszabály megismerése a cél-eszköz viszonyban áll egymással {6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [233]–[236]}. A jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges kellő idő megállapítása és biztosítása a jogalkotó felelősséggel terhelt mérlegelésének és döntésének függvénye, mellyel összefüggésben alaptörvény-ellenesség csak a jogszabály alkalmazására való felkészülést szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő elmaradása, illetőleg hiánya esetén állapítható meg {3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [51]}. Miközben annak elbírálása, hogy egy konkrét jogszabály esetében pontosan mennyi idő szükséges a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, nem alkotmányjogi kérdés, a felkészülési idő elmaradása vagy kirívó hiánya már alaptörvény-ellenességet eredményez.” {24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [42]–[43]}. Erre figyelemmel azon túl, hogy az Alkotmánybíróságnak figyelemmel kellett lennie, hogy a kifogásolt norma mikor lépett hatályba, azt is értékelnie szükséges, hogy azok mikortól voltak alkalmazandóak, és ezek kapcsán a jogszabály megismerésére, alkalmazására rendelkezésre álló felkészülési idő kirívóan rövidnek tekinthető-e. A Gyvtv. bírói kezdeményezés által is kifogásolt szabályozása 2024. június 18-án került kihirdetésre, míg maga a szabályozás 2024. július 1-jén lépett hatályba, melytől kezdődően a címzettek nézve már azon a napon hatályba lépett a nyilatkozattételi kötelezettségükre vonatkozó törvényi határidő. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, a vonatkozó új, végkielégítés nélküli megszüntetési jogcím kihirdetése és alkalmazása között kevesebb, mint két hét telt el, így kevesebb, mint két hét alatt kellett volna felkészülniük a címzetteknek a végkielégítésre való jogosultságba vetett bizalommal szemben arra, hogy az új munkahely keresésének időtartamára megélhetésüket más módon biztosítsák. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy egy ilyen, a korábbitól eltérő jogintézmény bevezetésére, a tartós, szolgálati időtartamhoz kötődő, jogosultságba vetett bizalommal szemben annak jövőbeni megszüntetésére való felkészüléshez az említett időtartam kirívóan rövidnek tekinthető, amely megalapozottan veti fel a kellő felkészülési idő sérelmén alapuló Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását.

- [81] 3.6.4. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben figyelemmel volt arra, hogy a gyermekvédelmi intézményekben említett munkakörben foglalkoztatottak a foglalkoztatási jogviszonyukban eltöltött, folyamatos, hosszú, meghatározott évek alatt végzett, munkavégzésükre tekintettel, válhatnak végkielégítésre jogosulttá. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvényből önmagában nem lehet következtetni a végkielégítésre való jogosultság biztosítására, sem pedig annak meghatározott mértékére. A végkielégítés az Mt.-ből, illetve a Kjt.-ből stb. eredő jogosultság, amelyet – változó tartalommal – a jogalkotó biztosít a munkavégzésben eltöltött idő ellentételezéseként, az említett foglalkoztatottak számára foglalkoztatási jogviszonyuk megszüntetése esetére. Ugyanakkor az említett foglalkoztatottak e törvények rendelkezéseiben bízva alappal számíthattak arra, hogy még ha a jövőben a munkaviszonyuk meg is szűnik, a jogszerűen munkában töltött időt a munkáltató a végkielégítés útján is elismeri. A konkrét, vizsgált esetben a jogalkotó nem fűzött alkotmányos magyarázatot

a szolgálati időhöz kötötten járó végkielégítés elvonásához, továbbá ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság sem talált erre nézve alkotmányosan igazolható, legitim indokot, amely a foglalkoztatási jogviszony megszüntetése mellett a végkielégítés elvonását is megköveteli. Pusztán foglalkoztatás-politikai indokok az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti bizalomvédelmet élvező végkielégítésre való jogosultság elvonását önmagában nem teszik alkotmányossá.

- [82] 4. Az Alkotmánybíróság a fenti vizsgálat alapján megállapította, hogy a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának „a foglalkoztatási jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár” szövegrésze az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét okozta, figyelemmel arra, hogy annak nem volt alkotmányos indoka, valamint sértette a bizalomvédelem elvét, továbbá nem biztosított kellő felkészülési időt, ezért azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisítette. Tekintettel arra, hogy a jogalkotó a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjában egy sui generis, új foglalkoztatási jogviszony megszüntetési jogcímet hozott létre, az abban szabályozott azonnali hatályú megszüntetési jogcím nem azonos a rendkívüli felmondási jogcímekkel, ezért az nem eredményezi automatikusan a végkielégítésre való jogosultság hiányát. Éppen ellenkezőleg, az Alkotmánybíróság jelen vizsgálata által megállapított alaptörvény-ellenességre tekintettel, az érintett címzettek a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, foglalkoztatási jogviszonyuk ezen új jogcímen történő megszüntetése esetén jogosulttá válnak végkielégítésre, ezért arról a bíróságoknak rendelkezniük kell.
- [83] A megsemmisített rendelkezés az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben nem alkalmazható. Annak biztosítása érdekében, hogy az alaptörvény-ellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben és a bíróságok az előttük folyamatban lévő ügyeket az Alaptörvénnyel összhangban álló jogszabályi rendelkezés alkalmazása révén dönthessék el, az Alkotmánybíróság – a jogbiztonság érdekében – az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján a támadott rendelkezés általános alkalmazási tilalmáról is döntött.
- [84] 5. Az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság jelen határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/3540/2024.

Dr. Handó Tünde alkotmánybíró különvéleménye

- [85] Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával. Álláspontom szerint ebben a tekintetben is elutasításnak lett volna helye. A bíró olyan perben kezdeményezte az alkotmánybíróági eljárást, amelyben a felperes a közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésére alapítva kérte a volt munkáltatója marasztalását. A bírói kezdeményezés a kifogástalan életvitel vizsgálatával összefüggő Gyvtv. rendelkezéseket támadta, közöttük a jogviszony azonnali hatályú és végkielégítés nélküli megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket. A perbeli esetben a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére azért került sor, mert a felperes a Gyvtv. új rendelkezése szerinti nyilatkozattételt megtagadta.
- [86] 1. A jogszabály-módosításnak a foglalkoztatott mint jogalany magatartását érintő első mozzanata a kifogástalan életvitellel kapcsolatos nyilatkozattételi kötelezettség. A foglalkozási jogviszony ezt követő alakulásának ez az első fordulópontja: a foglalkoztatási jogviszony fennállása itt a foglalkoztatott együttműködő vagy azt megtagadó magatartásán fordul meg. Amennyiben nem tartjuk hátrányosnak, sőt alkotmányosan igazolhatónak tartjuk a nyilatkozattételi kötelezettséget, és a megtagadáshoz szankcióként kapcsolódó azonnali hatályú foglalkoztatási jogviszony megszüntetést, akkor a foglalkoztatási jogviszonyok – a foglalkoztatott felróható magatartására visszavezethető – azonnali hatályú megszüntetéséhez természetesen és szokásosan kapcsolódó egyéb következményeket (nincs végkielégítés, nincs felmentési/felmondási idő) sem lehet alkotmányosan hátrányosnak minősíteni.
- [87] A határozat – helyesen – alkotmányosan igazolhatónak tartja a nyilatkozattétel megtagadásából eredő jogkövetkezményt, az azonnali hatályú foglalkoztatási jogviszony megszüntetést. Ezzel a törvényhozó – a munkáltató mérlegelési jogkörét magához vonva – maga döntött arról, hogy a bizalom elveszett a kötelezettségszegő foglalkoztatottban. Ha az Alkotmánybíróság ezt a bizalomvesztést bizalomvédelemmel ellentételezi, akkor a törvényhozói akarattal és az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével megy szembe. A határozatban következetesen érvényre kellett volna juttatni az Alaptörvény módosult XVI. cikk (1) bekezdését. A határozat ezzel szemben a gyermek joga és az állam erre vonatkozó intézményvédelmi kötelezettsége elé helyezi egy olyan személy végkielégítés (a határozat szerinti „elismerés”) iránti óhaját, akiben a saját kötelezettségszegő, azaz nem együttműködő magatartása miatt kellett, hogy elveszzen a gyermekvédelmi intézmény bizalma.
- [88] 2. A végkielégítés a jogi természetét tekintve a munkajogviszony/közalkalmazotti jogviszony stb. meghatározott jogcímeikkel történő munkáltatói vagy foglalkoztatotti megszüntetése esetén fizetendő juttatás. A végkielégítésnek ideiglenes jövedelempótló, szociális jellege van. A törvények szerinti mértéke az adott munkáltatónál munkaviszonyban, közalkalmazotti stb. jogviszonyban eltöltött idő tartamától függő. A juttatás azonban nem alanyi jogon jár, hanem olyan esetekre rendelkeznek erről a törvények, amikor a munkavállalón kívül álló okból kerül sor a jogviszony megszüntetésére. Olyan esetekre azonban nem rendelkeznek a törvények végkielégítést, amikor a jogviszony megszüntetése a foglalkoztatott felróható magatartására vezethető vissza.
- [89] A Kjt. 37. §-a rendelkezik a végkielégítésre való jogosultságról. Ennek lényege, hogy végkielégítés a felmentés, a rendkívüli lemondás, a munkáltató jogutód nélküli megszűnése következtében vagy többször meghosszabbított határozott idejű jogviszonya megszűnésekor illeti meg a közalkalmazottat. A végkielégítésre való törvényi jogosultságnál annak van jelentősége, hogy az adott jogviszony a törvényben kifejezetten nevesített módon szűnt-e meg.
- [90] Előbbiekből következik, hogy nem lehet helytálló az a határozati megállapítás, amely a foglalkoztatottat ért hátrányt így összegzi: „az addig, a foglalkoztatási jogviszonyban töltött megfelelően hosszú folyamatos időtartamú munkavégzés esetében járó végkielégítésre való jogosultságtól megfosztja a foglalkoztatotti jogviszonyban állókat.” A határozat később ezt a következőképpen erősíti meg: „a jogszerűen a szolgálati idő után járó végkielégítés mint törvényi juttatás „elvonását” a gyermekek jogainak védelme nem magyarázza, és azzal összefüggésben alkotmányos összefüggés nem állapítható meg.” Azért sem lehet szó megfosztásról/elvonásról mert a nyilatkozattétel megtagadása valójában súlyos kötelezettségszegés, amely – a törvényhozó döntése okán – bizalomvesztést eredményez. Ezért a Gyvtv. szerinti azonnali hatályú megszüntetés jogi jellegét (oka, következményei) illetően a Kjt. szerinti rendkívüli felmentéshez hasonló, azzal, hogy itt a munkáltatónak a törvény nem enged mérlegelési lehetőséget a közalkalmazotti magatartás (a nyilatkozattételt megtagadta) megítélésében.
- [91] Az alkotmánybíróági gyakorlat – ahogyan azt a határozat is részletezi – már több esetben kinyilvánította, hogy „a végkielégítéshez való jog nem alapjog.”
- [92] A végkielégítés törvényi és alkotmányos természetéből (nem alapjog) következően nem is lehetett volna külön vizsgálni a végkielégítés nélkülség alkotmányos igazoltságát. A jogalkotó állásfoglalása szerint

ez intézményvédelmi okból is történt: ezzel megelőzték azt, hogy a gyermekvédelemből anyagi előnyök szerzése végett ne induljon meg az intézmények működését ellehetetlenítő elvándorlás. Éppen a XVI. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódó határozati érvelésből következik az, hogy ez nem is csupán egy szakpolitikai indok, hanem alkotmányosan is igazolja [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés] a szóban forgó törvényi rendelkezést.

- [93] A fentiekre tekintettel a felkészülési idő elégtelenségével kapcsolatos határozati érvelésnek nem is lett volna helye. Ezen túlmenően is a felkészülési idő elégtelenségére vonatkozó határozati érvelés nem kellően tárgyyszerű. Tárgyilag megközelítésben a végkielégítés nélküli azonnali hatályú jogviszony megszüntetés nem okozhatta a volt közalkalmazott egzisztenciális ellehetetlenülését. A módosítás kihirdetése és a foglalkozási jogviszony megszüntetés között 54 nap telt el. Ha nyilatkozatot tesz a foglalkoztatott, akkor még a tényleges vizsgálatokig is hetek telhetnek volna el. Azaz elegendő idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy új állást találjon magának. Ami az ellátottságát illeti, még ehhez a megszüntetési módhoz kapcsolódóan is jogosulttá vált a júliusi illetménye arányos részére, néhány nappal korábban jutott hozzá a júniusi illetményéhez, és még a szabadságmegváltás elszámolására is számíthatott. Ha az elhelyezkedése nehézséget jelentett számára álláskereső járandóságot igényelhetett volna, vagy korhatár előtti nyugdíjat igényelhetett volna. Egyébiránt semmilyen adat nem merült fel arra, hogy milyenek a felperes anyagi viszonyai, van-e új állása, de ilyen ténykérdésekkel az Alkotmánybíróság nem is foglalkozhatna. Mégis, ha a volt foglalkoztatott ellátatlanságának általánosságban alkotmányjogi jelentőséget tulajdonítanánk is, akkor azt helyes volna tárgyilagosan megközelíteni.
- [94] 3. Az előbbieken túl a megsemmisítő rendelkezés azért is aggályos, mert az semmibe vezetőnek látszik. A rendelkező rész szerinti szövegelem megsemmisítéséből ugyanis nem következik az, hogy a bíróság bármekkora összegű végkielégítést megítélhetne a per felperesének. A felperes ugyanis a végkielégítés igényét a közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésére alapította. Mivel azonban a foglalkoztatási jogviszony azonnali hatályú megszüntetése jogszerű volt, így nem is tarthat igényt végkielégítésre a jogviszonya jogellenes megszüntetésére alapozva [Kjt. 2. § (3) bekezdés, Mt. 82. § (3) bekezdés a) pont].
- [95] Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésével szemben az Alkotmánybíróság sem szólíthatja fel a bíróságokat arra, hogy létező törvényi rendelkezés hiányában is végkielégítés megfizetésére kötelezze a perbeli munkáltatót. A Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának részleges megsemmisítése nem teremt a végkielégítésre való jogosultságra (annak mértékére stb.) vonatkozó törvényi rendelkezést. Ilyet csak a törvényhozó írhatja bele a Gyvtv.-be vagy a Kjt.-be. Most azonban ezekben a törvényekben nincs olyan rendelkezés, amely végkielégítés fizetéséről rendelkezne a perbeli esetre.
- [96] Álláspontom szerint itt az Alkotmánybíróság a határozat indoklásába foglalva megkísérelte azt, hogy maga alkosson jogot és ennek – a törvényben nem létező, oda nem értelmezhető – az Alkotmánybíróság által alkotott jognak az alkalmazására kötelezze a perben eljáró bírót: „[...] a címzettek a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, foglalkoztatási jogviszonyuk ezen új jogcímen történő megszüntetése esetén jogosulttá válnak végkielégítésre, ezért arról a bíróságoknak rendelkezniük kell. [...] Annak biztosítása érdekében, hogy az alaptörvény-ellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben és a bíróságok az előttük folyamatban lévő ügyeket az Alaptörvénnyel összhangban álló jogszabályi rendelkezés alkalmazása révén dönthessék el, az Alkotmánybíróság – a jogbiztonság érdekében – az Abtv. 45.§ (4) bekezdése alapján a támadott rendelkezés általános alkalmazási tilalmáról is döntött.”
- [97] A fentiekből következően a perbíróság akkor jár el az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének megfelelően, ha ítélezésekor a törvényt alkalmazza. Amennyiben nincs olyan törvényi rendelkezés, amely a határozati indoklásban feltételezetten jogi alapja lehetne a végkielégítés megítélésének, akkor a perbíróság nem ítélt meg végkielégítést a volt közalkalmazottnak. Ebben a tekintetben a jelen alkotmánybíróági határozat indoklását nem kell és nem is lehet a törvényi rendelkezésekkel versengő kötelezésnek tekinteni. A törvény alkalmazása és értelmezése a perbíróságra tartozik.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró különvéleménye

- [98] Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjában foglalt megsemmisítéssel és annak indokolásával az alábbiakra tekintettel.
- [99] Álláspontom szerint az államnak jogában áll alkotmányosan még a tartós, régóta fennálló jogviszonyokba is beavatkozni és a korábnál szigorúbb (tovább)alkalmazási feltételeket előírni, ily módon nem tartom indokoltnak a támadott szabályozás végkielégítésre vonatkozó rendelkezésének megsemmisítését több szempontból sem:
- [100] 1. Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény XVI. cikkének középpontjában a gyermek legjobb érdeke áll, és ennek biztosítása érdekében az államot a szülőkhez viszonyított mögöttes intézményvédelmi kötelezettség is terheli, az államnak az erre a feladatra megfelelő szakembereket foglalkoztató gyermekvédelmi intézményrendszert és az intézményeket (ideértve a nevelőszülői hálózatot is) a gyermekek fejlődését szolgáló, jogaikat biztosító, érdekeiket védő módon működtetnie kell, ideértve a szükséges jogszabályi környezet megalkotását is. A család gyermek számára nyújtott védelmet mint belső viszonyt tehát jellemzően helyettesítő jelleggel kiegészíti az állami (és társadalmi) védelem, ami a gyermek családból való kényszerű kiemelése esetén konkréttá is válik. Ekkor a családi védelmet és gondoskodást az állam köteles pótolni [3047/2013. (II. 28.) AB határozat, Indokolás [56]–[57]].
- [101] Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése alapján az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.
- [102] Álláspontom szerint az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak a történeti alkotmány vívmányaként kellett volna elismernie a közigazgatási gyermekvédelem intézményi és személyi garanciáit, amelyet az állami gyermekmenhelyekről szóló 1901. évi VIII. törvénycikk teremtett meg.
- [103] Ezen törvénycikk elfogadása előtt – bár már Szent István Király Dekrétoinak Második Könyvének 24. Fejezetében is megjelent az árvák védelme, amely védelmet a középkorban alapvetően az egyházi menhelyek hivatottak biztosítani – a dualizmus korában főként szegényügyi kérdésként kezelték és szabályozták az árvák védelmét. Az állam a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló 1898. évi XXI. törvénycikk 14. §-ában ugyan a belügyminiszter felügyelete alá vonta a lelenc-intézeteket, valamint megteremtette a közigazgatási gyermekvédelem anyagi alapjait, azonban a gyermekvédelmi feladatokat ellátó állami intézmények létrehozása csak az 1901. évi VIII. törvénycikk elfogadásával történt meg.
- [104] A Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt elfogadott 1901. évi VIII. törvénycikk kétségtelen érdeme, hogy a közigazgatási gyermekvédelem körébe vonta a hetedik életévük betöltése előtt elhagyottnak minősített gyermekeket, valamint azon gyermekeket is, akik elhagyottnak minősítésére csak későbbi életkorukban került sor. A törvénycikk megteremtette az elhagyott gyermekek intézményi elhelyezésének lehetőségét is, azzal, hogy a gyermekek elhelyezése történhetett állami gyermekmenhelyeken belül, vagy ezek közvetítésével intézetek kívül is. Az állami gyermekmenhelyek felállítása 1904 és 1907 között történt, szabályzatukat az 1903-ban elfogadott belügyminiszteri körrendelet határozta meg.
- [105] Az 1901. évi VIII. számú törvénycikk 3. §-a értelmében a gyermekmenhelyek igazgatói voltak kötelesek gondoskodni arról, hogy a kisdédóvról szóló 1891. évi XV. törvénycikk, a gyermekek hat éves korától fogva pedig a népiskolai közoktatásról szóló 1868. évi XXXVIII. törvénycikk rendelkezései érvényesüljenek. Mindkét törvénycikk alapján a kisdédóvról (a kisdédóvról szóló 1891. évi XV. törvénycikk 13. §-a), illetve a tanítók (a népiskolai közoktatás tárgyában hozott 1868. évi XXXVIII. törvénycikk 138. §-a) élethosszig alkalmaztatnak és állomásaikról csupán súlyos hanyagság, erkölcsi kihágás, a törvényben és rendeletekben kiszabott kötelességeiknek megsértése, büntett vagy vétség miatt mozdíthatók el. A gyermekmenhelyek személyi állománya mindazonáltal tisztviselők, irodai személyzetből és alkalmazottakból állt. A tisztviselőket (igazgató főorvos, teleporvos, szükséghez képest másod és felügyelő orvos, ellenőr, gondok) közvetlenül a belügyminiszter nevezte ki, míg az irodai személyzet esetén szükség volt a belügyminiszter előzetes jóváhagyására.
- [106] Következésképpen az 1901. évi VIII. törvénycikk már tartalmazott modern értelemben vett, a közigazgatási gyermekvédelem terén érvényesülő intézményi és személyi garanciákat, amelyek a gyermekek gondoskodáshoz és védelemhez való jogát szolgálták, ezért ezen törvénycikk méltán tekinthető a történeti alkotmány vívmányának.
- [107] Mindezekre tekintettel a gyermekvédelmi tárgyú jogszabályi rendelkezéseknek az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése és a közigazgatási gyermekvédelem intézményi és személyi garanciái mint a történeti alkotmány vívmánya alapján minden esetben a gyermek legjobb érdekéből kell kiindulnia.
- [108] 2. Álláspontom szerint a végkielégítés nem alkotmányos alapjog, annak megállapítása vagy éppen kizárása tekintetében a jogalkotót rendkívül széles körű mérlegelési, lényegében diszkrecionális jogkör illeti meg. Vitathatónak tartom, hogy a szóban forgó, teljesen új jogviszony megszűnési jogcímet konstruáló szabályozás

esetében egyáltalán értelmezhető-e a várományi jog keletkezése vagy a bizalomvédelem fennállása, illetve ezek bármelyikének esetleges sérelme. Csak és kizárólag a 3053/2022. (II. 11.) AB határozat által megkívánt „szélsőséges eset” meglétének és fennállásának vitathatatlan igazolása, kétséget kizáró bizonyítása esetén tudtam volna támogatni a szóban forgó ex gratia juttatás kizárására vonatkozó szabályozás megsemmisítését.

- [109] Ehhez képest a „kellő felkészülési idő hiányára” alapozott, a megsemmisítés egyedüli okaként alátámasztó érvet a testület által hozott döntés indokaként nem tudtam támogatni. A szóban forgó szabályozás határozat által is elismert elsődleges célja a gyermek mindenkifelett álló, mindenki másét megelőző érdeke védelme és érvényesítése céljából az, hogy azt a személyt, akiről beigazolódik, hogy nem alkalmas az új szabályozás szerinti elvárásoknak megfelelően a gyermekek gondozására vagy ennek már a vizsgálatát is megakadályozza, az ilyen személy gyermekekkel való foglalkozását, a gyermekek közelében való tartózkodását azonnali hatállyal meg kell akadályozni. Ez az állam részéről fennálló, bármiféle más megfontolást kizáró illetve megelőző azonnali cselekvési kényszer megítélésem szerint nem összeegyeztethető az érintett személyek számára biztosítandó – a határozat által hiányolt és így a megsemmisítés egyedüli konkrét indokaként megjelölt – felkészülési idő meglétével. Sőt álláspontom szerint annak megléte az esetek egy részében a gyermekek mindenkifelett álló érdekének sérelmére vezetne, ellentétben a szabályozás alkotmányos és legitim céljával és a közigazgatási gyermekvédelem intézményi és személyi garanciáival mint a történeti alkotmány vívmányával.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

- [110] 1. Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával. Kisebbségben maradva különvéleményt csatolok a döntéshez [Abtv. 66. § (2) bekezdés].
- [111] 2. Álláspontom indokai a következők:
- [112] „[a]z Alkotmánybíróság hiánypótlásra történő felhívására a Fővárosi Törvényszék bírója a bírói kezdeményezést akként módosította, hogy a kérelmét, figyelemmel a konkrét ügyre vonatkozó, bíróság általi alkalmazási feltétel szükségességére, kizárólag a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére nézve tartotta fenn, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással.” (ld. a határozat indokolásának [17] bekezdése)
- [113] Ehhez igazodva a határozat csak az azonnali hatályú megszüntetést, illetve a végkielégítés hiányát vizsgálja, s azt a bizalomvédelem elvének sérelme címén az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközőnek tartja.
- [114] Ezzel nem értek egyet.
- [115] 3. Nem tartom helyénvalónak a bizalomvédelem érdekét beállítani abba a viszonyba, annak a javára, aki eleve bizalmatlanul tekint a szabályozó előírásra, eleve elutasítja azt, megtagadja az együttműködését, nem együttműködő.
- [116] Miáltal – természetesen – önmagát is elzárja attól, hogy az esetleges kétségekre magyarázatot adjon, s azt mérlegelni lehessen.
- [117] A hallgatás nem akadályozza annak, hogy a hallgatást – olyankor, amikor a megszólalás, s ekként a tisztázás, illetve annak esélye közösségi és magán érdekből egyaránt igazolhatóan indokolt – ne lehessen figyelembe venni [vö. az Emberi Jogok Európai Bírósága Averill kontra Egyesült Királyság (36408/97.), 2000. június 6.].
- [118] Másképpen szólva hallgatás esetében, abból nem lehet a hallgató számára rosszra (terhelő körülményre) következtetni, viszont jóra (azaz számára kedvező, valójában azonban nem létező ténybeli valóságra) sem.
- [119] A hallgatás önmagában közömbös, azt jelenti, hogy az adott (tisztázásra váró) valóságelem vonatkozásában nincs a hallgatást választó személytől származó igazolás, illetve igazolási igény.
- [120] Ez viszont nem jelenti (nem jelentheti) azt, hogy a hallgatást választó személy által megválaszolás nélkül (üresen) hagyott lényeges kérdések ne lennének eldönthetők.

- [121] 4. Mindez (értsd a lényeges kérdés) jelen esetben nem azt jelenti, hogy a hallgató (nem együttműködő) személy esetében a hallgatása alapján következtetni lehetne, megállapítani lehetne azon körülmény(ek) fennálló tényszerűségét, aminek kiszűrésére az alkotmányosan igazolható szabályozó előírás rendeltetett.
- [122] Azt viszont jelenti, hogy az alkotmányosan (s a határozat szerint is megállapítottan) alkotmányosan igazolt szükségességű szabályozó előírás rendeltetése kiüresedik, alkalmatlanná válik, hogy betöltse rendeltetését.
- [123] Ha valami – alkotmányosan igazolt érdek szolgálata céljából való – megismerése az állam számára lehetséges, akkor nyilvánvaló, hogy az ehhez vezető út biztosítása is szükséges.
- [124] Jelen esetben pedig a legegyszerűbb út a „róla és vele”. Más (róla de nélküle) járható út nincs.
- [125] 5. Ehhez képest látom indokolatlan alapját annak, hogy a határozat szerint, a bizalomvédelem címén az ilyen magatartás ugyanakkor jussot kap a foglalkoztatási jogviszonyhoz kötődő végkielégítésre.
- [126] Annak a foglalkoztatási jogviszonyból eredő végkielégítésre, amelynek addigi tartamának tartalma vagy terhes az alkotmányosan igazolt érdekekkel ellentétes körülménnyel, avagy a foglalkoztató nem kap, s nem is tud szerezni bizonyosságot arról, hogy a múltban ilyen teher nincs, s a jövőben sem fog lenni.
- [127] 6. Ehhez képest – álláspontom szerint – a bizalomvédelemhez eljutás határozat szerinti útja „Janus arcú”.
- [128] Bár az indítványozó indítványát „kizárólag a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére nézve tartotta fenn, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással”; viszont a határozat a következő gondolkodási (érvelési) utat választja:
- [129] „Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel a bírói indítvánnyal összefüggésben megállapította, mivel a bírói kezdeményezés alapját képező per tárgya a konkrét ügy felperese közalkalmazotti jogviszonyának a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontján alapuló, azonnali hatályú megszüntetése esetleges jogellenességének és jogkövetkezményeinek a vizsgálata, ezért az adott munkaügyi per szempontjából lényeges jogkérdés az abban érvényesített igénnyel kapcsolatban a Gyvtv. fenti rendelkezése értelmezése és alkalmazása. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezéssel élő bíróság előtt olyan egyedi ügy van folyamatban, amelyben az általa támadott rendelkezést a konkrét ügy elbírálásához alkalmaznia, értelmeznie kell, ezért az alapul szolgáló ügy a Gyvtv. 188/F. § (2) bekezdés c) pontjával szoros kapcsolatban áll.” (a határozat indokolásának III/2. pontja, Indokolás [30]–[31]).
- [130] „A bírói kezdeményezés azt az alkotmányjogi jelentőségű kérdést veti fel, hogy a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütköző, és ezáltal alaptörvény-ellenes-e az a szabályozás, [...]” (a határozat indokolásának III/3. pontja, Indokolás [33]).
- [131] „Ezt követően az Alkotmánybíróságnak – a visszaható hatályú jogalkotás tilalmára vonatkozó gyakorlata és a bírói kezdeményezéssel támadott norma összevetésével – azt kellett megvizsgálnia, hogy a kifogásolt szabályozás folytán sérült-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése.” (a határozat indokolásának IV/3. pontja, Indokolás [50]).
- [132] „Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a foglalkoztatási jogviszony említett új módosítása a korábbi szabályozáshoz képest egy új foglalkoztatási jogviszony megszüntetési módot, jogcímet vezetett be, amelyhez a jogalkotó nem rendelt végkielégítésre való jogosultságot. Mivel a bevezetett új, jogviszony-megszüntetési mód, és az ehhez kapcsolódó végkielégítésre való jogosultság hiánya a foglalkoztatott jogviszonyának megszüntetését azonnali hatállyal írja elő, azaz új feltételek fennállása hiányában azonnal megszűnik a foglalkoztatása, továbbá a korábbi szolgálati idejéhez kötött végkielégítésre sem tarthat igény, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az új norma bevezetése az érintettek számára hátránnyal jár, a korábbi szabályozáshoz képest hátrányt okozott” (a határozat indokolásának IV/3.2. pontja, Indokolás [54]).
- [133] „Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés által kifogásolt norma bevezetése, a foglalkoztatottak helyzetére nézve a korábbi szabályozáshoz képest hátrányosabb, emiatt a visszaható hatály tilalmával kapcsolatos teszt ad malam partem eleme fennáll.” (a határozat indokolásának IV/3.2. pontja, Indokolás [58]).
- [134] „A foglalkoztatottak tartós jogviszonya három részben lett terheesebb a jövőre nézve az új szabályozás folytán: 1. egyrészt egy új, további megszüntetési ok (jogcím) alapján szüntetheti meg a gyermekvédelemben már foglalkoztatottként állók foglalkoztatási jogviszonyát, 2. ez azonnali hatállyal történik, 3. az addig, a foglalkoztatási jogviszonyban töltött megfelelően hosszú, folyamatos időtartamú munkavégzés esetében járó végkielégítésre való jogosultságtól megfosztja az addig foglalkoztatotti jogviszonyban állókat” (a határozat indokolásának IV/3.5.1. pontja, Indokolás [63]).
- [135] „Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy jelen eljárásának nem tárgya a Gyvtv. említett alkalmazási eljárására vonatkozó részletes szabályozásának alkotmányossági vizsgálata. Így jelen alkotmányossági eljárásában az eljárás

- típusa okán ezek részletes alkotmányossági vizsgálatát sem végez(het)te el. Az azonban általánosságban megállapítható, hogy ...” (a határozat indokolásának IV/3.5.2. pontja, Indokolás [69])
- [136] „3.6.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a foglalkoztatási jogviszony „azonnali hatállyal” történő megszüntetésének legitim alkotmányos célja a gyermekek legmagasabb szintű védelme, [...]” (a határozat indokolásának IV/3.6.1. pontja, Indokolás [73])
- [137] „Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés által támadott norma „azonnali hatállyal” fordulata, annak alkotmányos legitim céljára tekintettel nem alaptörvény-ellenes, nem sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését.” (a határozat indokolásának IV/3.6.1. pontja, Indokolás [74]).
- [138] „Az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy a végkielégítéshez való jog nem alapjog, ugyanakkor a jogszerűen a szolgálati idő után járó végkielégítés, mint törvényi juttatás „elvonását” a gyermekek jogainak védelme nem magyarázza, és azzal kapcsolatban alkotmányos összefüggés nem állapítható meg.” (a határozat indokolásának IV/3.6.2. pontja, Indokolás [78]).
- [139] „Amint azt az Alkotmánybíróság a 3003/2020. (II. 4.) AB határozatában említett határozatban is felidézte, „[t]artós jogviszonyok esetében a bizalomvédelem és a kellő felkészülési idő követelménye egymással összefüggésben, egymásra tekintettel érvényesül.” (a határozat indokolásának IV/3.6.3. pontja, Indokolás [80]).
- [140] 7. Álláspontom szerint a határozat szerinti (imént citált), általában vett levezetés a jelen ügyben rigid, egyoldalú, s figyelmen kívül hagyja az egyébként általa is eminensnek tartott – időközben pedig alkotmányos polcon megerősített – gyermekvédelmi érdeket. Ez vezet oda, hogy bár a határozat a szabályozó előírást alkotmányosan igazoltnak tartja, tartalmilag viszont kiüresíti, rendeltetésének betöltésére alkalmatlanná teszi.
- [141] 8. Korábbi álláspontom megismételve, nem a végkielégítés – egyébként a fennálló hatályos jogállapot szerint nem vitatható – elvesztése tekinthető hátránynak, hanem a szabályozó előírás szerint nyilatkozattételi kötelesség.
- [142] Ha pedig/viszont ez utóbbinak nincs alkotmányos problémája, akkor vigaszágon – a visszaható hatály és a bizalomvédelem címén – a végkielégítés elvesztését alkotmányosan problémássá tenni álláspontom szerint nem helyénvaló.
- [143] Megismétlem, miszerint álláspontom szerint lényeges – s a határozat szerinti tartalomból kimaradó, elsikkadó – eleme az alkotmányos vizsgálatnak, hogy a szabályozó előírás kötelező rezsimje a kontradiktóriusság (vö. Gyvt. 10/G. §). Miáltal a munkáltató jogkör gyakorlója – végleges döntése előtt – köteles meghallgatni az érintettet, akit tájékoztatnia kell a felmerült körülményekről. S csupán ez után fog a „meggyőződése” szerinti döntést hozni.
- [144] Ez – számomra – azt jelenti, hogy az érintett bizalommal állhat a szűrés elé, majd pedig a vele szembeni kétségek vonatkozásában meg is győzheti a munkáltatói jogkör gyakorlóját.
- [145] Ehhez képest ebben a – jog szerinti – helyzetben az érintettnek nincs kockázata, feltéve, hogy kiszűrendő kockázata sincs. Ennélfogva pedig méltányolandó indoka sincs annak, hogy a bizalomvédelem jogcíme címén, ha nem él a jog által biztosított helyzetével, nem használja ki azt, hanem hallgat, akkor ez számára hátrányhoz vezet.
- [146] A hallgatás lehet taktikai cselekvésmód, viszont érdemi, alkotmányos honorálást nem kaphat.
- [147] A határozat viszont – kétségtelen – a hallgatást honorálja.
- [148] 9. Ami az alapjogi kapcsolódást illeti.
- [149] Közismert, hogy az emberi jogok generációi között különbség tehető (amint a büntetőjog védte érdekek generációi között).
- [150] Az első generációs emberi jogok, a legkorábban megjelentek, amelyeknél az államnak tűrési kötelessége, illetve beavatkozási tilalmai vannak. A második generációs jogok, amelyek esetében az államnak a pozitív tevése a megvalósítás záloga. S a harmadik generációsak, amelyek az ún. szolidaritási jogok, amelyek esetében az államnak feladata az egyén-egyen közötti viszonyban a kikényszerítés.
- [151] Alkotmányjogi gondolkodás tárgya lehet, hogy a gyermek jogát az Alaptörvény az alapjogok katalógusában megemelte, kiemelte. [Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés] Minden bizonnyal azonban a gyermek érdeke esetében az államnak pozitív tevési kötelessége eddig is volt (akkor is, amíg nem állt be az új alaptörvényi tétel), s ma is van és jövőben is lesz. Ez tehát valójában nem új, hanem eredendően meglévő felismerés alkotmányos megerősítése.
- [152] Eddig sem hajolhatott meg, s jövőben sem tehető szolidaritási jogvédelem alkujává.
- [153] A gyermek jogai védelmének alkotmányos tételéből pedig egyenesen következő, hogy az állam ez irányú cselekvése (szűrővizsgálat) csupán ennek megvalósítója; ami ha nem aránytalan, s nem indokolatlan beavatkozás (amint azt a határozat sem vonja kétségbe), akkor nem is lehet rossz, nem lehet hátrány megállapításának alapja.

- [154] 10. A határozat kétarcúsága, hogy részint elfogadja a gyermek érdekének eminens jelentőségét (megjegyzem az Alaptörvény alapján nem is tehetne mást), s részint elfogadja, hogy a szűrővizsgálat nem aránytalan. Viszont az első megállapítását levegőben hagyja, a másodikat pedig figyelmen kívül hagyja.
- [155] Helyette pedig – önmagában állóan – a bizalomvédelmet tekinti alapnak.
- [156] Valójában a határozat álláspontja, hogy a nem együttműködés kockázatmentes, s a végkielégítéshez való juss mindenekfelett biztosított.
- [157] Ez pedig valójában azt jelenti, hogy a szűrés elveszti jelentőségét (mialtalt a gyermek jogának alkotmányos érdeke sem érvényesül), azaz a jogszabály valójában a rendelt érdek védelmére alkalmatlan, tehetetlen jog lesz.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Knk.III.39.037/2025/3. számú végzése

Az ügy száma: Knk.III.39.037/2025/3.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró

A kérelmező: Kérelmező (cím1)

A kérelmező képviselője: Dr. Sobor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sobor Dávid ügyvéd, cím2)

Az eljárás tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 2025. március 11-én kelt 10/2025. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 10/2025. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számlára.

Az illetékfizetési kötelezettség a végzés jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A Kúria jelen végzését a Magyar Közlönyben 8 napon belül közzéteszi.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A Nemzeti Választási Bizottság határozata

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 10/2025. számú határozatában egy magánszemély „Egyetért Ön azzal, hogy az Országgyűlés írja elő a törvény alapján vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett személyek vagyonnyilatkozataiban foglaltak helytállóságának rendszeres, kötelező, a hatósági nyilvántartásokban foglalt adatokkal való összevetéssel történő vizsgálatát?” népszavazásra javasolt kérdését hitelesítette.
- [2] Az NVB a népszavazási kezdeményezésről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 11. § (1) bekezdésére utalással megállapította, hogy a népszavazási kérdés mind az Alaptörvényben, mind pedig az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [3] Szükségesnek tartotta ugyanakkor megjegyezni, hogy korábban már három alkalommal került elé a népszavazási kezdeményezéssel szó szerint megegyező kérdés. A 77/2017. (VI. 28.) NVB határozatot a Kúria Knk.VII.37.592/2017/2. számú végzésével megváltoztatta és a kérdést hitelesítette. Az NVB által 179/2019. (VII. 4.) NVB határozattal hitelesített ugyanazon tartalmú kérdést a Kúria Knk.VII.37.859/2019/2. számú végzésével, továbbá Knk.VII.37.860/2019/2. számú végzésével helybenhagyta. Az ugyanezen tartalmú 2023-ban előterjesztett kérdést pedig 23/2023. (IV. 27.) számú határozatával ugyancsak hitelesítette.

A bírósági felülvizsgálati kérelem

- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának oly módon történő megváltoztatását kérte, hogy a népszavazási kérdés ne kerüljön hitelesítésre.

- [5] Mindenekelőtt érintettsége körében kifejtette, hogy egy önkormányzat bizottsági tagjaként vagyonynyilatkozat tételére köteles, ezáltal a vagyonynyilatkozatokra vonatkozó szabályozás megváltoztatására irányuló népszavazási kérdés közvetlenül érinti a megbízatásával összefüggő jogait és kötelezettségeit.
- [6] Kifejtette, hogy a népszavazási kérdés részben a jogalkotás, részben a jogalkalmazás vonatkozásában lehetetlen célra irányul, az megtévesztő a választópolgárok számára.
- [7] Utalva a Kúria gyakorlatára (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.133/2016/4., Knk.VII.37.336/2017/3.) hangsúlyozta, sérti az egyértelműség követelményét, ha a választópolgár döntése érdemi következményeit nem, vagy nem teljes egészében látja át. Fontos ugyanis, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogukat gyakorolni (Knk.VII.37.997/2016/4.).
- [8] A hitelesítésre benyújtott kérdés alapján tartott érvényes és eredményes népszavazás – amelyen az igen válaszok kerülnek többségbe – mind jogalkotási, mind jogalkalmazási szempontból lehetetlen helyzetet eredményezne. Az egyes vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vnyt.) melléklete szerint a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezetteknek számat kell adniuk többek között a lakástulajdonukról, értékpapírból elhelyezett megtakarításairól, meghatározott összeget meghaladó készpénzükről, illetve nagy értékű ingóságairól, így például személygépkocsikról, védett műalkotásokról és gyűjteményekről. Ugyanakkor a vagyonynyilatkozatban foglaltak minden elemére nem létezik hatósági nyilvántartás. Ez pedig súlyos egyértelműségi problémát okoz a jogalkotó oldalán, mert értelmezheti úgy, hogy a hiányzó elemek tekintetében létre kell hoznia ilyen nyilvántartást. A kérdés nem teszi egyértelművé, hogy melyik megoldást írja elő, ez pedig a választópolgári egyértelműséget is lerontja. Miután a kérdés kifejezetten minden vagyonelem ellenőrzését megköveteli, azonosítható egy olyan választópolgári álláspont is, amely a nyilvántartási rendszer kibővítését is beleérti.
- [9] Az értékpapír és a készpénz tekintetében szabályozási szinten is lehetetlen célra irányul a kérdés. Egy jogállamban sem az értékpapírok, sem a kölcsönök, sem pedig a készpénz nem vehető hiánytalanul és naprakész módon nyilvántartásba, különösen annak közhitelességéről nem lehet beszélni. A választópolgári egyértelműség jelentős csorbat szenved, miután a kérdés alapján az átlagosan tájékozott és jóhiszemű választópolgár alappal feltételezheti, hogy a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett vagyonának teljes körű ellenőrizhetőségéről szavaz.
- [10] A hatósági nyilvántartásoknak csak egy része elérhető bárki számára, az ellenőrzést végző szervnek vagy személynek nem nyilvános adatbázisokhoz is hozzá kellene férnie. Ha pedig a jogalkotó mindezek ellenére mégis megteremti a feltételeket legalább az ellenőrzés alá vonható vagyonelemek nyilvántartására és ezen nyilvántartásokba történő betekinthetőségre, az mind jogalkotási, mind pedig jogalkalmazási úgszintén lehetetlen lenne, mert külföldi hatósági nyilvántartásokkal összevetésre kellene kerüljön a vagyonynyilatkozatok tartalma.
- [11] A választópolgárok azzal a hamis látszattal szembesülnének, hogy a vagyonynyilatkozati rendszer ellenőrizhetősége alapjaiban változik meg és biztosítja a teljes átláthatóságot.
- [12] Hivatkozott a Kúria Knk.VII.37.997/2016/4. számú, Knk.IV.37.133/2016/4. számú és Knk.IV.37.387/2015/3. számú döntésében foglaltakra is.
- [13] A feltett kérdés hamisan azt is sugallja a választópolgárok felé, hogy a megváltozott szabályozás következtében feltárt valótlanságoknak hátrányos jogkövetkezményei lennének. Erre figyelemmel a válaszok teljes körű érdemi következményeit a választópolgár nem láthatja át, így az nem felel meg az egyértelműség követelményének, ezért a hitelesítés megtagadásának lett volna helye.
- [14] A kérdésben megfogalmazott szabályozási cél a nyilvántartások segítségével elérhető átláthatóság alacsony szintje, valamint a hibásan kitöltött vagyonynyilatkozat jogkövetkezményeinek hiánya miatt nem alkalmas azon választópolgári szándék teljesítésére, amely a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett személyek vagyoni helyzetének átláthatóságát, ezáltal a közélet tisztaságának növekedését szolgálja.
- [15] A kérdéssel egy olyan ügyet támogat a választópolgár, amely érdemi eredmény nélküli bürokrácianövelő hatással bír, ami ellentétes az Alaptörvény N. cikk (3) bekezdésével. A választópolgárok megtévesztésén alapuló kérdés népszavazásra nem bocsátható.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [17] A Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az NVB jogszerűen hitelesítette-e az országos népszavazásra javasolt kérdést. A kérdés – az Nstvt. 11. § (1) bekezdés második mondatából következően – abban az esetben hitelesíthető, ha mind az Alaptörvényben, mind az Nstvt.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

- [18] A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmét az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt feltétel teljesülésének hiányára alapította, nevezetesen arra, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség kritériumának nem felel meg.
- [19] Az Alaptörvény 8. cikke deklarálja az országos népszavazás alkotmányos alapjait és annak korlátait.
- [20] Az Alaptörvény B) cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadóan a közhatalom forrása a nép, amely a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja. Ebből pedig következik, hogy a népszuverenitást – főszabály szerint – az Országgyűlés juttatja kifejezésre. A demokratikus hatalomgyakorlásnak ugyanakkor része az is, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében a választópolgárok közvetlenül, népszavazás útján is részt vehessenek. A népszuverenitás gyakorlásának kivételes módjaként megjelenő népszavazás funkciója az, hogy az Országgyűlést a feltenni kívánt kérdés tekintetében meghatározott irányú döntésre kötelezze.
- [21] Az Alkotmánybíróság a 3/2022. (III.18.) AB határozatában is megerősítette, hogy az országos népszavazás intézménye az Alaptörvénynek megfelelő funkcióját akkor tölti be, ha az olyan kérdés feltételére szolgál, amely alkalmas arra, hogy elérje a népszavazás célját: a választópolgárok közvetlen hatalomgyakorlását a népszavazás tárgyában. Azaz olyan népszavazási kérdés, amelyből nem következik egyértelmű törvényalkotási kötelezettség vagy meghatározott tartalmú jogalkotástól való tartózkodás; vagy az az országos népszavazási kérdés, amely az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, az Alaptörvénnyel eleve ellentétes, és a népszavazás jogintézményével alkotmányosan nem összeegyeztethető, vagy a népszavazás rendeltetésellenes alkalmazására irányul. Az Alaptörvénynek csak olyan népszavazási eljárás felel meg, amely ezeket a követelményeket biztosítani tudja annak érdekében, hogy a választópolgárok közvetlenül tudják gyakorolni hatalmukat.
- [22] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye ismeretében az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.
- [23] Az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel a jogértelmezés során kötelezően figyelembe veendő, az Nsztv. 9. §-ához kapcsolódó jogalkotói indokolás a következőket tartalmazza: „A népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségére vonatkozó szabályozás – az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban – két elemet foglal magában: egyrészt a népszavazásra javasolt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, másrészt az Országgyűlés számára egyértelműnek kell lennie, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).”
- [24] Az Alkotmánybíróság egyértelműség körében kialakított korábbi gyakorlatát legutóbb a 20/2023. (VIII.7.) számú határozat [39] bekezdésében megerősített 29/2012. (V. 25.) AB határozatában rögzítette akként, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).
- [25] A választópolgári egyértelműség kérdésében a Kúria joggyakorlata is következetes, eszerint a kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni (lásd Knk.III.39.012/2024/8., Knk.VII.37.997/2016/4., Knk.VII.37.336/2017/3., Knk.VII.38.391/2018/2. és Knk.VI.37.014/2020/2.).
- [26] A jogalkotói egyértelműség körében a Kúria a Knk.IV.37.340/2015/3. számú végzésében elvi élel kifejtette, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma.
- [27] A Kúria mindezen kiforrott gyakorlata mentén vizsgálta a kérelmező felülvizsgálati kérelmét annak tartalma alapulvételével, hangsúlyozva ugyanakkor, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés vizsgálata körében elsősorban az Alaptörvény védelme érdekében jár el, amely megelőzi a felülvizsgálati eljárásra jellemző kérelemhez kötöttség elvét. Ennek megfelelően a felülvizsgálati bíróság az országos népszavazásra feltenni indítványozott kérdés tárgyát vizsgálva megállapította, hogy az nem ütközik az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés szerinti tiltott tárgykörbe, amit

- a Knk.IV.37.859/2019/2., a Knk.VII.37.860/2019/2., a Knk.VII.37.592/2017/2. és a Knk.IV.37.859/2019/2. számú végzéseiben is megerősített.
- [28] A Kúria megállapította, hogy az NVB a kérdés egyértelműségének követelményével kapcsolatban is helytálló következtetésekre jutott, amelyet alátámasztanak az ugyanezen népszavazási kérdés körében meghozott és közzétett korábbi kúriai határozatok is.
- [29] A Kúria a kérelmező felülvizsgálati érvei körében hangsúlyozza, a Knk.VII.37.859/2019/2. számú és Knk.VII.37.860/2019/2. számú döntéseiben is hivatkozott Knk.VII.37.592/2017/2. számú végzés az egyértelműség szempontjából nem tartotta aggályosnak, hogy a kérdésben nem került pontosabban meghatározásra, miszerint a vagyonynyilatkozatok mely hatósági nyilvántartásokkal kerüljenek összevetésre. A Kúria kifejtette és jelen tanács ettől eltérni nem kíván, hogy a hatósági nyilvántartások szókapcsolat jelző nélküli használata egyaránt magában foglalja a közhiteles és nem közhiteles nyilvántartásokat. Ugyanakkor a vagyonynyilatkozatok adattartalma alapján a vagyonynyilatkozatban foglaltak helytállóságának ellenőrzésére csak a közhiteles nyilvántartások lehetnek alkalmasak.
- [30] A Kúria megítélése szerint mindez sem a jogalkotói, sem a választópolgári egyértelműség szempontjából nem aggályos, az nem irányul lehetetlen célra, nem megfélemlítő.
- [31] A Kúria e hivatkozott döntésében azt is leszögezte, hogy a hatósági nyilvántartások közötti distinkció hiánya jogalkotói szempontból sem aggályos. A jogalkotó ugyanis a vagyonynyilatkozatok adattartalmának ismeretében pontosan meg tudja határozni, hogy a vagyonynyilatkozatok helytállósága ellenőrzése szempontjából mely közhiteles hatósági nyilvántartások lehetnek relevánsak. Így egy eredményes népszavazás esetén a jogalkotó hatáskörébe tartozik, hogy a vonatkozó hatósági nyilvántartások körét meghatározza.
- [32] A választópolgárok akaratnyilvánítását nem befolyásolhatja, hogy a vagyonynyilatkozatban foglaltak helytállóságát mely hatósági nyilvántartásokkal kell összevetni. A népszavazási kérdés megválaszolásával arra irányuló akaratukat fejezik ki, hogy a vagyonynyilatkozatban foglaltak helytállósága a hatósági nyilvántartásokkal való összevetéssel rendszeresen és kötelezően ellenőrzésre kerüljön-e.
- [33] A jogalkotó oldaláról nézve a népszavazásra szánt kérdés nem eredményez olyan értelmezést, hogy új hatósági nyilvántartást kellene létrehozni, illetve korábbi nyilvántartásait átalakítani, kibővíteni, a vagyonynyilatkozási rendszert alapjaiban módosítani. A feltárt valótlanságok hátrányos következményeit a kérdés nem érinti, ilyen tartalma nem olvasható ki.
- [34] A Kúria jelen tanácsa mindemellett a Knk.VII.37.592/2017/2. számú végzés további érveit is teljes mértékben osztja a kérdés kapcsán, nevezetesen, hogy annak megválaszolása szempontjából nem releváns, hogy a választópolgár pontosan ismerje a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett személyi kört, ugyanis a kérdés a vagyonynyilatkozat jogintézményéhez kötődik. A népszavazási kérdés a vagyonynyilatkozatok rendszeres, kötelező, hatósági nyilvántartásokkal történő összevetésére irányul, az ezen eljárás bevezetésére irányuló választópolgári akaratnyilvánítás pedig nem függhet attól, hogy a választópolgár a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezettek – hány és milyen funkcióban lévő személy – teljes körét ismeri-e.
- [35] A kérdés-egyértelműség hiánya azért sem merül fel, mert a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezetteket a jogszabályok zárkörűen, jogértelmezéssel nem kiterjeszthetően határozzák meg, tehát a népszavazással elérhető következmény más, további személyekre nem hathat ki. A Kúria korábban ugyancsak tág személyi kört érintő kérdésekben, különböző aspektusból már kifejtette, hogy a kérdés egyebek közt akkor nem felel meg a választópolgári egyértelműségnek, ha nem látszik belőle világosan, hogy a következményei közvetetten harmadik (a népszavazás céljával nem érintett) személyekre is kihathatnak (Knk.IV.37.132/2016. és a Knk.IV.37.134/2016.).
- [36] A vagyonynyilatkozat intézményének, illetve az abban megnyilvánuló jogalkotói célnak az ismerete elvárható a véleményt nyilvánító választópolgároktól.
- [37] A népszavazási kérdésben szereplő „rendszeres” kitétel a kérdés egyértelműségét sem választópolgári, sem jogalkotói szempontból szintén nem akadályozza. A rendszeresség önmagában a kérdés kontextusában azt jelenti, hogy a vagyonynyilatkozatok ellenőrzése nem lehet eseti, ad hoc jellegű, hanem az arra irányuló eljárást a jogalkotó által meghatározott időközönként rendszeresen le kell folytatni.
- [38] A legutóbbi, Knk.VII.37.859/2019/2. számú és Knk.VII.37.860/2019/2. számú végzéseiben ugyanezen népszavazási kérdés körében megerősítette a legfőbb bírói szerv, hogy az a hitelesítésre vonatkozó népszavazási eljárásban alkalmazandó követelményének megfelel.
- [39] Miután a Kúria korábban ugyanezen kérdés hitelesítését következetesen helybenhagyta, megállapítható, hogy a hitelesítésre szánt kérdés nem félreérthető mértékben általános, nem okoz olyan értelmezési zavart, amely megakadályozná, hogy az Országgyűlés egyértelmű jogalkotással végrehajtsa a választók akaratát.

A rendszeres kötelező összevetés és a hatósági nyilvántartás fogalmát jogalkotási mozgástérként értékelte a Kúria, ami nem zárja ki az egyértelmű jogalkotás követelményének megvalósulását.

- [40] Mindezek figyelembevételével a Kúria megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés megfelel az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, ezért az NVB határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapulvételével helybenhagyta.

A határozat elvi tartalma

- [41] A vagyonnyilatkozat intézményének, illetve az abban megnyilvánuló jogalkotói célnak az ismerete elvárható az országos népszavazáson véleményt nyilvánító választópolgároktól.

Záró rész

- [42] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés s) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (5) bekezdésében meghatározott mértékű eljárási illeték viselésére a kérelmező köteles.
- [43] Tájékoztatja a kérelmezőt, hogy az illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. A fizetendő illeték esedékessége napjának meghatározása az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapul.
- [44] Az Nsztv. 30. § (3) bekezdését alkalmazva a Kúria a határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, honlapján a meghozatala napján közzéteszi.
- [45] A Kúria döntése elleni további jogorvoslatot az Nsztv. 30. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Sperka Kálmán s. k.,
a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.,
előadó bíró

Dr. Sperka Kálmán s. k.,
a tanács elnöke
aláírásban akadályozott
Dr. Farkas Katalin
bíró helyett

A Kúria Knk.IV.39.039/2025/3. számú végzése

Az ügy száma:	Knk.IV.39.039/2025/3.
A tanács tagjai:	Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke Dr. Hajas Barnabás előadó bíró Dr. Balogh Zsolt bíró
A kérelmező:	Név1 (Cím1)
A kérelmező képviselője:	Dr. Sobor Ügyvédi Iroda (Cím2 ügyintéző Dr. Sobor Dávid ügyvéd)
Az eljárás tárgya:	a Nemzeti Választási Bizottság népszavazási ügyben hozott 15/2025. számú határozatának bírósági felülvizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria

- a Nemzeti Választási Bizottság 15/2025. számú határozatát megváltoztatja, és az „Egyetért Ön azzal, hogy helyi népszavazási kezdeményezést elektronikus felületen kitölthető aláírásgyűjtő íven is lehessen támogatni?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja;
- elrendeli e végzés közzétételét a Magyar Közlönyben.

A feljegyzett közigazgatási nemperes eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A kérelmező 2025. január 17-én 11 óra 51 perckor a következő, általa országos népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be hitelesítés céljából a Nemzeti Választási Bizottsághoz: „Egyetért Ön azzal, hogy helyi népszavazási kezdeményezést elektronikus felületen kitölthető aláírásgyűjtő íven is lehessen támogatni?”

A Nemzeti Választási Bizottság határozata

- [2] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2025. március 11. napján kelt, felülvizsgálni kért határozatával a kérelmező által országos népszavazásra javasolt kérdést a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 11. §-a alapján hitelesítette. Határozata indokolásában megjegyezte, hogy korábban két alkalommal a jelen népszavazási kezdeményezéssel szó szerint megegyező népszavazási kérdést is hitelesített a 967/2018. NVB határozatával, valamint a 29/2023. NVB határozatával.

A bírósági felülvizsgálati kérelem

- [3] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a határozat megváltoztatását és a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének megtagadását kérte.
- [4] Érintettségét arra alapozta, hogy nagykorú magyar állampolgárként az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó, és (7) bekezdése alapján joga van helyi népszavazáson részt venni.
- [5] Álláspontja szerint a kérdés kizárt tárgykörbe tartozik, mert az a helyi népszavazás szabályainak Alaptörvénybe ütköző átalakítására irányul, továbbá sem a választói- sem pedig a jogalkotói egyértelműség követelményének nem felel meg, ezért az nem lett volna hitelesíthető.

- [6] A Kúria Knt.VII.39.034/2023/6. számú végzésére hivatkozva kifejtette, hogy a kérdés azért tartozik kizárt tárgykörbe, mert ha a hitelesített kérdésben eredményes népszavazásra kerülne sor, akkor a népszavazás új szabályozása megbontaná és kiüresítené a közvetlen hatalomgyakorlás kivételes jellegét védő, megfelelő belépési küszöb szabályozását, s ezen ellentmondás csak az Alaptörvény olyan módosításával volna feloldható, amely a közvetlen hatalomgyakorlás kivételes jellegét megváltoztatja. Álláspontja szerint a belépési küszöb szerepét a papíralapú aláírásgyűjtés biztosítja, amelynek módosítása megbontja a népszavazás kivételes jellegének szabályát és aláássa az intézmény méltóságát. Hivatkozott arra, hogy az internetet, illetve a közösségi oldalakat nem használó választópolgárok teljesen kiszorulnának a népszavazási kérdések kezdeményezői közül, ami sértené az Alaptörvény XXIII. cikkében biztosított jogukat.
- [7] Kifejtette, hogy az Nsztv. 44–45. §-aiban foglalt, az aláírás személyességére és megadásának módjára vonatkozó előírások olyan korlátozások, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a helyi népszavazásra valóban az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár Alaptörvény 8. cikke szerinti kezdeményezéseként kerülhessen sor.
- [8] Hivatkozott továbbá az 22/2020. (VIII. 4.) AB határozat [23] bekezdésére, amely szerint a jogalkotónak kell olyan szabályozást alkotnia, mely egyaránt alkalmas az intézmény méltóságának megőrzésére és az esetleges visszaélések megakadályozására, illetőleg az adott intézményhez kapcsolódó, Alaptörvényben biztosított jog gyakorlásának biztosítására. Kifejtette, hogy a hitelesített kérdésben tartott eredményes népszavazás olyan szabályozáshoz vezetne, amely az Alkotmánybíróság által kifejtett követelményekkel ellentétes.
- [9] Állította a népszavazáson való szabad és befolyásmentes részvétel jogának sérelmére is. Előadta, hogy az online aláírásgyűjtés bevezetése során nem lehetne kizárni a munkahelyi agitációt, a felettesi nyomásgyakorlást, vagyis nem érvényesülnének az Nsztv. 45. § (2) bekezdésében foglalt garanciális korlátozások, amellyel sérülne a választópolgárok az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében biztosított gondolat- és lelkiismereti szabadsága, mert előfordulhatna, hogy félelemből, egzisztenciális kényszerből, vagy munkahelyi fenyegetés hatására írna alá olyan kezdeményezést, amellyel nem ért egyet.
- [10] Hangot adott annak, hogy még a szokásosnál szigorúbb adatvédelmi szabályok érvényesítése esetén is jelentős veszélye lenne annak, hogy egy elektronikus felületen megadott támogatás esetén sérül a választópolgár VI. cikk (3) bekezdésében biztosított személyes adatok védelméhez való joga.
- [11] A jogalkotói egyértelműség körében egyrészt arra hivatkozott, hogy nem egyértelmű a „felület” kifejezés jelentése, amely jelenthet egyfelől a papír alapú aláírásgyűjtéshez hasonló módon, „fizikai térben” megvalósuló (személyes találkozón alapuló) és „online térben” megvalósuló aláírásgyűjtést, azonban ezek teljesen eltérő szabályozást, illetve választói csoportot célozna. Álláspontja szerint a kérdés alapján nem lehet világos a jogalkotónak, hogy milyen technikai megoldás útján valósítsa meg az „elektronikus felületen” való aláírásgyűjtést és annak kialakítása során a papír alapú szabályokat kell enyhítenie, a papír alapú szabályok mellé kell az elektronikus úton való gyűjtésre enyhébb szabályrendszert kialakítania, vagy a papír alapúhoz hasonló szigorúságú, az online aláírásgyűjtés műfajától idegen szabályrendszert alkosson meg. E körben hivatkozott továbbá az azonosítás és hitelesítés problémáival kapcsolatos aggályokra, mert a kérdés nem ad egyértelmű választ arra, hogy a választópolgárokat egyáltalán azonosítsák-e, és ha igen, akkor milyen módon. Kifejtette, hogy nem minden választópolgár rendelkezik ügyfélkapu hozzáféréssel vagy elektronikus személyi igazolvánnyal. Nézete szerint a jogalkotói egyértelműséget az is sérti, hogy az Országgyűlés számára nem világos, hogy milyen biztonsági követelmények felelnek meg az adatvédelmi és kiberbiztonsági követelményeknek. Végül azt is kifejtette, hogy a kérdésből nem derül ki az Országgyűlés számára, hogy egy feltehetően enyhébb követelményeket tartalmazó elektronikus aláírásgyűjtési rendszer megalkotása esetén enyhítendő-e a papír alapú aláírásgyűjtéssel kapcsolatos jogsértések szankciói, vagy azokhoz hasonló szankciókat kell-e meghatározni az elektronikus gyűjtésre vonatkozóan.
- [12] A választópolgári egyértelműség körében egyrészt arra hivatkozott, hogy a megvalósítás módja és az azonosítási kérdések a választók számára sem egyértelműek, továbbá arra, hogy a kérdés következményeinek átlátáshoz különleges szakismeretek volnának szükségesek. Arra is hivatkozott, hogy az aláírásgyűjtés szabályaival történő összeütközés is egyértelműségi problémát vet fel, mert az Nsztv. 45. § (2) bekezdése meghatározza azokat a helyszíneket, ahol aláírás nem gyűjthető. E szabályok azt a célt szolgálják, hogy az aláírásgyűjtés a hétköznapi élet megzavarása nélkül történjen, illetve egyetlen választópolgár se kerülhessen abba a helyzetbe, hogy kényszernek érezze az aláírást. Álláspontja szerint – mivel az elektronikus felületen kitölthető aláírásgyűjtő ív akár online aláírásgyűjtést is lehetővé tesz – e tilalmak betartása ellenőrizhetetlenné válik.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 231. § (4) bekezdésének megfelelően a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálta, és megállapította, hogy a kérelmező felülvizsgálati kérelme – az alábbiak szerint – alapos.
- [14] A Ve. 222. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A Kúriának ezért elsődlegesen a kérelmező érintettségét kellett vizsgálnia. A Kúria a kérelmező eljárási legitimációjának vizsgálata körében a népszavazási ügygel kapcsolatos érintettségéről a következőket állapította meg. Az érintettség jelen eljárásban is vizsgálandó, annak meghatározásához a jogalkotó további szempontokat nem írt elő. A Kúria Knk.37.222/2016/9. számú (ún. kvótanépszavazás ügyben hozott) határozatából kitűnően a népszavazási ügyekben az érintettség az általános választási eljárási ügyekhez képest részben eltérően minősül, amely eltérő vizsgálat és értelmezés indokát a határozat akként foglalta össze, hogy „a Ve. szerinti választási ügyekben a jogvita döntően a választási eljárás szabályaihoz kapcsolódik, és a bírósági felülvizsgálatot eljárási és jogorvoslati szakasz előzi meg. Ez meghatározza az eljárási érintettek körét, amely a Ve. 222. § (1) bekezdésének szűkebb értelmű alkalmazását teszi lehetővé. A népszavazási ügyek jellege azonban ettől eltér, ezekben az ügyekben igen gyakran közvetlen alapjogi összefüggések érvényesülnek, nagyobb terjedelmű eljárási előzmény nélkül. A népszavazásra feltett kérdés jellege határozza meg az érintettséget, melyet annak tartalmi vizsgálatával lehet megállapítani.” {Knk.I.39.248/2024/5., Indokolás [14]}.
- [15] A Kúria a népszavazásra javasolt kérdés tartalmára figyelemmel a kérelmező érintettségét megállapította és a felülvizsgálati kérelmeket érdemben vizsgálta.
- [16] A Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az NVB jogszerűen hitelesítette-e a kérelmező által országos népszavazásra javasolt kérdést. A kérdés – az Nsztv. 11. § (1) bekezdés második mondatából következően – akkor hitelesíthető, ha az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A Kúria kiemeli, hogy az NVB által korábban két alkalommal a jelen népszavazási kezdeményezéssel szó szerint megegyező népszavazási kérdést hitelesítő határozataival szemben nem terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, így annak hitelesíthetőségéről a Kúria korábban nem foglalt állást.
- [17] A Kúriának különös felelőssége van abban, hogy csak olyan kérdés kerüljön aláírásgyűjtési szakaszba, amely tárgyban az Alaptörvény és a jogszabályok szerint valóban lehet népszavazást tartani. Az Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. A 8. cikk (1) bekezdése szerint a népszavazás funkciója, hogy az Országgyűlést a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tekintetében meghatározott irányú döntésre kötelezze. A népszavazás útján történő hatalomgyakorlásnak ez a közvetlen formája kivételes jellegű, amely miatt a népszavazáshoz való jog gyakorlása több feltétel együttes fennállásához kötött.
- [18] A kérelmező felvetette az egyértelműség követelményének sérelmét.
- [19] Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség), továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).
- [20] Az Alkotmánybíróság értelmezte a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét is, rámutatva arra, hogy: „az a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).” [29/2012. (V. 25.) AB határozat III.2. pont].
- [21] A Kúria több döntésében (Knk.37.458/2015/3., Knk.37.356/2015/2., Knk.37.457/2015/3., Knk.37.391/2017/3., Knk.37.411/2017/3.) foglalkozott a választópolgári egyértelműség kérdésével kimondva, annak feltétele, hogy a kérdés világos és kizárólag egyfajtaképpen értelmezhető legyen, a választópolgárok jól értsék a kérdés lényegét

és jelentőségét, leadott szavazataikkal így jogaikat tudatosan, átgondoltan tudják gyakorolni. Sérti a kérdés az egyértelműség követelményét, ha a választópolgárnak a feltett kérdés alapján nincs módjában átlátni a döntése érdemi következményeit, mert annak nem ismerheti lényegi összefüggéseit, ugyanis ahhoz olyan speciális szakmai, információbeli ismeretek kellenének, amelyek tudása nem várható el. Amennyiben a népszavazási kérdés pontosan nem értelmezhető, akkor tudatos döntés hiányában a népszavazáshoz való jog csak formálisan érvényesülhet, így nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyben a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. {Knk. IV. 37.457/2015/3.}

- [22] Ugyanakkor egy kérdés nem válik megtévesztővé azért, hogy a választópolgár nem ismeri előre: a kérdésből következő jogalkotási kötelezettségnek a jogalkotó – az alkotmányos keretek betartásával – pontosan miként tesz eleget (Knk.37.424/2017/2. végzés [21] bekezdés).
- [23] A választópolgári egyértelműség mellett, azzal egyidejűleg fontos a jogalkotói egyértelműség is, amely alapján a jogalkotó el tudja dönteni, terheli-e, és ha igen, milyen körben jogalkotási kötelezettség (Knk.37.338/2015/3.).
- [24] A Kúria állandó gyakorlata szerint a jogalkotói egyértelműség alapkritériuma az, hogy az Országgyűlés számára világos legyen, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi: valamely jogalkotástól való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra. Ez utóbbinak konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a törvényalkotó számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen. Ebből is következően az országos népszavazásra irányuló kérdés nemcsak jogalkotásra, hanem valamely tárgyú jogalkotástól való tartózkodásra is irányulhat (Knk IV.37.995/2017/3. [28]).
- [25] A kérelmező több okból is az egyértelműség követelményét sértőnek tartotta a kérdést, e körben is – a szabad és befolyásmentes részvétel jogának sérelme mellett – hivatkozott az aláírásgyűjtésre vonatkozó hatályos szabályokkal való összeütközés problémájára.
- [26] Az Nsztv. 44–46. §-ai állapítják meg a helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést támogatására vonatkozó garanciális szabályokat. Ezek közül indokolt kiemelni, hogy a 44. § (3) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltüntetési nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el. A 45. § (1) bekezdése értelmében aláírást a választópolgárok zaklatása nélkül – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – bárhol lehet gyűjteni. A (2) bekezdés határozza meg, hogy hol nem gyűjthető aláírás. A (3) bekezdése rögzíti, hogy az aláírásért az aláíró választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az aláíró választópolgár az aláírásért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését. A 46. § pedig az aláírásgyűjtésre vonatkozó szabályok megszegésének jogkövetkezményeként az így gyűjtött aláírások érvénytelenségéről rendelkezik.
- [27] Az Nsztv. helyi népszavazás támogatására vonatkozó szabályok kiindulópontja nem csak az, hogy a helyi választópolgár személyes jelenléte szükséges, hanem abból az is következik, hogy a támogató aláírásokat egy másik, ugyancsak személyesen jelenlévő választópolgár gyűjti, vagyis legalább két személy együttes jelenlétét feltételezi. Az Nsztv. 44. § (3) bekezdése ugyanis egyértelműen fogalmaz akkor, amikor „az aláírást gyűjtő személy” nevének, személyazonosítójának aláírásgyűjtő íven való feltüntetését és aláírását kívánja meg. A hatályos szabályozásból tehát kitűnik, hogy kifejezetten tevékeny részvételt (az aláírások gyűjtését) vár el attól a személytől, akinek azonosíthatósága olyannyira fontos, hogy ha az íven nincs feltüntetve a neve és személyi azonosítója, továbbá az aláírásgyűjtő ívet aláírásával nem látja el, az Nsztv. 46. §-a értelmében az íven szereplő valamennyi aláírás érvénytelen. Ez az előírás nem pusztán egyes íveken gyűjtött aláírások hitelességének garanciáját jelenti, hanem azt is, hogy az aláírást gyűjtő személy a támogató aláírások gyűjtése közben betartotta az Nsztv. 45. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott tilalmakat.
- [28] A kérdés alapján nem egyértelmű, hogy eredményes népszavazás alapján az Országgyűlésnek a „elektronikus felületen kitölthető aláírásgyűjtő íven” való támogatásra vonatkozó szabályozás során a papír alapú (hagyományos) aláírásgyűjtő íven való támogatás szabályainak alkalmazását kell elrendelnie, sajátképp, a hagyományostól eltérő szabályokat kell megállapítania, vagy az aláírásgyűjtésre vonatkozó szabályokat egészében kell megújítani.
- [29] A korábban kifejezték szerint annak, hogy az aláírást más választópolgár gyűjti-e, az aláírásgyűjtés helyének megállapíthatósága (és így az aláírás érvénytelensége) szempontjából is jelentősége van. Ha az aláírást nem más választópolgár gyűjti, akkor e körben az Nsztv. 45. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott tilalmak megsértése könnyen ellenőrizhetetlenné válna. Az Nsztv. 45. § (1) bekezdése szerint aláírást az állampolgárok zaklatása nélkül – a törvényben foglalt kivétellel – bárhol lehet gyűjteni. Ezek az Nsztv. 45. § (2) bekezdésében megfogalmazott tilalmak a támogatás befolyásmentességét hivatottak védeni. Azokat a helyszíneket és élethelyzeteket zárják ki, amelyekben az aláíró az ajánlást gyűjtő választópolgárnak kiszolgáltatott lehet. Ezek az Nsztv. 45. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott korlátozások a népszavazási eljárás tisztaságához, a befolyásmentes

alapjoggyakorlásához fűződő alapvető érdek érvényre jutását szolgálják. Ennek az alapjogi konfliktusnak a feloldására ugyancsak az előbbieken említett, eltérő szabályozási megoldások állhatnak az Országgyűlés előtt.

- [30] A kérdés alapján egy eredményes népszavazást követően az Országgyűlés több lehetséges, egymással akár szöges ellentétben álló szabályozási megoldás közötti választás elé kerülhet. Megvalósítható úgy hogy az elektronikus felületen való aláírásra minden szempontból a hagyományos aláírásgyűjtés szabályai vonatkoznak, érvényesülnek az Nsztv. 44–46. §-aiban foglalt rendelkezések előírásai, azok megsértésének jogkövetkezményei azonos módon vonhatóak le. Ebben az esetben az elektronikus felület pusztán „papírpótlék” lenne. Lehetséges az elektronikus felületen való támogatásra sajátos szabályokat kell megállapítani, nem szükséges, hogy az aláírást egy választópolgár gyűjtse, ez esetben nem világos, hogy az elektronikus felületen gyűjtött aláírások esetén is alkalmazni kellene-e az Nsztv. 44–46. §-ait. Végül az Országgyűlés a kérdés alapján a helyi népszavazási kezdeményezés támogatására vonatkozó új egységes szabályokat teljesen szabadon is megállapíthatja.
- [31] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdéséből fakadó követelmény azt jelenti, hogy – mivel az eredményes népszavazás az Országgyűlés törvényalkotási jogkörének alkotmányos korlátozása, mert az abból következő döntéseket meg kell hoznia – a jogalkotási kötelezettség tekintetében a népszavazás eredményének konkrétan és határozottan kell lennie, vagyis a törvényalkotó számára világosnak kell lennie annak, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotás szükséges annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen. Ezt azonban kizárja, ha az Országgyűlés többféle, akár egymással ellentétes szabályozási módon is teljesítheti kötelezettségét. Ilyenkor nem teljesül a jogalkotói egyértelműség követelménye.
- [32] A fenti indokok alapján a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem megalapozott. Mivel a Kúria megállapította, hogy a feltenni szándékozott kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdésébe foglalt követelménynek nem felel meg, ezért a felülvizsgálati kérelemben felvetett további problémákat már nem vizsgálta. Mivel a népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében meghatározott követelménynek, ezért a kérdés nem hitelesíthető, a Kúria az NVB 15/2025. számú határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a kérdés hitelesítését az Nsztv. 11. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

- [33] A jogalkotói egyértelműséget sérti, ha az eredményes népszavazásból fakadó jogalkotási kötelezettségét az Országgyűlés többféle, akár egymással ellentétes szabályozási módon is teljesítheti.

Záró rész

- [34] A Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelemről a Ve. 228. § (2) bekezdésére, 229. § (1) és (2) bekezdéseire, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 124. § (5) bekezdésére, 151. § (1) bekezdésére és 157. § (13) bekezdésére figyelemmel közigazgatási nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban, tárgyaláson kívül határozott.
- [35] A Kúria végzésének a Magyar Közlönyben nyolc napon belül történő közzétételét az Nsztv. 30. § (3) bekezdése írja elő.
- [36] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés s) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (5) bekezdésében meghatározott mértékű, 10.000 forint összegű közigazgatási nemperes eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.
- [37] A határozat elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Kalas Tibor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1173/2025. (V. 29.) Korm. határozata

a megelőző távoltartás bíróság által megállapított magatartási szabályai végrehajtásának technikai eszközzel történő ellenőrzése biztosításához szükséges forrásokról

A Kormány

1. egyetért a kapcsolati erőszak visszaszorítása mellett húzódó társadalmi érdek kiemelt fontosságával, illetve a megelőző távoltartással kapcsolatos hatósági feladatok végrehajtása kapcsán – különösen a jogintézmény megelőző jellegének erősítése és az esetszámok visszaszorításának érdekében – a megelőző távoltartás végrehajtása technikai eszközzel történő ellenőrzésének megvalósítására központi költségvetési többletforrás biztosításával;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban foglaltak végrehajtása érdekében – a belügyminiszter és az energiaügyi miniszter bevonásával – egyszeri jelleggel gondoskodjon
 - a) a technikai eszközök beszerzéséhez szükséges 50 000 000 forint többletforrás biztosításáról a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 7. Rendőrség cím javára;
 - b) az alkalmazásfejlesztési feladatok végrehajtásához szükséges 350 000 000 forint többletforrás biztosításáról a Kvtv. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 41. Infokommunikációs feladatok alcím, 1. Kormányzati infokommunikációs szolgáltatások jogcímcsoport javára.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter
energiaügyi miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1174/2025. (V. 29.) Korm. határozata

a Magyarország Kormánya és a Magyarhoni Zsidó Imaegylet Egyesület közötti megállapodás előkészítéséről

A Kormány

1. egyetért a Magyarország Kormánya (a továbbiakban: Kormány) és a Magyarhoni Zsidó Imaegylet Egyesület (a továbbiakban: ZSIMA) közötti – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9/C. § (1) bekezdése szerinti – megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) megújításával;
 2. felhatalmazza a miniszterelnök általános helyettesét, hogy
 - a) a Megállapodás megújítása érdekében folytassa le a szükséges egyeztetéseket a ZSIMA-val,
 - b) a Kormány nevében írja alá az új megállapodást.
- Felelős:* a miniszterelnök általános helyettese
- Határidő:* az a) alpont tekintetében 2025. december 31.
a b) alpont tekintetében 2026. január 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1175/2025. (V. 29.) Korm. határozata a Homokhátság vízpótlása érdekében szükséges vízügyi fejlesztésekről

A Kormány a növekvő mértékű és gyakoriságú csapadékhány kezelésére és kártételeinek csökkentése érdekében

1. egyetért a Homokhátság vízpótlása érdekében az alábbi vízügyi fejlesztési projektek, kizárólag európai uniós forrás felhasználásával történő megvalósításával és ennek érdekében feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatásával:
 - a) a Szikrai- és az Alpári-Holt-Tisza vízpótlása, valamint a Közép-Homokhátság tiszai vízgyűjtőjének ökológiai állapotjavításához szükséges előkészítési és kivitelezési feladatok megvalósítása,
 - b) a Dél-Homokhátság ökológiai állapotának javítása, a Dong-ér és Körös-ér vízpótlása I. üteméhez szükséges előkészítési és kivitelezési feladatok megvalósítása,
 - c) a Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlásához szükséges előkészítési és kivitelezési feladatok megvalósítása,
 - d) a Dunamenti-síkság vízpótlása, ökológiai állapotának javítása I. üteméhez szükséges előkészítési és kivitelezési feladatok megvalósítása;
2. felhívja a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy az energiaügyi miniszter bevonásával a 2021–2027 közötti programozási időszakban Magyarország számára elérhető európai uniós források felhasználása során az 1. pont szerinti beruházásokat vegye figyelembe, és gondoskodjon ennek érdekében a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének módosításáról, amennyiben a beruházások megfelelnek az Európai Unió által meghatározott elszámolhatósági feltételeknek.

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter
energiaügyi miniszter

Határidő: folyamatos

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Kormány 1176/2025. (V. 29.) Korm. határozata Százhalombatta város külterületén egyes földrészeket beruházási célterületté nyilvánításáról és állami tulajdonú ingatlan versenyeztetés mellőzésével történő értékesítéséről

A Kormány

1. a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 11. § (2) és (3) bekezdésében, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 179/2023. (V. 15.) Korm. rendelet 95. §-ában foglaltakra figyelemmel – a beruházási célterületre történő művelési ág változásának átvezetése céljából – beruházási célterületté nyilvánítja a Százhalombatta város külterületén fekvő, az ingatlan-nyilvántartás szerint Százhalombatta 067/94, 067/97, 067/106, 067/108, 067/52, 067/54, 067/55, 067/56, 067/57, 067/66, 067/86, 067/88, 067/90, 067/92, 067/100, 067/103, 073/8, 089/13, 089/35 helyrajzi szám alatt felvett földrészeket, valamint az ezen földrészekből a telekalakítási eljárásokban hozott döntések véglegessé válását követően kialakított földrészeket;
2. e kormányhatározat 1. pontját részlegesen vagy teljesen visszavonja, ha
 - a) az e kormányhatározat közzétételét követő egy éven belül az e kormányhatározattal érintett terület tárgyában a termőföld más célú hasznosítására irányuló engedély iránti kérelem benyújtására nem kerül sor, vagy az ingatlanügyi hatóság a kérelmet visszautasítja, elutasítja, vagy az eljárást megszünteti, kivéve, ha az adott hatósági döntés ellen közigazgatási pert indított az arra jogosult,
 - b) az e kormányhatározat alapján kiadott végleges más célú hasznosítás tárgyában hozott engedély alapján a beruházás a határozat véglegessé válását követő 5 éven belül nem valósul meg, vagy
 - c) az ingatlan művelési ága tekintetében a beruházás rendeltetésének megfelelő kivett megnevezés az ingatlan-nyilvántartásban átvezetésre került, de a megvalósítást követően fennmaradnak olyan ingatlanok, amelyekre a beruházáshoz mégsem volt szükség, és természetbeni állapotuk alapján termőföldnek minősülnek;
3. az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 35. § (2) bekezdés n) pontja alapján úgy határoz, hogy – a MOL-csoport által a Koncessziós Szerződésben vállalt és az európai uniós kötelezettségek teljesítése érdekében – az állam 1/1 arányú tulajdonában álló, Százhalombatta külterület 073/8 helyrajzi számú ingatlan a MOL-csoport

részére versenyeztetés mellőzésével, a független ingatlanforgalmi szakértő által megállapított forgalmi értéken értékesítésre kerüljön;

4. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zártkörűen működő Részvénytársaság útján gondoskodjon a 3. pontban meghatározott fejlesztéspolitikai célok eléréséhez szükséges, a tulajdonjog átruházására irányuló adásvételi szerződés megkötéséről.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: a független ingatlanforgalmi szakértői értébecslés rendelkezésre állását követő 60 napon belül

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1177/2025. (V. 29.) Korm. határozata az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott meddőségkezelési eljárások körének bővítéséről

A Kormány

- egyetért azzal, hogy a hazai meddőségkezelésben szükség van olyan eljárások, illetve módszerek alkalmazására is, amelyek a jelenleg az Egészségbiztosítási Alap terhére igénybe vehető eljárásoknál kevésbé megterhelőek, és valós alternatívát jelentenek a mesterséges beavatkozásokhoz képest;
- egyetért azzal, hogy az 1. pontban meghatározott cél elérése érdekében a termékenységet helyreállító orvoslás (a továbbiakban: Rekonstruktív Reproductív Medicina) keretében nyújtott egészségügyi szolgáltatások az Egészségbiztosítási Alap terhére igénybe vehetők legyenek a Budai Irgalmasrendi Kórház Rekonstruktív Reproductív Medicina Termékenységi Központjában, valamint a Semmelweis Egyetemnek a Katolikus Szeretetszolgálatával együttműködésben működtetett Rekonstruktív Reproductív Medicina szakrendelésén;
- felhívja a belügyminisztert, hogy – a nemzetgazdasági miniszter bevonásával – gondoskodjon a 2. pontban meghatározottak végrehajtásához szükséges intézkedések megtételéről;

Felelős: belügyminiszter

nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. június 15.

- a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 14. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Ktv. 1. melléklet LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezet, 2. Egészségbiztosítási ellátások kiadásai cím, 7. Gyógyító-megelőző ellátás alcím, 10. Összevont szakellátás jogcímcsoport 195 215 000 forinttal történő megemelését, az 1. melléklet szerint;

Felelős: belügyminiszter

nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

- felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a belügyminiszter bevonásával – a 2. pontban foglaltak megvalósítása érdekében a 2026. évtől gondoskodjon évi 500 000 000 forint forrás rendelkezésre állásáról az adott évi központi költségvetés LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezetben;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

belügyminiszter

Határidő: az adott évi központi költségvetés tervezése során

- felhívja a belügyminisztert, hogy a 2. pontban nevesített egészségügyi intézményeknél szerzett tapasztalatok alapján – a nemzetgazdasági miniszter bevonásával – vizsgálja meg a Rekonstruktív Reproductív Medicina keretében nyújtott ellátások Egészségbiztosítási Alap terhére történő igénybevételének a magyarországi asszisztált reprodukciós centrumokban történő lehetővé tételének feltételeit.

Felelős: belügyminiszter

nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2026. február 28.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

LXXII. Egészségbiztosítási Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

Államháztartási egydi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	LXXII.						Egészségbiztosítási Alap									
		2					Egészségbiztosítási ellátások kiadásai									
			7				Gyógyító-megelőző ellátás									
387773				10			Összevont szakellátás									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		195 215 000		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egydi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	B E V É T E L	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egydi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jogcím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár							1 példány időarányos teljesítményarányos egyéb: <u>azonnal</u>					195 215 000			195 215 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1178/2025. (V. 29.) Korm. határozata
az aszály elleni küzdelem érdekében azonnal végrehajtandó vízvisszatartási intézkedésekről**

A Kormány az Aszályvédelmi Operatív Törzs javaslata alapján

1. egyetért azzal, hogy a mezőgazdaságot érintő, növekvő mértékű és gyakoriságú vízhiány kezelése és kártételeinek csökkentése érdekében állami beavatkozások szükségesek, ennek érdekében;
2. felhívja az energiaügyi minisztert, hogy az agrárminiszter bevonásával a fenyegető vízhiányos állapot megelőzése, illetve kezelése érdekében a vízvisszatartáshoz szükséges műszaki feltételek biztosítása céljából gondoskodjon azonnali beavatkozások végrehajtásáról és a vízkészlet növelése érdekében a csatornák, tározók, holtágak tározókapacitásának maximális kihasználásáról;

Felelős: energiaügyi miniszter
agrárminiszter

Határidő: 2025. augusztus 31.

3. a 2. pont szerinti beavatkozások végrehajtása érdekében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 153. §-ában biztosított jogkörében eljárva 4 700 000 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 52. Központi Maradványelszámolási Alap cím terhére, az 1. melléklet szerint;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

4. mentesíti a 2. pontban foglaltakkal összefüggésben felmerülő építési beruházásokat – arra figyelemmel, hogy a fenyegető vízhiányos állapot megelőzése, illetve kezelése kiemelt nemzeti érdek – az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény 4. § (2) bekezdése alapján a törvény alkalmazása alól, és a beruházások lebonyolítására az Országos Vízügyi Főigazgatóságot és a működési terület szerint illetékes vízügyi igazgatóságot jelöli ki.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet az 1178/2025. (V. 29.) Korm. határozathoz

XVII. Energiaügyi Minisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egydi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcim szám	Jog- cim csop. szám	Jog- cim szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcim név	Jog- cim csop. név	Jog- cim név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XVII.						Energiaügyi Minisztérium									
330039		2					Vízügyi Igazgatóságok									
						K1						Személyi juttatások		900 000 000		
						K2						Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó		117 000 000		
						K3						Dologi kiadások		2 500 000 000		
						K6						Beruházások		1 183 000 000		
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai									
374873		52					Központi Maradványszámlái Alap									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		-4 700 000 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- név	Jog- cím név	BEVÉTEL	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

forintban

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
												Kiemelt előirányzat neve					
	XVII.						Energiaügyi Minisztérium										
330039		2					Vízügyi Igazgatóságok								4 700 000 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																	
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra					

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>					4 700 000 000			4 700 000 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1179/2025. (V. 29.) Korm. határozata
a kábítószer-ellenes intézkedések végrehajtásához szükséges források biztosításáról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a kábítószer-kereskedelem felszámolását támogató programok, a kábítószerrel kapcsolatos bűnmegelőző intézkedések, valamint a Drogellenes Totális Akcióterv intézkedések végrehajtása érdekében további állami beavatkozás szükséges;
2. az 1. pontban foglalt feladatok végrehajtása érdekében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 153. §-ában biztosított jogkörében eljárva 3 430 864 624 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 52. Központi Maradványelszámolási Alap terhére, az 1. melléklet szerint.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1179/2025. (V. 29.) Korm. határozathoz

XIV. Belügyminisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egye di azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó	A módosítást elrende lő jogszabály/határozat száma				
												Kiemelt előirányzat neve													
	XIV.						Belügyminisztérium																		
001580		7					Rendőrség																		
						K1						Személyi juttatások							949 795 990						
						K2						Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó							123 473 479						
						K3						Dologi kiadások							546 174 344						
						K6						Beruházások							1 515 181 611						
	20						Fejezeti kezelésű előirányzatok																		
		2							Alapítványok és társadalmi önszerveződések támogatása																
			2									Társadalmi önszerveződések támogatása													
251212					3							Országos Polgárőr Szövetség													
						K5						Egyéb működési célú kiadások							198 000 000						
342695			19							A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia feladatrendszerének támogatása															
						K5						Egyéb működési célú kiadások							98 239 200						
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai																		
374873		52					Központi Maradványelszámolási Alap																		
						K5						Egyéb működési célú kiadások							-3 430 864 624						
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																									

Államháztartási egye di azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	B E V É T E L	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve									
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																					

forintban

Államháztartási egye di azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma			
												Kiemelt előirányzat neve												
	XIV.						Belügyminisztérium																	
001580		7						Rendőrség											3 134 625 424					
		20						Fejezeti kezelésű előirányzatok																
			2						Alapítványok és társadalmi önszerveződések támogatása															
				2					Társadalmi önszerveződések támogatása															
251212					3					Országos Polgárőr Szövetség										198 000 000				
342695			19						A Nemzeti Bűnmegeelőzési Stratégia feladatrendszerének támogatása											98 239 200				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																								
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra												

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen			I. n.év		II. n.év		III. n.év		IV. n.év	
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb:	azonnal				3 430 864 624					3 430 864 624					

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A miniszterelnök 42/2025. (V. 29.) ME határozata**a Magyarország Kormánya és Izrael Állam Kormánya közötti, a világűr békés célú kutatása és felhasználása terén történő együttműködésről szóló keretmegállapodás létrehozására adott felhatalmazásról**

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva, a külgazdasági és külügyminiszter és a nemzetgazdasági miniszter előterjesztése alapján

1. egyetértek a Magyarország Kormánya és Izrael Állam Kormánya közötti, a világűr békés célú kutatása és felhasználása terén történő együttműködésről szóló keretmegállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozásával;
2. felhatalmazom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy – az érintett miniszterekkel egyetértésben – a tárgyalásokon részt vevő személyeket kijelölje;
3. felhatalmazom a külgazdasági és külügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt, hogy a tárgyalások eredményeként előálló szövegtervezetet kézjeggyével lássa el;
4. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás létrehozásához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
5. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert, a nemzetgazdasági minisztert, valamint az igazságügyi minisztert, hogy a Megállapodás létrehozását követően a Megállapodás szövegének végleges megállapítására való felhatalmazásról szóló határozat tervezetét haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.